על המשמר
התחזית
בהיר עד מעונן חלקית עם ירידה בטמפרטורות בעיקר בהרים ובפנים הארץ.
ירושלים: 15־8, גולן: 14־7, הרי הגליל: 14־7, חיפה: 19־11, רגבה א': 20־9, עפולה: 20־8, תל אביב: 19־11, נתב"ג: 21־8, עין גדי: 20־13, באר שבע: 20־8, אילת: 23־12

רעייתו של איש ביטחון ישראלי נרצחה בניגריה

שירה ארנון מקיבוץ שדה אליהו, שהתה בניגריה יחד עם בעלה דוד, שעבד בשגרירות ישראל □ היא נרצחה ביום שני במהלך ניסיון שוד

(ע). שירה ארנון (23), מקיבוץ שדה אליהו, רעייתו של איש ביטחון ישראלי בשגרירות ישראל בניגריה, נרצחה ביום שני אחר הצהריים, בעת נסיון שוד.

שירה ובעלה, דוד ארנון, יצאו לטיול מחוץ לעיר הבירה לאגוס, יחד עם זוג עובדים מן השגרירות הסינית.

בשלב מסוים של הטיול, מרחק ארבע שעות נסיעה מעיר הבירה, חלה תקלה ברכב שבו נסעו.

דוד ארנון יצא מן הרכב והחל לחפש גרר בסביבה. שלושת האחרים נשארו להמתין לארנון. לפתע, עצר ליד מכוניתם רכב אחר ובו כמה נוסעים, שהציעו לסייע לשלושת הזרים. אולם, משהללו נענו להצעה, תקפו אותם.

שירה נורתה קשות על־ידי התוקפים ומתה מפצעיה. אשתו של הדיפלומט הסיני נפצעה קל ואילו בעלה שניסה לסייע לשתי הנשים, נפצע קשה.

משרד החוץ מסר, כי אין זה המקרה הראשון של פגיעות בזרים ובדיפלומטים בניגריה. גורמים במשרד החוץ נמצאים בקשר רציף עם שלטונות ניגריה, על מנת שאפשר יהיה להביא ארצה, בהקדם האפשרי, את גופתה. דוד ארנון יחזור אף הוא בטיסה זו.

אבל כבד ירד על חברי קיבוץ שדה אליהו, עם היוודע דבר מותה הטרגי של שירה. דני, חבר הקיבוץ, סיפר, כי שירה ביקשה להישאר במשק, שם גדלה והתחנכה, אך בעלה דוד – בוגר יחידה מובחרת – ראה בעבודתו כאיש ביטחון בשגרירות, אתגר.

הוא ציין כי את יציאתם לניגריה, ראו בני הזוג כ"שליחות לאומית".

שירה, הייתה אמורה לחגוג בשבוע הבא את יום הולדתה ה־23. החברים במשק תארו אותה כבחורה חייכנית, מלאת חיים ותמיד אופטימית. "היא הייתה מוכשרת, בעלת ראש בריא, שהכל חיכו בתקווה שתחזור לקיבוץ ותנהל את אורח חייה כאן".

הוריה של המנוחה, מרים ומנו טרופר, היו חברי הקיבוץ הדתי שדה אליהו השוכן בצפון, מאז עלותם ארצה בשנת 1952 מצרפת כבוגרי תנועת בני עקיבא.

שירה השאירה אחריה, זוג הורים, שני אחים ואחות.

שני הרוגים בתאונות דרכים בבית ג'אן ובכביש הסרגל

(ע). הנא גאנם (50) מבית ג'אן נהרגה, בעלה אסעד (52) נפצע קשה ובנם בן ה־11, סלמן, נפצע קל, בתאונת דרכים שאירעה ביום שני בערב בכפרם.

בני המשפחה נסעו במכוניתם הפרטית. לפתע סטה נהג המכונית לימין, ככל הנראה בשל רכב שבא ממול והתנגש בקיר אבנים של חצר בית. מעוצמת ההתנגשות, נפצעה באורח אנוש אשתו של הנהג, הנא, ופונתה לבית החולים בנהריה, שם מתה לאחר כמה שעות מפצעיה. בעלה, שנהג במכונית נפצע קשה, ואילו בנם בן ה־11 נפצע קל ביותר.

בוחני לשכת התנועה של משטרת מרחב הגליל חוקרים את נסיבות התאונה.

הולך רגל נהרג אתמול בבוקר מפגיעת משאית בכביש הסרגל. שוטרים ובוחני תנועה פתחו בחקירה.

אדם אחר נפצע קשה וששה אנשים נפצעו באורח קל בהתנגשות בין מכוניות פרטיות, שאירעה אתמול בכביש טירה טייבה.

שני אמבולנסים של מד"א פינו את המצועים לבית חולים "מאיר" בכפר סבא.

ראש לשכת התנועה במרחב השרון, רפ"ק מוריס הרוש מסר, כי מכונית פרטית התנגשה במכונית השניה בשל אי שמירת מרחק. חוקרי לשכת התנועה גבו עדויות ופתחו בחקירה. כביש טירה טייבה נסגר למחצית השעה לתנועה.

נמצא ללא רוח חיים בערוץ נחל בקרית־שמונה

(ע). שלום בנאוקר (50) מקרית־שמונה, נמצא אתמול בערב בערוץ נחל בקרית־שמונה, ללא רוח חיים.

ממשטרת קרית־שמונה נמסר, כי אין חשד לפלילים, שכן יום קודם נראה האיש שתוי מתהלך בשכונה וכנראה שמעד בנחל בו קיימת זרימת מים כתוצאה מהגשמים האחרונים.

גופתו של המנוח הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר. החקירה נמשכת.

בוטלה טיסה נוספת של "אל־על" לרוסיה

(ע). טיסת "אל־על" שהיתה אמורה לצאת היום לפנות בוקר ללנינגרד בוטלה, בעקבות הפרשה לעבודתם של המאבטחים הישראלים בקו הטיסה לרוסיה.

ביום שני בוטלה כבר טיסת "אל־על" למוסקבה, ועדיין לא ברור מה יעלה בגורלה של טיסה דומה היום בערב.

הטיסה מתל אביב ללנינגראד, שהיתה אמורה לצאת היום בשעה 3:30 לפנות בוקר בוטלה, ובמקומה יוטסו הנוסעים ב"אל־על" עד ציריך, ומשם עם "אוויסאייר" ללנינגראד. הנוסעים מלנינגראד לתל אביב יוטסו עם "פינאייר" להלסינקי, ומשם עם "אל על" לתל אביב.

"אם ימוצו כל אפשרויות ההידברות ברמות הקיימות, נעבור להידברות ברמות גבוהות יותר. ולא מן הנמנע שמדינאים בדרגות בכירות של ישראל ורוסיה יתערבו בנסיון למנוע את ניתוק הקשר האווירי בין ישראל ורוסיה" – אמר אתמול ראש מינהל התעופה האזרחית, מנחם שרון.

הגורם למשבר הוא תביעתם של שלטונות רוסיה לפרק את אנשי הביטחון הישראלים מנשקם.

שרון ציין, כי לישראל חשוב הקשר התעופתי עם רוסיה ובינתיים, לא הוטל איסור על מטוסים רוסים לנחות בישראל.

"עם זאת", הדגיש שרון, "הודענו שקשר האווירי לא יכול להיות חד צדדי, לאורך זמן".

קק"ל תכשיר אמפיתיאטרון בירושלים, כמתנת יום הולדת

□ בצלאל עמיקם

קרן קיימת לישראל תכשיר אמפיתיאטרון ענק בדרום ירושלים, שיהיה מסוגל לקלוט כ־30 אלף איש.

"יהיה זה פארק האירועים הגדול ביותר בבירה. בנייתו תחל בקיץ הקרוב. יו"ר קק"ל, משה ריבלין, הודיע על כך אתמול עם אישור תקציב קק"ל לשנת 1995 בסך כ־600 מיליון שקל – הגדול בתולדות קק"ל.

האמפיתיאטרון, שיוקם בדרום העיר, יהיה אחת המתנות של קרן קיימת לישראל לירושלים במלאת 3,000 שנה לייסודה של עיר דוד.

משה ריבלין מסר, כי קק"ל החליטה להעניק לירושלים מתנה נוספת לקראת יום הולדתה ה־3,000: "גן ילדי ישראל" ביער השלום בעמק שבין ארמון הנציב, אבו טור והעיר העתיקה.

עובדי תע"ש מאיימים בשביתה אם יוחלט על מינוי מפרק לקונצרן

יו"ר ארגון העובדים מזהיר: אינני אחראי למה שיקרה □ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ: נצרף מיגזרים נוספים לשביתה

□ אבשלום קווה

החלטה משותפת לאגף לאיגוד מקצועי ולארגון עובדי התעשיה הצבאית, אשר התקבלה אתמול, קובעת כי אם הממשלה תחליט לממש את האולטימטום כדבר מינוי מפרק, יושבתו מפעלי תעש לאלתר.

בפגישה השתתפו יו"ר האגף, עמיר פרץ, והמזכירות הארצית של עובדי התעשיה הצבאית בראשות חיים צוויג. לדברי צוויג, אם הממשלה תאשר בישיבתה הקרובה ביום ראשון, את המלצת ועדת ברודט: "אינני אחראי למה שיקרה. זאת פצצת זמן מן אוירה".

עמיר פרץ הודיע, בתום הישיבה, כי הנושא יועלה לדיון בישיבת הנהגת ההסתדרות הקרובה ולא מן הנמנע, כי יוחלט על הכרזת סכסוך עבודה כללי בכל התעשיות הבטחוניות כאקט של סולידריות עם עובדי התעשיה הצבאית.

עוד הודיע פרץ, כי אם תנקוט הממשלה צעדים חד צדדים נגד העובדים, לא תהסס ההסתדרות לצרף למאבק מיגזרי עובדים נוספים, בעיקר עובדי חברות ממשלתיות "ותמקד את תשומת הלב של הציבור במטרות המאבק הצודק והלגיטימי", כדברי הודעה מטעמו.

פרץ מסר, כי הצעדים העתידיים הינם גם על דעתו של היו"ר, חיים רמון.

בפגישת פרץ־מזכירות הוחלט על הקמת מטה מאבק משותף. צוויג מסר אתמול, כי הנהלת התעשיה הצבאית קיבלה הנחיות לקבוע שיעורי פיצויי פיטורין למפוטרים העתידיים בסדר גודל של 150 אחוז בלבד; ולא 280 אחוז כפי שניתנו בעבר.

העובדים מנהלים זה מספר חודשים מאבק, אשר נקלע לא אחת לעימותים קשים עם המשטרה, נגד כונס נכסים, סגירת מפעלים ופיטורין מאסיביים.

השקדיה פורחת עצי שקד בפריחתם נראים בימים אלה בשטחי נאות קדומים. השמורה הלאומית של טבע וארץ במקורות ישראל. פריחת השקד שייכת לפולקלור של ט"ו בשבט, אשר בו "גבר כוחה של חמה". השקד מוכר גם כראשון בין עצי הפרי המתעוררים לחיים חדשים לאחר תרדמת החורף. בתמונה: לילך שלום מהרצליה עם פרחי השקד הראשונים
צילום: אילן אוסנדרייבר/ישראל סאן

חנן ארז תומך בתביעת האיגוד הארצי להגן על עיתונאי "על המשמר"

(עש"ח). נציגי האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל נפגשו ביוזמתם עם יו"ר מפ"ם, חנן ארז, בנוגע לרכישת העיתון ע"י איש העסקים, יצחק תשובה. בפגישה העלו את המצב הקשה בו נמצאים עיתונאי "על המשמר" ועובדיו, שגיוונם משמעות לגבי עתידם האישי והמקצועי.

יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, שרה פרידמן, והיועצת המשפטית של האיגוד, עו"ד מלי ורוצלבסקי, הדגישו בפגישה את הצורך הדחוף להבטיח את זכויותיהם של עובדי העיתון, בכל מצב ובכל שלב של המו"מ עם תשובה. לדעת נציגי הוועד, חייבת להימצא דרך לשתף את נציגי העובדים במו"מ. ארז הבטיח לנציגי האיגוד, שיתן גיבוי מלא למאבקם של העובדים.

הוא הוסיף, שהוא חרד לדמותה של העיתונות בארץ, שאמורה להיות "שחקן חשוב" בשמירתם ובעיצובם של החיים הדמוקרטיים במדינת ישראל. בפגישה השתתפו גם מישל אלמליח מהנהגת ההסתדרות, פיני גרוב, יו"ר ועד ו, ואבשלום קווה, יו"ר ועד עובדי "על המשמר".

פועל בן 51 נהרג בתאונת עבודה באתר בניה בלוד

□ נחמן גלבוע

שלושה ימים בלבד לאחר שהחל לעבוד כמתסגר באתר בניה בלוד, נהרג אתמול בתאונת עבודה יהודה מיכאל (51) מרמלה. מיכאל החל לעבוד ביום ראשון באתר הבניה בשכונת חב"ד המצויה בכניסה הדרומית ללוד.

אתמול בשעות הצהריים נקשר מטען בלוקים לעגורן המצוי במרכז האתר, במטרה להעבירו מקומת הקרקע לקומה השלישית של אחד הבניינים. במהלך ההעברה השתחרר המשטח שעליו הועמסו הבלוקים, ונפל על ראשו של מיכאל.

צוות מד"א שהוזעק לאתר הבניה קבע את מותו במקום. מיכאל הותיר אחריו 5 ילדים.

צוות חוקרים מטעם משרד העבודה פתח בחקירת הנסיבות המקצועיות של התאונה.

חוקרי משטרת לוד בפיקודו של סגן מפקד התחנה רפ"ק שמעון שומרוני, עיכבו לחקירה את מפעיל העגורן, מנהל האתר והפועל שקשר את המשטח. חוקרי המשטרה יצאו עם הנחקרים לשטח להדגמת שיטות העבודה.

מהמשטרה נמסר, כי לאחר שתוגש חוות דעת המקצועית יוחלט האם יש מקום להעמדה לדין של האחראים לתאונה בגין רשלנות.

על המשמר
היום מצורף הדף הירוק
היום מופיע מוסף סטודנטים ב"על המשמר"
יום ג', 10.1.1995, ט' בשבט תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15674 ■ 2.90 ש"ח

הסכמות חשובות בדרך להסדר ביניים בפגישת פרס עם ערפאת

ייפגשו שוב בשבוע הבא □ ייתכן שגם רבין יצטרף □ בין הסיכומים הגלויים – הקמת ועדה משותפת לשחרור אסירים □ תיבדק אפשרות לשחרור בקרוב אסירות בנות 14־15 □ כן הוחלט על פתיחת המעבר הבטוח בין עזה ליריחו □ הפרטים על יציאת צה"ל מהערים לא פורסמו

□ פאר־לי שחר, רמי שני

שר החוץ שמעון פרס וראש הרשות הפלסטינית יאסר ערפאת, ישובו וייפגשו לקראת סוף השבוע הבא, לאחר שאתמול, בפגישה ביניהם במחסום ארז, הושגו כמה הסכמות חשובות שיש בהן כדי להקל את הפלסטינים בתנועה ברחבי יהודה ושומרון מחר, וגם כדי לקדם את הסדרי הביניים. עדיין לא ברור אם גם רבין ישתתף בפגישה זו.

בין הסיכומים הגלויים שהתקבלו בשיחה בה השתתפו גם השרים משה שחל ויוסי שריד, הושגו כמה החלטות מהותיות שתוצאותיהן תבואנה לידי ביטוי בשטח לאלתר: הקמת ועדה משותפת לעניין שחרור האסירים. לבד משחל, שריד וליבאי שכבר נקבע כי ידונו בנושא, יצטרפו נביל שעת, גנרל עבד ראזיקט ומוחמד כחלן.

כבר בשלב הזה תיבדק אפשרות לשחרר תוך ימים אסירות צעירות, במיוחד בנות 14־15, שלא נאשמות במעשי רצח. כן הוחלט על פתיחת המעבר הבטוח בין עזה ליריחו, מעבר ממנו יוכלו פלסטינים על פי

המשך בעמוד 8

בגבול הצפון. אלוף פיקוד הצפון עמירם לוין בסיור עם שר ההגנה האמריקאי בגבול הצפון (צילום: אביהו שפירא/ישראל סאן)

קידום תהליך השלום – במקום הרביעי בסדר העדיפות האמריקאי

אומר כריסטופר בפירוט סדר היום של ארה"ב

□ פאר־לי שחר

קידום תהליך השלום במזרח התיכון נמצא במקום הרביעי בסדר העדיפויות של ארה"ב בשנת 95 – אמר באחרונה מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, בפגישה עם עיתונאים. כריסטופר פירט את יעדיה של ארה"ב בסדר היום הלאומי והבינלאומי, וציין כי במקום הראשון רואה ארה"ב חשיבות בקידום יחסים קונסטרוקטיביים עם מדינות מפתח בעולם, במקום השני חיזוק הביטחון של מוסדות באירופה, המשך הליברליזציה בסחר העולמי הוא היעד השלישי, התקדמות נוספת בתהליך השלום במזרח התיכון, ובמקום החמישי – עצירת הפצתו של הנשק הגרעיני.

כריסטופר הביע את תקוותו, כי יעדים אלה יזכו לתמיכה של הרוב הרפובליקאי בקונגרס וזה ייתכן, אמר, אם נתמיד בנחישותנו לקידום יעדים אלה. עוד ציין, כי הדיפלומטיה הסובלנית של ארה"ב במזרח

המשך בעמוד 8

תוכניות לבנייה על עוד 4,000 דונם בהתנחלויות

נתון זה עולה מדו"ח של "שלום עכשיו" על 11 תוכניות מיתאר בגדה שכבר אושרו □ כן מפקיעה הממשלה אלפי דונם לסלילת כבישים ולמחצבות

□ עליזה חטואל

11 תוכניות מיתאר המאשרות בנייה על שטח כולל של 4,000 דונם בהתנחלויות יהודה ושומרון, מקרומים בצפון עד עתניאל בדרום, והפקדו במהלך 1994 במינהל האזרחי, כך עולה מדו"ח על הרחבה מתוכננת של ההתנחלויות שהציגה אתמול "שלום עכשיו".

במסיבת עיתונאים שהתקיימה בירושלים, התריע צלי רשף בפני הממשלה, כי "אלו יהיו 11 גבעות המריבה הבאות". לדבריו, "נעברה תשתית תכנונית שתאפשר בניה כי 11 אתרים בלב השומרון (בדרום הר חברון). יווצרו אינסוף קונפליקטים בינינו לבין הפלסטינים, ואנו

המשך בעמוד 6

לקול קריאות בוז של האופוזיציה הושבע גונן שגב לשר בממשלה

□ בצלאל עמיקם

שר חדש הצטרף אתמול לממשלת ישראל – גונן שגב, שר האנרגיה והתשתית. מעמד השבעתו של שגב נעדר חגיגיות, ולווה בקריאות בוז קולניות מצד חברי סיעתו לשעבר בצומת, שאף נטשו את האולם בטרם הצהיר את הצהרת האמונים המסורתית וחתם עליה.

עם היותו מרוכז ערך גונן שגב סבב לחיצות ידיים עם השרים הוותיקים, ובראשם ראש הממשלה, יצחק רבין. סדרני הבית דאגו מבעוד מועד והכינו לו כורסה שצורפה לשולי שולחן הממשלה, ליד שר התיירות, עוזי ברעם. אנשי האופוזיציה החרימו אם טקס לחיצת הידיים.

ההצבעה היתה שמית, על פי דרישת האופוזיציה, שהצביעה כאיש

המשך בעמוד 8

ארה"ב ורוסיה פועלות לסיכול העברת ידע גרעיני לאירן

אומר שר ההגנה האמריקאי □ סבור כי עוד רחוק היום בו תשיג אירן נשק גרעיני □ ביקר בגבול הצפון כדי להתרשם מהבעיות הגיאוגרפיות באיזור

□ אהרן קליין

"רחוק היום בו תשיג אירן נשק גרעיני. ארה"ב פועלת בשיתוף רוסיה והאוקראינה לסיכול אפשרות של העברת ידע או חומרים לאירן מהרפובליקות שהרכיבו את בריה"מ לשעבר" – אמר אתמול מזכיר ההגנה של ארה"ב, וויליאם פרי, במהלך סיורו בפיקוד הצפון ובבסיס חיל האוויר במרכז הארץ.

מזכיר ההגנה האמריקאי ביקר אתמול בגבול הצפון ושמע סקירות מפי האלוף עמירם לוין. לדברי מזכיר ההגנה האמריקאי, "ישראל היא מדינה קטנה גם גיאוגרפית, וגם במספר תושביה. יש לה בעיות לעמוד במטלות בטחונה, והיא מתמודדת בבעיות אלה באמצעות יכולתה והשגיה הטכנולוגיים העולים על אלו של כל אויב פוטנציאלי. זה נובע מטקטיקה, אימונים, ומיכולתה הטכנולוגית".

לדבריו, "ראיתי היום חלק מהטכנולוגיה בצה"ל, וזה היה מאוד מרשים. חלק מהטכנולוגיה אמנם הגיע מארה"ב וחלק מגיע מתוכניות פיתוח משותפות, אך חלק פותח על ידי ישראל. אנו מעוניינים להשתמש בחלק מהטכנולוגיות שפותחו כאן לטובת האמריקאים המוצבים, וזאת כדי לסייע לארה"ב להשיג יתרונות טכנולוגיים".

כאשר לרמת הגולן ואפשרות הצבת כוחות פיקוח אמריקאים במסגרת הסכם שלום ישראלי־סורי, אמר פרי, כי "ביקשתי להתרשם היום אישית מהבעיה האסטרטגית של רמת הגולן, כל מי שמסתכל על הגולן יכול להתרשם מחשיבותו לישראל, אולם שאלת מתן התחייבות אמריקאים להסדר ברמת הגולן טרם הבשילה. אנו מחויבים להשתתף ביישום כל תוכנית שלום, אבל קיימים מספר תנאים מקדימים לכך: ראשית, צריך להיחתם הסכם שלום, ושנית, שני הצדדים חייבים לבקש את המעורבות האמריקאית. שלישית, הדבר צריך לקבל את אישור הקונגרס".

3 בין לקט לבורג — מרכז העבודה והוועידה הציונית: יבחרו מועמד ליו"ר הסוכנות ב־26 בינואר

11 הצורך האמיתי — אלי דיין טוען, שיום לימודים ארוך ישפר מצב שכבות המצוקה ומפלגת העבודה

13 סחרוב חדש ברוסיה — סרגיי קובאליוב מבונה "קול המצפון של רוסיה"

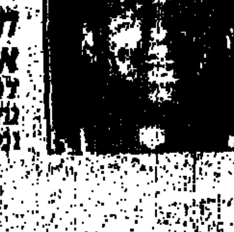
19 חולון ניצחה את גליל עליון — דורון שגב וחבריו נתנו מישחק הדר וניצחו בבית 85:95

חייל צד"ל נהרג וחייל צה"ל נפצע קל בדרום לבנון

שניהם נפצעו בהתפוצץ מטען־נפץ גדול בעת סיור □ מטען חבלה אחר הופעל ליד רכב משוריין של צה"ל

(ע). בדרום לבנון היו אתמול תקריות רבות בין צה"ל וצד"ל לבין המחבלים, שבמהלכן נהרג חייל צד"ל ונפצע קל חייל צה"ל באחת התקריות.

המחבלים הפעילו פעמיים מטעני נפץ גדולים נגד סיורים של צה"ל וצד"ל. מהתפוצצות המטען הראשון בבוקר באזור הגזרה המערבית נהרג חייל צד"ל ונפצע קל חייל צה"ל, שטופל במקום והמשיך בתפקידו.

בצהריים שוב הפגיזו המחבלים באש נשק קל מרגמות וארפי.ג'י. מוצבים באזור הגזרה המערבית. במקביל ירו המחבלים אש לעבר אזור בית ליף. צה"ל וצד"ל הגיבו באש לעבר המחבלים.

צה"ל הגיב באש לעבר פאתי הכפרים יעטר וכפרה. נמסר גם על נפילות של טילי קטיושה בכמה כפרים שבתוך איזור הבטחון. לא ידוע על נפגעים.

לפנות ערב הופעל מטען חבלה בסמוך לרכב משוריין של צה"ל בגזרה המרכזית. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק.

בצה"ל מעריכים, כי המחבלים ניצלו את ביקורו של שר ההגנה האמריקני כדי לעורר את הנושא הלבנוני.

אירגון חיזבאללה הודיע, כי אנשיו הם שהניחו את מטען החבלה שגרם למותו של חייל צד"ל.

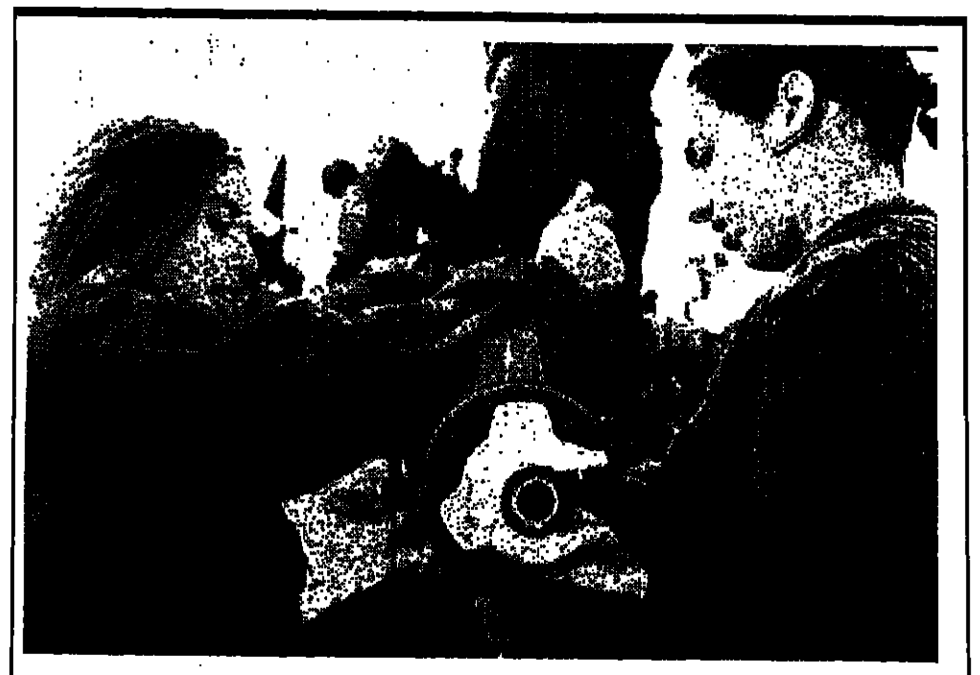

פגז אחת אחת שתי חניכות של בית הספר לשריון מתאמות קנה של תותח מרכבה (צילום: דו"צ)

עגלת תופת התפוצצה ליד אוטובוס בדרך לכפר דרום

לא היו נפגעים □ העגלה היתה רתומה לחמור והוצבה בין המסלולים בכביש □ חלק מחומר הנפץ לא התפוצץ

(ע). עגלת תופת, רתומה לחמור, התפוצצה אתמול בבוקר ליד אוטובוס כחצי קילומטר מכפר דרום, שעה שהאוטובוס היה בדרכו לישוב.

לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

בבדיקות לאחר הפיגוע הסתבר, כי המטען הכיל 40 קילוגרם של חומר־נפץ, ואולם רק שמונה קילוגרם התפוצצו, ובכך נמנע כנראה אסון גדול.

צה"ל פתח בסריקות והכביש נחסם לתנועה.

האוטובוס של אגד עמד לאסוף ילדים מכפר דרום כדי להסיעם לבית הספר. הוא היה עמוס בילדים מישובים אחרים, מלווה בג'יפ מג"ב שנסע בחזיתו.

ההתפוצצות בעגלת תופת רתומה לחמור, ועד כה לא הוברר כי נהג בה אדם.

העגלה הגיעה מצפון בכביש המרכזי בין עזה לחאן יונס והועמדה בין שני מסלולים של הכביש.

"הייתי לא רחוק משם," סיפר כתב זה, "ופתאום נשמע בום חזק והיה עשן. אחר כך ראיתי שהחמור נהרג, נקרע לשניים".

בבדיקת העגלה התברר, כי רק חלק מהמטען התפוצץ וחבלן משטרה ניטרל את שאר המטען.

בעקבות חסימת הכביש והסגר שהוטל על האיזור החלו ערבים תושבי המקום לחסום את ציר התנועה אל מחסום כיסופים. הצירים נותרו סגורים עד שעת הצהריים, כאשר נפתחו לתנועה.

בגוש קטיף הביעו באחרונה התמרמרות מהתנהגות צה"ל. לדבריהם, חסימת הכביש בידי תושבים ערבים נותרה ללא תגובה מצד הצבא וגם העובדה שלא הרחק משם הוכרז שטח חקלאי כשטח צבאי סגור ללא שום סיבה, לדעתם, גרמה לתחושה קשה.

תושבים יהודים ברצועה העריכו, כי מפקד האוגדה פוחד להתעמת עם התושבים הערבים. "ערפאת חתם על השטחים וקיבלנו אישור לכך שהם שלנו," אמרו המתיישבים, "אין סיבה לעצירת העבודות בשטח שליד מורג".

המשטרה אפשרה לפלסטינים לארח משלחת גרמנית במזרח ירושלים

משלחת של עיריית ברלין פגשה ארבעה מנציגי הרשות הפלסטינית במלון אמבסדור □ משרד החוץ: לא ידענו על בואה של המשלחת

□ מאר"לי שחר, עתי"ם

משלחת של עיריית ברלין נפגשה עם 4 נציגים מהרשות הפלסטינית במלון "אמבסדור" שבמזרח ירושלים ביום ב' בשעות הערב.

הפגישה נערכה למרות המדיניות הישראלית הרשמית, כי לא יאפשרו לקיים מפגשים בעלי אופי שלטוני בירושלים. בין המשתתפים הפלסטינים היו ד"ר סאמיר רושה, הממונה על תיק העבודה, ועבד אל עזיז אל חאג' אחמד, הממונה על תיק התקשורת ברשות.

כוחות משטרה הגיעו למלון, אולם לא הפריעו לקיום המפגש. יצויין, כי בשבוע שעבר סגרה משטרת ישראל את רחוב שכם, בו נמצא המלון משני צידיו כדי למנוע כינוס של אגודת המים והקרקע במלון "אמבסדור" בנימוק, כי נציגים מהרשות הפלסטינית אמורים היו להגיע לכינוס.

מלשכת שר החוץ נמסר כי למשרד החוץ לא היה כל מידע על בואה של המשלחת מברלין וכי [illegible] של המשלחת לא תואם כלל עם משרד החוץ.

עבד רבו קרא לרשות הפלסטינית להשעות השיחות מעם ישראל

□ פנחס ענברי

שר התרבות הפלסטיני, יאסר עבד רבו, קרא לרשות הפלסטינית להשעות את השיחות עם ישראל עד שיופסקו ההתנחלויות.

הוא דיבר בראיון לטלוויזיה הישראלית בערבית, בתום כינוס נגד ההתנחלויות שנערך ביריחו.

בכינוס השתתפו גם אישים שאינם חברי הרשות כמו חנאן עשראווי.

לדעת עבד רבו, הרשות הפלסטינית הוסמכה בידי אש"ף לבצע את הסכמי אוסלו, ומכיוון שישראל אינה מבצעת את ההסכמים האלה, על הרשות לחזור ולבקש הסמכה מאש"ף להמשך השיחות.

עבד רבו הוא גם מנהיג מפלגת פידא. הוא אמר כי המפלגה נמצאת במצב של דיון מתמיד אם להשאר ברשות או לפרוש ממנה.

רבין מזהיר מפני המשך התחמשותה של אירן

נאומו הופרע בקריאות גנאי של שלושה פעילי ימין שהוצאו מן האולם

(ע). ראש הממשלה יצחק רבין הזהיר אתמול מפני המשך התחמשותה של אירן בנשק קונבנציונלי ולא קונבנציונלי.

בנאום שנשא בפני באי הכנס לזכרו של הסנטור האמריקני הנרי ג'קסון במלון לרום בירושלים, אמר ראש הממשלה כי האיום המרכזי על ישראל הוא התחמשותה של אירן ותנועות טירור איסלמיות פונדמנטליסטיות הפועלות בהשראתה.

רבין הדגיש, כי שני גורמים אלה יכולים להוות סכנה על ישראל – הטירור בטווח הקצר וההתחמשות האירנית בטווח הארוך.

"מי שלא יידע להתכונן כראוי ולקרוא את המפה נכונה, ישלם על זה מחיר כבד", אמר ראש הממשלה.

נאומו של רבין הופרע מספר פעמים בקריאות של פעיל העלייה לשעבר ותושב אפרת יעקב גורודצקי ופעיל הימין אביגדור אסקין. הם קראו לעבר ראש הממשלה קריאות גנאי.

השניים ורעיתו של גורודצקי הוצאו בכוח מהאולם על ידי אנשי הבטחון והקהל הגיב במחיאות כפיים.

פרס יוצא לביקור בצרפת ומדינות אמריקה הלטינית

ידון בפרטי ההסכם עם האיחוד האירופי

□ מאר"לי שחר

שר החוץ שמעון פרס, יוצא היום לצרפת ואמריקה הלטינית. בפריס ישוחח עם הנשיא מיטראן, ראש הממשלה באלאדור ושר החוץ אלן ג'ופה. בישראל מייחסים חשיבות רבה לדו־שיח עם צרפת בשל היותה הנשיאה התורנית של האיחוד האירופי בחצי השנה הקרובה.

בשיחות יידונו קשרי ישראל עם האיחוד האירופי וסיום המו"מ על פרטי ההסכם החדש עם האיחוד.

אין להוציא מכלל אפשרות כי בפגישתו עם מיטראן יעלה פרס את חידוש היחסים בין צרפת לעיראק.

בדרום אמריקה יבקר פרס בונצואלה, אורוגוואי וארגנטינה. בונצואלה ייפגש עם הנשיא קלדרה ושר החוץ בורלי לחתימת שלושה הסכמים דיפלומטיים.

לשר יוענק ד"ר כבוד מטעם אוניברסיטת בוליבר. כן יקבל משר החוץ של ונצואלה את עיטור ליברטדור.

בארגנטינה, יבקר פרס רק שעות מעטות, במסגרתן יפגש עם הנשיא קרלוס מנם ושר החוץ גידו די טלה. יניח זרים באתרי הפיגועים בשגרירות ישראל ובנין הקהילה בבואנוס איירס, יפגש גם עם 30 ממנהיגי הקהילה היהודית שם.

אוף בג'יהאד האיסלמי הודיע שיתמוך ברשות הפלסטינית

אחד מאגפי תנועת הג'יהאד האיסלמי הודיע על תמיכתו ברשות הפלסטינית, תוך הסתייגות מהסכמי אוסלו. מדובר בפלג אל אקצה, בראשותו של אבו עבדללה פייז אל אסוף.

בראיון ליומון אל קודס אמר אלאסוף, כי הרשות היא הישג לעם הפלסטיני, וכי ארגונו מבקש להשתלב ברשות.

לדעתו, הסכמי אוסלו חרף מגרעותיהם הביאו לידי הכרה בעם הפלסטיני, אף כי הם רחוקים מהגשמת המאוויים.

כתבנו אומר, כי זהו הפלג הקטן מפלגי הג'יהאד האיסלמי, המקורב לפלג של השייח' תמימי ברבת עמון.

פנחס ענברי

משלחת משרד החוץ יוצאת לתוניס להקים את משרד האינטרסים

שלחת של משרד החוץ בראשות הסמנכ"ל, יואב בירן יוצאת לתוניס כדי להכריז על הקמת משרד אינטרסים. משרד האינטרסים של ישראל ימוקם בנציגות הבלגית בתוניס.

בביקור ייקבע מועד לבואה של משלחת מתוניס לישראל. בירושלים מצפים עתה להכרזה דומה של בחריין.

מאר"לי שחר

על המשמר

לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים

עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דוריה גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ

המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' [illegible] 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס: 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות טק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' [illegible] 17 טל' 04-673673, פקס: 04-676037, ת"ד 4007 חיפה 31040

AL HAMISHMAR THE GUARDIAN Daily Tel-Aviv P.O.B. 61999

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד
© כל הזכויות שמורות

מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03-6388510

פשרה תאפשר ההצבעה על חוק ההסדרים

ועדת מומחים תכריע בעניין יום לימודים ארוך

קבעה סיעת העבודה □ קראה לאלי דיין לשוב לתפקיד יו"ר הקואליציה

□ יהודה צור, בצלאל עמיקם

סיעת העבודה בכנסת, שהתכנסה אתמול בלשכת ראש הממשלה יצחק רבין, הגיעה לפשרה בעניין הצעה להנהיג יום הלימודים הארוך, כדי לאפשר להחזיר לכנסת את חוק ההסדרים במשק לקריאה שנייה ושלישית אולי עוד השבוע.

הסיעה החליטה לאמץ את החלטת הממשלה בנושא יום לימודים ארוך, שלפיה תוקם ועדת מומחים שתבדוק את הנושא ותגיש המלצות בתוך כמה חודשים.

עוד החליטה הסיעה להטיל משמעת סיעתית בנושא חוק ההסדרים, ובמקביל הביעה אמון באלי דיין וקראה לו לחזור לתפקידו כיו"ר הקואליציה.

הסיעה קיבלה את הצעתו של רפי אדרי, שהוא ודיין ייפגשו עם ראש הממשלה במועד שטרם נקבע, בניסיון להגיע לפשרה שתמנע את הגשת הסתייגותו של אלי דיין לחוק ההסדרים.

במהלך הפגישה חזר שוב רבין על אמרתו, שהוא בעד דמוקרטיה, ולא אנרכיה, וציין שחייבים לקבל את הכרעות הרוב וכי הוא אינו מוכן לעמוד בראש ממשלה שאין בה משמעת סיעתית.

השר בן־אליעזר קרא לדיין לחזור לתפקידו ולאחד את השורות. הוא אמר כי הוא אינו מודאג מהסקרים, שגם לפני ארבע שנים ניבאו מצב קשה דומה למפלגת העבודה.

בן־אליעזר הוסיף, שהיום חייבים ללכד את השורות, משום שאם הליכוד יעלה לשלטון הוא יפסיק את תהליך השלום.

ח"כ אורי אור נמנע בהצבעה. אור סבור כי "הבעיה היום אינה יום לימודים ארוך, עם כל חשיבות הנושא, ולא מי יהיה יו"ר הקואליציה, אלא הצורך לעצור את הליכוד ולהמשיך בתהליך השלום."

בתום הפגישה אמר אלי דיין, שהוא נחוש בדעתו להגיש את הסתייגותו, כי הדבר מופיע בהבטחות העבודה לבוחר בבחירות האחרונות. דיין הוסיף, שטועה מי שחושב שבעיותיה וקילקוליה של המפלגה והממשל יבואו על פתרונם אם הוא יסתלק מתפקידו, ואמר שאם היה סבור כך – היה עושה זאת מזמן.

לדברי דיין, אם העבודה תדע להפעיל יום לימודים ארוך כבר בשנת הלימודים הקרובה, הדבר ישפר את מעמדה. הוא הדגיש, שיש צורך בעוד יעדים חברתיים וכלכליים, כדי שהעבודה תוכל להמשיך בשלטון גם אחרי הבחירות הבאות.

דיין הביע תקווה, שבפגישה עם ראש הממשלה הוא יצליח לשכנע אותו לתמוך בהסתייגותו, כי למעשה גם רבין תומך ביום לימודים ארוך.

יום לפני ישיבת הסיעה ניסו הח"כים רפי אדרי (עבודה) ואריה דרעי (ש"ס) לשכנע את דיין למצוא פשרה, למרות שלהערכתם חלק גדול מחברי־הכנסת תומכים בעמדתו. דרעי הבהיר, שש"ס לא תצביע נגד הממשלה בעניין זה.

מרכז העבודה והוועידה הציונית יבחרו במועמד ליו"ר הסוכנות

החליטה ועדת החוקה של המפלגה □ ההכרעה בין לקט לבורג – ב־26 בינואר

□ יהודה צור

ועדת החוקה של העבודה, בראשות שר המשפטים דוד ליבאי, פסקה אתמול שהגוף שיבחר את מועמד המפלגה לתפקיד יו"ר הסוכנות יהיה מרכז המפלגה, יחד עם 150 חברי הוועידה העולמית של תנועת העבודה הציונית.

המרכז וחברי תנועת העבודה הציונית יבחרו ביום חמישי ה־26 בינואר בין אברהם בורג לבין יחיאל לקט, הממלא עתה בפועל את התפקיד לאחר פרישתו של דיניץ.

הוועדה דנה בנושא לאחר שהתגלעו סתירות בין הוראות חוקת המפלגה לבין החלטות ועידת המפלגה בנושא. שר המשפטים כתב ונימק את החלטת רוב חברי הוועדה, לרבות ח"כ אלי גולדשמיט, ברוך גייכמן, אמנון לורך ורינה דותן.

דעת המיעוט, של עו"ד שיפרה גליק, היא שהגוף המוסמך לבחור את המועמד הוא מרכז המפלגה יחד עם סיעתה בוועד הפועל הציוני.

ועדת החוקה טרם החליטה אם לחברי הוועידה העולמית של העבודה זכות להצביע בדואר, או שחובה עליהם להתייצב לישיבת מרכז המפלגה הבוחר בארץ.

ועדת החוקה ביקשה חוות דעת מוועדת הבחירות, על ההיבטים הארגוניים של הבעיה. החלטה בנושא תתקבל לאחר שמיעת טיעונים נוספים מהגורמים המעורבים בתהליכי הבחירה.

ח"כ אלכס גולדפרב נכנס לתפקידו כסגן שר השיכון

היועץ המשפטי לממשלה קבע כי אין מניעה למנות את גונן שגב לשר האנרגיה

□ עליזה תטואל, עתי"ם

ח"כ אלכס גולדפרב (יעוד) נכנס אתמול בצהריים לתפקידו החדש כסגן שר הבינוי והשיכון.

סגן השר החדש התקבל במשרד בטקס חגיגי, שבו השתתפו שר הבינוי והשיכון בנימין בן־אליעזר, סגנו הראשון ח"כ אלי בן־מנחם, מנכ"ל המשרד ופקידיו הבכירים.

ממשרד הבינוי והשיכון נמסר, כי גולדפרב יסייר בשבועות הקרובים במחוזות השונים של המשרד, ורק אז יוחלט מהם התחומים שיהיו באחריותו.

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, קבע כי אין בממצאים שהובאו בפניו דבר כדי לעכב את מינויו של ח"כ גונן שגב לתפקיד שר האנרגיה והתשתית. את הדברים אמר בן־יאיר בפגישה שהתקיימה ביום שישי בלשכתו, ושבה השתתפו פרקליטת המדינה דורית ביניש, פרקליטים נוספים ונציגי המשטרה.

עם זה ביקש היועץ המשפטי לממשלה מהמשטרה להמשיך בבדיקה עד למיצויה.

קוזחי על הראש יושב־ראש הפרלמנט של קזחסטן (במרכז) נפגש אתמול עם שר החוץ פרס, והעניק לו לבוש קוזחי מסורתי (צילום: איתן [illegible])

רמון הבהיר לראשי העבודה בהסתדרות: יהיו עוד פיטורים

שחל יגיש ביום חמישי את מסקנותיו בעניין המשך הקואליציה עם סיעת "רם"

□ אבשלום קווה

מזכ"ל העבודה נסים זווילי אמר אתמול, כי יו"ר ההסתדרות חיים רמון לא עמד בשני תנאים עיקריים במסגרת השותפות שבין רם לעבודה – הימנעות מחיסולים פוליטיים ושותפות בגיבוש הרפורמות, בעיקר במועצות הפועלים." הדברים נאמרו בישיבה משותפת של ראשי העבודה ורם, שהתקיימה בכנסת. את הישיבה זימן שר המשטרה משה שחל, העומד להגיש ביום חמישי את מסקנותיו בדבר המשך הקואליציה בהסתדרות בין העבודה לרם.

במהלך הישיבה אמר שחל לרמון, ספק בבדיחות הדעת, כי לאחר הפגישה הוא לא יצטרך לכתוב מחדש את הדו"ח שלו. שחל ומרבית אנשי העבודה קבעו, כי לא יוכלו להשלים עם רפורמה עמוקה ושינויים דרסטיים במועצות הפועלים, משום שהן היוו ועדיין מהוות קו תמיכה לפיתוח מנהיגות, הן בעיירות הפיתוח והן ביישובים הגדולים.

רמון סקר את פעילות ההסתדרות מאז נכנס לתפקידו, והודיע כי הפיטורים המתבצעים עתה בהסתדרות אינם סוף פסוק, וכי צפוי גל או גלים נוספים, "שייעשו בהליך יותר מסודר מכפי שהם נעשים היום."

יו"ר אגף משק וכספים, חיים אורון, אמר כי הוא מודאג מהמצב הכספי של ההסתדרות. אורון הבהיר, כי "אם לא יהיה שיתוף פעולה בין הסיעות, אז מאוחר יותר יהיה שיתוף פעולה בין ההיסטוריונים שינתחו את הסיבות לנפילת ההסתדרות."

יצוין, כי בסוף החודש אמורה להתכנס ועידת הסתדרות מיוחדת, המכונה 'ועידת הרפורמות', שתדון ותחליט בשורה ארוכה של שינויים, הן באיגוד המקצועי והן במערך מועצות הפועלים. סביר להניח, כי האגוז הקשה שבין שתי הסיעות יהיה סביב תוכנית המרחבים של מועצות הפועלים, שעיקרה צמצום מספרם מ־74 כיום ל־15 עד 20 מועצות מרחביות בעתיד הנראה לעין.

הכנסת אישרה האיסור לדרוש פרופיל צבאי כתנאי קבלה לעבודה

□ בצלאל עמיקם

הכנסת אישרה אתמול חוק האוסר על מעבידים לדרוש הצגת פרופיל רפואי צבאי כתנאי קבלה לעבודה. יוזם החוק, יורם לס מהעבודה, הדגיש כי החוק נועד להגן על הזכות הבסיסית של כל אדם לסודיות ולפרטיות לגבי מצבו הרפואי.

יו"ר ועדת העבודה של הכנסת, ח"כ יוסי כץ, אמר כי הפרופיל הצבאי אינו מותאם למערכת האזרחית, ואין מקום לאפשר שימוש בו לצרכים אזרחיים.

גורדון תומך בשינוי חוק השבות כדי למנוע עליית לא־יהודים

□ יוסף גלילי

"מתוך נסיוני בעלייה ובקליטה, אני סבור שיש לשנות את ס' 4א לחוק השבות, כדי למנוע עליית לא־יהודים לארץ, כדור שלישי, מבלי שיהיו יהודים" – אמר ראש מחלקת העלייה והקליטה בסוכנות, אורי גורדון, בהתייחסו לדיון המסעיר כיום את חברי־הכנסת והציבור.

"שנים ארוכות ניהלו המפלגות החרדיות מאבק חסר פשרות בסוגיית מיהו יהודי וגיור להלכה," אמר גורדון. "הגיעה העת לדון בנוסח החוק ולשנות את הסעיף הזה, שמאפשר עלייה של לא־יהודים."

גורדון ציין שזוהי דעתו הפרטית, ואין היא מייצגת את התנועה הציונית, שעדיין לא קיימה כל דיון בסוגייה.

אל חאדר הוכרז שטח צבאי סגור ופעיל שמאל נעצר

שטח צבאי סגור הוכרז ביום ב' אחה"צ הכפר אל חאדר, שבאיזור בית לחם.

ההכרזה באה כדי למנוע קיום עצרת של תושבי הכפר, פעילי שמאל ישראלים ואגודת המים והקרקע.

אחד מפעילי השמאל הישראלים, שסירב להתפנות, נעצר.

כוחות צבא, משטרה ומג"ב הגיעו למגרש הכדורגל של אל חאדר ביום ב' לפני הצהריים כדי למנוע כינוס מחאה נגד התרחבות היישוב אפרת.

לכפר הגיעה קבוצה של [illegible] פעילי שמאל, אשר [illegible] על עקבותיהם.

תושבים מאל חאדר [illegible] להתאסף על הציר בין [illegible] חברון. בעקבות כך, הוכרז [illegible] על האיזור שטח צבאי סגור.

בהודעת הצבא נאמר, כי [illegible] אזרחים ישראלים, תושבי [illegible] ירושלים ואנשים [illegible] הרשות, אסורים בכניסה [illegible].

בעקבות מגעים עם [illegible] הוועד להגנה על האדמות [illegible] אל חאדר, הוחלט [illegible] לתושבי הכפר בלבד [illegible] במגרש הכדורגל.

הוועד להגנת [illegible] חאדר סירב לתנאים [illegible] ביטול העצרת.

חייגוד? עבר [illegible] האוטונומיה בעזה, [illegible] אולם לא קיבל אישור [illegible] הרצועה.

"להעמיד לדין רבני צפת שקראו לא למכור דירות לערבים"

□ צלאל עמיקם

ח"כ נעמי חזן (מרצ) פנתה אל היועץ המשפטי לממשלה בתביעה לפעול להגשת כתבי אישום נגד הרבנים הראשיים בצפת, לפי סעיף 144ב לחוק העונשין. זאת, בשל פסק הלכה שבו הם קוראים לתושבי צפת לא למכור דירות לערבים. הרבנים גם הציעו להושיט עזרה משפטית לכל מי שייתבע לדין בשל מילוי אחר פסק ההלכה.

חזן ציינה שהעונש בחוק למפרסם דבר במטרה להסית לגזענות הוא חמש שנות מאסר.

עוד טוענת חזן, שפסק ההלכה עצמו צריך להיות מוכרז כבטל לפי חוק יסוד כבוד האדם וחירותו.

בתיהמ"ש התירו ב־94' יותר מאלף האזנות סתר

□ בצלאל עמיקם

ועדת חוקה, חוק ומשפט, בראשות ח"כ דדי צוקר, המשיכה את דיוניה בנושא תיקון חוק האזנות הסתר.

במסגרת הדיון מסרו נציגי המשטרה לוועדה, כי ב־94' הגישה המשטרה 1,102 בקשות לבתי־המשפט להיתר האזנת סתר. 68 אחוזים מהבקשות היו בעבירות הקשורות לסמים, 13 אחוזים בחקירות רצח ו־13 אחוזים בחקירות בנושא זיוף, שוחד ומרמה.

18 בקשות להיתר האזנת סתר נדחו על־ידי בתי המשפט.

הוועדה שינתה את הנוהל הקיים, וקבעה כי הדיווח על האזנות סתר, הנעשה אחת לשלושה חודשים, יהיה ליועץ המשפטי לממשלה, ולא לשר המשפטים כפי שהיה עד עתה.

במהלך הדיון העיר היועץ המשפטי של משרד התקשורת, כי לפי פקודת הטלגרף האלחוטי, החזקת סקאנרים (הנמצאים בידיהם של עיתונאים), טעונה רישיון. רשיון כזה ניתן לשלושה אנשים בלבד, ולכן החזקת הסקאנרים על־ידי כתבים אינה חוקית.

ועדת משנה לאיידס תכין חוק שיטפל בבעיות שמעוררת המחלה

□ בצלאל עמיקם

האם יש לאסור בחוק פיטורי עובד רק משום שהוא נשא איידס? מהי זכותם של קטינים להיבדק ללא ידיעת הוריהם? כיצד פותרים בעיות של ילדים חולי איידס בבתי־הספר ובמעונות? שאלות אלה הטרידו אתמול את ועדת העבודה של הכנסת.

ח"כ יורם לס (העבודה) קיבל את הסכמת חברי הוועדה להקים ועדת משנה שתכין חוק לטיפול במכלול הבעיות שמעוררת מחלת האיידס.

נציגי הוועד למלחמה באיידס תבעו לא רק לאסור פיטורי עובד שהוא נשא של המחלה, אלא גם להבטיח לו תנאים הוגנים בעבודה, כגון גישה לשירותים או לחדר האוכל.

ד"ר שלמה מעיין מבית־החולים הדסה סבור, כי המעקב אחרי קטין שנבדק צריך להיעשות על־ידי עובדים סוציאליים. הוא [illegible] ואמר כי אין סכנה להידבקות בבית־ספר או במעון מילד שהוא נשא. עם זה, הטיפול [illegible] מחייב משנה זהירות.

יוקמו שני מרכזים חדשים לטיפול בגברים אלימים

כך הודיעה השרה אורה נמיר בדיון מיוחד בהתרחבות תופעת הנשים המוכות □ כן יוקם צוות מיוחד שיגבש פתרונות לבעיה ומקלטים נוספים לנשים

□ עליזה חטואל

שני מרכזים חדשים לטיפול בגברים אלימים יוקמו בקרוב, כך הודיעה אתמול שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, בישיבה מיוחדת שכינסה בלשכתה בירושלים לדיון בהתרחבות תופעת הנשים המוכות. המימון להקמת המרכזים יבוא מקרן פרויקטים מיוחדים במוסד לביטוח לאומי. במקומות סגורים אלה ישהו הגברים לתקופה מסויימת ויקבלו טיפול מתאים.

עוד הודיעה השרה על הקמת צוות מיוחד בראשות משרדה ובציגות ארגוני הנשים המטפלים באלימות נגד נשים, ובהשתתפות נציגי המשטרה ומשרד המשפטים, במגמה לשים דגש על העבודה בקהילה, ולגבש פתרונות לבעיות האלימות נגד נשים. הצוות יתכנס מדי שבועיים או שלושה, ובראשו יעמוד שלמה מדינה, מנהל המחלקה לטיפול במשפחה במשרד הרווחה, שירווח לשרה על ממצאיו.

נמיר הודיעה כי תעביר הצעות מעשיות והערכות מקצועיות, שכשמעו במהלך ישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה, שהתכנסה אתמול בכנסת לדון בתופעת האלימות נגד נשים. היא מסרה כי בפגישתה בשבוע הבא עם הרבנים הראשיים, תעלה בפניהם את הקשיים של נשים מוכות בבתי דין רבניים. בראשית דבריה הודיעה כי יש לראות בחומרה נוראה את תופעת האלימות במשפחה. לדבריה, "ישנו גרעין קשה באוכלוסיית הגברים המפעילים אלימות והנשים חוששות להתלונן. מה שקורה היום הוא דבר קשה שלא היה כדוגמתו. הבעיה הקשה ביותר נובעת משובן של נשים מוכות לבעלים, ולפי הסטטיסטיקה 75 אחוז מהנשים חוזרות הביתה, מפני שאין להן אלטרנטיבה כלכלית, והן גם מאמינות שהבעלים ישתנו". היא ציינה כדוגמא את המקרה של ז'קלין אסרף מקרית שמונה שנרצחה על ידי בעלה.

השרה מסרה נתונים על משרדה בתחום המקלטים, שמספרם הוכפל בשנתיים האחרונות מארבעה לשמונה. במקלטים אלה, מסרה, שהו 440 נשים ו־742 ילדים בשנה החולפת. השנה, יוקמו עוד שלושה מקלטים. כמו כן, הוקמו 15 דירות מעבר, בהן שהו 27 נשים ו־48 ילדים. בשנה החולפת, ציינה השרה, עברו 1,200 משפחות טיפול בקהילה באמצעות מרכזים למניעת אלימות. היא תבחן אפשרות להקים מקלט לנשים מוכות באיזור הצפון, מאחר שהמקלט היחיד באיזור הוא בחיפה. עוד מסרה, כי 1,050 צווי הגנה הוצאו בשנה החולפת נגד גברים מכים, אך הוסיפה כי הרחקת בעל מכה לשישה חודשים איננה התשובה המספקת.

1994 – שנת שיא במספר מקרי הכלבת

השנה החולפת היתה שנת שיא במקרי הכלבת בישראל. במהלך השנה דווחו 85 מקרים של כלבת, מתוכם 52 בקרב חיות בר, 20 בחיות בית, ו־13 בבהמות משק. מנהל השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות, פרופ' ארנון שמשוני, מסר אתמול, שמספר המקרים בקרב חיות הבית והמשק הוא נמוך באופן יחסי לחיות הבר.

יוסף גלילי

אשר פיש ינהל את האופרה בווינה ואת תזמורת ראשל"צ

□ יוסי שיפמן

המנצח הישראלי, אשר פיש, יהיה מנהלה המוסיקלי הבא של התזמורת הסימפונית הישראלית ראשון־לציון. על כך מסר ל"על המשמר" מנחם שי, מנכ"ל התזמורת.

פיש (34) החל את דרכו המוסיקלית באקדמיה למוסיקה בירושלים לאחר שירות צבאי ככתב מדיני בגלי צה"ל. הוא סיים לימודי פסנתר וניצוח ונמנה משך שנים עם צוות מרכז המוסיקה בירושלים. לאחר שניצח על הפילהרמוניה, הוזמן להיות מנצח הבית של האופרה הישראלית החדשה. ב־1990, ערב מלחמת המפרץ, הוזעק על ידי דניאל ברנבוים, להחליף אותו בניצוח על "השיר על הארץ" של מאהלר. בעקבות הצלחתו המסחררת, הזמין אותו ברנבוים לשמש כמנצח בית ראשי באופרה הממלכתית של ברלין, תפקיד אותו ממלא פיש כיום. עוד הספיק פיש לנצח על סידרה הראשון של האופרה הישראלית החדשה בפרנקפורט, עם האופרה "בטבעת התנק" של בריטן.

אשר פיש יחליף את נועם שריף, שהודיע כבר בשנה שעברה על פרישתו העתידה מן התזמורת ביוני 95'. לאחרונה זכה פיש במינוי יוקרתי נוסף וחשוב הרבה יותר: הוא יהיה מנהלה של האופרה העממית בווינה החל מעונת 1997. שני בתי האופרה של וינה כפופים לאותה רשות והוא ינהל את האופרה העממית, וכן ינצח על 20 הפקות באופרה הממלכתית של וינה, הנחשבת לאחד מארבעת בתי האופרה היוקרתיים והחשובים ביותר בעולם.

השר רובינשטיין יוזם תיקוני חקיקה בנושא סרטים אלימים

□ נעמי ריפתין

שר החינוך והתרבות אמנון רובינשטיין יוזם תיקוני חקיקה בנושא הפצת סרטים אלימים. על כך הודיע השר בישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה. לדבריו, על הוועדה לדון בישיבה הקרובה בשאלת הפצת קלטות של סרטים אלימים, סריטיים ורצחניים המגיעים גם לקהלים של בני נוער.

במלאת שנה לנפילתו של בננו היקר

סרן עפרי יואלי

נעלה לקברו ביום ד' 11.1.95 בשעה 15.00.

בתום הטקס, תתקיים אזכרה בחדר האוכל

המשפחה
וקיבוץ אילון

ערב לזכרו של

יודקס ז"ל

יתקיים במשמר־העמק ביום ה' 12/1/95 בשעה 20:15

אוהביו מוזמנים

קבוץ משמר־העמק

אזכרה במלאת שנה למותו של האלוף נחמיה תמרי

הרמטכ"ל מספיד את האלוף תמרי. משמאל: בני משפחתו של תמרי (צילום: אלון רון/ישראל סאן)

(ע). אזכרה במלאת שנה למותו של אלוף נחמיה תמרי בהתרסקות מסוק, נערכה אתמול בחלקה הצבאית שבבית העלמין בקריית שאול, במעמד הרמטכ"ל, רב אלוף אמנון ליפקין שחק, אלופי צה"ל, בני משפחה, קצינים וחברים.

הרמטכ"ל אמר, כי עברה שנה מאז אותו לילה נורא שהביא את בשורת האיוב על נפילתו של אלוף נחמיה תמרי, שנה שבה היה נחמיה חסר לכולם. הוא הוסיף, כי האלוף תמרי איננו וישנו. "בחייך היית מודל חיקוי ובמותך הפכת לסמל", אמר.

עוד אמר הרמטכ"ל כי נחמיה היה איש של אמת, צנוע, עניו, לוחם חכם, אמיץ ומיומן. רא"ל ליפקין שחק הזכיר, כי מצורת כפיר־נקראת־כיום על שמו של אלוף נחמיה תמרי וכן נערך מדי שנה יום עיון על שמו.

"תמיד עשית את עבודתך בשקט, לא לאור זרקורים, בלי להידחף", אמר הרמטכ"ל והוסיף כי "מבצעי מודיעין קיבלו בפיקודו של אלוף נחמיה תמרי קפיצת דרך".

שחק אמר עוד, כי "בגבול בו טסת כבר יש עתה שלום ובמקום החדירה משנה שעברה, יש עתה מעבר גבול".

"אתה נחמיה, שבעצם הספקת לא מעט, נותר לך לעשות עוד הרבה, גם בצבא וגם בבית. גם אנו החברים צריכים אותך, את שיקולך, נסיונך, כקיצור אותך. נוח בשלום על משכבך חבר יקר."

צבי תמרי, אביו של אלוף נחמיה תמרי אמר, כי "השכול הכיס בעיני ואמר 'היה היה נחמיה פרח פורח, אשר צמח על אדמת עין חרוד, צלע צוק מצוקי הגלבוע, תמיר בורקלים, נמלא בבנים, אלוף בצבאותיו, היה בן יקיר לי עד בלי די".

האב השכול אמר "השכול נוקש על דלתי, צורב כאש, היה נחמיה בבת עיני, אין כמותו שני. לא נבכה, לא נוריד דמעות, היה נחמיה, היה היה, אללי כי היה ואיננו עוד".

digital

מכרז למכירת רכב - 1/95

מוצע בזה למכירה רכב כדלקמן:

סוג הרכב	מס' רישוי	שנת ייצור
סובארו 1.6DL, ידני	45-702-03	91
סובארו 1.6DL, ידני	45-708-03	91
סובארו 1.6DL, ידני	45-713-03	91
סובארו 1.6DL, ידני	45-714-03	91
סובארו 1.6DL, ידני	46-719-03	91
סובארו 1.6DL, ידני	46-721-03	91
סובארו 1.6DL, ידני	46-725-03	91
סובארו 1.6DL, ידני	48-744-03	91
כנ"ל סטיישן, ידני	48-745-03	91
כנ"ל סטיישן, ידני	50-793-03	91
סובארו 1.6DL, אוט'	48-734-03	91
סובארו 1.6 טנדר, ידני	47-111-56	86
סובארו 1.6 טנדר, ידני	19-510-58	88
סיטרואן BX-TZS, אוט'	20-412-04	92
פיאט טמפרה 1.4, ידני	22-067-05	92

- כל הרכבים הנ"ל כוללים מזגן.
- את כלי הרכב הנ"ל ניתן לראות בחניון בית דיגיטל, סימטת משלוח, אבדיות, הרצליה, מיום 10/1/95 ועד 17/1/95 בין השעות 9:00-14:00.
- הצעות יש להגיש עד 17/1/95 שעה 14:00 על גבי טפסים שניתן לקבל בבית דיגיטל בצרוף המחאה בנקאית בלבד, לפקודת דיגיטל, בשיעור של 10% מערך ההצעה.
- את ההצעה יש להכניס למעטפה סגורה לתיבת המכרזים בבית דיגיטל, הרצליה.
- לכל הרכבים מצורפת בדיקת מכון "מבדק". הקונה (הזוכה) יחוייב בעלות הבדיקה.
- העברת הבעלות תבוצע על חשבון הקונה (הזוכה).
- אין דיגיטל מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

נגה אלקטרוטכניקה בע"מ

הודעה על טעות במודעה בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות

1. במודעה שפירסמה החברה ביום 3.1.95 בדבר כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין של כלל בעלי המניות בחברה נפלה טעות במועד הכינוס. המועד הנכון לכינוס האסיפה האמורה הוא ה־17.1.95, בשעה 17.00, במשרדה הרשום של החברה באזור התעשיה, תל חנן.
2. תזכורת על סדר היום:
   א. אישור עיסקת הלוואה בין החברה לבין מר יצחק גולדנברג, המנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון של החברה.
   ב. הפיכת חובו של מנכ"ל החברה להלוואה.
   ג. שונות.
3. החלטות בסעיפים א' וב' שעל סדר היום יתקבלו בהסכמת רוב בעלי המניות המצביעים בהצבעה; במנין קולות הרוב ייכללו לפחות שליש מקולות בעלי המניות שאינם בעלי ענין אישי בעיסקות כאמור בסעיפים א' וב' הנ"ל, הנוכחים בהצבעה. לא נכח בעלי מניות שאינם בעלי ענין אישי בעיסקה כאמור, רשאית החברה לאשר את העיסקות באסיפה נדחית בהסכמת רוב בעלי המניות הנוכחים בהצבעה.
4. אם כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לכינוס האסיפה הכללית לא ימצא מנין חוקי תדחה האסיפה האמורה בשבוע ליום 24.1.95 באותה שעה ובאותו מקום, והחברים הנוכחים באסיפה הנדחית יחשבו מנין חוקי.
5. בעלי מניות שירצו בכך יוכלו להעביר ייפוי כח יחד עם הוראותיהם להצבעה למשרד הרשום של החברה, באיזור התעשיה תל־חנן.
6. על ייפוי הכח להגיע למשרד הרשום של החברה לא מאוחר מ־48 שעות לפני מועד כינוס האסיפה הכללית כדי שניתן יהיה להצביע על פיהם באסיפה.
7. ניתן לעיין בהצעות העומדות על סדר היום במשרדי החברה בשעות העבודה הרגילות.

בכבוד רב,
ישי פורת, מזכיר החברה
נגה אלקטרוטכניקה בע"מ

פרוטוקול

באסיפה הכללית של ארגמן הנדסה וקבלנות בע"מ ח.פ. 51־139237־5 שנועדה ונתכנסה כדין במשרדה הרשום של החברה ביום 9.1.95 נוכחים: כל בעלי המניות.

הוחלט בהחלטה מיוחדת:

1. לבחור במר רפי ארז'ואן להיות יו"ר הישיבה.
2. להוסיף למטרות החברה את המטרות הבאות:
   א. לעסוק בכל הקשור בבנית לרבות עפר, חיצוב ופיצוץ, פיתוח חצרות (שבילים, מדרכות, גידור ומקומות חניה), כלונסאות וקידוחים, בטונים ובטון דרוך, עבודות אבן, בניית שלדים, שיפוצים והרחבת מבנים, בניה טרומית, קונסטרוקציות ברזל ומסגרות, חשמלאות, מתקני מיזוג אויר, מתקני הסקה וחימום, מתקני קירור, מעליות ומדרגות נעות, מתקני תברואה ובורות שופכין (אינסטלציה סניטרית), מתקני אנרגיה סולרית.
   ב. לעסוק בכל הקשור בכבישים תשתית ופיתוח לרבות עפר, חיצוב, פיצוץ וקידוחים, עבודות אספלט, מסעות בטון, הנחת קווי תקשורת, הנחת קווי חשמל, הנחת קווי ביוב, ניקוז ומים, תאורת כבישים ורחובות ותמרור.
3. לנעול את הישיבה.

רפי ארז'ואן, יו"ר הישיבה

ביהמ"ש העליון דחה ערעורו של הפסיכולוג אלי פלח

פלח הורשע לפני כשנה בבית המשפט המחוזי במעשים מגונים במירמה בארבע ממטופלותיו □ בית המשפט העליון דחה את טענת פלח כי מדובר בהפגנת חיבה

(ע). בית המשפט העליון דחה אתמול את ערעורו של הפסיכולוג אלי פלח, שהורשע בבית המשפט המחוזי בתל־אביב במעשים מגונים במירמה בארבע ממטופלותיו. בית המשפט קבע, כי המעשים שביצע פלח במטופלות נעשו תוך "מירמה לגבי מהות המעשה".

פלח הציג את הפעילות האירוטית כחלק מהטיפול הרפואי, וכך זכה להסכמה של המטופלות לביצוע המעשים.

שופטי בית המשפט העליון דחו את טענת פלח, כי מעשיו היו הפגנת חיבה, ואם חרגו ועברו אל התחום האירוטי, היה זה ביוזמת המטופלות.

בפברואר 1992 התפרסמה כתבה, שייחסה לפלח ניצול מיני של נשים שהיו בטיפולו. בעקבות פרסום הכתבה, נפתחה חקירה משטרתית, שהביאה למעצרו של פלח ולהגשת כתב אישום נגדו בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

פלח הורשע בדצמבר 1993 בעבירות שיוחסו לו בארבעה אישומים, על־ידי בית המשפט המחוזי בתל־אביב. כל אישום מתייחס למתלוננת שהיתה מטופלת על ידו. כתבי האישום ייחסו לפלח עבירות של מעשה מגונה במירמה ובמצב אחר המונע התנגדות. אחת המתלוננות הייתה קטינה בעת ביצוע המעשה, ועם אחת המתלוננות ביצע פלח מין אוראלי ולכן הואשם ב"ביצוע מעשה סדום במירמה ובמצב אחר המונע התנגדות". ביחסיו עם הקטינה, הואשם פלח ב"ביצוע מעשה מגונה בקטין תוך ניצול יחסי תלות".

בערעור שהגיש פלח על פסק הדין של בית המשפט המחוזי, הוא הדגיש את חלקן של המתלוננות, יוזמתן ושיתוף הפעולה מצידן בכל הקשור למגעים הגופניים שהתקיימו בינו לבינן במהלך הטיפולים. פלח ניסה להבהיר את המשמעות הטיפולית של המעשים שהוא מודה בעשייתם.

לטענת פלח, גם אם חלק ממעשיו יכולים להיראות מיניים מההיבט האובייקטיבי, הרי שבהיבט הסובייקטיבי־טיפולי אין הם כאלה. לטענתו, חיבוקיו עם המטופלות, היו אמצעי טיפולי, וכל חריגה מעבר לחיבוקים היתה ביוזמת המטופלות. בנוגע למתלוננת הקטינה טען פלח, כי זו פירשה בצורה לא נכונה את התנהגותו, דיבור בלחש – כנשיפה, קשירת שרוך – כעיסוי כף הרגל. יש לציין, כי פלח הואשם בכך שנשף אל תוך קרעים במכנסיה של המתלוננת הקטינה.

בית המשפט העליון קיבל את עמדת בית המשפט המחוזי, שקבע כי פלח הוא עד לא אמין. שופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב כתבה על עדותו של פלח: "עמד בפניי אדם מבולבל, בלתי מרוכז, עונה לשאלות בתשובות ארוכות, במלל אשר הקשר בין תוכנו לבין השאלה שנשאלה אינו תמיד ברור...". כמו כן, קיבל בית המשפט העליון את עמדת בית המשפט המחוזי, שקבע כי עדות המתלוננות אמינה בעיניו.

שופט בית המשפט העליון, יעקב קדמי, קבע כי הצגת מעשיו המיניים של פלח כאמצעי טיפולי, נעשתה כלפי שלוש המטופלות הבוגרות, כאשר כלפי המתלוננת הקטינה ניצל פלח את יחסי התלות שהיו ביניהם.

שופטי בית המשפט העליון קיבלו את ערעורו של פלח על הרשעתו במעשה מגונה, תוך ניצול מצב המונע התנגדות. קבלת הערעור של פלח בסוגייה זו, הוא טכני־דיוני בלבד, מאחר ואלה אישומים חופפים בעבירות בהן נדחה הערעור.

שופטי בית המשפט העליון, גבריאל בך, יעקב קדמי ודליה דורנר, קבעו כי יש לדחות הן את ערעורו של פלח ביחס להרשעתו בעבירות של ביצוע מעשה מגונה במירמה והן ביחס לחומרת גזר הדין, 4 שנות מאסר בפועל.

בנימוקיו בהחלטה לדחות את ערעורו של פלח על חומרת גזר דינו, הרגיש השופט קדמי את רגישות תחום עיסוקו של הפסיכולוג וההשלכה שיש לכך על חומרת מעשיו של פלח, שניצל לרעה את מעמדו כפסיכולוג.

לדבריו, התחום הנפשי הוא התחום השמור ביותר של אדם, ופלח ניצל לרעה את חשיפתו של תחום זה בפניו על־ידי המטופלות. לנוכח חומרת מעשיו אלה של פלח קבע השופט קדמי, כי אין בסיס לקבל את ערעורו של פלח על חומרת גזר הדין, למרות ההשלכה שיש להרשעתו על עיסוקו בעתיד במקצועו.

החשוד ברצח הפסיכולוג בחיפה נעצר לעשרה ימים

(ע). צעיר כבן 18, החשוד ברצח הפסיכולוג־ההומוסקסואל, אליעזר לוי (53), נעצר אתמול ל־10 ימים במקודת שופטת השלום החיפנית, ניצה שרון.

השופטת נענתה גם לבקשת הסניגור עו"ד פואד עמאר, והורתה לשירות המבחן לנוער להפנות לחשוד פסיכולוג שיעמוד מקרוב על מצבו הנפשי.

נציג המשטרה, פקד אהרון גלאור טען, כי החשוד דקר את המנוח מספר פעמים בסכין, בפלג גופו העליון. בא כוח המשטרה טען, שהחשוד גנב מדירתו של המנוח, לאחר הרצח, מוצרי חשמל שונים, העמיסם על רכבו של הפסיכולוג וטייל במשך כמה ימים. אחר כך הצית את הרכב במבואות יער אחיהוד בגליל המערבי. נציג המשטרה טען, שהחשוד מסר הודאה ושיחזר את נסיבות מותו של הפסיכולוג.

בתשובה לשאלות הסניגור אמר פקד אהרון גלאור, שהחשוד טען בחקירתו שרצח את הפסיכולוג, בנסיון להיחלץ ולהימלט מדירתו, לאחר שהמנוח ניסה לעשות בו מעשה מגונה בכוח.

נציג המשטרה אישר את גירסת הסניגוריה, שהמנוח נמצא בדירתו כשפלג גופו התחתון ערום. לטענת הסניגוריה, פעל החשוד מתוך "הגנה עצמית" לאחר שהמנוח השתמש בכוח פיסי כלפי הקטין במטרה לבצע בו מעשה מגונה.

לטענת החשוד לא התכוון לרצוח את המנוח אלא רק למצוע אותו.

החשוד טען, כי אינו הומוסקסואל ולכן סירב להצעתו המינית של הפסיכולוג.

תיק החקירה בפרשת הרצח הועבר לפרקליטות מחוז חיפה לצורך הכנת כתב אישום.

כוורת על הגג בפשיטה של אנשי מועצת הדבש על גג בית בלב רמת־גן, התגלו מספר כוורות מאוכלסות בדבורים, עשרות כוורות ריקות וציוד לגידול דבורים. הפשיטה התבצעה בעקבות פנייה של שכנים ברחוב שהתלוננו על מפגע של ריבוי דבורים באיזור, ועל סכנה עבכרים שנמשכו לשאריות הדבש. בדיקה העלתה שמדובר בכוורות השייכות ליחיאל לוזמה, שהוצא מרשימת הכוורנים המורשים לפני למעלה משנה. המועצה העבירה לו דרישה לסילוק הכוורות והוא זומן לחקירה (צילום: תמר מצפי)

4 שנות מאסר לאדם שהורשע בהונאת בנקים למשכנתאות

□ נחמן גלבוע

4 שנות מאסר בפועל ושנתיים על תנאי למשך שלוש שנים, נגזרו אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, על ואצסלב סומחייב שהורשע בפרשיית הונאה של אורחים ובנקים למשכנתאות. סומחייב נתפס בזכות חקירה מוצלחת של צוות היחידה לחקירות הונאה במחוז המרכז, שכלל את רס"מ אשר נימני, רס"ר אתי סיליס ורס"ל ענת נחום, והורשע בקבלת דבר במרמה, קשירת קשר לביצוע פשע, שימוש במסמך מזוייף וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

הפרשה החלה לפני מספר חודשים כאשר התפרסמה מודעה בעיתון בשפה הרוסית, וכה הוצע סיוע כלכלי לעולים חדשים. העולים שפנו אל מפרסם המודעה הופנו על ידו לקניית דירות מאזרחים תמימים וקבלת משכנתאות עבורן מהבנקים. לאחר מכן עזבו העולים את הארץ. את כספי המשכנתאות עבור רכישת דירה העביר סומחייב בהמחאות למוכרים.

בהמשך הודיע הנאשם למוכרי הדירה כי העיסקה מבוטלת וקיבל את דמי המכירה בחזרה. את מרבית הכסף לקח סומחייב לעצמו וחלק קטן ממנו מסר לעולים אשר עזבו את הארץ. מוכרי הדירה נותרו בחוסר כל לאחר שהחזירו את דמי המכירה והתברר להם כי דירתם ממושכנת לבנקים.

בפסק הדין ציין השופט אמנון סטרשנוב כי הוא מתייחס בחומרה לעבירות שביצע הנאשם. "סבורני כי האינטרס הציבורי המחייב הטלת עונשים כבדים בגין עבירות מרמה וזיוף, שתוצאותיהן גרימת נזק כבד הן למוסדות פיננסיים כמו בנקים, והן לאזרחים תמימים שנפלו קורבן למעשים כאלה – גובר על הנסיבות האישיות של הנאשם. מן הראוי להטיל במקרים שכאלה עונשים המרתיעים הן את הנאשם עצמו והן עבריינים כמו מסוגו, שעה שמדובר בעבירה ההולכת ונפוצה בקרב הציבור," כותב השופט.

פרידן וצור מבקשים לבטל ההליכים נגדם

(ע). עו"ד מוטי כץ, סניגורם של החוקרים הפרטיים רפי פרידן ויעקב צור, המואשמים בהאזנות סתר, מבקש מבית משפט השלום בתל אביב להורות על ביטול ההליכים המשפטיים נגד מרשיו עד שהתביעה תבצע את החלטת השופט זכריה כספי, להעביר להגנה חומר חקירה הכולל את עדויותיהם במשטרה של עורכי העיתונים ארנון מוזס (ידיעות אחרונות) ועופר נמרודי (מעריב) וחוקרים פרטיים אחרים.

עו"ד כץ טען אתמול במהלך הדיון, כי חלפו כשלושה שבועות מאז הורה השופט כספי למסור לו את חומר החקירה, אולם לדבריו, הפרקליטות לא מילאה אחר החלטת בית המשפט ובכך ביזתה אותו.

עו"ד כץ ציין, כי התביעה לא ערערה על החלטתו של השופט כספי ולא עתרה לעיכוב ביצוע ההחלטה. לכן, עד שהיא תמצא לנכון להעביר אליו את חומר החקירה, יש להורות על הפסקת ההליכים נגד מרשיו.

השופט זכריה כספי ימסור את החלטתו בסוגיה זו ב־19 בינואר.

פעיל "כך" לשעבר נעצר בחשד להתפרעות בחברון

(ע). פעיל "כך" לשעבר נעצר אתמול בצוויים ל־24 שעות בצו שהוציא שופט בית משפט השלום בירושלים, יואל צור, בחשד כי התפרע בסוף השבוע בחברון, היכה תושבים מקומיים וגרם נזק לתכולת חנות.

החשוד התייצב במגרש הרוסים בירושלים לחקירה אליה זומן במשטרת הבירה. שוטרים ממשטרת חברון הובילו בו ועצרו אותו למשך 24 שעות.

העציר חשוד, כי שהה בשבת בחברון, כנגוד לצו הגבלה שהוציא נגדו אלוף פיקוד המרכז, וכי במהלך השבת נכנס לחנות מקומית, היכה את בעליה וזרק חלק מתכולתה כאחר מרחובות העיר.

נעצרו ארבעה חשודים בגניבת כבלי טלפון של בזק בשפלה

□ נחמן גלבוע

4 חשודים בגניבת כבלי טלפון תת קרקעיים של "בזק", נעצרו שלשום בשעות אחר הצהריים באיזור נחלת יהודה. הארבעה, קבלן (37) מראשון לציון, נהג טרקטור (38) ממושב אחיסמך, נהג משאית (40) מראשון לציון, ופועל (22) מנס ציונה, יובאו היום בפני שופט לבקשת הארכת מעצר.

חקירת המשטרה החלה בעקבות תלונות מצד קצין הביטחון של "בזק", על כבלי טלפון הנגנבים בכמויות גדולות באיזור השפלה. שלשום הודיע הקצין כי הוא רואה שלושה אנשים חופרים ומעמיסים באיזור נחלת יהודה שבראשון לציון. כוחות משטרה שהוזעקו למקום עצרו שלושה חשודים בעיצומה של שליפת הכבלים והעמסתם על משאית. לשוטרים התברר כי מדובר בעובד "בזק" לשעבר שידע על מיקומם של הכבלים התת קרקעיים ואירגן קבוצה שעסקה בגניבתם. את הכבלים ששלפו חתכו החשודים והעמיסו על משאית. לאחר מכן גירדו את מעטה הגומי ומכרו אותם לסוחרי נחושת.

מפקד תחנת ראשון לציון מסר אתמול כי נהג המשאית הצליח להימלט ברכב פרטי כאשר ראה את השוטרים. הוא נתפס למחרת כאשר בא להתלונן במשטרה על משאיתו שכביכול נגנבה.

150 שקל נשדדו משליח של חברת נסיעות בתל־אביב

□ נחמן גלבוע

150 שקל במזומן נשדדו אתמול משליח של חברת דיונהאוז בלב תל אביב. השליח (34) מתל־אביב, הותקף על ידי שלושה שודדים בסביבות השעה 10:50 אחר הצהריים, בעת שהיה בנסיעה שגרתית על קטנוע. ברחוב בן יהודה. שלושת השודדים התנפלו עליו עם מקלות ולקחו ממנו את מכשיר הקשר, ומעטפה שהכילה את המזומנים. לאחר מכן ברחו השודדים בריצה מהמקום. השליח נפגע קל. המשטרה פתחה בחקירה.

טבח תאילנדי נרצח באילת

(ע). טבח מתאילנד נרצח אתמול בבוקר באילת בשל סכסוך עם טבח תאילנדי אחר. הנרצח (27), עבד כטבח במסעדה באילת.

ממקור משטרת אילת, סנ"צ שלמה צלניק מסר, כי פרץ סיכסוך בין שני הטבחים בשל קנאה לצעירה, שהיתה חברתו של החשוד ברצח. הנרצח נפגש, כנראה, עם הצעירה ועורר עליו את חמתו של הטבח השני, שרצח אותו בכלי חד, סטרס אותו.

חשוד בהטחת אשתו בקיר

(ע). בן 44 מכפר מאכר שליד עכו, חשוד בתקיפה קשה של אשתו. על פי החשד, בעת שהיה שתוי, היכה אותה באגרופים בבטנה, משך בשערותיה והטיח את ראשה בקיר. הוא גם קרע אותה, על פי החשד, באמצעות סכין. האשה נזקקה לטיפול רפואי בבית־החולים, שם טופלה ושוחררה.

החשוד הובא אתמול לבית משפט השלום בעכו, שם הוציאו את הפשלות המחזיקים לו. המדובר בחשוד בעל עבר בעבירות אלימות, טען ...

הממשלה תדון בתוכנית האוצר להקטין עלויות העבודה

ההצעה כוללת הפחתה של 2% בשיעורי המס המקביל שישלמו המעסיקים, הקטנת דמי הביטוח הלאומי והענקת חצי נקודת זיכוי לנשים עובדות נשואות

□ אריה דיין

הממשלה אמורה לדון בישיבתה ביום ראשון בשבוע הבא בצעדים הכלכליים הכלולים בתוכנית שהציג בשבוע שעבר מנכ"ל משרד האוצר דוד ברודט, במטרה להקטין את עלויות העבודה במשק וכתחליף לעיסקת החבילה.

חבילת הצעדים ששר האוצר אברהם שוחט יביא לאישור הממשלה תכלול, בין השאר, הורדה של שני אחוזים בשיעורי המס המקביל המשולם על ידי המעסיקים, הקטנת דמי הביטוח הלאומי ומתן חצי נקודת זיכוי נוספת לאשה נשואה עובדת.

הקטנה שיעורי המס המקביל תעלה לקופת הממשלה, על פי הערכת האוצר, כ-800 מיליון שקל וחצי נקודת הזיכוי תקטין את הכנסותיה ב-160 מיליון שקל נוספים.

הקטנת דמי הביטוח הלאומי תחול גם על החלק המשולם על ידי המעביד וגם על החלק המשולם על ידי העובד. כל אחד מהם יפריש לביטוח הלאומי חצי אחוז פחות ממה שהפריש לו עד כה.

ההורדות הללו בעלויות העבודה ימומנו, על פי תוכניתו של ברודט, באמצעות קיצוץ בהוצאות הממשלה. עלות ההורדות מוערכת בכמיליארד שקלים ובאגף התקציבים במשרד האוצר כבר הכינו שתי הצעות קיצוץ אלטרנטיביות.

ההצעה הראשונה כוללת קיצוצים תקציביים בהיקף של 500 עד 600 מיליון שקל ומסתמכת על ההנחה שהמס החדש על הבורסה יזרים לקופת הממשלה ב-1995 סכום של 500 מיליון שקל נוספים.

ההצעה השניה מסתמכת על ההנחה שגביית מס הבורסה תחל בפועל רק בחודשים יולי או אוגוסט ותזרים לממשלה סכום נמוך בהרבה מהאומדן המקורי. האלטרנטיבה הזאת מתעלמת לכן מהמס על הבורסה וכוללת קיצוץ תקציבי של כמיליארד שקלים. היא מציעה, בין השאר, להקטין באחוז עד שני אחוזים את תקציביהם השוטפים של כל משרדי הממשלה.

בימים האחרונים החלו גורמים בלשכת ראש הממשלה למתוח ביקורת על תוכניתו של ברודט. התוכנית, הם אומרים, אינה מפחיתה את נטל המס על שכבות הביניים באוכלוסיה. נטל המס על בעלי הכנסות שבין 5,000 ל-14 אלף שקלים יגדל ב-95' כתוצאה ממס הבריאות, מס האירגון והעלאת התקרה של דמי הביטוח הלאומי מ-42.5% ל-44%.

בלשכת ראש הממשלה מודאגים מההתפתחות הזאת ומציעים לאוצר להוסיף לתוכנית ברודט גם קיצוץ בשיעורי מס הבריאות.

אפשרות אחת, אומרים בלשכת ראש הממשלה, היא המרת הקיצוץ במס המקביל בהורדת מס הבריאות מ-4.8% מהשכר ל-3% ממנו.

אפשרות אחרת, שההסתדרות תומכת בה, היא להפחית אחוז אחד בלבד מהמס המקביל אבל לשלב את ההפחתה הזו בהפחתה מקבילה של אחוז אחד ממס הבריאות.

שתי האלטרנטיבות האלה, אומרים בלשכת ראש הממשלה, משאירות על כנה את העלות הכוללת של הצעדים המתוכננים שהיא כמיליארד שקל.

ירדן מגלה הבנה לעקרון ההדדיות בהסכם הסחר

(עס"ת). סיבוב נוסף של שיחות קבוצת הסחר בשיחות הכלכליות ישראל-ירדן התקיימו אמש בדיר עלא בירדן.

בראש הצד הירדני עמד ד"ר מוחמר סמרי ובראש הצד הישראלי עמד זהר פרי, סמנכ"ל לסחר חוץ במשרד התעשייה והמסחר.

הדיונים לא התמקדו רק בסוגיות הסכם MFN שהועברה לירדנים בישיבה הקודמת על ידי המשלחת הישראלית אלא הקבוצה דנה בעקרונות בסיסיים וביניהם:

1. מהות יחסי הMFN.
2. הכרה ישראלית בהבדלי העצמה של הכלכלות של שתי המדינות ובקשה ירדנית שההבדל בין המשקים ישתקף בהסכם הכלכלי שיושג בין ירדן וישראל.
3. הסכמי העדפה שיש לשני הצדדים: לישראל – הסכמי ואס"ח, ולירדן הסכמי העדפה עם מדינות ערביות.
4. מערכת ההסכמים של ישראל ושל ירדן עם הפלשתינים.

השיחות התנהלו על רקע חילופי הממשלה והקרובים בירדן, ואי הידיעה לגבי מינוי של שר או שרת התמ"ס בממשלה הירדנית החדשה.

השוק הבינלאומי

השערים נכונים לאתמול שעה 20.00 שעון ישראל

שוק הסחורות

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי	
סוכר מוקש ליברה	15.49	15.61	15.54	-0.20	(סנטים)
קפה (ליברה)	175.50	173.70	174.30	-0.65	(סנטים)
קאקאו (טונה)	1,015.00	988.00	995.00	-17.00	(דולר)
כותנה (ליברה)	88.05	89.05	88.65	+0.07	(סנט)
מיץ תפוזים (ליברה)	103.40	103.95	103.00	+7.10	(סנט)
חיטה (בושל)	393.25	397.50	393.50	-1.00	(סנט)
תירס (בושל)	231.00	232.00	231.00	-0.75	(סנט)
סויה (בושל)	556.25	558.50	557.00	-1.50	(סנט)
נפט חימום (גלון)	49.05	49.45	49.25	-0.40	(סנט)
נפט קל (טקס בחבית)	17.64	17.51	17.57	-0.10	(דולר)
נפט ברנט (חבית)	16.41	16.57	16.46	-0.40	(דולר)
זהב (אונקיה)	371.60	372.25	373.10	+0.40	(דולר)
כסף (אונקיה)	4.6100	4.6700	4.7000	+0.03	(דולר)
פלטינה (אונקיה)	401.00	402.00	402.00	+0.10	(דולר)

בורסות בעולם

	נמוך	גבוה	אחרון	
ניו יורק (דאו ג'ונס)	3,855.97	3,870.10	3,869.09	+1.68
מדד המניות הישראליות				
בניו יורק	111.65	112.74	112.67	+0.71
לונדון (אפ אי 100)	3,055.50	3,067.90	3,057.60	-7.40
פרנקפורט (דקס)			2,053.92	-8.56
טוקיו (ניקיי)			19,444.90	-74.50
הונג קונג (האנג סנג)			7,528.88	-154.37

שער הדולר לעומת המטבעות העיקריים בעולם

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי
לישט"ס	1.5503	1.5566	1.5553	-0.0038
מרק	1.5520	1.5640	1.5531	-0.0089
פרנק שוויצרי	1.3019	1.3113	1.3027	-0.0058
פרנק צרפתי	5.3600	5.4035	5.3634	-0.0081
ין יפני	100.65	101.45	100.75	-0.5000

* השער בדולרים.

הנתונים נמסרו באדיבות חברת קומסטוק טריידינג בע"מ סוחרים מורשים בחוזים עתידיים ואופציות. טל' 02-244863 פקס 02-244876. בסניף תל אביב 03-5758826, פקס 03-5756090

מטבע חוץ בנק הפועלים - 9.1.95

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.3375	3.3847	3.3654
הדולר אמריקאי	1	2.96	3.09	3.0019	3.0444	3.0290
מרק גרמני	1	1.90	1.99	1.9274	1.9546	1.9410
לירה סטרלינג	1	4.60	4.82	4.6650	4.7309	4.7063
פרנק צרפתי	1	0.54	0.58	0.5581	0.5661	0.5622
ין יפאני	100	2.93	3.07	2.9780	3.0202	3.0012
גילדן הולנדי	1	1.69	1.77	1.7194	1.7437	1.7319
פרנק שוויצרי	1	2.26	2.37	2.2947	2.3271	2.3135
כתר שבדי	1	0.39	0.42	0.3997	0.4054	0.4025
כתר נורבגי	1	0.44	0.46	0.4412	0.4475	0.4450
כתר דני	1	0.48	0.51	0.4901	0.4971	0.4963
מרק פיני	1	0.62	0.64	0.6244	0.6333	0.6299
דולר קנדי	1	2.10	2.20	2.1381	2.1683	2.1585
דולר אוסטרלי	1	2.22	2.38	2.2935	2.3259	2.3142
ראנד דר' אפריקאי	1	0.60	0.87	0.8435	0.8555	0.8509
פרנק בלגי	10	0.89	0.94	0.9116	0.9245	0.9433
שילינג אוסטרי	10	2.69	2.82	2.7361	2.7748	2.7585
לירה איטלקית	1,000	1.81	1.92	1.8433	1.8694	1.8577

ק.א.ל. תקבל רשיון מלא להטסת מטענים

ק.א.ל. תקבל רשיון הפעלה מלא כולל הפעלת מטוסים וצוותי אוויר, הודיע שר התחבורה ישראל קיסר בכנס שנתי של לקוחות וסוכניה.

הוא ציין, כי מדיניות 'השמים הפתוחים' והפרטתה בעתיד של אל-על מאפשרות מתן רשיון מפעיל כדי שלא ייפגעו החקלאים.

החל קטיף השמוטי

יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר, דני קריצ'מן, אמר אתמול, כי עד סוף דצמבר נשלחו לשוקי אירופה ויפן כ-5 מיליון תיבות מכל הזנים, יותר מבשנתיים הקודמות.

לדבריו, מגבלת כוח האדם היא הגורם המעכב משלוחים.

יוסף גלילי

הממשלה תשלם ארנונה על נכסיה לרשויות המקומיות

יו"ר מרכז השלטון המקומי עדי אלדר הודיע אתמול כי הממשלה הסכימה לשלם לרשויות המקומיות ארנונה על נכסיה. אלדר דיבר בכנס ראשי ערים וציין, כי זו השנה הראשונה שהממשלה תעשה כן.

גביית הארנונה מהממשלה תחלה ב-1 בינואר. אלדר העריך, כי ההכנסות הצפויות מארנונה זו יסתכמו ביותר מ-100 מיליון ש"ח.

נחמן גלבוע

עובדי אל-על דורשים זכות ראשונים לרכישת החברה

טוענים כי במקרה שהחברה תופרט צריכים העובדים לקבל עדיפות ברכישת גרעין השליטה או להיות בעלי זכות ראשונה לסירוב

□ אריה דיין

"אם הממשלה תשנה את עמדתה ותחליט למכור למשקיע אסטרטגי את גרעין השליטה על אל-על ידרשו העובדים זכות ראשונים לרכישתה – הודיעה אתמול נציגות העובדים לוועדת המשנה להפרטה של ועדת הכספים.

נציג העובדים, הקברניט דורון כהן-דנו, אמר לחברי הוועדה, כי כל עובד בחברה מוכן להשקיע 10 אלפים דולר לרכישת גרעין השליטה והם תובעים לקבל, לכל הפחות, זכות סירוב ראשונה.

דברי נציגות העובדים נאמרו לאחר שח"כ גדעון שגיא מתח ביקורת על החלטת הממשלה למכור בבורסה את כל מניות החברה בטענה, שהנפקה ללא משקיע אסטרטגי משולה ל"זריקת רכוש נטוש לשוק". ההנפקה הראשונה למכירת 51% מהמניות מתוכננת למאי.

שר התחבורה ישראל קיסר הודיע, כי הוא מתנגד למכירת גרעין השליטה למשקיע אסטרטגי.

ברשות החברות הממשלתיות לא דוחים את רעיון המשקיע האסטרטגי אם ההנפקה הראשונה לא תניב הכנסות לפי האומדנים המוקדמים.

נציגי העובדים הודיעו לוועדה, כי לא יתנו יד להפרטה בטרם תחזיר הממשלה לקופת הפיצויים של החברה חוב שהיקפו עולה, לדבריהם, על 100 מיליון דולר.

מטה לחץ דורש מן הממשלה לא לייקר מוצרי יסוד

□ כתב "על המשמר"

ראש מטה לחץ (למען חברה צודקת) הנרי אלקסלסי פנה אתמול אל שר הקליטה יאיר צבן בבקשה להעלות בישיבת הממשלה הקרובה את השפעתה הקשה של העלאת מחירים של מוצרי יסוד.

במכתבו תקף אלקסלסי את השרים משה שחל ואברהם שוחט המתעלמים, לדבריו, מאוכלוסיה שמתחת לקו העוני, המונה כ-600 אלף איש.

עוד נאמר במכתב, כי חברי לחץ רוצים בהמשך שלטונה של הממשלה, אך אינם "יכולים לעמוד מנגד כאשר הפגיעה באוכלוסיה החלשה נמשכת ונמשכת".

שוחט ואלוני הגיעו להסכם פנסיה לעובדי רשות הדואר

(עס"ת). שר האוצר ושרת התקשורת הכריעו אתמול בסוגיית הפנסיה לעובדי רשות הדואר.

השרים קבעו, כי 800 עובדי משרד התקשורת יקבלו פנסיה באמצעות מנהל הגמלאות וזאת בנוסף ל-942 גימלאים אשר מקבלים את גמלתם באמצעות מנהל הגמלאות – וכל זאת במימון רשות הדואר.

יתרת 2,200 עובדי רשות הדואר יבוטחו ע"י הרשות באמצעות קרן פנסיה צוברת.

תיערך תחרות בין סלקום למוטורולה על הספקת שירותים למשרדי הממשלה

משרד האוצר החליט לקיים תחרות בין מוטורולה וסלקום, שתי החברות המפעילות רשתות של טלפונים ניידים, כדי לקבוע מי מהן תספק שירותי טלפונים סלולריים למשרדי הממשלה.

על ההחלטה מסר אתמול החשב הכללי במשרד האוצר ראובן קוקולביץ', בעקבות תחילת פעולתה של סלקום בתחום בו פעלה עד עכשיו רק מוטורולה. קוקולביץ' מינה צוות בראשות סגנו הרי לנגמן, כדי שיכין את המכרז לתחרות.

הצוות, כך נמסר אתמול ממשרד האוצר, גם יערוך את ההוראות הקיימות בדבר קביעת קריטריונים, נוהלי הפעלה ושימושים של מכשיר הטלפון הנייד בשירות הממשלתי. בבחינת חיסכון במכרז ידרש הצוות להביא בחשבון את סוג ההיערכות של חברת סלקום ולוחות הזמנים.

בצוות חברים: לנגמן, שני סגניו האחרים של החשב הכללי, יצחק קליין ונחמן רשף, וראש מינהל הרכב הממשלתי.

אריה דיין

שחיקה במחזורים נמוכים

□ כתב "על המשמר"

עודפי היצע של 45 מליון שקל שהגיעו אתמול לשוק המניות הביאו כמו בשבועות האחרונים לירידות בשוק המניות.

בסיכום המסחר נקבעה במדד הקובע של מניות המשתנים ירידה של 0.6% והוא ניצב על 165.5 נקודות ומדד מניות המעוף ירד כחצי אחוז לרמה של 167.6 נקודות.

מחזור העסקות במניות היה נמוך מ-70 מליון ש"ח.

המניה הפעילה ביותר היתה בנק הפועלים שרכזה את המחזור היומי הגבוה 2 מליון שקל, ונסחרה בירידה של חצי אחוז.

כך היה גם במנית דיסקונט השקעות.

כור ירדה ברבע אחוז.

למעט שלוש מניות אלה, לא היתה אף מניה שהפעילות בה עברה את סכום שני מיליון השקלים.

ככלל, המגמה היתה מעורבת עם תנודות מתונות מאד לשני הכוונים תוך כדי נטיה ברורה לירידות.

להקביל משוק המניות הרי שבשוק אגרות החוב נמשכו העליות הן בצמודי המדד והן בצמודי המט"ח.

בימים האחרונים ניכרת בבורסה תופעה של התמעטות הסוחרים המקורבים הנמצאים באזור ושמועות מספרות על מספר לא קטן של מנהלי תיקים קטנים שבגלל השחיקה רבת החודשים בבורסה נאלצו למצוא להם פרנסה אחרת.

הרוסים מפגיזים מטווח קצר את ארמון הנשיאות בגרוזני

לוחמים צ'צ'נים שבו יחידת צנחנים רוסית שהיתה בדרכה לבירה □ משרד האוצר הרוסי שינה את טיוטת הצעת התקציב ל-95' כדי להקצות משאבים למימון המלחמה בצ'צ'ניה

מוסקווה, (ע"ד). כוחות המשימה הרוסים בצ'צ'ניה המשיכו אתמול להתקדם באיטיות ברחובות גרוזני והפגיזו את ארמון הנשיאות שבמרכז העיר מטווח קצר. ענן עשן מרחף מעל לעיר וקולות הירי הארטילרי אינם פוסקים.

ארמון הנשיאות, מטהו של המנהיג הצ'צ'ני ג'וחאר דודאייב, וסמל המרי נגד השלטון הרוסי, ניזוק קשות. צידו הדרומי של ארמון הנשיאות נהרס כליל.

"נגמ"שים וטנקים יורים ישירות לעבר ארמון הנשיאות, ממרחק של שניים או שלושה רחובות," מסר כתב רוסי הנמצא בעיר. כן סיפר, כי הלחימה נמשכה כל הלילה.

ברחובות גרוזני נמסר כי קבוצות לוחמים צ'צ'ניים תפסו עמדות בעיר וממשיכים להילחם בחיילים הרוסיים, שהשתלטו עד כה על תחנת הרכבת של העיר ועל כיכר השוק המרכזי.

מחוץ לגרוזני שבו לוחמים צ'צ'נים יחידת צנחנים רוסית שהיתה בדרכה לבירה, 30 ק"מ דרומית מערבית לגרוזני, ומפקדים רוסיים איימו להפגיז את האיזור אם חייליהם לא ישוחררו לאלתר.

משרד האוצר הרוסי הכניס שינויים בטיוטת הצעת התקציב לשנת 1995, כדי לממן את הוצאות המלחמה בצ'צ'ניה, מסר מקור במשרד האוצר.

המקור, שביקש להישאר בעילום שם, אמר כי הסכומים העיקריים בהצעה לא ישונו, אולם אמר כי השקעות המדינה יקוצצו, מבלי לפרט.

לא ברור בדיוק מה יהיו השינויים שיוכנסו לתקציב, אולם המקור אמר כי משרד הכלכלה העריך את עלות הסיוע לעם הצ'צ'ני בסך של כ-661 מיליון דולר, והוסיף כי 20.75 מיליון דולר יהיו נחוצים כדי לשקם את אספקת הגז והדלק.

יו"ר ועדת התקציב בבית התחתון של הפרלמנט, ביקש מראש הממשלה ויקטור צ'רנומירדין להעריך את עלות המבצעים הצבאיים בצ'צ'ניה, ולשנות את הסכומים העיקריים בתקציב לקראת בחינה נוספת של ההצעה בפרלמנט.

ההצעה שאושרה בפרלמנט חזתה גרעון תקציבי של 7.7 אחוז בתוצר הלאומי הגולמי, בהשוואה ל-10 אחוז בשנה שעברה, אולם הדבר היה ללא התייחסות למערכה בצ'צ'ניה.

אחוות לוחמים שני לוחמים צ'צ'נים גוררים את חברם הפצוע למחסה סמוך בעת ההפגזה הרוסית אתמול על הבירה גרוזני (צילום: איי.פי)

רוסיה תשלים הקמתו של כור גרעיני באירן

טהרן, (ע"צ, ע"מ). אירן ורוסיה חתמו שלשום על הסכם להשלמתו של שלב ראשון בכור גרעיני אירני בבושאהר. ההסכם כולל הספקה של האורניום המועשר הדרוש להפעלת הכור.

פריס. מנגנוני בטחון מערביים מודאגים מביקור שערכה באחרונה משלחת מומחים וטכנאים סינית. נמסר, כי הם הביעו דאגה שהסינים החלו לבחון סיוע אפשרי לאירן בבניית שני כורים גרעיניים.

לדעת בכירים במנגנוני הביטחון, סיוע זה עולה בקנה אחד עם תוכניתה של אירן להשיג נשק גרעיני.

מנהיגה הקשיש של סין דנג סיאו פינג אושפז

הרופאים אסרו על הנשיא ז'יאנג זמין לבקרו בבית החולים

טוקיו, (ע"צ). מנהיג סין דנג סיאו פינג, בן 90, אושפז בתחילת החודש.

מצבו של דנג כה קשה עד כי אף הנשיא ז'יאנג זמין לא הורשה לבקרו, דיווח אתמול העיתון היפני רב התפוצה יומיורי שימבון, המצטט מקורות יודעי דבר בבייג'ינג.

עוד דווח, כי ז'יאנג זמין, שהוא גם מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הסינית, בא לבית החולים.

הוא נמנע מלבקר אצל דנג על פי בקשת הרופאים.

העיתון, החשוב ביפן, מציין, כי מצב בריאותו של דנג ימנע ממנו להופיע בפומבי בחגיגות לציון השנה החדשה הסינית, ב-31 בינואר הקרוב.

צדאם מסתיר מאות טילים עם ראשי-נפץ ביולוגיים

לפי מידע שבידי האופוזיציה בידי עירק 80 טילי סקאד ו-200 טילים ביולוגיים

כווית, (ע"מ). האופוזיציה העירקית בצפון עירק קיבלה מידע על כך, שצדאם חוסיין ממשיך להסתיר יותר משמונים טילי סקאד ומאתיים טילים בעלי ראשי נפץ ביולוגיים.

את המידע מסרו, אמר רדיו "קול העם העירקי" מקורות בינלאומיים.

מנהיגי אופוזיציה עירקים ידועים הטילו על צדאם את האחריות לביזבוז אוצרותיה הגדולים של עירק על פיתוח תעשיית נשק גרעיני, ביולוגי וכימי, כדי לספק את רצונותיו של המנהיג לבנות מחסן נשק צבאי, בו יוכל להשתמש כדי לאיים על בטחון האיזור ויציבותו.

מנהיגי האופוזיציה מסרו, כי העם העירקי ימשיך ללחום בצדאם ומשפחתו עד שעיראק ותושביה ישוחררו ממשטר הטרור שלו. הם הדגישו כי משטרו הגיע לקצו, וכי הצבא העיראקי יבצע את גזר דינו של העם נגד צדאם.

מועמד האופוזיציה לפרלמנט הניז'רי נורה למוות

מועמד מפלגת האופוזיציה בניז'ר בבחירות לפרלמנט, נורה למוות בשעות הלילה בעיר מאראדי.

סיידו דה ג'ומה, מועמד התנועה האופוזיציונית "איחוד הפטריוטים הדמוקרטים והפרוגרסיבים" נפגע ממספר קליעים שנורו מרובה אוטומטי.

הבחירות בניז'ר, שנדחו פעמיים, אמורות להתקיים ביום חמישי הקרוב.

ע"ד

שלוש אחיות יהודיות מהונגריה – מלכות השחמט העולמי

שלוש אחיות יהודיות מהונגריה זכו בפרס האוסקר העולמי לשחמט מטעם ארגון [illegible] העיתונות בשח, שהודיע כי האחיות פולגר, סופי, סוזי וג'ודית, זכו בפרס.

שלוש האחיות החלו לשחק שחמט עוד בטרם היו בנות 10.

שלוש האחיות, בנות משפחה יהודית מהמעמד הבינוני בהונגריה, מכונות "המוצרטיות של עולם השח" עקב הגיל הצעיר בו זכו באליפויות.

כל השלוש הן בשנות העשרים שלהן וכבר הספיקו לסייר ברחבי העולם ולנצח בין השאר גם את טובי השחקנים ממין זכר, כרבי האמנים קאספארוב וקרפוב.

בתחילת הקריירה שלהן נתקלו הבנות במכשולים רבים שהערימו בפניהן שלטונות הונגריה, לדברי אביהן, שהוא גם המאמן שלהן, לאסלו פולגר. עובדת היותן יהודיות מנעה הכרה מקצועית בכישוריהן מטעם חוגי השחמט ההונגרים.

עיסט"א

המלך חי

מאות ציינו את יום הולדתו ה-60 של אלוויס

עלו לרגל גם 300 חברי מועדון המעריצים הבריטי □ המתכנסים שרו "יום הולדת שמח"

ממפיס, (ע"צ). מאות ממעריציו של אלוויס פרסלי, לא רק מארה"ב, אלא גם מאוסטרליה, בריטניה, דנמרק, נורבגיה, שבדיה ויפן התכנסו ביום ראשון ליד ממפיס, במדינת טנסי, כדי לציין את יום הולדתו ה-60 של "המלך".

מקרב 1,500 האנשים שעלו לרגל לגרייסלנד, אחוזתו לשעבר של הכוכב, בלטה קבוצה של 300 מעריצים, חברי מועדון מעריצים רשמי בבריטניה. "ליום הולדתו ה-60 של אלוויס יש משמעות רבה עבורי," אמרה אחת המעריצות, שעשתה את הדרך הארוכה מעיר אסקס, באנגליה הרחוקה.

כל המתכנסים שרו "יום הולדת שמח", ביחד עם מלוויו לשעבר של הזמר.

הפסל פליקס דה וולדה, שיצר את אנדרטת "אודיסי" שבארלינגטון, וירג'יניה, הסיר את הלוט מעל פסל ברונזה של אלוויס, פרי יצירתו, בעוד ראש העיר ממפיס חתך את עוגת יום ההולדת, עליה התנוססו [illegible] גיטרה ו[illegible] מסוכר.

אלוויס פרסלי מת ב-1977 בגרייסלנד, בגיל 42. מאז, נוהרים למקום מדי שנה אלפי מעריצים, ביום הולדתו, החל ב-8 בינואר ובן ביום השנה למותו. מספר המבקרים בגרייסלנד מדי שנה מוערך ב-600 אלף.

ישן מול חדש צעירה פריסאית על ספסל ליד גשר אלכסנדר ה-3 קוראת בגליון "לה מונד", שיצא אתמול בתבנית חדשה. מעל השער מציץ פסל אבן בדמות אשה, המוצב על גדת נהר הסיין. עד כה שמר העיתון הוותיק על תבניתו השמרנית, אולם אף [illegible] זה של העיתונות הצרפתית לא היה יכול עוד לבלום את התמורות [illegible] (צילום: איי.פי)

המשכים

הסכמות

המשך מעמוד ראשון

הקריטריונים שנקבעו, גם להגיע ליהודה ושומרון. כן יוכלו לעבור כלי רכב בעלי לוחות רישוי פלסטיניות. מדובר בשלושה כבישים שמרי בוקר ישראל תחליט באיזה מהם יהיה המעבר.

במעבר זה יוכלו להשתמש גברים מעל גיל 50, נשים מעל גיל 35, ילדים המלווים על ידי הוריהם, עובדי הרשות הפלסטינית, עובדי מוסדות האו"ם ובעלי דרכון דיפלומטי ובעלי אישור כניסה לישראל, כולל מכוניות עם לוחות זיהוי של הרשות. כמו כן תכיר ישראל בדרכון שתנפק הרשות הפלסטינית.

כאשר להסדרי הביניים, הכוללים מו"מ על יציאת צה"ל ממרכזי האוכלוסיה תוך הבטחת סידורי ביטחון הולמים, לא פורסמו פרטי השיחות, כששר החוץ שמעון פרס מרגיש, כי "כל הנושאים היותר רגישים שכוללים היערכות מחדש, ענייני ביטחון והעברת סמכויות, המו"מ יתנהל ברמה הגבוהה ביותר. בתום השיחות אמרו פרס וערפאת, כי הם סיכמו שלא למסור פרטים, אך אמרו כי החל מו"מ רציני ועניני, וכי הם לא יגלו את הפרטים עד שיגיעו להסכמים. "אנו בראשית המו"מ. יש כמה בעיות שהתעוררו, כמה פתרונות שנתנו, ונמשיך עד שנמצא פתרון לכל הבעיות", אמר.

ראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, אמר כי כשיהיה הסכם, "נוכל לקחת בחשבון את צרכי הביטחון של ישראל. אנו מעוניינים להבין יותר ויותר את צרכי הביטחון של ישראל בשלב השני", אמר ערפאת.

בירושלים מדגישים, כי למרות ההתקדמות בשיחות, מדובר במו"מ ארוך.

אתמול חידשו צוותי המשא ומתן הישראלי והפלסטיני את שיחותיהם בקהיר, בנושא הבחירות לרשות הפלסטינית, לאחר ויכוחים שנמשכו שעתיים, על מיקום השיחות. הדיונים יתמקדו אך ורק בנוהלי הבחירות, ולא יידונו בהן סוגיות בטחוניות רגישות, כמו ההיערכות מחדש של כוחות צה"ל, שאיימו לסכל את השיחות כבר מספר פעמים.

בראש המשלחת הפלסטינית עומד סאיב עריקאת, ובראש המשלחת הישראלית, תת-אלוף גדי זוהר, ראש המינהל האזרחי בשטחים. הוויכוח על מיקום השיחות עיכב את פתיחת הדיונים בשעתיים, כשכל צד מציע את בית המלון שלו לקיום השיחות. בסוף ויתרו הישראלים, ובאו למלון בו מתאכסנים הפלסטינים, לראשונה מאז פתיחת השיחות בקהיר אשתקד.

תוכניות לבנייה

המשך מעמוד ראשון

שואלים, בשביל מה?"

הדו"ח מפרט תוכניות להרחבת הבנייה בעלי זהב ב', נחליאל, בית חורון, תלם, ארווה, מני חבר, עתניאל, שמעה, קדומים ואלקנה ב'. רשף טוען, כי למיטב ידיעתם, התוכניות כבר אושרו, שכן חודשים לאחר הפקרת התוכניות הן מאושרות.

כן מגלה הדו"ח, כי הממשלה מבצעת תוכנית מקיפה של הפקעת אדמות וסלילת כבישים, כמו למשל, כאשר לצורך סלילת כביש בין קרית ארבע לפני חבר הופקעו 240 דונם. 67 דונם הופקעו לצורך סלילת כביש לסוסיא, 720 דונם הופקעו לצורך סלילת כביש עתניאל לכיוון חקי היזוק, ו-940 דונם הופקעו לצורך סלילת כביש שמעה-סנאר אשכולות. בין הכבישים המתוכננים, כביש מספר 60 שיעקוף את רמאללה ממזרח ויחבר את עפרה עם אורים דרך פסגות, ולצורך כך הופקעו 2,640.

הדו"ח חושף עוד, כי בשנה האחרונה הופקעו אלפי דונמים לשימוש במחצבות לכריית אבנים לצרכי הבניה בישראל ובהתנחלויות.

באיזור טול כרם הופקעו 9,685 דונם, בכפר מאלכ הופקעו 2,500 דונם, במעלה אפרים 127 דונם, בתרקומיא 2,677 דונם ובתלם, 1,744 דונם. כן הוכרזו שטחים של אלפי דונם כשמורות טבע. ביאגון – 26 דונם, בבני סמאל – 3,500, בבית באחל – 3,500 דונם, בדיר רואה – 1,020 דונם, ובחריתון – כ-1,000 דונם.

"שלום עכשיו" קוראת לשר הביטחון לפזר מיד את ועדות התכנון, שהן חלק מהמינהל האזרחי בשטחים, ולהפסיק באופן מוחלט תכנון והרחבה של התנחלויות קיימות ובנייה של התנחלויות חדשות. "אנו מקווים שהממשלה תבין ותתעשת ותפסיק את התכנון ואם לא, נפעיל את דעת הקהל בכל דרך אפשרית", אמר צלי רשף.

לקול קריאות בוז

המשך מעמוד ראשון

אחר נגד המינוי המיניסטריאלי. מבין שלושת חברי סיעת יעוד, הצביעה אסתר סלמוביץ' נגד עמיתה וסירבה ללחוץ לו יד. חברי ש"ס תמכו במינוי. ח"כ דיין (צומת) קרא לעבר השר החדש, "לך תעזור להם להקים מדינה פלסטינית".

שר האנרגיה והתשתית הקודם, משה שחל, היה הראשון שקידם בברכה את השר החדש, ואיחל לו הצלחה. שגב, בארשת פנים רצינית, הודה קצרות וישב במושבו החדש. כל חברי צומת הפנו עורף לגונן וחלפו על פניו כאילו היה שקוף.

דקות אחרות לפני ההצבעה על מינוי גונן, הסירו סיעות הליכוד, המפד"ל וצומת את הצעותיהם להצביע אי אמון בממשלה, על רקע הצירוף המיניסטריאלי.

ראש סיעת צומת, רפאל איתן, גינה במלים חריפות את עמיתו לשעבר, שהתגורר עד לאחרונה בכפרו, תל עדשים. רפול לא הסתיר את רגשי הבוז שהוא רוחש לגונן שגב, ואמר כי "המערכת הפוליטית שלנו פשטה את הרגל".

הבדואים שפלשו לביר חאדג' הסכימו לעבור לאיזור רתמים

□ רמי שני, עליזה חטואל

על פי הסכם שהושג בין נציגי הבדואים שהתיישבו באיזור ביר חאדג' לבין משרד השיכון, היו הבדואים אמורים לפנות אתמול בלילה את השטח אליו פלשו לפני כחודש ולעבור לאיזור רתמים, כשבתוך שבועיים צריכים נציגי המשרד ומנהלת הבדואים בנגב בשיתוף נציגי המשפחות לאתר שטח מסוכם להקמת יישוב כפרי חקלאי. בשלב זה טרם סוכם איזה אופי יישא הכפר, אולם נמסר כי הבדואים יהיו שותפים לתכנונו ולאיתור המקום בו ימוקם.

★ הטניסאי איל רן ניצח בפתיחת התחרות השנייה של הסבב במדרס שבהודו, את ההולנדי ואן לוטם 1:6, 4:6. ליאור מור נוצח ע"י ידיב מקוריאה.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 9.1.95

♣	♦	♥	♠
9	J	9	10

קידום תהליך השלום

המשך מעמוד ראשון

התיכון שנועדה לסייע ליישם את ההסכם בין ישראל לאש"ף, עזרה להתפתחות חוזה השלום בין ישראל לירדן והניבה כמה סימנים מבטיחים בערוץ הסורי. "האתגר שלנו הוא לרתוף להתקדמות בערוצים הקשים של סוריה ולבנון. אנחנו מקווים לסייע לישראל לקשור קשרים עם מדינות המפרץ, ללחוץ על הליגה הערבית לסיים את החרם ועל בסיס ועידת קזבלנקה, לייסד בנק לפיתוח אזורי".

בנושא זה, הדגיש כריסטופר, אמורה להיערך במהלך החודש הזה פגישה בהשתתפות נשיא ארה"ב, ביל קלינטון.

קרנבל בליטורגיקה

מקהלת קנטוס עם תזמורת קשתניות קמארטה, רמת השרון, ואורחים. מנצח: ריקרדו הגמן. בתוכנית: מיצירות באך, מוצרט, הגמן, פרגולזי, רמירז. אולם הנרי קראון.

עד לקונצרט הנוכחי, התקשיתי להחליט מי מלחין חשוב יותר: יוהן סבסטיאן באך, או ריקרדו הגמן, המכהן גם הוא כמנהל מוסיקלי. בקונצרט זה נעלמו ספקותי. מנהלי הליטורגיקה, אם יש כאלה, צריכים את הטקסט ליצירתו המקורית של הגמן, "קטולוס ואני", ואילו לשתי הקנטטות של באך, מס' 4 ומס' 106, לא נמצא גואל. גם בקנטטות אלה, כמו ברבות אחרות, נהג באך "לצייר" את תוכן המלים באמצעים מוסיקליים ובכך להגביר את עוצמת הביטוי של המלים.

אולם המאזינים לא יכלו לעמוד על הקשר שבין הטקסט למוסיקה הבאכית. הגמן הבטיח את זכותו, ואילו באך, משום מה, לא יכול היה לעמוד על זכותו, שהטקסט יעמוד לרשות המאזינים, כדי שיבינו מדוע מוסיקה העוסקת במוות, צריכה להיות דווקא עליזה. ביצוע שתי הקנטטות היה נעים לאוזן, אך לא הרגיע מגודל רמת והצבבנית למרי.

הרכבה של מקהלת "קנטוס" הינו בעייתי. שני שליש מחבריה הן חברות. כתוצאה מכך חסר איזון בין הגברים לנשים, אף כי הבאס הוא הקול היחידי שידע לפתוח את הפה. קול זה הצטיין בתחום שבו גילתה המקהלה את חולשתה הגדולה: פיתוח קול. עם זאת, בניצוחו הבוטח גילה ריקרדו הגמן הבנה סגנונית, ועשה שימוש גמיש ורענן בדינמיקה ובמקצבים.

בקונצרט זה נחשף לראשונה לקהל זמר הבאס הצעיר והמוכשר מאוד דניס סרוב. זהו זמר מבטיח, בעל קול צלול ועמוק, אשר מסוגל לרדת כמעט לתחתית הקול האנושי, אך מתקשה בצלילים גבוהים, וטווח הוויבראטו מתגייר. הסופראנית חילה יוגב, הניכרת המצטיינת של ארגון מרוז, הדגימה לאיזו רמה גבוהה אפשר להגיע עם לימוד רב שנים של פיתוח קול. לא פחות משכנעת ממנה היתה סופרנית רכה ומקסימה חברת המקהלה, ששמה נפל קורבן להיעדרה של תוכניה אנושית. שיא של הערב היה בביצוע מתקבל על הדעת של "מיסה קריאולה" מאת המלחין הארגנטינאי בן זמננו, אריאל רמירז. כאן הצטרפו למקהלה ולתזמורת המשובחת של קשתניות קמארטה גם ארבעה נגנים בכלים אינדיאניים ודרום אמריקאים, שהעניקו ליצירה גוון קרנבלי תוסס. זה יומו הגדול של הטנור יותם כהן, שמילא את התפקיד הסולן הראשי ביכולת לירית נהדרת, וביטא בשירתו יחס של כבוד עמוק לטקסט הזה.

יצחק שוו

חנות בגדים
לכל המשפחה.
אופנה ייחודית,
במחירים מפתיעים!!

פתוח בכל ימי השבוע
כולל שבתות וחגים
בשעות 10:00–16:00
אנחנו בקיבוץ כפר מנחם טל' 08-508437

טיפולים מעולם אחר
חדש בכפר ! חדר-טיפולים אלטרנטיביים:
שיאצו, הילינג, רפלקסולוגיה, מסג' עמוק,
מוקסה, כוסות רוח ועוד.
לא צריך להיות חולה,
בסין ויפן הטיפולים הם לאנשים בריאים !
טיפול הכרות ראשון חינם on the house
הטיפולים במגוון רחב של מכאובים:
כאבי ראש, הפגת-מתחים, בעיות גב, עיכול, גפיים,
ברכיים, איזון בחילוף חומרים, אסטמה, קאטרקט ועוד ...
לבריאים בגופם ונפשם:
טיפולי 10,000 5,000 איזון גלגלים וניקוי ראש.
(לאורך למכוניתך מגיע !)
נפגש במקסט החדש (שבדרך בין השער לבית הבנים)
בכפר מנחם.
הזמנת טיפול: טל. 08-508698
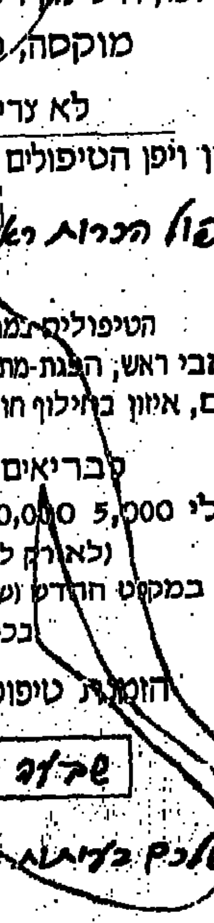

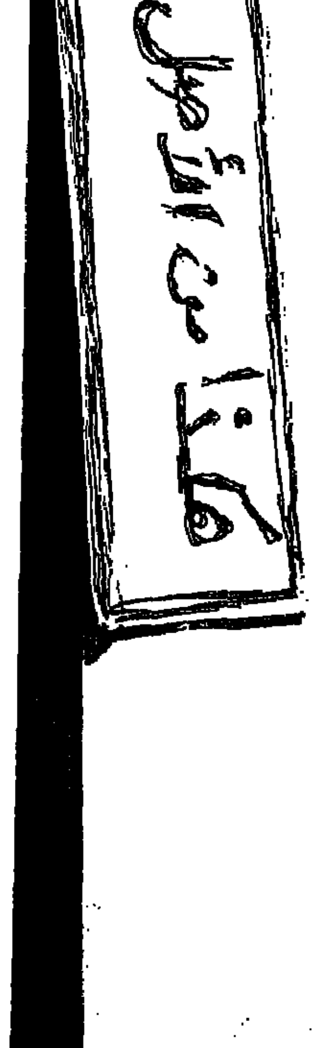

קורבן שווא

הטרגדיה היא, שיתכן כי עופרה פליקס עצמה, מטבע חינוכה, היתה מזדהה עם רבים מן הדברים שנאמרו על קברה. אולי עם כולם. שבעצמה לא היתה מבינה, כשם שלא הבינו אלפי באי לוויתה, שהם משקיעים מסירות קנאית, מרץ משיחי בלתי נדלה, אמונה עיוורת, לוהטת, במטרות חיים אשר בהיגיון פנימי בלתי נמנע מובילות את החותרים אליהן לעוד ועוד קורבנות, לעוד ועוד מלחמות, אל מלחמת אזרחים ואל סיכון המפעל הציוני כולו. למעשה, המתנחלים כבר מילכדו את המפעל הזה

אריה פלגי

לראות את תמונתה של עופרה פליקס, שנרצחה בצומת חלמיש בידי מחבלים, ולפרוץ בזעקה. יופיה של נערה. לשמוע את הסיפורים על כישוריה, חינה, נועם הליכותיה, גודש של רוח אביבים, ולבכות.

כל קורבן של פיגוע רצחני הוא אובדן מכאיב ומקומם, אבל הפרידה הכפויה מעלומים כאלה, מתום כזה, מעושר אנושי כזה, כואבת ומקוממת שבעתיים. כנראה אין שוויון גם במכאובים כאלה. וכך, גם מי שלא הכיר אותה, גם מי שרחוק מן הציבור המנכס אותה לעצמו, מרגיש אליה קירבה אנושית מרגשת, מייסרת. כל אחד, ללא הבדל מוצא ויעד, השקפה ומזג, מוסיף דמעה משלו על קיברה. אל קובעת היגון, כפי שאומרים.

ההתייחדות הזאת, העולה מאליה, נצרמת פתאום למקרא הדברים שנאמרו סביב הקבר הטרי. דברי קרובים-קרובים, להם אולי מותר הכל, ודברי ה"מקרבים", הנוטלים רשות לחשבונות ולסיסמאות גם בשעה כזאת. וגם דברי רחוקים ודברים מרחיקי-לכת. עד גבול ההסתה, ומעבר לה. ואתה לא יודע מה יותר קשה, מה יותר מאיים: זה המאמין אמונה עמוקה בדבריו, או זה המנצל את הרגישות המפליגה של המעמד להפצת עמדות ולהגברת השפעה.

מול גופת בתו יוצא האב, מנחם פליקס, נגד הממשלה. מבקש את עזרת ריבונו של עולם, לא פחות, ש"יתן לנו ממשלה של עם ישראל, ולא ממשלה שתישען על שונאי ישראל, הדואגת לאינטרסים של זרים. ריבונו של עולם, הגיע הזמן, סלק אותה מן השלטון. תן לעם ממשלה של עם ישראל ולא ממשלה של גויים".

יוסי פליקס, האח, אומר לאחותו: "בהזדמנות אחרת הייתי אומר לך, ראי איזה יופי, איך הכל פורח, איזו ילדה יפה...זה לא יפה לעשות הון פוליטי בדם של ילדים יהודיים אבל מה שכן יפה שאת, עופרה, תישארי בליבנו... יהיו עוד הרבה עופרים ועופרות כמותך. יבוא יום, שהרוצחים הארורים ייעלמו ומה שיהיה יפה הוא שנזכה לראות נקמה".

"נפלת על דמיונות של חסרי אמונה ושל קציני צבא חלשי-לב, שכאשר שואלים אותם 'מה לעשות' עונים: 'אין מה לעשות'" - דברי הרב של אלון מורה, אליקים לבנון. "טיפות דמך, שנפלו על קרקע ארץ-ישראל יהיו שביל לכולנו, לכל עם ישראל, שיתנער מאותם חסרי אמונה".

ראש המועצה האזורית שומרון, אריה עופרי מזהיר את שלטונות צה"ל, שרב היישוב קרא להם חלשי-לב: "אל תעזו לצאת מן הערים... אם תצאו, דם יהודי יישפך כמים. את זה לא נרשה. אם זה יקרה, לא נשקוט ולא נסתכל מן הצד".

אריאל שרון דיבר מפורשות יותר: "את קורבן של תעתועים וכניעה לטרור, של חולשה יהודית ושל אוולת-יד. כך נראה הביטחון, כאשר הממשלה מפקירה בידי ארגון מחבלים את האחריות על חיי יהודים. לא במקרה מסיתים אנשי השמאל את ערביי הגדה נגד ישיבתנו על אדמתנו. הממשלה מקווה שרוח המתנחלים תיפול... אבל אני מכיר אותם. אמונתם לא תישבר... את הממשלה הזאת חייבים לסלק... אתם איבדתם בת, אנחנו איבדנו חיילת בקו ההגנה האחרון נגד נסיגה לקווי 48".

והגדיל להסית בני קצובר: "...בעוד את מוטלת לפנינו, יושבים בירושלים חורשי מזימות ומתכננים כיצד להעמיק את הגזירות נגד העם היהודי בארצו, ואיך להעמיק את הברית עם המוות. נגד אלה חייבים לקום בגופנו ולעצור את ממשלת הדמים... יהי לנו בית יעקב אש ובית עשו קש – ולא היה שריד לבית עשו ולכל הכוהות המקוללים".

האמירה "אין אדם נתפס בצערו" אינה תופסת לגבי הדוברים האלה, כי כך הם דיברו מאז ומעולם. בעצרות חגיגיות ובסימפוזיונים, בראיונות בכלי התקשורת ובהספדים על קורבנות פיגועים. האסון הגדול הפעם (נערה יפה, צעירה מוכשרת, בת לאצולת המתנחלים) אולי חידד את הביטויים, אבל חידוש לא היה כאן. גם הפוליטיקאים לא חידשו. הם ניצלו את המעמד באופן ציני לטובת קידום רעיונותיהם וקידומם האישי, ובראשם שרון, ששכח שוב כמה קורבנות נפלו מטרור בזמן כהונתו כשר בממשלות השונות (כולל משרד הביטחון, כולל הרפתקת הדמים הענקית נגד הטרור ששמה מלחמת לבנון).

הטרגדיה היא, שיתכן כי עופרה פליקס עצמה, מטבע חינוכה, היתה מזדהה עם רבים מן הדברים. אולי עם כולם. שבעצמה לא היתה מבינה, כשם שלא הבינו אלפי באי לוויתה, שהם משקיעים מסירות קנאית, מרץ משיחי בלתי נדלה, אמונה עיוורת, לוהטת, במטרות חיים אשר בהיגיון פנימי בלתי נמנע מובילות את החותרים אליהן לעוד ועוד קורבנות, לעוד ועוד מלחמות, אל מלחמת אזרחים ואל סיכון המפעל הציוני כולו. למעשה, המתנחלים כבר מילכדו את המפעל הזה. עיינו שוב ושוב במה שהושמע על הקבר.

לכן, עם כל הצער הצורב, חייבת להיאמר האמת האכזרית: קורבנה הטרגי של עופרה פליקס היה קורבן שווא. הוא לא הוקרב לאלוהי הציונות, אלא לאלוהים אחרים.

על המשמר

מוקשים בגדה

הנתונים שפרסמו אתמול ראשי "שלום עכשיו", במסיבת עיתונאים בירושלים, על היקף תוכניות המיתאר בשנה שעברה, המאשרות בנייה על כ-4,000 דונם ברחבי הגדה המערבית – שנועדו להרחבת יישובים קיימים על ידי בניית אלפי יחידות דיור ואיכלוסן על ידי אלפי משפחות חדשות, מעוררים סימני שאלה רבים. בעיקר, באשר לכוונות הממשלה, אשר הצהירה בשעתו כי הבנייה בשטחים תוקפא – אך גם באשר לסיכויים להגשים את הסכמי אוסלו.

בנוסף לכל אלה, מתוכנן עתה מבצע לסלילת כבישים עוקפים, אשר מחייב הפקעת קרקעות רבות, מבצע שאף הוא מרושש את מצאי הקרקעות שבידי הפלסטינים, אשר זקוקים לאדמות לצורכי בנייה ופיתוח.

הניסיון לקבוע עובדות במהלך המו"מ, ובעיקר לפני המו"מ על ההסדר הסופי, עלול להיות מכשלה עצמית שמעמידה הממשלה, או מי שפועל מטעמה, להמשך המו"מ.

נראה כי חלק מהאישורים הללו נועדו לרצות את המתנחלים ולהרגיע אותם, אך מי שסבור כי פעולות אלו יביאו להשלמת המתנחלים עם ההסכם עם הפלסטינים, אינו מקשיב כנראה להתבטאויותיהם של ראשי המתנחלים, ואינו ער להתארגנויות שלהם להביא להכשלת ההסדר עם הפלסטינים.

מבחינה מעשית, אם הממשלה אכן מתכוונת להגיע להסדר שלום עם הפלסטינים, כפי שהיא אומרת ואף עושה בשיחות המדיניות, שאחת מהן התקיימה אתמול בין שר החוץ פרס לראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, בהשתתפות השרים שחל ושריד, ספק אם ניתן להמשיך בבנייה בשטחים.

הממשלה הזאת אינה נהנית מאמון המתנחלים, ולא מאמון הימין הקיצוני. אסור שהיא תאבד את האמון של הציבור שבחר בה, בין היתר, כדי שתגיע לשלום עם הפלסטינים. אסור גם, שהיא תערער את האמון של הפלסטינים לגבי כוונותיה הכנות והאמיתיות, להשיג שלום.

ההאשמות שמטיחים אנשי הימין והמתנחלים באנשי "שלום עכשיו", על שהם מעיזים לחשוף בפומבי עובדות בשטח ואף מתריעים נגדן, אינן חדשות. ההכפשה, עד כדי השמעת ביטויים כמו "בגידה" ו"שיתוף פעולה" עם הפלסטינים, הם חלק מוכר מהמאבק של הימין נגד השמאל. יש חשיבות שהציבור כולו ידע את אשר נעשה בשטחים – וישפוט בעצמו את הדברים.

הביקורת וההשמצות של הימין אינן צריכות להרתיע מלהמשיך את תהליך השלום עם הפלסטינים, אך יש לעשותו ללא "מוקשי נעל" ופעולות פרובוקטיביות, שיסכנו את המו"מ, ויוליכו אותו לפיצוץ.

פוטנציאל של פיצוץ

פנחס ענברי

שר החוץ שמעון פרס ומנהיג אש"ף יאסר ערפאת שוב נועדו אתמול במחסום ארז כדי לקדם את הסדרי הביניים, כשמעליהם מרחפים כעננה גילויו של אבו מאזן ואובדן התמיכה הציבורית הגוברת בשני הצדדים, בישראל ובקרב הפלסטינים, בהמשך השיחות. מכון דעת-קהל בשכם – אגב, בראשותו של סעיר כנעאן, גיבור גילויו של אבו מאזן – דיווח שכמחצית הפלסטינים מבקשים להפסיק או להשעות את השיחות עם ישראל, ורק 40 אחוזים תומכים בהם. נשאלת השאלה, האם לא הגיע הזמן להטות את כפות המאזניים לטובת הקדמת הדיונים על הסדר הקבע, בעיקר כאשר שתי הסוגיות שהוחלט לא לעסוק בהן כעת, ירושלים וההתנחלויות, אינן ממתינות לתורן ומהוות פצצות-זמן, שפתיל ההשהיה שלהן כבר מתחיל לפזר ניצוצות לקראת פיצוץ. הן אינן ממתינות לעוד שנה וחצי, אלא דורשות טיפול עכשיו.

שאלות ירושלים וההתנחלויות נדחו לשלב השיחות על הסדרי הקבע מתוך סברה ברורה, כי שתי הסוגיות האלה לא יכשילו את מימוש הצעדים הראשונים של השלום הישראלי-פלסטיני, ושאחרי תקופה של רגיעה ביחסים ניתן יהיה לגשת לטיפול בסוגיות הקשות מתוך התנסות חיובית ואמון הדדי בין הצדדים. הבעיה היא, ששני המנהיגים כאחד, ראש הממשלה רבין וראש אש"ף ערפאת, אינם מוכנים להמתין לשלב שיחות הקבע, והם מנסים לכפות באורח חד צדדי את עמדותיהם בשני העניינים האלה בלי להמתין לשיחות על הסדר הקבע. מאליה מתבקשת השאלה אם כך, האם אין זה נבון יותר לפתוח מיד בשיחות על הסדר הקבע, תוך הסכמה הדדית שאין מנסים לקבוע עובדות בכוח, שלא במשא-ומתן.

אחד הטיעונים החזקים בתמיכה בעקרון שני השלבים במו"מ עם הפלסטינים היה עד כה, כי ברגע שתידון שאלת ירושלים השיחות יעלו על שרטון, מי שרוצה לפוצץ את השיחות, שיעלה את שאלת ירושלים, נהגו לטעון להגנת עקרון שני השלבים.

נכון הדבר שהעיקרון הזה היה נחוץ על מנת לממש את הסכם עם אש"ף, וליצור את הסכמי אוסלו, שהם נקודת מפנה חשובה בתהליך השלום. השאלה היא, האם אחרי שהסכמי אוסלו נחתמו, והם בתהליך קיומם, יש לדבוק בעיקרון הישן, או שמא יש לבחון אותו שוב ושוב, על מנת לקדם את תהליך השלום.

דווקא שאלת ירושלים מחייבת לנטוש את עקרון שני השלבים ולהקדים ולדון כבר עכשיו על שלב הסדר הקבע, שכן מתברר כי שני הצדדים, ישראל ואש"ף, לא הפנימו את משמעות העידן החדש שנפתח באוסלו והם מנסים לקבוע בירושלים עובדות מוגמרות, שלא על שולחן המשא-ומתן. במלים אחרות, המשא-ומתן החל, אבל לא בחדרי הדיונים אלא בחשיפת שרירים בריונית. עבודות הבנייה המסיביות במזרח ירושלים ובתחומי הגדה המערבית, ממזרח לבירה, הם שגיאה תכנונית, שבסופו של דבר תחליש את אחיזתה של ישראל בירושלים, כיוון שתגביר את החיכוך עם הפלסטינים, תחדד את האופי הלאומי של הישראלים שיתגוררו בירושלים, בעוד במערב ירושלים יתחזקו החרדים וסתם אנשים מן הישוב לא יוכלו עוד לגור בעיר. שלא מדעת, ישראל בונה בירושלים בלפסט חדשה.

אבל לא רק בתכנון הבנייה בירושלים ישראל שוגה קשות – גם במסר המדיני של הבנייה הזאת. למרבה הפרדוקס, מן הזווית הפלסטינית הסכמי אוסלו תרמו מעט מאוד. עיקר תרומתם עד כה היה בפריצת הדרך הכוללת שפרצה ישראל אל העולם הערבי. אבל המעט שבכלל השיגה עם הפלסטינים הוא חשוב מאוד: גיבוש כתובת פלסטינית מדינית, המוכנה למשא ומתן עם ישראל וחותמת עימה על הסכמים מדיניים, וגיבוש מסגרות של שיתוף פעולה בטחוני עם המשטרה הפלסטינית, כבסיס לעתיד. הקשיים והמתגלעים עם המשטרה הפלסטינית הם עניין כשלעצמו. אשר לכתובת המדינית, אש"ף, המוכן לשאת ולתת עם ישראל, הרי קביעת העובדות באורח חד-צדדי בירושלים מעבירה מסר כי ישראל אינה מעוניינת לשים כל דבר על השולחן, ויש דברים החשובים לשני הצדדים, שישראל אינה מוכנה לדיון מדיני, אלא להעמיד את הצד השני מול עובדות מוגמרות.

הפנייה לאלימות היא התפתחות טבעית של חסימת ערוצי ההידברות הפוליטית. איומי הפלסטינים בחידוש האינתיפאדה מדאיגים מאוד, אבל במידה רבה הם תגובה טבעית על מה שעיניהם רואות. בעניין זה ממלא ערפאת תפקיד מדאיג, ומיום ליום נאומיו הופכים חוצבי להבות יותר ויותר.

גם אש"ף איננו צדיק תמים, וכמעט למן היום הראשון אחרי הסכמי אוסלו ניסה מנהיגו, ערפאת, לקבוע עובדות מוגמרות בירושלים. לא רק שההסכמים האלה קובעים במפורש כי עניין ירושלים יידון במו"מ על הסדרי הקבע, אלא שההבנות הסודיות, שחלק מהן הגיע את מכתבו של שר החוץ פרס לעמיתו הנורווגי, כי המוסדות הקיימים בירושלים לא יפגעו, קבעו שהרשות הפלסטינית לא תקבע את מוסדותיה במזרח ירושלים. למרות זאת, כמעט כל המוסדות של אש"ף, – למעט האוריינט האוס, קשורים באופן רשמי עם הרשות הפלסטינית. משרד הדתות הפלסטיני פועל מתחומי אל-אקסא, ורק בשבוע שעבר החליט ערפאת להקים במזרח ירושלים את בית המשפט השרעי הגבוה לערעורים.

לא חשוב כרגע מי התחיל: לצד העדויות כי היה זה ערפאת שהיה ראשון, שביקש לקבוע עובדות בירושלים, עוד לפני שיבשה הדיו על הסכמי אוסלו, יש עדויות אחרות, כי היתה זאת ישראל, שמיד אחרי שהתחייבה להפסיק את ההתנחלויות יצרה את הכלים להעביר את עבודת ההתנחלויות מן הסקטור הציבורי לסקטור הפרטי, על מנת לקבוע עובדות מוגמרות, לפני שיחל שלב שיחות הקבע. וזו פתח סכנה להידרדרות, אשר תחזיר אותנו לשלב שלפני אוסלו, ואולי אפילו לפני מדריד, וללא צורך. יש כתובת מדינית שעימה צריך לדבר. יש לשמור עליה שלא תתמוגג. וזה עדיף על חידוש האלימות.

אבל המתיחות הגואה סביב ירושלים איננה רק בין ישראל לאש"ף. היא גם בין אש"ף לירדן. המלך חוסיין ויאסר ערפאת אינם מגיעים להבנה בעניין ירושלים, והתוצאה – ירדן התחילה בצעדים מנהליים חריפים, המפרידים בין ירושלים לגדה. בעוד תושבי הגדה יאלצו לוותר על אזרחותם הירדנית, ודרכוניהם לא יחודשו, תמשיך ירדן לנהוג בתושבי מזרח ירושלים כבאזרחיה. אבל הם יצטרכו לעבור לירדן לא דרך גשר אלנבי, הנחשב "פלסטיני", אלא דרך גשר שייח' חוסיין, ה"ישראלי". לכל ברור, כי השארת הסוגיה הזאת פתוחה, בלי לגעת לפתור אותה במשא-ומתן, טומנת בחובה פוטנציאל של פיצוץ, לא רק של השיחות בין ישראל לאש"ף, אלא גם של ההסכמים בין ישראל לירדן.

אפילו יחלו מיד השיחות על הסדר הקבע, ובכלל זה על בעיית ירושלים, השיחות האלה לא יסתיימו מהר. הצורך להידבר יחייב את שני הצדדים לצאת ממעגל הסיסמאות, והמליצות האלימות, כדי לעבור לדפוסי חשיבה מקורית ויוצרת. הבחירות יתקיימו בעוד שנה וחצי, קשיי מפלגת העבודה אינם נעוצים בוויכוח על יום לימודים ארוך, אלא בתחושה הציבורית כי ההסדרים עם הפלסטינים לא מימשו את התקוות שתלו בהם. מה שלא נעשה בשנה וחצי האלה, יתכן שלא נעשה לעולם. הזמן קצר והמלאכה מרובה.

השבו בנים לגבולם?

שוב אנו נדרשים לפרשת העולים ארצה מאותה ארץ מוסלמית אלמונית, המוסיפה להסעיר את הפוליטיקאים ואת התקשורת. רבים טוענים שיש לצמצם את חוק השבות. עם השרה שולמית אלוני ועם יו"ר הסוכנות בפועל, יחיאל לקט

שולמית אלוני: לרצות את הדתיים

שלי יחימוביץ': גם את חושבת שצריך לצמצם את חוק השבות?

שולמית אלוני: לא, אני חושבת שיש אי־הבנה טוטאלית למהותו של העניין. החוק אינו מחייב להביא אנשים, לשלם את הוצאות הנסיעה שלהם ולתת להם סל קליטה. חוק השבות אומר, שיהודי, בן־זוגו של יהודי, בנו ונכדו זכאים להגיע ארצה, ומשהגיעו ארצה הם זכאים לקבל אזרחות. נקודה. וזהו חוק אזרחי, אין צורך בגיור. בימי הביניים רבים מאנשים שיתנצרו כדי לקבל זכויות. היינריך היינה התנצר, כדי להיכנס לחברה הגבוהה הגרמנית. מאהלר התנצר, כדי לנצח על האופרה בווינה.

אי־הבנת חוק השבות. שולמית אלוני

כל ההצעה האורלית – סליחה על הביטוי – של ידידי ביילין היא נוראה. משום שהיא באה להפוך את המדינה הזאת למדינת הלכה, מדינה תיאוקרטית, שיקבלו בה אזרחות רק כתוצאה מאקט דתי פולחני. זה מיותר, ואין בכך צורך.

איך את מסבירה את המוטיבציה של יוסי ביילין – שהוא חילוני כמוך ומחזיק בדעות פוליטיות דומות לשלך – לרצות את הדתיים?

ראשית, הוא רוצה לרצות את הדתיים. אבל הוא גם חרד לתופעה, שמביאים לכאן אנשים שאין להם כל זיקה ליהדות, לתרבות היהודית או לקהילה היהודית. למשל, בגרמניה יש חוק הקובע, שגרמנים החיים במדינה אחרת מקבלים זכות אזרחות אוטומטית, אם הם חיו בתרבות גרמנית. יש כמה מיליונים כאלה ברוסיה ובברזיל.

חוק השבות מקנה זכות לאזרחות. מה שקרה עם העלייה המסוימת הזאת, שעושה את המהומה הגדולה, זה שמישהו בסוכנות היהודית החליט להוכיח שהסוכנות פעילה, יעילה ושומרת על ערכים של טרום־מדינה ושל קיבוץ גלויות. הלכו ואספו אנשים, על חשבון הציבור, שילמו את הוצאותיהם ונתנו להם סל קליטה – והגיעו להם להסתבך כאן עם מדינת ישראל.

לפי נימת דברייך, גם את לא ממש מאושרת שהעלו את כל המשפחה הגדולה הזאת.

כל מה שאני אומרת הוא, שחוק השבות במשמעותו קובע, שמי שבא לכאן ומוכיח שהוא יהודי, בן־זוג של יהודי, בנו או נכדו של יהודי, ראוי לזכות האזרחות.

בקיצור, את אומרת שלא צריך לגעת בחוק הזה.

נכון. עכשיו, לא צריך להיות מעילים־יעילים. החוק איננו מחייב להעלות את האנשים האלה ארצה. הסוכנות נכנסת לפאניקה, להוכיח שהיא מביאה יהודים מארץ מצוקה, והיתה תרוצה יתר על המידה. בלבלו אנשים והבטיחו להם כנראה הבטחות־שווא.

אני רוצה שיהיה ברור: החוק כמו שהוא היום איננו מחייב גיור, איננו מחייב אקט דתי־פולחני, איננו מחייב מתן הוצאות נסיעה, סל קליטה ודיור.

את טוענת שהסוכנות לקחה את האנשים האלה והביאה אותם הנה כמעט בכוח, כמו שמבריחים זקנה לחצות את הכביש?

לא בכוח, אבל בפיתוי רציני. עובדה שהם הגיעו לא על חשבונם, וחושבים שהמדינה צריכה לפרנס אותם ולדאוג להם.

זו היתה עשיית־יתר, שאין בה צורך. כי מה שקבעה התנועה הציונית הוא, שאנחנו מעוניינים שיעלו אלינו יהודים מארצות מצוקה. ואם מגיעים גם כאלה שאינם יהודים לפי ההלכה, זה מעניין אותי בקליפת השום, כי אנחנו כאן הרוב, ומי שמגיע יתחנך ויגדל אצלנו, יקבל את התרבות הישראלית וייטמע בתוכנו. השאלה אם אלה יהודים כהלכה היא בעיה של הרבנים, כשאותם עולים ירצו להתחתן. זו גם הסיבה שאני רוצה שיהיו כאן נישואין אזרחיים.

נחזור לעניין סגן שר החוץ, יוסי ביילין, שאת אומרת שבין השאר רצה אולי גם לרצות את הדתיים. אבל מתברר שזה לא ממש עוזר לו, כי אתמול, בכינוס של רבני ישראל, לא נתנו לו לדבר.

מפני שהוא רצה לדבר שם על השלום, על הסכמי אוסלו, על שתי מדינות לשני עמים. ברגע שדיבר על חובת הגיור, אורו עיניהם ונסכר פיהם, וכל טענותיהם היו כלא היו.

יוסי ביילין לא עושה זאת מתוך זדון. יש דברים שהוא מומחה בהם ויש דברים שהוא פחות מבין בהם. הוא לא נתן את דעתו די הצורך למהותו של חוק השבות ולמחויבות הנובעת – או שאינה נובעת – ממנו, ולא נתן דעתו מספיק על הרעיון של קבלת אזרחות על־ידי אקט דתי־פולחני של גיור. זה הדבר המסוכן ביותר שיכול לקרות למדינת ישראל – להעביר לרבנים לא רק את נושא המעמד האישי, נישואין וגירושין, אלא גם את השליטה על האזרחות. משמע, שלמעשה כל הזכויות האזרחיות של אדם, מלידה עד פטירה, יהיו תלויות ברבנות האורתודוקסית הקנאית הישראלית. רק חשבי לאן אנחנו הולכים, כשיש לנו שכנה כמו איראן.

יחיאל לקט: לא צריכים להוכיח

יחיאל לקט: אני מאוד מצטער על הדברים שאמרה השרה שולמית אלוני, משום שהם אינם מבוססים, אינם מדויקים ולא נכונים. אנחנו לא צריכים להוכיח את יעילותנו.

היא אמרה דברים יותר חמורים: שאתם עשיתם עשיית־יתר, כי נכנסתם לפאניקה של הוכחה שאתם בכלל עובדים.

מי שהעלה בחמש השנים האחרונות כ־600 אלף עולים לישראל, צריך להיות בפאניקה, או להוכיח את יעילותו? הרי זו שטות גמורה. השרה אלוני לא היתה כנראה מודעת לכל העניין הזה. העלאת היהודים שבהם מדובר מתבצעת על פי החלטות והוראות הממשלה, ואנחנו פועלים לפיהן.

הסוכנות לא קובעת מי יעלה. יחיאל לקט (צילום: בצלאל (השכל) יעל/"סקופ 80")

זו בכלל לא היתה החלטה של הסוכנות, אלא קיבלתם הוראה מהממשלה?

כל העלייה לישראל נעשית על פי החלטות ממשלה ועל פי החוק, לא על פי החלטות הסוכנות.

מי, לדעתך, אישר ומאשר את עלייתם של כל אלה שעלו ועולים מרוסיה, הסוכנות היהודית?

מדברי השרה אלוני השתמע, כאילו העליתם את אותה משפחה גדולה ממדינה מוסלמית כמעט בכוח, הבטחתם להם הבטחות־שווא, והכל כדי להראות שאתם עובדים.

אני מאוד מכבד את השרה אלוני, ויש לי עמדה משותפת איתה נגד חוק השבות. אבל בעניין הזה השרה אלוני פשוט לא יודעת על מה היא מדברת. קודם כל, אף משפחה מאותה ארץ מוסלמית לא הגיעה לישראל, אלא אם כן היתה משפחה ישראלית, שביקשה במפורש להביא אותה לארץ.

וזה מה שקרה?

כן. שנית, כל עולה מברה"מ לשעבר מקבל אישור של מוסדות הקשורים בממשלת ישראל ובמשרד הפנים. רק אחרי שהם מקבלים אישור עלייה, אנחנו מביאים אותם ארצה. אנחנו בכלל לא גורם שמאשר מי יעלה ומי לא. לכן הדברים שאמרה מקורם בטעות.

חמשת המופלאים

הם חוזרים. התגעגענו אליהם, אל חמישיית המצחיקים הקאמרית, והם מקיימים את הבטחתם וימשיכו לרתק אותנו, אבל הפעם בערוץ הממלכתי. עם מנכ"ל רשות השידור, מוטי קירשנבאום

שלי יחימוביץ': לפתיחה, הרי קטע מה"פרומו" של "החמישייה הקאמרית", לקראת שובה:

"תגיד לי, בכללית, מותר לנו להגיד מלים גסות?"

"מה, זין, כוס, כאלה? לא, מקפידים על זה מאוד".

"באמת? וואו! וקללות, כמו כוס־אמק, כוס־אמ־אממק, כוס־אמ־אבוק־ערס־אחו־שרמוטה, כוס ראבּ־דאבּק?"

"הלו, מה קרה לך, רמי? אני חושב שלא".

"זה לא סייר?"

"ותנועות כאלה?" (כאן באה הדגמה של תנועות גסות במיוחד).

"אני חושב שכן".

"אחלה ערוץ!".

(קרן מור): "יוסי, כל החמישייה המיליונרית הזאת נסעה לאולפן במכונית מפוארת ואותי השאירו פה עם הצאצא שלי לחכות לאוטובוס. זין בעין אני אשלם שני כרטיסים".

יש דברים שעשיתם ב"ניקוי ראש", שהיום לא היו מזיזים לאף אחד ולא היו מעלים אפילו בדל חיוך?

אני חושב שברוב הדברים. מבחינת החריפות, אם התחלנו אז לגעת במסגרות הקונסנזוס ולפרוץ אותן, היום אתה יכול לעשות דברים הרבה יותר חריפים. העניין הוא, שכאשר אנחנו עשינו את הדברים שלנו, גם פריצה קטנה מהגדר עוררה ויכוח ציבורי גדול. היום אתה יכול להגיד כמעט כל מה שעולה על דעתך, רק אין מי שיקשיב.

"החמישייה הקאמרית" הם ממשיכים של "ניקוי ראש", או משהו שונה לחלוטין?

החמישייה יוצרים משהו משלהם, השונה מהסאטירה האקטואלית שאנחנו עסקנו בה. הם כוח יצירה עצום, אבל לא בית חרושת. זה אוסף של כשרונות שמתלכד לתקופה מסוימת, לא לנצח, מצליחים לייצר מוצר טוב, ואחר כך כל אחד פונה לדרכו. אבל אין מקום להשוואה בין שני הצוותים. בדברים רבים "החמישייה הקאמרית" טובה יותר מ"ניקוי ראש". אלה טובים לזמנם והאחרים היו טובים לזמנם.

איזה אורך חיים אתה מנבא להם?

אני מקווה שימשיכו את ההופעות כמה שיותר. אבל שיעשו זאת רק עד הנקודה שבה הם בעצמם [illegible] ברגע שהם יפסיקו ליהנות, אפילו אם [illegible] לא כדאי להם למשוך יותר.

הלו, זה הערוץ הראשון? החמישייה הקאמרית

תחושת אי־נוחות עברה כאן באולפן כששידרנו את הדברים האלה. האמנם, מלים כה לאיכות בערוץ הממלכתי?

מוטי קירשנבאום: גם את היית שותפה לתחושת האי־נוחות?

כן, אם כי היא היתה מעורבת בתחושת עונג קלה...

ראשית, צריך לראות את ה"פרומו" הזה, לא רק לשמוע אותו ברדיו. הצורה שבה הם מגישים את הקטע תורמת הרבה. שנית, צריך להבין שזאת "החמישייה הקאמרית", שבדרך כלל אינה עוסקת במיוחד בגסויות, אבל עושה כאן "טייק־אוף", גם על רשות השידור המרובעת הממלכתית וגם על עצמה. ומנקודת מבט זו, הקללות האלו הן מה שנקרא קללות אינטליגנטיות.

יהיה להם חופש מלא להמשיך ולעשות מה שמתחשק להם?

אפשר לומר שכן, משום שיש ברשות השידור בכלל חופש דיבור מלא, ובתוכנית סטירית על אחת כמה וכמה. אבל ברור, שאם ניתקל בדבר שבאמת פוגע בצורה קיצונית ברגשותיו של ציבור רחב, נצטרך לתת את הדעת על כך. אני מקווה שלא נגיע לזה.

אנחנו מדברים איתך גם משום שהיית מפיק ועורך תוכנית הסאטירה המיתולוגית של הטלוויזיה הכללית, "ניקוי ראש". בשבוע שעבר, ב"פוליטיקה", ראיתי את אותו קטע מפורסם על הנשיא־לשעבר אפרים קציר, עם מצצות ואטום. לא היתה שם אף מלה גסה, ובכל זאת זה היה נורא נורא מצחיק.

הזמנים השתנו. בתקופה ששידרנו את "ניקוי ראש", לא היתה בכלל התגוננות בסאטירות, אפילו לא אצל חנוך לוין ואחרים. אבל השפה השתנתה, הלקסיקון עבר פאזה, והגסויות הפכו לחיות חלק מהתרבות.

גם חוש ההומור השתנה? היום מצחיקים אותנו דברים אחרים?

אין ספק. ההומור השתנה, צורת התגובה שלנו השתנתה, ההתייחסות לכל הנגזר הפוליטי והמעשה הפוליטי גם היא שונה, ולא רק בגלל ריבוי ערוצים. החברה הישראלית נפתחה. יש דברים רבים אחרים, שמעניינים אותה. אחרי מלחמת יום הכיפורים מה שעניין אותנו היו רק תוצאות המלחמה והפוליטיקה, והיום זה ממש לא כך.

אי־אפשר להשוות ל"ניקוי ראש". מוטי קירשנבאום (צילום: בועז לני)

האשמות מול צורך אמיתי

להאשים את אלי דיין במשבר החמור במפלגת העבודה, זו יותר מעזות מצח. צודק דיין באמרו, כי החוק ליום לימודים ארוך לבני שכבות המצוקה ישפר גם את מעמדה של המפלגה וגם את מצב השכבות הנזקקות ◻◻◻ אי־אפשר להתעלם גם מההיבט העדתי: ברור שפקידי האוצר היו מגיבים בצורה שונה, לו היה מעלה את הצעת החוק השר רובינשטיין, למשל

◻ יהודה צור

הדרך להנהגת יום לימודים ארוך ארוכה מנוסח ההצעה שהעלו לפני שבועות אחדים חברי הכנסת ממוצא צפון אפריקאי (ביטוי המנסה להסתיר, מטעמים לא מובנים, שמדובר בח"כים שמוצאם ממרוקו). המאבק לטובתן של שכבות מקופחות מתנהל מזה שנים רבות. אין זה סוד, כי סיכוייהם של המשתייכים אליהן להגיע לעמדת זינוק לקראת עתיד טוב יותר שואפים לאפס, משום שאינם זוכים לאותה רמת חינוך המוענקת לבני שכבות גבוהות יותר. נקודה בסיסית זו הבינו חברי כנסת רבים במרוצת השנים, אולם החוק להחלת יום לימודים ארוך נתקע בכנסת עוד ב־1990, והוא מרחף עדיין סביב ההצבעה הטרומית.

לפני כמה חודשים, כאשר נראה היה שחוק תקציב 1995 עומד לצאת לאוויר העולם ללא שום הישגים חברתיים משמעותיים, החליטו הח"כים ממוצא צפון אפריקאי, החברים בסניף הישראלי של הוועידה העולמית של יוצאי צפון אפריקה, שהגיעה העת לעשות מעשה. הם הציעו לחוקק חוק שיאפשר, בשלב ראשון, לבני עיירות הפיתוח ושכבות המצוקה לשהות בבתי הספר עד שעה מאוחרת, ובכך לחסוך את טיפולן של עובדות סוציאליות ומתן עזרה מיוחדת למשפחות נזקקות. כאשר הילדים נשארים בין כתלי בית הספר עד 5 אחרי הצהריים, הם זוכים לא רק לחינוך טוב, אלא גם לארוחות טובות בזמן ולאווירה חמה ומאמצת.

לו היה זה רובינשטיין

כאשר דוד לוי פנה לחבריו מ"העבודה", בבקשה להתייצב לטובת החוק שעומד להגיש חבר הכנסת מאיר שיטרית, הודיע אלי דיין שהוא מעדיף שהחוק יצא מבית מדרשן של מפלגת העבודה והממשלה, וכי לא יזיק לתדמיתן אם ראש הממשלה הוא זה שיוביל את המהלך. אולם כאן נתקל דיין – שאליו חש להצטרף חברו, רפי אדרי – בחומה הבצורה של פקידי האוצר הבלתי נלאים. עבורם, יום לימודים ארוך הוא בסך הכל טירחה, העלולה לפגוע בשלב כלשהו במכונה הממוסגרת היטב של תקציב המדינה, אשר אינו אוהב פריצות לכיוונים בלתי צפויים. לו היה מדובר בהטבה כלשהי לבעלי חשבונות שמנים בבנקים בארץ ובחו"ל, כמו הורדת עלויות העבודה לטובת המעסיקים בסכומים של מיליארדי שקלים, או בהטבות אחרות מסוג זה, היו פקידי האוצר רואים בכך סיבה טובה לחרוג ממסגרת התקציב. אולם כאן מדובר בהטבות לשכבה, הנתפסת ממילא בעיני רבים באוצר – וגם במקומות אחרים, אפילו בתוך מפלגת העבודה ומרצ – כאנשים ממפלגה אחרת.

תושבי עיירות הפיתוח ושכבות המצוקה הם נושא טוב לספרות מסוג מסוים מאוד. אולם העובדה שיום לימודים ארוך עשוי לחסל את האווירה המוליכה לשימוש בסמים בגיל צעיר, ובהיבעת להעניק טיפול צמוד ויומיומי לרבבות ילדי מצוקה, אינה מצליחה להגיע לתודעתם של פקידי האוצר. אלה מצידם שוקדים לשאת עבור השר שוחט את דגל ההצלחה של הכלכלה הישראלית, והדבר מקיש גם על ראש הממשלה, המחלק את גזרות ממלכתו על פי מומחים בכל שטח ושטח. עבור רבין – אשר חבריו רחוקים מאוד מלהיות שייכים לשכבות המצוקה או הביניים, אלא קרובים יותר לשפיץ של העשירון העליון – דבריהם של פקידי האוצר, על פריצה העלולה למוטט את כל תקציב המדינה, מספיקים כדי להתנגד להצעתו של דיין וחבריו.

אין כל ספק שקיים כאן היבט עדתי. יש יסוד מוצק להניח, שאילו במקום דיין היה בא השר אמנון רובינשטיין ומציע אותה הצעה עצמה, לא היו פקידי האוצר אומרים מאומה על סכנת התמוטטותו של התקציב, ולא היו מאשימים אותו בכוונות – כפי שעשו לדיין – רק משום שלא הכין תוכנית מפורטת על בניית בתי ספר, כיתות מגרשים ומזגנים לצורך יום לימודים ארוך.

אספקטים אישיים טבעיים

איש אינו תמים עד כדי כך, שלא יבין שבקרב של דיין מעורבים גם אספקטים אישיים שלו, כמו רצונו הטבעי לגמרי להיבחר שוב בפריימריס במפלגתו. אין ספק שדבר דומה קורה גם אצל חלק מחבריו בשדולה המרוקאית בכנסת. אולם אותו דבר עצמו מאפיין גם את רוב רובם של הח"כים הנוכחים, ואיש לא מאשים אותם בפופוליזם בשל כך. לגרום למשבר חמור במפלגת העבודה הפגומה כלאו הכי – ובשל סיבות אחרות – תוך גלגול האשמה על המשבר כולו על אלי דיין, זו יותר מצביעות ומעזות מצח.

צדק דיין כאשר אמר אתמול, שדווקא הצעתו עשויה לשפר את תדמיתה של מפלגת העבודה. לדבריו, לא זו בלבד שאין לחסל את הצעתו, אלא יש להביא במהירות הצעות אחרות ולהציב יעדים כלכליים וחברתיים ממשיים, לפתרון בעיות אמיתיות של החברה הישראלית. וזאת לא רק כדי לשפר את מעמדה של מפלגת העבודה ולאפשר לה להחזיק בשלטון גם בקדנציה הבאה של הכנסת, אלא גם – ובעיקר – למען המטרה האמיתית: לפתור ולשפר את מעמדן של שכבות גדולות באוכלוסיה, הזקוקות למימוש חוקים כמו החוק להחלת יום לימודים ארוך.

מקהלת טורפי הקוד

מי שמצפה מחייליו לירות לכל הכיוונים מבלי להניד עפעף – יסתיר מעיניהם את הקוד האתי. אם ימנע מהם לפרש את פקודותיו ולהפעיל שיקול דעת, הוא לא רק מפקד פחדן, אלא גם מפחיד

◻ גלעד פדבה

הסערה סביב פרויקט "הקוד האתי" של פרופ' אסא כשר, מעידה על המתנגדים יותר משהיא מעידה על הפרויקט. כמה צדקנים הוסיפו שמן למדורת ההבלים בניסיון להשיג כמה נקודות, מבלי שקראו לעומק את הקוד האתי על סעיפיו המלוטשים. מעיניים דומעות הם התלוננו על סעיף "אהבת הארץ" החסר במערכת הערכים, והתקשורת הגישה להם ממחטות טישיו.

יש להצטער על שהתקשורת לא השתמשה בממחטות כדי להסיר את האיפור הדיכאוני מפניהם של אבירי המולדת המדרושנים. במירוץ הפופוליסטי, סעיף "אהבת הארץ" זיכה את משמיעי היבבות בשפע כותרות לחות. לפי הקוד, החובה לעמוד במשימה ולנצח במלחמה תהיה המצפן, בכל מאמץ להגיע לאיזון נאות בתוך מערכת הערכים וכללי היסוד של "רוח צה"ל". כך נאמר שם, אך גם הקביעה הזאת לא סיפקה את המלעיזים. אני תוהה, כמה אהבה וכמה שנאה יש בהצעות הדוסות, נפגעות לוועדות חוץ וביטחון, בהודעות לעיתונות ובפסטיבל ההיסטריה.

נדמה שמקהלת התוקפים וטורפי הקוד לא שמעה מעולם על עמנואל קאנט, שקבע כי התנהגות מוסרית אינה עניין של רגש, אלא חובה רציונלית. ציווי קטגוריאלי ברור והחלטי. פרופ' כשר התייחס בקוד האתי לדבקות במשימה, אחריות, טוהר הנשק, מקצועיות, משמעת וכללי יסוד לגבי ערכים, שירות צבאי, התנהגות נוכח פני אויב וכלפי גופים אזרחיים, במילואים ובדימוס. הקוד אף מתייחס לנאמנות, נציגות, רעות, אמינות, דוגמה אישית וחיי אדם. כן, חיי אדם. אני רוצה לקוות שערך זה לא הרגיז אף אחד במדינתנו הדמוקרטית, השוחרת שוויון, חירות וצדק לכל בני אנוש.

קיומו של קוד כזה מרגיש, כי הצבא אינו מערכת אל־מוסרית. חיילים אינם פטורים מלחשוב, ומי שמצפה שינהגו כמו רובוטים בצבע חאקי, טועה ובעיקר מטעה. לא מן הנמנע, שיש מי שמעוניין בהמשך המבוכה והבלבול, ולא ירשה לאיש ליטול ממנו את המונופול על אהבת המקום הזה. מונופול על פטריוטיות, כמו כל מונופול, מאפשר מניפולציות וניצול רגשי של אוכלוסיה עצבנית.

הקוד האתי מתעלה על רגשות, יצרים, דחפים ותשוקות, וקובע התנהגות מוסרית מכל החיילים, בכל הדרגות, בכל הזירות ובכל מצב. אין ספק שהקוד האתי מחייב את החיילים ומפקדיהם למחשבה. מי ששופך מפני צבא חושב, צריך לתת על כך דין וחשבון. כמי שהיה מקורב במידה מסוימת לפרויקט הקוד האתי, אני מקווה שרשימת הערכים המפורטת תגרום לחיילים הרבה חומר למחשבה, בלי מורא ובלי משוא פנים. מי שמצפה מחייליו לירות לכל הכיוונים מבלי להניד עפעף – יסתיר מעיניהם את הקוד האתי. אם ימנע מהם לפרש את פקודותיו ולהפעיל שיקול דעת, הוא לא רק מפקד פחדן, אלא גם מפחיד.

פולין, היהודי [illegible]

השגשוג הקפיטליסטי בפולין מושך אליו המוני מהגרים מרוסיה השכנה, כשהפולנים אינם מסתירים את השמחה לאידם של הרוסים ◻◻◻ אין סממני אנטישמיות בפולין, אבל האנטישמיות חבויה עמוק במנטליות הפולנית, בניבי הלשון, בבדיחות העממיות. למרבה הפלא, התרבות הפולנית כמהה לשורשים היהודיים שאבדו בשואה ◻◻◻ מסע להיסטוריה העשירה ביותר של היהדות באירופה

◻ אורי גורדון

לפני מספר ימים חזרתי מביקור בפולין. ורשה הבירה אינה עיר מלבבת בימים אלה, של מזג אוויר גשום ואפרורי וקור חודר עצמות. ישראלי יתקשה להבין כיצד ממשיכים החיים להתקיים בטמפרטורות המגיעות לעתים עד ל־20 מעלות מתחת לאפס, אבל במזרח אירופה קור כזה הוא דבר שבשיגרה. אנו, שבאנו מארץ בה כל גשם משבית את הפעילות ופוקק את הדרכים, נדהמים לראות כיצד מתנהלת לה שיגרת הכפור בפולין הקפואה. האנשים ממעטים לצאת לרחובות, מתכנסים במקומות סגורים ומוסקים, והבתים, הבנויים מבנייה מאסיבית, שומרים היטב על החום בחדרי המגורים ובמשרדים.

אבל פולין, מתחת למעטה הקור, היא ארץ יפה, מלאת יערות וירק, ארץ נחלי מים ושדות פוריים. כמו במרבית ארצות הגוש המזרחי, גם פולין נחצית מן הסחרור שהביא עימו הקפיטליזם, והאווירה היא, בדרך כלל, של אופטימיות מתונה. ורשה הבירה שוב אינה העיר המשמימה והאפרורית שהיתה לפני חמש שנים, ויש בה בתי מלון מפוארים, פקקי תנועה, מצוקת חניה, חנויות כלבו והסממן הקפיטליסטי הבולט ביותר: מזללה גדולה של רשת מקדונלד'ס.

בלי אנטישמיות

השגשוג הקפיטליסטי בפולין מושך אליו מאות אלפי מהגרים מרוסיה השכנה. הערכות מקומיות מדברות על כשני מיליון רוסים, אשר חצו את הגבול בשנת 1994 מרוסיה לפולין. הפולנים לא יכולים להסתיר את השמחה לאידם של הרוסים, המגיעים ליהנות מפירות הקפיטליזם הפולני. הם, השליטים הגאים של 50 השנים האחרונות, הכובשים שהכל חששו מפניהם, מגיעים עכשיו כעדר־עדר של פליטים, עובדי כפיים ורוכלים זעירים, הפורשים את מרכולתם על מדרכות ורשה.

בניגוד לציפיות המוקדמות שלנו, כיהודים וכישראלים, אין אנטישמיות גלויה בפולין. בוודאי שאין אנטישמיות מימסדית, או מפלגות אנטישמיות מוצהרות. למען האמת, גם יהודים כמעט ואין בפולין של שנות התשעים. יש הטוענים כי כ־15 אלף יהודים חיים כיום בפולין, אחרים אומרים, כי אין יותר מ־9,000 יהודים. מנסיוני בארצות אחרות, אין לי ספק, כי אם תהיה מצוקה קשה – מספר היהודים יגביה מעלה מעלה, ויגיע אף ל־20 אלף. אם המצב הכלכלי וההכרתי ימשיך להשתפר, רק יהודים מעטים יישארו על אדמת פולין. כיום, לנוכח האווירה והאוטסימית באוברה הפולנית, כמעט שאין חשים בנוכחותה של קהילה יהודית. בבית הכנסת המרכזי בוורשה קשה למצוא מניין בתפילות, בסתם יום של חול. מספרים לי, כי בתפילות יום הכיפורים האחרון הגיעו לכאן לא יותר מ־200 איש.

התיאטרון היידי חי

רק לפני 60 שנה, באמצע שנות ה־30, חיו על אדמת פולין שלושה וחצי מיליון יהודים. לא פחות מ־400 אלף יהודים התגוררו בוורשה הבירה, וכונסו מאוחר יותר לאותו קילומטר מרובע שבו שכן הגטו. סיור באיזור הגטו שורב היום כמסע במכונת הזמן אל אותם ימים נוראים. הנה כאן רחוב נלבקי, פה ממול רחוב מילא, שם הבונקר המפורסם בו מצא את מותו מרדכי אנילביץ', בבית מספר 18. כיכר שלושת הצלבים עוד קיימת ועומדת, אבל בקור הזה אין בה כמעט נפש חיה, רק כמה קשישים שממהרים לתפילה בכנסיה.

צריך לנסוע עד ורשה, כדי לקבל זווית ראייה חדשה על מדינת ישראל. במדינת ישראל כולה חיים כיום רק כמיליון יהודים יותר מאשר חיו אז בשטחי פולין. עולם יהודי שלם היה שם: בתי כנסת, רבנים גדולים, ישיבות, בתי מסחר ענפים, מפלגות, תנועות פוליטיות יהודיות ותנועות נוער. בבית העלמין היהודי של ורשה אפשר למצוא את ההיסטוריה של אותה מדינה יהודית בתוך מדינה, שהיתה אז בפולין. שוכנים שם, למנוחת עולמים, אנסקי מחבר "הדיבוק", זמנהוף ממציא שפת האספרנטו, השחקנית הדגולה אירה קמינסקה.

והתיאטרון היהודי שבו כיכבה קמינסקה עדיין קיים, ולמרבה הפליאה, עדיין ממשיך להציג את הצגותיו ביידיש. אבל מרבית השחקנים הם גויים פולנים, וגם האולם, המלא כמעט לחלוטין, מאוכלס ברובו על־ידי פולנים לא יהודים, תופעה מוזרה, שמארחי מיהרו להגדיר כ"פילושמיות פולנית".

יש גפילטע פיש

מסתבר, כי בשנים האחרונות עובר על פולין גל של געגועים לתרבות היהודית, שהיתה ואיננה. אנשי האינטליגנציה הפולנית, המשכילים ושוחרי התרבות, מחפשים אחר סממני יהדות, ובלב הרובע היהודי העתיק של קראקוב גיליתי מסעדה יהודית, "אריאל" שמה, אשר בתפריטה אפשר למצוא גפילטע פיש, רגל קרושה וצ'ולנט, ומושמעים שם שירים יהודיים. אבל הזמרת, הסועדים, ואפילו בעלי המסעדה – אף אחד מהם אינו יהודי.

במשרדי הסוכנות היהודית בוורשה פגשתי באקראי אזרחים פולנים, הטוענים לשורשים יהודיים והמבקשים שתיערך בדיקה, שתמצא אם הם אכן ממוצא יהודי. הציניקנים אומרים לי, כי הם רוצים בדרכון ישראלי, שיעניק להם הטבות שונות ומשונות כאזרחי חוץ; אבל לי אין ספק, כי בסיטואציה אחרת, עוינת ליהודים, הם לא היו מנסים לגלות את שורשיהם ביהדות.

יחס לבבי לישראל

בעידן הפילושמי, של נוסטלגיה ליהודים, קשה למצוא סממנים אנטישמיים אצל הפולנים, בוודאי שלא ניתן למצוא אותם אצל רוב המשכילים בהנהגה הפוליטית וההברתית. אבל האנטישמיות מושרשת עמוק מאוד בתרבות הפולנית, בניבי הלשון, בבדיחות העממיות, בשפת הזימים של הפולנים, כך אמרו לי מארחי. היהודים הם עדיין האויב הנושן, הזר, הנוכל, תאב הבצע, בדמותו של שיילוק, מ"הסוחר מוונציה" של שייקספיר.

היחס לישראלים הוא, בדרך כלל, חם ולבבי. יש המסבירים זאת בכך, שבמשך שנים היתה ישראל שנואת נפשו של המשטר הקומוניסטי, וכל מי שהיה שנוא על הקומוניסטים – היה אהוד על העם הפולני. אחרים אומרים, כי האהדה לישראלים נובעת מן הגישות האנטישמיות החבויות בנפשם של הפולנים: ישראל והעם היהודי כולו ושולטים בעיניהם על ברזי הממון העולמיים, ובעיקר על הכלכלה והממשל האמריקאי – משאת נפשם של הפולנים.

בעינינו, הישראלים, גולת הכותרת של הביקור בפולין הוא סיור התוכה באתר מחנה ההשמדה אושוויץ. מלים רבות כבר נכתבו על ההשפעה המצמררת שיש לביקור באושוויץ על כל אחד מאיתנו. ובאמרת מלא, כמעט כל ישראלי המבקר באושוויץ בימינו, עובר את שערי המחנה הזה וגאה יותר מכפי שנכנס אליו. אולי יש בכך גם השפעה שלילית מסוימת על בני הנוער הישראלים, המוקירים את המקום כהמתניהם. אבל, 50 שנה לאחר פירוקו של מחנות ההשמדה, וכאשר דור השואה הולך ונעבר מן העולם, זהו האמצעי הטוב ביותר להמחיש לצעירים הישראלים את משמעותה והיקפה של השואה.

חזרתי מפולין, העולם היהודי שהושמד, אל מדינת ישראל, העולם היהודי החי והתוסס. במטוס "אל על", החוצה את הים של הלאומים בדרכו לנתב"ג, חשתי [illegible] להיסטוריה היהודית: כיצד מתוך הכאוס הפולני אני שב אל השמש הישראלית, אל החיים היהודיים התוססים שבנינו כאן ועכשיו, אל המדינה הקולטת לתוכה את בניה ובנותיה של קורבנות השואה [illegible]

מבזקים כלכליים

תוצרת ישראל מול תוצרת מדינות ערב

סקר

■ באשר ניתן יהיה לייבא לישראל מוצרים מכל מדינות ערב, כמחציתו של הציבור הערבי לא תושפע מזהותו הלאומית של היצרן – כך עולה מסקר שערך מכון אלמידאן, בראשות ד"ר רחל ישראלי. מהסקר, שנערך במיגזר הערבי לקראת השנה האזרחית החדשה, מסתבר כי למחצית הציבור הערבי לא חשובה זהות היצרן בעת הבחירה בין מוצרי צריכה שונים על המדף.

ההתייחסות למי שאינם אדישים למקורו של המוצר מעלה, ש־43% מתושבי מזרח ירושלים מגלים העדפה בולטת לתוצרת מדינות ערב על פני תוצרת ישראל. בין תושבי האזורים האחרים העדפת תוצרת ישראלית והעדפת תוצרת מדינות ערב שכיחים באותה מידה (21%).

הסקר של אלמידאן, שנערך במידגם מייצג של 500 מרואיינים בוגרים במיגזר הערבי, בוצע טלפונית, בשפה הערבית.

עורכי הסקר מציינים, כי ההעדפה לתוצרת מדינות ערב מתחזקת עם העלייה ברמת ההכנסה: בקרב בעלי הכנסה שמתחת לממוצע, 26% יעדיפו תוצרת ישראלית ו־26% יעדיפו תוצרת מדינות ערב, ואילו בקרב בעלי הכנסה גבוהה מהממוצע רק 13% יעדיפו תוצרת ישראלית, בעוד 29% יעדיפו תוצרת ערבית.

נראה שהעדפה לסחורה ערבית בקרב בעלי הכנסה גבוהה קשורה לתפישת תהליך השלום כמשפיע על המצב הכלכלי, אומרים עורכי הסקר.

לשאלה "איך להערכתך ישפיע תהליך השלום באיזור על מצבך הכלכלי", השיבה כמחצית הציבור הערבי כי לא תהיה לכך השפעה על מצבה הכלכלי. התפישה כי לתהליך השלום תהיה השפעה טובה על המצב הכלכלי בולטת במזרח ירושלים פחות מאשר באזורים אחרים, אולם גם תחושה זו מתחזקת עם העלייה ברמת ההשכלה וברמת ההכנסה.

חברת התעופה הטובה ביותר במזרח התיכון

■ Business Traveler International, הירחון הבינלאומי לנוסעי עסקים, כתר באל על כחברת התעופה הטובה ביותר למזרח התיכון. אל על זוכה בתואר זו השנה השלישית ברציפות.

הבחירה באה בעקבות סקר שערך הירחון בקרב 2000 קוראים, באמצעות טימנס סקרים שיווקיים, שהיא חברה עצמאית בארה"ב.

במקום השני זכתה בריטיש איירוויס, במקום השלישי טי.וו.איי., במקום הרביעי לופטהנזה ובמקום החמישי סוויסאייר.

הסכם ביטוח־משנה בין מגדל לחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ

■ חברת הביטוח מגדל תשמש כמבטחת המשנה של החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ, במסגרת מתן ביטוח אשראי ליצואנים ישראליים המעוניינים לפעול בחו"ל. עם חתימת הסכם עם בסס"ח, בשבוע שעבר, תישא מגדל ב־12.5% מהסיכון הביטוחי של בסס"ח בחיסוי עסקאות יצוא קצרות־מועד (עד שנה).

הצטרפותה של מגדל מעלה את שיעור ביטוח המשנה שמקבלת בסס"ח לכ־50% מערך החיסוי הכולל. כיום משמשות מספר חברות מובילות בעולם כמבטחות משנה של בסס"ח, בהן חברת הביטוח השווייצית סוויס רי, פרנקונה מקבוצת הביטוח הגרמנית גרלינג וכלל ביטוח.

לדברי מנכ"ל בסס"ח, דורון קלאוזנר, ההסכם עם מגדל מהווה צעד נוסף וחשוב ביותר בפיזור סיכוני האשראי של החברה, המסתכמים כיום בטווח הקצר בכ־2.5 מיליארד דולר. עוד אמר, כי ההסכם מהווה המשך למדיניות ההנהלה החדשה של בסס"ח, לחתום על הסכמי שיתוף פעולה הכוללים פיזור סיכוני האשראי עם חברות בארץ ובחו"ל, על מנת להרחיב את השירותים הניתנים ליצואנים.

הבנקאי יעשה לך ביקור־בית בעסק

■ בנק הפועלים הודיע על הפעלת מהלך שיווקי חדש לגבי עסקים בינוניים וקטנים, הכולל סל של שירותים ומוצרים המותאמים לצרכי העסק, והניתנים במקום ובזמן הנוחים ללקוח. לדברי הבנק, זהו שלב נוסף בגישה החדשה שהוא מפעיל, של "בנקאות שבאה אליך", המאפשרת ללקוח ליהנות משירותים המותאמים לצרכיו, ואשר ניתן לקבלם בתנאי נוחות מירביים, כולל ביצוע פעולות בנקאיות מהבית או מבית העסק, בכל שעות היממה. במסגרת זו הופעלו באחרונה שירותי "פועלים ישיר" ותוכנית "לקוח מתמיד".

עתה מפעיל הבנק שלב נוסף, שעיקרו טיפול בלקוחות עסקיים שברשותם עסקים בינוניים וקטנים, ובלקוחות המתעתדים להקים עסקים כאלו.

בין השירותים המוצעים ללקוחות אלה:

● ביקור בית בעסק – יוזמה של עריכת מפגשים עם לקוחות עסקיים, חדשים וותיקים, גם בבית העסק.

● שירותי ייעוץ חיצוניים – בנק הפועלים, בשיתוף עם ל.ה.ב., לשכת הארגונים העצמאיים, מאפשר ללקוחותיו העיסקיים לקבל שירותי יעוץ בתחום הפיננסי העיסקי, החשבונאי והמיסים.

● דיסקט לעסקים קטנים – בעזרת חברת בי־פלן פותח דיסקט מיוחד להגשת בקשות לקרנות ומימון לעסקים קטנים בבנק, קרן בערבות המדינה וקרן פועלים לקידום עסקים. הדיסקט, הכולל את כל מערכת הטפסים הנדרשת, מקל על הלקוח בהכנת הפנייה לקרנות בבקשת מימון, כך שהוא יכול לעשות זאת בבית העסק, על המחשב האישי שלו. הדיסקט יינתן חינם לכל לקוח שיגיש בקשה לקרנות המימון של בנק הפועלים.

מס ארגון — הלינקג' נדחה בשבועיים

עבודה

□ אבשלום קווה

אתמול נחתם הסכם מסגרת לגבי מאות אלפי העובדים והמועסקים במיגזור התעשייתי־פרטי־עסקי. אחד המרכיבים העיקריים של ההסכם עוסק בניכוי מס ארגון, או במונחו החדש – דמי טיפול ארגוני. לאחר מספר ימים רצופים של דיונים הסכימו הצדדים, ההסתדרות ולשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, להפריד בין המו"מ על גביית דמי החברות בהסתדרות ודמי הטיפול הארגוני לבין המשא־ומתן על הסכם תוספת היוקר, האמור להיפתח בעוד עשרה ימים. יש בהסתדרות הטוענים כי הזיקה בין המרכיבים השונים, הלינקג', נדחתה בשבועיים ימים. ספק נוסף הוא, אם הסדר הגבייה יעמוד בפני מבחן בית הדין, אם וכאשר מישהו יפנה לערכאות בנדון.

עיקרו של הסדר ניכוי מס הארגון קובע, כי עובדים חברי הסתדרות, הכלולים בהסכמים הקיבוציים, ישלמו 0.9% וניכוי זה ייקרא דמי חבר. עובדים שאינם חברים בהסתדרות ישלמו 0.7%. על־פי חוק הגנת השכר, שיעור מס הארגון הוא 1% מהשכר. כדי למנוע פיטורים גורפים, החליט בהסתדרות להוריד את שיעור הגבייה בעשירית לגבי חבר הסתדרות ובשלוש עשיריות לאחרים. נראה כי אחת השאלות שתעמוד בקרוב על הפרק תהיה – מיהו חבר הסתדרות. עד כה, חבר הסתדרות היה מי שמקבל שירותים מקופת־חולים. אולם עתה, עם כניסת חוק ביטוח בריאות לתוקפו, יחולו שינויים בהגדרות, במצבים השונים.

במשא־ומתן השתתפו, מטעם ההסתדרות, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, ממלא מקומו, אפרים זילוני, ואיש האיגוד המקצועי יעקב זלוטניק. מטעם לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים השתתפו יו"ר ועדת העבודה, דורון טמיר, ועוה"ד יוסי גטניו. לדברי זילוני, "זהו המירב שניתן היה להוציא. ההסכם בא למסד סדרי גבייה ומסגרת של הסכם כללי. במצב החדש שנוצר אחרי 1.1.95 (יום כניסת חוק ביטוח בריאות ממלכתי לתוקפו), רק ארגון יציג חזק מול המעסיקים יוכל להבטיח את זכויות העובדים ולמנוע מצב בו כל אחד יצטרך להתמודד לבדו מול המעסיק שלו".

וזהו אחד הפרדוקסים של המציאות המקומית. לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, הכוללת שורה ארוכה של מוסדות, ובעיקר את התאחדות התעשיינים, מבקשת לשמור על ההסתדרות כארגון היציג של העובדים, מחשש כי התרופפותה והאפשרות והקמת ארגונים מתחרים יגרמו לשבר ביחסי העבודה ולזעזועים מתמידים. אך אמר כבר מי שאמר, שפרדוקס הינו מסימני האמת.

הסכם המסגרת גם קובע הפחתה מדורגת של שני חצאי שעות ממיכסת שעות העבודה השבועיות במיגזר העסקי במשך תקופה של שלוש שנים. הושגה הסכמה להוציא השנה מחישוב שכר המינימום 10% מן הפרמיה. עד כה נכללו 30% מהפרמיה בחישוב שכר המינימום. הצדדים ימנו ועדה משותפת, שתעביר המלצות על מבנה שכר המינימום בשנתיים הקרובות, אשר יהוו בסיס למשא־ומתן עם הממשלה. המגמה היא, להשלים את הוצאת הפרמיות מחישוב שכר המינימום.

לדברי חבר ההנהגה בנימין גונן (הרשימה המשותפת היהודית־ערבית), הוכח שניתן להגיע להישגים מבלי להישען ולהתמזג בתוך עיסקת חבילה. עם זאת, הוא מודאג מהעדר כל סעיף בהסכם העוסק בתוספת גלובלית במהלך תקופת ההסכם, שהוא שלוש שנים.

ההסכם מבטיח, אם כן, שקט תעשייתי של שלוש שנים, אך ללא תוספות שכר, וזאת נוכח גידול מתמיד בפריון.

על־פי חישובי ההסתדרות, עלה הפריון ב־8%, ואילו כלכלני התאחדות התעשיינים קובעים כי הוא עלה ב־3%. מכל מקום, לעלייה זאת אין ביטוי בהסכם.

כן הגיעו הצדדים להסכמה בדבר "עיצוב משותף של מתכונת גמישה יותר של הסכמים קיבוציים, שיותאמו לתעשיות ההיי־טק ותעשיות מתחכמות, שרוב העובדים בהן כיום מועסקים במסגרת חוזים אישיים", כדברי הודעה שהוצאה ביום ראשון בבוקר. "מגמת הצדדים לחולל במהלך שנת 95 רפורמה בגישה להסכמים הקיבוציים, באופן שיהיה ניתן לכלול בהם, בתנאים מסוימים, גם את בעלי החוזים האישיים. מטרה זאת תושג בין היתר באמצעות נוסחאות־גמישות של קידום עובדים, ניידות מתפקיד לתפקיד והסדרי קליטה ושיחרור של עובדים".

עמיר פרץ

בנימין גונן

על־פי פרץ וטמיר, הגמשת ההסכמים הקיבוציים חשובה הן למעסיקים והן לעובדים, משום שלשני הצדדים יש אינטרס משותף להכניס כמה שיותר גורמים עסקיים וענפי עבודה תחת מטריית ההסכמים הקיבוציים.

השלמת הסדר הגבייה במיגזור הפרטי־תעשייתי תוביל לסגירת ההסכם במיגזור הציבורי. בעזרת סגירת שני הסקטורים וצווי הרחבה מקווים בהסתדרות לגבות את המס מ־900 אלף עובדים. קשיים לא מבוטלים צפויים בניכוי המס מעובדים במקומות עבודה קטנים ומעצמאים, שגם הם נהנים מפעילות האיגוד המקצועי. ההערכה היא, שסכום הגבייה ינוע בין 300 ל־500 מיליון ש"ח ויאפשר את המשך פעילותה של ההסתדרות, למצער עד תום הקדנציה הנוכחית. אשר לעתיד, הדעות והסברות חלוקות. יש הסבורים, כי אם הליכוד ישוב לשלטון הוא יבטל הסדר ניכוי המס. אחרים צופים תביעות משפטיות וסירובים של קבוצות עובדים חזקות. בין אלה תפעל ההסתדרות "מכבי" ותקטוף את פירותיה, שיכרסמו במעמד ההסתדרות. מכל מקום, הסדר מס הארגון הנוכחי איננו סוף פסוק כלל.

המוקש הראשון הטמון בדרך הפתלתולה הזאת, לאור היום, הוא הסכם תוספת היוקר. לפי שעה, קיימת מחלוקת סביב שיעור התוספת באינפלציה שמעל 10 אחוזים. ההסתדרות דורשת תמורה מלאה עבור מורד שמעבר לשיעור זה, בעוד נציגי המעסיקים הפרטיים מוכנים לתמורה, אפשר מלאה, בשיעורי אינפלציה שמעבר ל־14 אחוזים.

עוד אלף עובדים לווישי ישראל

החלטת מרכז ההשקעות, לאשר לחברת וישי ישראל תוכנית השקעות חדשה בסכום של 100 מיליון דולר, תאפשר לחברה לקלוט בשנים הבאות עוד 1000 עובדים חדשים במפעליה.

לדברי נשיא החברה, אברהם ענבר, עיקר הסכום שאושר על־ידי מרכז ההשקעות מיועד להקמת מפעל חדש בבאר־שבע. מפעל זה ייצר סוגים שונים של נגדים וקבלים לתעשיית האלקטרוניקה, והיקף היצוא הצפוי שלו כ־100 מיליון ש"ח.

לחברה גם שלוחות בחולון, בדימונה ובמגדל העמק, בהם מועסקים כ־2100 עובדים, כ־1200 מהם עולים חדשים.

עם כניסת המפעל החדש בבאר־שבע לייצור שוטף יגיע מספר העובדים במפעלי וישי ליותר מ־3000 עובדים.

ב־94 הגיע היקף היצוא של החברה ל־120 מיליון דולר.

300 מציגים מאלף חברות בתערוכות ישראכם ואנליזה 95

■ 300 מציגים, המייצגים למעלה מ־1000 חברות ברחבי העולם, ישתתפו השנה בתערוכות הבינלאומיות ישראכם 95 ואנליזה 95, שיתקיימו במקביל ב־23־26 בינואר, בשלושת הבניינים הראשיים בגני התערוכה בתל־אביב.

תערוכת ישראכם 95 תציג בפני התעשיות התהליכיות את המלה האחרונה בתחום הטכנולוגיה, הציוד המיכשור והבקרה של תהליכים בתעשיות אלה, עם דגש על טכנולוגיות לתעשיית הכימיה, המזון, הפטרוכימיה ועוד.

טכנולוגיות אלה, אומרים המארגנים, הן המצעידות את התעשייה הישראלית לעידן ה־2000 ושומרות על יתרונה היחסי של התעשייה הישראלית. התערוכה מאפשרת למנהלת המפעל והמהנדס לבחון את הטכנולוגיות החדשות, ולאתר באופן יעיל את ההתחדשויות הצפויות במפעלים.

תערוכת אנליזה 95 מציגה את חידושי הטכנולוגיה למעבדות בכל התחומים, לרבות התעשיות בתחומים אנליטיים וביוטכנולוגיים.

מארגני התערוכה, קבוצת שטיר, מוסרים כי לפי הרשמת המציגים שהסתיימה לפני שבועות אחדים, תהיה זו התערוכה המקצועית הגדולה ביותר שנערכה בתחום זה בישראל.

באנליזה 95 מוצגים מאות מפעלים מאירופה, ארה"ב ואסיה, הן באמצעות סוכנים והן על־ידי תצוגות ישירות. בין אלה, קבוצת חברות בריטיות שיציגו ב"ביתן בריטי" שהתארגן בסיוע מכון היצוא הבריטי BOTGI.

כנסים בינלאומיים

במקביל לתערוכה ייערכו מספר כנסים:

הכנס הבינלאומי של האגודה הישראלית למיכשור ולבקרה, ISA, על המגמות וההתפתחות במיכשור ובקרה תעשייתיות בעידן התעשייה הממוחשבת;

הכנס השנתי של האגודה הישראלית לנדוקריינולוגיה, IES;

הכינוס השנתי של החברה הישראלית לביוכימיה קלינית, [illegible];

וסימפוזיון של איגוד מחלות זיהומיות, שיעסוק בחיסונים לקראת שנת 2000.

כן תוצב בתערוכה במה מסחרית, שתתמקד בתחומי הכימיה והאנליטיקה והתעשייה הכימית, מיכשור ובקרה, גזים ועוד, בהשתתפות אישים בולטים בתחומים אלה מרחבי העולם.

סחרוב חדש ברוסיה

"קול המצפון של רוסיה" הוא כינויו של סרגיי קובאליוב, לוחם ותיק לזכויות האדם, בפי עיתונאים ופוליטיקאים רוסים

המלחמה העקובה מדם שמנהל בוריס ילצין נגד צ'צ'ניה העלתה לכותרות ברוסיה תופעה חדשה.

עיתונאים ופעילים פוליטיים מכנים כיום את סרגיי קובאליוב, תלמידו של אנדריי סאחרוב המנוח, "קול המצפון של רוסיה". קובאליוב, לוחם ותיק לזכויות האדם עוד מתקופת המשטר הסובייטי, מונה על־ידי ילצין לנציב הרוסי הראשון לענייני זכויות האדם, וכיום הוא החריף במתנגדי המלחמה בצ'צ'ניה.

בזמן שאחד מעמיתיו לפרלמנט הרוסי אמר כי יציע את מועמדותו של קובאליוב לפרס נובל לשלום, שהה "מצפונה של רוסיה" בגרוזני, המרוחקת 1,600 ק"מ ממוסקווה, שם בילה חלק גדול מזמנו בבונקר התת־קרקעי של נשיא צ'צ'ניה, ג'וחאר דודאייב.

בעזרת קלטות ושיחות טלפון, העביר חבר הפרלמנט הרוסי דיווחים רבים על זוועות המתקפה הרוסית נגד הרפובליקה המוסלמית המורדת. בחודש שעבר הוא שלח למוסקווה קלטת, בה פנה ישירות לנשיא רוסיה: "בוריס ניקולאייביץ', מתי תשים קץ לאלימות הברברית הזו"?

לפחות שני עיתונים ברוסיה בחרו בקובאליוב בן ה־64 לאיש השנה לשנת 1994. "במהלך הטרגדיה הכואבת ביותר של השנה, אישיותו ופעולותיו נותנות לנשמותינו תקווה", נכתב בשבוע שעבר בעיתון החשוב "איזווסטיה", "קולו השקט של האדם הנצור בגרוזני נשמע לפתע בין הדי ההפגזות... היה זה קולו של אדם שנעמד בדרכם של הטנקים ולא נרתע ממטר הפצצות".

קובאליוב, ד"ר לביולוגיה, הניח בצד את הקריירה המדעית שלו כשהצטרף לסאחרוב ב־1967, כפעיל זכויות האדם. בדצמבר 1974 נעצר בעוון פעילויות אנטי־סובייטיות, נכלא לשלוש שנים במחנה עבודה בהרי אוראל וחי שלוש שנים בגלות. ב־1987 שב למוסקווה, ושלוש שנים לאחר מכן נבחר לסובייט העליון של רוסיה. לאחר מכן נבחר כאחד ממייסדי הגוש הליברלי "בחירתה של רוסיה", לבית התחתון של הפרלמנט, הדומה.

קובאליוב, החושש לגורל הדמוקרטיה בארצו, אמר לאחרונה: "המצב בצ'צ'ניה מסכן את מצב זכויות האדם ברוסיה כולה, שכן, כמו שאמר מארקס, "אומה המדכאת אומה אחרת אינה יכולה להיות חופשיה". למרות הביקורת, ילצין לא פיטר את קובאליוב מתפקידו. אולם בימים אלה אמר, כי ה"התבכיינות" שלו בעניין זכויות האדם אינה מביאה בחשבון את מאמצי הממשלה להשיב לתושבי צ'צ'ניה תנאי חיים נורמליים.

דיווחים מהבונקר בגרוזני. סרגיי קובאליוב

לנוכח האהדה הרבה לה הוא זוכה בקרב הרפורמיסטים, קובאליוב הוא מועמד טבעי לאיחוד סיעות הרפורמה הרבות הפועלות כיום ברוסיה. אולם הוא נוטה לפרוש מהפוליטיקה ולהקדיש את כל זמנו לקידום זכויות האדם.

(אי.פי.)

סיפור חוץ

לפקידים במצרים יש זמן

האבטלה הסמויה (קוראים לה גם "רשת ביטחון סוציאלי") עושה שמות בביורוקרטיה המצרית

□ סאמיה נאחול

האשה ליד האשנב עשתה את ציפורניה, אחרת ישבה ליד שולחן רעוע, טיפלה באיפורה וסרקה את שערה, ואחרות ריכלו או קראו עתונים. מאוחר יותר בבוקר נאספו העובדים בפינה ואכלו פלאפל או כריכים ושתו תה. בעת התפילה המוסלמית – פעמיים בשעות העבודה – הלכו הגברים להתפלל והניחו למאות פונים לחכות.

המדובר לא במכון יופי או בבית קפה, אלא בהתגלמות החיה של הבירוקרטיה המצרית בגוש בנייני בטון בסגנון סובייטי במרכז קהיר, הידוע פשוט כמוגאמאה – הגוש. כאן מביאים עובדי מדינה, בסגנון שראשיתו בתקופה העותמנית ואולי אף בזו הפרעונית, לכלל שלמות את האמנות להפוך, עבור הציבור הכללי, את האפשרי לבלתי אפשרי. כאן ממתינים מצרים חודים כמה שצריך להיות תור, כדי לקבל תעודה או מסמך כלשהו או חתימה על תעודה או מסמך. בהגיע תורם, הפקיד מפנה אותם לעתים קרובות לאשנב אחר, או סר הצידה כדי לשאת ולתת עם מישהו אחר, או דורש תעודה נוספת, שאינה בידיו של הפונה, משום שלא חשב עליה או לא נאמר לו שהיא נחוצה.

טביות מושמות הצרה ללא תיוק, ולא אחת הולכות לאיבוד. הנורמה היא, שיש למלא טפסים פעמיים או שלוש פעמים. בעלי אמצעים יכולים לחסוך לעצמם את הטירחה על־ידי שליחים, המציעים בקשיש למנונים. אלה שעומדים בתור הם רובם ככולם עניים ומיואשים.

נוצר הרושם, שחלק מעובדי המדינה אינם עובדים כלל ויושבים כל היום לפני שולחן ריק, בשעה שמיעוט קטן מרחיק את ההמון התובעני. לפי הערכות בלתי רשמיות, עושה הבירוקרט המצרי הממוצע עבודה של 27 דקות ביום. "עובדי המגזר הציבורי חותמים בראשית העבודה ובסופה, וזה כל מה שהם עושים. אלפים ממתינים מאחורי הדלתות עד שהשעון מצלצל 3 אחר הצהריים. מאות מועסקים כדי להכין תה, ואינם עושים שום דבר אחר", אמר פקיד זר, העובר בגוש הבירוקרטי: "לא קיימת שום אחריות. 95 אחוזים מן המועסקים מוצאים דרך שלא לעשות כלום".

שיטות ידניות, מיושנות אינן מקילות על העבודה ואינן עושות אותה יעילה יותר. בלי מחשבים, מעתיקים עובדי הממשלה ביד כל פרט ופרט מן הדרכונים ומתעודות אחרות. עירמות של ספרי בקשה נערמות ליד תיקי רישום מצהיבים, כולם על שולחנות ישנים, נרמסים על מדפים או נוחתים בערבוביה לתוך מגירות.

"זה ממש בית משוגעים", אמר האני האסניין בהביטו מסביב: "הם מטריפים את דעתנו עד שהם מסדרים את הניירות שלנו. הם נותנים לנו לסבול, שולחים אותנו מאשנב לאשנב... לך לכאן, לך לשם, תחזור מחר, בשבוע הבא... לך למנהל".

"הם עושים לנו את המוות. כל יום אותו שאנו מבלים כאן הוא כמו שנה. הם רמאים ופרזיטים, עצלנים וחסרי כל כישרון. לעולם לא יעשו דברים מייד. הם דוחים אותך הלוך ושוב, עד שאתה מגיע לאפיסת כוחות", אמרה סאמירה האמורה.

אסמאי שאהאטה, מורה פלסטינית בת 30, שצריכה לבצע איזו פעולה פשוטה יחסית, ידעה את הסיפור שלה בעל־פה עוד לפני שהתקרבה אפילו לאשנב המוצלה. "רשיונות השהייה של אחי ושתי אחיותי רשומים בדרכון של אמי. אך אמא קיבלה דרכון חדש, והפקיד שהנפיק לה את הדרכון לא רשם אותם שם. והנה הדרכון הישן, בבקשה ממך, כתוב שם מה שכתוב כאן. באתי הנה ואני מחכה כך כבר שבועות, במשך כל היום".

"זכרו, תכלי כאן עד שבוע ימים", השיב האיש מאחורי האשנב: "מה את רוצה בדיוק? אל תדברי כל כך מהר, הסבירי לנו את הבעיה שלך עוד פעם". והוא שלח אותה לאשנב אחר. כעבור ארבע שעות, לאחר שחזרה על ההסברים כמה פעמים כמו תוכי, אחרי כמה דחיות ושני ביקורים אצל ראש המחלקה, נשמעו מסביב אנחות רווחה והמורה נתבקשה לשלם ולצאת.

"סגור אצלנו להיום", אמר הקופאי, "חזרי מחר. איננו מקבלים בקשות או צ'קים אחרי השעה 12". הוא התעלם מהערתה, שיש עוד שעתיים עד לזמן הסגירה. "הגוש" הוא אולי שיא הביורוקרטיה המצרית, אך התמונה דומה גם בשלל המשרדים הממשלתיים האחרים במצרים, ובמפעלים העצומים שבבעלות המדינה. במשרדים מרופטים יושבים זה על גבי זה עובדים שאין להם די תעסוקה. במקרים מסוימים מועסקים 30 אנשים בעבודה, אותה מסוגלים לבצע חמישה.

בוגרי אוניברסיטה מחכים שנים לעבודות בשכר נמוך, שהממשלה מבטיחה להם. הממשלה טוענת, שהיא חייבת להחזיק עובדים שאין בהם צורך ולהכניס חדשים, צעירים, אם אין ברצונה להסתכן בתרעומת בארץ גרושה פונדמנטליזם איסלמי.

(רויטר)

הבחירות מיטיבות עם חסרי הבית

ההומלס של צרפת נהנים פתאום מאור זרקורים. לא הלבבות התחממו, אלא מועד הבחירות לנשיאות מתקרב

□ אירווין אריאלי

מצב קשה, עונת החגים ומערכת הבחירות לנשיאות, חברו יחד לחילוץ מחוסרי הבית הצרפתיים מתחום הנשייה הפוליטית, ולהעלאתם לאור הזרקורים. פוליטיקאים ומועמדים לנשיאות נרתמים למירוץ לעזרתם, מאז השתלט האב פייר, כומר קתולי בן 82, סמוך לחג המולד, על בניין ריק ברובע מפואר של פריס, למען קבוצה של 126 מבקשי מקלט לילה.

ראש עיריית פריס, ז'אק שיראק – אחד המועמדים בבחירות לנשיאות, העומדות להיערך השנה, שרבים מאשימים אותו במצב הדיור החמור בבירה – הודיע להעביר את מחוסרי הבית לבניין פנוי. ראש הממשלה אדואר באלאדור, שאף הוא שוקל את סיכוייו בהתמודדות לנשיאות, השיב במהירות לכומר – לוחם מכובד למען העניים זה ארבעים שנה – שאסור למשטרה לפנות את מבקשי המקלט, וציווה להחזירו הביתה במכונית שרד.

אפילו בוס הכדורגל שנעשה פוליטיקאי, ברנאר טאפי, נכנס לזירה, בטענה שפעולתו האחרונה של בית המשפט – להכריז את האימפריה הפיננסית שלו לפרוע את כל חובותיה – הופכת אותו ל"זוכר כל המנודים". האיש, שעשה את המיליונים שלו במו ידיו, הוכרז בימים אלה פושט רגל, והבנק עומד למכור את מעון המאר שלו בפריס במכירה פומבית. למרות שבנוכחות מצלמות הטלוויזיה, הוא אמר לעוכרה להתנדבות הזאת במעשים טובים, הרי העובדה שיש חסרי בית רבים בצרפת היא "שערורייה", הודיע שר השיכון, ארוב דה שארט.

לצרפת מסורת ארוכה של סעד, מן העריסה ועד לקבר, וחוק מ־1990 קבע ש"הבטחת הזכות לדיור היא חובה לאומה כולה". אך "למאות אלפים יש בעיות דיור", אמר שארט בראיון בטלוויזיה. נוכח העובדה ששיעור האבטלה בצרפת מגיע לשיא של 12.5 אחוזים, בולטים מחוסרי הדיור מאוד בכל שיורדות הטמפרטורות בחורף. וזה ארגונים ממשלתיים ופרטיים מציעים שורה של תוכניות דיור, מקלט, מזון ובריאות, כדי לעזור להם. אך עדיין ניתן לראות פושטים יד רבים באתרי תיירות וברכבת התחתית במשך היום, וכשהם ישנים על ספסלים ובפירי אוורור בלילה.

קבוצת הפעילים "דרוא או לת'מאן" (ראל"ל – זכות למגורים) מעריכה, שבין 200 אלף ל־800 אלף בני־אדם בצרפת הם חסרי בית, מתוכם 15 עד 20 אלף בבירה לבדה. ל־1.8 מיליון נוספים אין דיור הולם – קבע בראיון פרקליט קבוצת ראל"ל, פראנסואה בראטה. אך כ־1.9 מיליוני יחידות דיור ברחבי צרפת עומדות ריקות, וזאת משום ש"השיטה אינה מתפקדת", לדברי ברטה. פקידי ממשלה מסבירים, כי לרוע המזל מעודד החוק בעלי בתים להשאיר את בתי ההשכרה שלהם ריקים, בפרט כשהם רוצים למכרם. ברגע שהם מוסרים דירה, החוק מעניק הגנה תקיפה לדיירים, החוששים מפינוי, כך שהבעלים אנוסים תכופות לפנות לבית המשפט, כדי לשחרר את הנכס שלהם למכירה.

צרפת מעניקה סובסידיות לדיור לבעלי הכנסות נמוכות, וכן דיור חינם לנצרכים. בנוסף לכך, מעניקה תוכנית מקלט לכל השנה שטה לינה ל־35 אלף חסרי בית, ב־700 מקומות בכל רחבי צרפת. לדברי שרת הרווחה, סימון וייל, לחודשי החורף מסוגלים המקלטים לספק לינה ל־15 אלף אנשים נוספים, כ־20 אחוזים יותר מאשר אשתקד. "המטרה המוחלטת להיות מסוגלים לקדם בחורף זה את צורכיהם של אלה שאין להם גג מעל לראשם", אמרה וייל לכתבים באוקטובר האחרון, "זהו הביטוי הטבעי ביותר לאחוות לאומית".

למרות כל התוכניות הללו, רבים מחסרי הדיור נופלים בין הכיסאות, אומרים הפעילים. אין זה מפליא אותם שבעייתם מגיעה לתשומת לב הציבור אך ורק בגלל הפוליטיקה.

(רויטר)

צל העבר בכנסיה ההונגרית

אנטישמיות במסווה של ביקורת מדעית־תיאולוגית

□ יהודה להב

מועצת הבישופים של הכנסיה הקתולית בהונגריה פרסמה לפני שבועות מספר הצהרה חגיגית, שבה כינתה את שואת היהודים כ"פשע הגדול ביותר של המאה העשרים", ואף הביעה חרטה על חלקם של הקתולים ברדיפת היהודים. זה היה מעשה מהפכני, ראשון מסוגו ברמה כזאת ב־50 השנים שחלפו, והוא התקבל בברכה על־ידי נציגי היהודים בהונגריה ומחוצה לה.

בקרב הכנסיה הקתולית בהונגריה היו כמות וכמה דמויות, שגם בימי השואה עמדו במבחן האנושיות וגילו חלק בהצלת יהודים. אבל לכנסיה ההונגרית, בכלל, יש על מה להתחרט. אי־אפשר למחוק מתולדותיה את הצבעתם של נציגיה בבית העליון של הפרלמנט ההונגרי, בשלהי שנות ה־30 ובראשית שנות ה־40, בעד חוקי האפליה האנטי־יהודיים (שהיו לעתים חמורים יותר מחוקי נירנברג הנאציים). לכל היותר מחו נגד הוחלת חוקים אלה על יהודים שהתנצרו.

למרבה הצער, לא כל אנשי הכנסיה ונציגיה בכיר סיגלו לעצמם את רוח ההצהרה החדשה של מועצת הבישופים. מדי פעם נשמעות בקרב חלק מאנשי הכנסיה נימות צורמות. לא מכבר פרצה שערוריה כרוכה [illegible] לבישופי מציל היהודים, ולמרות אפריו נציג הכנסיה ההונגרית [illegible] את פעילותו של אשר למען יהודים מורגנים דרומא (אף שבמציאות הוא פעל רבות גם למען יהודים שנשארו נאמנים לדתם). [illegible] ליהודי רומא עזב את [illegible] על דברים אלה, ולא בגלל יחסו האוהד.

עתה התפתחה פרשה חדשה: בראיון שהעניק ריינו הצג לטרעי האמונה באוניברסיטה הקתולית בבודפשט, פאל בולבריך, לשבועון הקתולי "אוי אמבר" (האדם החדש), הוצגה לו השאלה הבאה: "באמצעות מי עשה נשות הליברליזם השתאיזם התגלוה: לליברליזם?" בולבריך השיבו "היהדות, שלא היה לה... אמנם חלק ביצירת האתאיזם, אך היה לה חלק בהפצתו". הריינו פיתח תיאוריה מפולפלת לכך, שלפיה בקהילות היהודיות במאה ה־18 "נכשר חוקי הברית הישנה באמצעות המורים ביותר, הגוכלים כפאשיזם", היהודים שבקשו "להימלט מאלוהיהם הדורני", והסיבות שעות לא נגיש "אל גאולת הברית החדשה", מצא מקלט באתאיזם. כדוגמה הביא בולבריך את קארל מארקס.

בולבריך אמנם טען בראיון, כי אין בתפיסותיו שמץ של אנטישמיות, "שאחרים מנסים מייד להכניס לכל הברה הנוגעת ליהודים" – אך לא כך סברה קבוצה של 40 אנשי רוח קתוליים, ביניהם סופרים, ידוענים, מתובים וחברי פרלמנט כולם, הללו פרסמו במחאה, שבה מחו בתוקף נגד הדברים שאמר בולבריך בראיון. הם ציינו, כי עצם השאלה שהוצגה היה בה כדי להטעות, כיוון [illegible] של הליברליזם הן בהכרח אתאיסטים. אשר לדברי בולבריך, נאמר בגילוי הדעת של אנשי הרוח, "אין הם נקיים מסטריאוטיפים קדומים נגד היהדות, התיאולוגיה הנוצרית היתה במשך מאות שנים משועבדת למסקנות קדומים אנטי־יהודיים, וטענה, כי היהודים חדלו להיות העם הנבחר של אלוהים, וכי את המעמד הזה ירשה הכנסיה, ודומה כי בולבריך ממשיך מסורת זו, כאשר הוא [illegible] של מאשים לקהילות היהודיות, ומאשר באורח שרירותי, וללא יסוד, הוא מאשים את היהודים בהפצת האתאיזם". החתומים על גילוי הדעת מביעים צער עמוק, על שגם 50 שנה לאחר השואה יכול היה ריינו של האוניברסיטה הקתולית להשמיע דברים אלה, והם התפרסמו בשבועון הקתולי הרשמי של [illegible].

עורך: גלעד פרבה

"עדיף לגור באורווה – ולא עם ההורים"

סטודנט שמתגורר עם הוריו, אינו סטודנט חופשי ● הסצינה המשפחתית משפיעה על חיי המין, החברה והלימודים. משורר שינקינאי מתלונן שבחמש השנים האחרונות לא הצליח להכיר בחורות, אך בתו של חבר הכנסת נשבעת שלא תעזוב את הבית עד החתונה ● ההורים דואגים לניקיון, אוכל, חשבונות חשמל, טלפון, גז וארנונה. חוץ מזה, אין בעל בית חמדן ושותפים מעצבנים, שדוהרים עם האופנוע לתוך הסלון ● איפה היית, מה עשית, מה יהיה, למה הלכת, מתי תחזור

□ סיגלית אלקיים ופזית הרמן

איציק בנימיני (26), משורר שינקינאי נודע וסטודנט להיסטוריה כללית וב.א.יי כללי באוניברסיטת תל־אביב, סובל מאור בימים אלה. "זה סיוט לגור עם ההורים. מגיל 16 הודעתי להורי, שזו רק שאלה של כסף עד שאעבור לשכירות. בחצי השנה האחרונה של הצבא שברתי את הסכונותי ועברתי לגור בדירה שכורה".

מה כל כך רע?

"אני בן בכור ודומיננטי, מה שיוצר חיכוכים בבית, בעיקר עם אבא שלי. קשה לו להסתדר עם סמכות נוספת בבית, מבחינתו מי שכפוף לו צריך להיות תחתיו. אני מעדיף לגור באורווה שהיא שלי, מאשר בארמון עם הורים".

בשנה האחרונה גר בנימיני אצל הוריו, עקב נסיעה לחו"ל שרוקנה את כיסיו. "החזרה להורים זו רגרסיה בחיים שלי. גם חברים שלי מדברים על חיים אצל ההורים במונחים כמו 'סיוט' ו'זוועה'. פעם עידית לינור כתבה שחזרה להורים, ההורים וכדו אותה בת 16 וכך התנהגו אליה. בתקופה שעבדתי ב'פיצה האט', עד 2 בלילה, הייתי חוזר הביתה בשקט ונאלץ לישון עם בגדים מלוכלכים, כי אם הייתי מתקלח, הם היו מתלוננים על הרעש".

בנימיני לא יכול להביא בחורה הביתה ללון, גם חבר אי־אפשר להביא, לדבריו. בחודשים האחרונים גר אצל חברתו, באופן חלקי. כיום הוא פרוד ממנה. "היא רצתה שנגור ביחד. וההסבר לפרידה שלנו נמצא בכוכבים, כי היא מול סרטן ואני מול טלה, והיא שקטה ואני משתולל. אבל גם לגור בשכירות זה על הפנים. כשהיו לי שותפים שאמרו לי מה לעשות, לקחתי את הרגליים וברחתי". בחודש הקרוב מתכנן בנימיני לשכור דירה עם אחיו.

הוריך מתערבים בלימודיך?

"לא, הם פשוט לא מתמצאים, הם סומכים עלי. אבל הם לא מרוצים מהתחום שאני לומד, רצו שאלמד עריכת דין או הנדסה".

"גרה ועובדת עם אבא"

"הגוזלים שלי עזבו את הקן", שר אריק איינשטיין. סטודנטים ישראלים אינם ממהרים לעזוב את בית הוריהם. שלא כמו בארצות־הברית וארצות אירופה, בהן צעירים יוצאים לחיים עצמאיים כבר בגיל 18, בישראל מתגוררים סטודנטים רבים עם ההורים בתקופת לימודיהם, אחרי הצבא.

בנימיני מספר, שרבים מהסטודנטים שהוא מכיר גרים אצל ההורים. "אני אישית מתבייש לומר את זה. אם אני מכיר בחורה, אני אומר לה שאני מתכוון לשכור דירה. אני מרגיש אפס. אני מוכן לעבוד קשה כדי לשכור דירה ולהשיג חופש אישי. דירה זה עסק יקר, אבל שווה להתאמץ ולהגיע לזה". בנימיני, סופר צעיר המתעתד להוציא ספר, היה מארגן בתקופת השכירות שלו ערבי ספרות ושירה, "היו מגיעים 60־70 חבר'ה, אבל עכשיו אני לא יכול לעשות את זה".

זה הרגע שאמא בנימיני נכנסת לחדרו ואומרת לו, "כל היום אתה בטלפון". "את רואה, זו דוגמה למה שאמרתי לך קודם", מסכם בנימיני.

את גליה (השם המלא שמור במערכת) תפסתי ביום קשה. בת 24, לומדת היסטוריה ופילוסופיה יהודית, שנה ג'. "מוכרחה לגור עם ההורים. אני גרה ועובדת עם אבא שלי, וזה יותר מדי. זו התערבות בלתי פוסקת בחיים שלי, אם כי החיכוכים לא מפריעים ללימודים. הסיבה היחידה שני לא שוכרת דירה זה הכסף. אבי אמנם יכול לעזור לי, אבל אני לא רוצה להיעזר בו.

"יש יתרונות במגורים עם ההורים. למרות כל התסכולים, אני מצליחה ללמוד בבית, לכן אולי אני לא מתאמצת לשכור דירה. אולי כשאסיים את התואר אשכור דירה. אבל מי שיגיד לך שהוא לא סובל אצל ההורים, משקר", אומרת גליה.

"יש לי חדר משלי"

ענת גרשון, 21, הלומדת שנה ב' כללי־פסיכולוגיה, התפטרה מעבודתה לפני תחילת הלימודים ונאלצה לחזור להורים. "המעבר לבית ההורים קשה, לאחר שהתרגלתי לחיות לבד בדירה שכורה, בלי החקירות. בבית יש חוקים אחרים, צריך להתחשב בהורים.

"אני אוהבת עצמאות, חופש, וכמובן לא נהנית מהם בבית ההורים כמו שנהניתי כשגרתי לבד. זה גם לא כיף כמו מגורים עם חבר'ה צעירים, עם אותם שגעונות. עכשיו לא יכולים להתקשר אלי מאוחר בלילה. לעומת זאת מבחינת הלימודים יש לי תנאים טובים, חדר משלי. אבל אין ספק שזה פחות נוח, גם מבחינת הנסיעות. אני נוסעת כל יום, חמישה ימים בשבוע, מראשון לציון לאוניברסיטה וחזרה. מה לעשות, הכסף... אני חושבת שגם כשאסיים את התואר אמשיך לגור עם ההורים, כדי לחסוך כסף".

מצאתי גם סטודנטים שמרוצים מאוד מהמגורים עם ההורים, כמו עציץ, תלמיד בשלב הכלליפסקולוטי שנה א', 24. "למרות שהורי גרים בכתיים, אני מעדיף לגור אצלם ולנסוע יום יום לאוניברסיטה. יש לי פרטיות גם עם ההורים, ואין לי שום סיבה להוציא כסף על דירה שכורה. אני חושב שאפילו אם היה לי כסף, הייתי מעדיף לחסוך אותו", אומר עציץ.

(צילום אילוסטרציה)

לחסוך כסף לפני החתונה. "משפחת פלודר"

"ההורים לא מלחיצים אותי"

רותם ורניק, עתודאית בת 19, הלומדת מדעי מחשב וכלכלה, אומרת: "ההורים שלי לא מלחיצים אותי וגם לא ילחיצו. יש לי חדר משלי וכל הפרטיות שאני זקוקה לה. זה נוח לי מאוד, אני לא צריכה לבשל ולנקות, יש לי אפשרות להתרכז רק בלימודים שלי".

ורניק נמצאת באוניברסיטה כמעט כל יום. "ממילא אני לא נמצאת בבית הרבה, כך שלא כדאי לי לשכור דירה". ובעתיד? "לא בעתיד הקרוב, אולי עוד כמה שנים".

עמית שגב, סטודנט שנה ב' בחוג למדעי המדינה, טוען שהסיבה לכך שהוא גר עם הוריו נובעת מצורך כלכלי נטו. "כשאתה לומד 41 שעות בשבוע, קשה לכלכל את עצמך ולשלם שכר דירה והוצאות נלוות, מלבד שכר לימוד. אפילו אם עובדים בעבודה טובה, כלומר, עם שכר טוב".

שגב נוסע מדי יום מירושלים, עיר מגוריו, אל אוניברסיטת בר־אילן וחזרה, וזה כדאי, לדבריו. "אני בן אדם מפונק, ולמרות שאני בן 24, אני אוהב את המטבח של הבית". שגב מתגלה גם כפטריוט נאמן לעירו. "אני אוהב את ירושלים ושונא את גוש דן, וזו סיבה כמעט שקולה לסיבה הכלכלית".

"אני לא צריך מילגה"

האם אתה מרגיש שהוריך פוגעים בפרטיותך?

שגב: "לא. ברור שאם הייתי גר לבד, סגנון החיים שלי היה שונה מעט, אבל לבטח לא בצורה משמעותית".

בשנה הבאה חושב שגב לעבור לגור לבד באיזור האוניברסיטה, לאחר שנתיים באוניברסיטה ולקראת סוף התואר. "מנסיון העבר של הסטודנטים, הלימודים בשנה האחרונה קלים יותר, ולכן אפשר לשלבם עם עבודה שאמשיך בה גם בעתיד".

האם אתה חושב שהאוניברסיטה צריכה לתת מילגות קיום לסטודנטים, כמו סיוע בשכר דירה והוצאות נלוות, כמו שהדבר נעשה בהולנד, למשל?

"מילגות קיום הן מיותרות, לדעתי. חשוב שישקיעו יותר במילגות לימודים. זה יעודד אנשים נוספים ללמוד ורמת ההשכלה בארץ תעלה".

עדי שפי, סטודנטית שנה ב' במדעי החברה ובתו של ח"כ יעקב שפי, מסכימה עם שגב. "לדעתי, מילגות קיום הן לא הדבר החשוב ביותר. גם אני חושבת שצריך שישקיעו בהגדלת מספרן של מילגות הלימודים, כדי שיותר אנשים יוכלו ללמוד. כיום, גם למקצוע המוכח לא די בתעודת בגרות".

שפי מתגוררת אף היא בבית הוריה, "בגלל סיבות כלכליות, אבל גם משום שנוח לי בבית". ולמרות כל זאת, טוענת שפי כי "אם היתה עומדת לרשותי דירה הייתי עוברת בשמחה".

לשאלה מתי היא מתכוונת לעזוב את בית ההורים היא עונה: "לא לפני החתונה, חבל לי על הכסף. גם אם אתחתן והמצב הכלכלי לא יאפשר לי לעזוב את הבית, לא איכפת לי לגור זמנית עם הורי". לדבריה, גם אמא תשמח אם תשאר כמה שיותר זמן בבית.

"לא יכולה לעשות מסיבות"

יוליה שפירא, סטודנטית שנה ב' במחלקה ללימודי מידע וספרנות, עולה חדשה מרוסיה, שלוש וחצי שנים בארץ, ומגיעה מדי יום לאוניברסיטת בר־אילן מאשדוד. "הנסיעות גוזלות לי 3 שעות כל יום ו־400 ש"ח בחודש".

מדוע את מעדיפה לגור עם הוריך באשדוד ולא במעונות, או בדירה שכורה?

שפירא: "שכר הדירה יקר, ולא עמדתי בתנאי הקבלה של המעונות. אני לא דתייה, ולעולים חדשים שאינם דתיים נותנים מעונות רק אם אין להם משפחה בארץ והם יחידים". סיבה נוספת, לא פחות חשובה – "אני בת יחידה להורי, ואיני יכולה לתאר לעצמי איך זה יהיה כשהם יישארו לבד".

שפירא טוענת, שבאשדוד אפשרויות העבודה מוגבלות והשכר נמוך. בקיץ, למשל, עבודה בשכר שלא ש"ח לשעה. בתל־אביב אינה יכולה לעבוד, כי היא תלויה באוטובוסים.

האם יש לך פרטיות בבית?

"לא כל כך, אני לא יכולה לעשות מסיבות, וכשבאים אלי חברים והורי בבית, הם לא מרגישים חופשיים".

לדעתה, האוניברסיטה צריכה להעניק מילגות קיום לסטודנטים. "אני מעדיפה שיתנו לי הלוואה, מאשר לדאוג איך לממן את לימודיי". יוליה תיאלץ כנראה להפסיק את לימודיה בשנה הבאה, על מנת לעבוד ולממן את שנתה האחרונה באוניברסיטה, ולדבריה אינה יחידה. "יש המון עולים חדשים במצב דומה. שלי (אפילו) גרוע מזה".

בינו לבינו

ההורים מזמינים את החבר שלו לסעודות שבת. "בתקופות שגרתי לבד, ההורים לחצו עלי להגיע הביתה"

מ. (בן 30), סטודנט לתואר שני בארכיאולוגיה, מתגורר כעת עם הוריו, ומוצא בכך חסרונות וגם יתרונות. "לא צריך לבשל, או לדאוג לחשבונות". אך מצד שני, "הפרטיות, הפרטיות", הוא אומר באנחה "זה לא כמו לגור בדירה לבד, כשעושים מה שרוצים". אך מ. מוותר על הפרטיות לטובת הלימודים והעבודה.

מ. מתגורר באיזור השפלה, במרחק כשעה ורבע נסיעה מהאוניברסיטה, ומגיע באוטובוס. "זה הרבה יותר זול מלשכור דירה ומבל הכרוך בזה", אומר מ. "ההורים אינם מתערבים בלימודים. הם רק מתעניינים ותומכים".

לגבי היחס והתגובות מצד סטודנטים אחרים, הוא אומר: "אין הרבה סטודנטים בני 30 שגרים עם ההורים. אם יש כאלה, הם עושים זאת משיקולי חיסכון לדירה. ברגע ששומעים שאני גר עם הורי, אני רואה את הבעות הפנים משתנות. זה לא נראה להם נכון, בעיקר באוניברסיטה הזו – ובייחוד במדעי הרוח – כשצריך להיות בסטייל. אם אתה לא בסטייל, לא מתייחסים אליך כאל מישהו מהברנז'ה. אז זה המחיר שאני משלם".

"זה בינו לבינו"

"ישנם אנשים, שעבורם לגור עם ההורים זה טאבו. כמובן, אם לא היתה בעיה כספית, הייתי מעדיף לגור לבד. זה גם עדיף להורי", מוסיף מ. "הם לא דוחפים אותי לצאת מהבית, אך הם לא היו מתלוננים אם זה היה קורה. לעומת זאת, בתקופות שגרתי לבד, לחצו עלי לבוא הביתה".

מצד החיוב, אומר מ., אצל ההורים הוא מבלה פחות ולומד יותר. כשגר לבד היה מתרוצץ, כשעיקר לימודיו הסתכמו באוניברסיטה.

למ. נותרו שנתיים לסיום התואר, אך בחודשים הקרובים הוא מתכוון לשכור דירה, "כי צריכים את השקט".

ומה לגבי העניינים שבינו לבינה?

"זה בינו לבינה. כשהיו לי בני זוג, הם ישנו מדי פעם אצל הורי ואף הגיעו לסעודת שבת. ההורים יודעים שאני הומוסקסואל, ולא מפריע להם אם אני מביא את חברי הביתה".

סיגלית אלקיים

א ב ר מ ו ב

מה, את גרה בראשון?

דירה לבד היא לא פטנט להשיג בנות, בנים, זיונים וכל דבר דומה

אם יש שאלה שמרגיזה אותי (חוץ מ"השמנת קצת, לא?"), הרי שזו השאלה החוזרת מדי שבוע בווריאציות שונות: "מה, את עוד גרה עם ההורים?"

לכל אלה שמעוניינים לגרום לי רגשות אשמה, התשובה היא: כן ושוב: כן, וכן! נכון, וזה לא כיף גדול, לפעמים אפילו די חרא, אבל זה הסכבני? ואני, אני אוהבת לראות את הכסף שלי מול העיניים.

רק מי שעובד קשה כמוני, מבין כמה מצמררת היא המחשבה שכל שקל עליו עמלתם רבות יעבור מדי ראש חודש לאיזו עלוקה, שבמקרה ירש דירה במצב מצוין ויכול לא לעבוד כל החודש, על חשבונכם.

למי יש כוח לשפץ, לסייד, לתלות תמונות ולהעביר את הסלון העתיק של הדודה שושנה, וכל זאת כדי שיומיים אחר כך יתקשר בעל הבית, ויודיע על הגעתה הבלתי צפויה של בתו מלונדון, עם מזוודה האחת ובלוריתה המתנפנפת, והיא צריכה את הדירה, והאיל ו..

ואם אפשר, תוך שלושים יום.

איך להירדם בהתעלסות

הסיבה השנייה מדוע אני מעדיפה לגור בבית היא העובדה הפשוטה, שאני לא אוהבת לחזור לבית ריק, או גרוע מזה, לבית מלא אנשים שאני לא מכירה. לא צריך לראות את הסרט "דרושה שותפה רווקה", כדי שייצא החשק משותפים. פעם גרתי בדירה עם שני שותפים, שניהם מהצבעונים, שניהם עם הרבה חברים נחמדים, אבל משום מה, כל מה שקיבלתי היה את החברות שלהם אצלי בסלון, אצלי באמבטיה ואצלי על קו הטלפון היחיד בדירה.

הרבה סטודנטים מבינים, שעדיף להם לסבול קצת בבית ואחר כך לנקות את הראש בטיול לחו"ל, מאשר לגור בדירה שכורה ולראות את החברים שלהם מטיילים בחו"ל וכי הם גרים בבית, או שפשוט יש להם הרבה כסף. אבל רבים אחרים לא מצליחים לעמוד באותו לחץ חברתי שמכתיבה הסביבה, לגבי איך שהחיים צריכים להתנהל בגיל 23־25 פלוס מינוס.

רוב שוכרי הדירות, ואני מגבילה את ההגדרה לאיזור תל־אביב, חושבים שמהרגע שתהיה להם דירה ישתנו ביעף חיי החברה שלהם, לטובה. כמובן. מסיבות, בנות, בנים, זיונים וכל דבר דומה.

למעשה, הם צריכים לממן את הדירות, וכך לא נשאר להם זמן לבלות. אם הם כבר יוצאים לפאב ותופסים זיון, הם נרדמים לפרטנר/ית שלהם באמצע, כי אין להם כוח.

איך לפתוח את הפוטנציאל

ההשערה שלי היא, שכל המוסכמה הרווחת ב"לגור לבד", היא למעשה פיקציה, שהמציאו אנשים שלא יכלו לחזור הביתה, וכמו השועל בכרם הענבים מנסים לשכנע את השאר מה יפים הם החיים בחברת שותף מעשן, משיר שערות וקולני (או לחילופין, שתקן שבא לך להרכיץ לו), ואני לא מתכוונת לפרוט.

כל זה, אגב, הוא יותר עניין תל־אביבי מאשר ירושלמי, באר־שבעי וחיפאי. בערים הללו שוכרים סטודנטים דירות, לא בגלל המוסכמות, אלא מכיוון שהוריהם גרים הרחק מהקמפוס, במושבים של שעתיים־שלוש נסיעה לכל כיוון.

כשאתה גר בבאר־שבע, הסיכויים שלך למצוא מסיבה טובה, פאב מקומי שיהיה פתוח עד ארבע בבוקר או סתם סטוץ, הם כל כך פתוחים, שאתה אפילו לא חושב לפתוח את פוטנציאל "יש לי דירה לבד, רוצה לבוא?".

איך לשפר את היחסים

אפרופו תל־אביב, כאן ניכרת תופעת הסנוביזם המקומי. מסתבר שכשם שיש סטטוסים שונים בין אלה שגרים בבית לאלה שגרים מחוצה לו, כך גם יש סטטוסים שונים בין אלה שגרים עם ההורים. כלומר, אנשים שגרים עם ההורים בתל־אביב זה עוד מובן. כל השאר זה כבר מקרה אנתרופולוגי סוציאלי.

"מה, את גם גרה בראשון לציון?" זוקפים עלי גבות, "מה איבדת שם?"

"את אמא שלי", אני עונה, ולא בצחוק, שכן מהרגע שאתה חוזר הביתה, אתה מבין כמה טובים היחסים מרחוק. כשאתה לא גר בבית, ההורים מתגעגעים, מזמינים אותך לארוחות שבת, ממהרים לערוך שעות סגלולים (ובשמחה) ומתנדבים לעשות לך את הכביסה.

כשאתה גר בבית, אתה מובן מאליו, מותר לצעוק עליך, להנמיך לך את המוסיקה ולהטיל את על שעות הקבלה לחברים, ובקיצור, להציק לך עם ההסבר הבלתי משכנע: "זה הבית שלנו, אם לא מוצא חן בעיניך – תעזוב".

אפשר להקים ארגון נפגעי הורים ולהתחיל לעמוד על זכויותינו. מצד שני, אפשר להתחתן, להביא ילדים ולעשות מה שעשו לנו לפני 25 שנה, וזה, מה אני אגיד לכם, נורא משחרר. אם הייתם מכירים את אמא שלי, היא היתה מספרת לכם עד כמה.

עוגה, עוגה. לפחות תאכלי

הקוסקוס של אמא

נמאס לי לקרצף בתים, למלצר עד שתיים לפנות בוקר ולקום בשבע כדי להגיע ל"כוחרת". אני לא מבינה, למה אתם בורחים מאמא ואבא

□ סיגלית אלקיים

על מה אתם מדברים בכלל? חופש, חירות, פרטיות? כל זה מתגמר בסוף החודש, שכשאני משלמת הון עתק כדי לחיות בעיר הטורפת הזו, תל־אביב. אני קמה ארבעה בקרים בשבוע ללמוד עיתונאות, מה שאני אוהבת, וחוזרת בערב לחדרי הקט, לבלגן האינסופי, כי אמא שלי לא הולכת אחרי יותר לסורה.

אני מסתכלת מדי יום במראה ורואה כמה קילוגרמים עודפים הורדתי, כי לא ארע לבשל אף פעם, כי אמא שלי הרגילה אותי, שהיא מאכילה אותי ומגישה לי כוס תה חם עם נענע.

ולתענוגות האלה בבית הורי אני מגיעה פעם בחודש, אבל לא יותר, כי הנסיעה עולה לי 30 ש"ח, כי במציאות הזו אי אפשר לנסוע בטרמפים.

על מה אתם מדברים? אי־אפשר לעבוד קשה? כבר היו דברים מעולם. סטודנטים למדו ועבדו, וימשיכו לעשות את.

אין זמן לסקס ורוקנרול

אבל לי קשה לעבוד במלצרות עד 01.00 בלילה ולקום ב־07.00 בבוקר, ובשיעור הראשון אני לא יודעת על מה פרופ' מיכאל ורסנור מדבר, למרות שדבריו מעניינים. פשוט נאלצתי לעבוד בלילה הקודם, כדי שאוכל לשלם 200 דולר בסוף החודש ועוד הוצאות רבות, ביניהן טלפון שעולה לי הרבה, בגלל שאני גם עיתונאית, מלבד פעמיים בשבוע נוספות שאני מקרצפת את רצפות הבית, שהוא לא שלי. ואם יש משהו שאני שונאת מכל, זה לנקות!!! אבל אני עושה הכל כדי לשלם את החשבונות.

פרטיות, חופש, אהבה, סקס, רוקנרול – נהדר, אבל למי יש זמן לכל זה, כשאני קורעת את התחת בעבודה, בשביל הלימודים? וכשכואבת לי הבטן, או שסתם אני רוצה להתפנק, אני צריכה לחכות ל־22.00 בלילה כדי לבכות לאמא שלי, כי "בזק" שוחט במחירים.

הגוזל רוצה הביתה

רק תנו לי לחזור הביתה, לקוסקוס של אמא שלי, למקלחת החמה הרגועה, לא למהר לשום עבודה לאחר הלימודים, לריב עם ההורים ולחלום על דירה משלי, כשאגדל.

אמא שלי לא מרוצה מהעובדה שאני גרה לבד, היא דואגת: "אכלת"?

"כן, אמא, אכלתי".

לדעתה, ההוצאות מיותרות, גם לדעתי. אוי, אמא, חבל שאת לא גרה בתל־אביב.

אבא שלי לא דואג.

"זו לא שנה ראשונה שאת מחוץ לבית", הוא אומר, "אני מרוצה מכך שאת לומדת, אף אחד לא יאמר לך מה לעשות", הוא מוסיף ומייד מקבל "באמה" מאמא שלי.

לדעתה, הוא מדבר שטויות.

היא רוצה את גוזלה ליד, וגוזלתה החוזרת רוצה להיות בבית.

סיוט, זוועה או צ'ופר. דילמה

"ההצגה הכי טובה", סיבוב שני

פרופ' שמואל ליימן־וילציג:

הביא רמקולים לשיעור

בהרצאת מבוא לתקשורת המונים, הביא פרופ' שמואל ליימן־וילציג זוג מיני־רמקולים ומיקרופון זעיר שחובר לצווארון חולצתו, כדי שיוכל להישמע למרחקים. בתחילת כל שיעור היה שולף מתיק הג'יימס בונד שלו מטול מתקפל, ועל השקפים היה מורה בקרן מגע לייזר בצורת אקדח או עט, לסירוגין.

"הסטודנטים אוהבים הרצאה מאורגנת ושיטתית, אך כדי שלא להפוך את ההרצאה לשבלונית ומשעממת, יש לשלב בדיחות או דוגמאות מהחיים", אומר פרופ' ליימן־וילציג, ראש היחידה לעיתונאות ולתקשורת ציבורית ומרצה בכיר במחלקה למדעי המדינה, באוניברסיטת בר־אילן. "התייחסות הומוריסטית, אפילו לנושא חשוב, יוצרת קשר אישי וחברתי בין המרצה לסטודנטים. יש לדעת איך לעמוד בפני קהל, תוך שימוש בשיטות ותיאוריות ושילוב אביזרים אורקוליים. מדי פעם אני מביא מהעיתונות כתבות הקשורות ישירות לחומר, בעיקר כשהחומר תיאורטי, כדי להמחיש, וכדי שישמשו כקרש קפיצה לתוך דיון.

"ההרצאה פרונטלית, אך אסור שתהיה כולה מלל רצוף. חייב תמיד להיות דו־שיח בין המרצה לבין הסטודנטים. אני מקפיד, שבקורסים שאני מלמד לא יהיו יותר מ־80 סטודנטים. ברגע שמספר הסטודנטים יותר גדול, קשה מאוד לנהל דיון. שימוש בגימיקים לשם שעשוע, ללא קשר לחומר, אין בו תועלת. אבל גימיק, גם אם הוא מצחיק, כשהוא קשור לנושא ויכול להמחיש ולהדגים את החומר, יישאר בזכרונו של הסטודנט הרבה מעבר לכל מלל גרידא. כשאתה מדבר, הגירוי הוא שמיעתי בלבד, כשאתה מוסיף על זה גירוי ויזואלי, אתה מעביר את החומר והסטודנט זוכר אותו בצורה טובה יותר".

פרופ' עדי צמח:

בלונדיני עם כלב צהוב

"אני חושב שהגירוי הגדול ביותר של בני האדם הוא לנסות לחשוב. אין שום דבר קשה, נעים ובעל אתגר גדול מזה. במפגש עם אנשים אחרים יש אפשרות לפתח דיון, לשאול שאלות יחדיו ולבצע חילופי דעות. אנשים מתאמנים בחשיבה, וזה מה שהם יעשו כל חייהם", אומר הפילוסוף פרופ' עדי צמח, מהאוניברסיטה העברית.

"כל מרצה הוא קצת שחקן, אבל זה לא הדבר העיקרי. חשוב ליצור אינטראקציה בין אנשים. אני מלמד פילוסופיה, ומה שמעניין אלה הבעיות שהטרידו את אפלטון ואחרים, הדרך וההתמודדות עימן. אני לא משתמש בגימיקים, כי רמת המורכבות שלהם נמוכה. זה בעייתי כאשר מלמדים פילוסופיה. להראות תמונה של אפלטון זה לא זה".

האם חוקר טוב הוא גם מרצה טוב?

"לא תמיד. חוקר ומרצה הם לא דברים שונים כמו שנדמה. לכאורה, אין קשר, אבל זה לא כל כך נכון. מי שאינו חוקר ומתעכב בבעיות, יגיע חסר נח. יש אמת ברעיון השוליות של ימי הביניים. כלומר, יש דברים שאי־אפשר להעביר בלי לימוד והתנסות.

"בראשית שנות ה־70, כשלימדתי באמריקה, עמדתי על בימה מול כ־300 סטודנטים ודיברתי על בעיה פילוסופית. בשורה השנייה או השלישית ישב סטודנט עם שיער בלונדיני ארוך ומלוכלך, שהגיע עד למותניו ולצידו ישב כלב צהוב מלוכלך מאוד. הסטודנט, שנראה קצת כנראה מסומם, קם באמצע ההרצאה ממקומו ואמר לי: 'פרופסור, הייתי רוצה שתגיד לי איך הנושא רלוונטי לחיים שלי'.

"עניתי לו: 'מה שאני רוצה לדעת, זה איך החיים שלך רלוונטיים לנושא'. אמרתי שאם לא יודע אם לחיים יש ערך, ואני חושב שאם הוא עדיין אינו יודע זאת, לדברים עליהם דיברתי יש ערך. הם מגלמים ומכמה יכולים להעניק לחיים ערך. עוד אמרתי, כי שום כל עליו להחליט לעצמו באיזה אופן החיים שלו רלוונטיים לדברים כאלו ומשמעות עליהם דיברתי. הבנת העולם עושה את חיי האדם לכאלה, שהוא יהיה ראוי לחיותם".

פזית הרמן

מרקים אקטואלים

שני מרקים לחורף המתאימים לצהרים או לערב סגרירי – והלקוחים מן התזונה הטריה של "שומרי משקל". כל אחד מהמרקים הוא ארוחת ערב מלאה, המכילה ירקות, חלבונים ודגניים.

מרק ירקות בנוסח סיני

1 שקית לקט סיני קפוא
1 בצל קצוץ דק
1 כף שמן
2 שקיות אבקת מרק בטעם עוף
2 כפות רסק עגבניות
1 כף חומץ
2 כפות קמח תירס (קורנפלור)
2 כפות סויה
ממתיק מלאכותי, מלח ופלפל לפי הטעם
סיר גדול של 5 ליטר

מטגנים בסיר גדול את הבצל הקצוץ בכף השמן. מוסיפים את הלקט הסיני ואבקת המרק. מוסיפים מים כדי כיסוי. מכסים ומביאים לרתיחה. מבשלים מספר דקות עד שהירקות מתרככים.

בקערית קטנה מדללים את הקורנפלור בכף מים, מוסיפים את הרסק, החומץ, הסויה והתבלינים, מערבבים מעט ויוצקים לתוך סיר המרק. ערבבים בכף ומביאים לרתיחה למספר דקות עד שמסמיך. מורידים מהאש ומגישים.

כל מנה מכילה: ירקות חופשי, 20 קלוריות צ'ופר.

מרק ירקות

1 שקית של ירקות מוקפאים במשקל 800 גרם (רצוי "לקט כפרי" או כל לקט אחר שאין בו ירקות עמילניים)
1 קופסה עגבניות מרוסקות (800 גרם)
עלי סלרי, פטרוזיליה, שמיר, מלח
פלפל שחור לפי הטעם
1 כף אבקת מרק עוף
סיר של 5 ליטר

שמים את כל חומרי המרק, מלבד אבקת המרק והתבלינים, בסיר גדול ויוצקים מים כדי כיסוי. מביאים לרתיחה. מוסיפים את אבקת המרק והתבלינים, מנמיכים את האש ומבשלים כחצי שעה.

כל מנה מכילה: ירקות חופשי, 10 קלוריות, צ'ופר.

עניינים

כרית מיוחדת לילדים

חברת "הולנדיה – המרכז להנדסת השינה" מייצרת ומשווקת את כרית "אלסטיקט – הכרית הראשונה שלי", המיועדת לשמור על בריאות העורף והגב של הילדים. הכרית עשויה 100% לטקס (גומי טבעי), שהוא חומר אוורירי מאוד, המתאים לשימוש באקלים הארץ. הלטקס הינו חומר אנטי אלרגי, ועל־כן הכרית מתאימה במיוחד לילדים רגישים הסובלים מבעיות במערכת הנשימה. המבנה האלסטי של הכרית מעניק תמיכה מושלמת לראש ולחוליות הצוואר העדינות של הילד, ובכך תורם להתפתחות בריאה ותקינה של העורף והגב. מחיר לצרכן: 129 שקל.

גלילונית אשפה

חברת אקסטרא פלסטיק, החלה לשווק את "שקית שקית", שזו חבילת שקיות אשפה (50/70) ארוזות בגליל, אשר אינן מחוברות אחת לשניה, ונשלפות בקלות מהגליל. השקיות מצויידות בשרוך המתהדק לסגירה ולנשיאה, והן עשויות מחומר חזק במיוחד. הן אינן מטפטפות, אינן מעבירות ריחות רעים, נוחות לשימוש ולאיחסון, ומתאימות גם למגזר החרדי שאינו קורע שקיות בשבת. אריזה של 25 שקיות נמכרת במחיר של 7.90 שקלים, ובתקופת המבצע גם מקבלים 3 פונים עם הרכישה.

אביזרי בטיחות חשמליים

חברת "ארכה", המשווקת מוצרי ואביזרי חשמל למיגזר המקצועי, מציעה לבטחון מערכת החשמל הביתית, להתקין מספר אביזרים פשוטים וכמחיר סביר: מימסר פחת – המותקן בלוח החשמל הדירתי, יגרום להפסקת זרם החשמל בכל מקרה של תקלה העלולה לגרום להתחשמלות. מחיר ממסר (לפי גודלו) 140־200 שקלים; מפסק דירתי – המותקן בלוח החשמל הדירתי, מאפשר לנתק את המערכת בעת טיפול בתקלות ביתיות. מחיר המפסקים 13־20 שקלים; מגינים נגד ברקים – נראים כמפצלים המצויידים בנורית ביקורת. מומלץ לחבר אליהם את המכשירים הרגישים לפגיעת ברק כגון מחשב, טלוויזיה ועוד. מחיר המגינים 25־35 שקלים. להשיג בחנויות החשמל.

קלסרים מצוירים

סדרת הרהיטים המצוירים מקיבוץ רעים תשווק קולקציית אביזרי כתיבה, המצוירת על־פי ציוריו של הצייר והארכיטקט חנן הברון, ממייסדי הקיבוץ. חנן הברון, יוצא פלמ"ח, למד ארכיטקטורה בטכניון ועבד במשך שנים במחלקת התכנון של התק"ם. בין הבניינים שתכנן נמצאים הספריה הלאומית בגבעת־רם, בית החולים "אליון" בירושלים, "בית יגאל אלון" בקיבוץ גינוסר, מצבת הנחל ועוד. במקביל לעבודתו כארכיטקט, צייר כל השנים "למגירה" ומעולם לא הציג את ציוריו.

ציוריו של הברון יעטרו מעתה קלסרים, אלבומי תמונות, מעמדי עיתונים ומפרדות בגדלים שונים, רובם ככולם מבוססים על חומרים ממוחזרים.

עושים עליה

שכבה עליונה ומיוחדת

לחברת "פמפרס" הצעה חדשה: פמפרס "BABY DRY" – חיתולים עם חידוש טכנולוגי: שכבה עליונה מיוחדת בחיתול, המסוגלת לספוג יותר רטיבות, מהר יותר מאי פעם. כך מחלחלת הרטיבות אל מרכז החיתול, הלוכד אותה הרחק מעורו של התינוק, ובכך מסייע לשמור על עור התינוק יבש יותר גם בעת הרטבה כבדה. החיתולים מיוצרים בגדלים שונים.

ספריי ליזול לניקוי כתמי מים קשים

חברת "מלמור" החלה לייבא מוצר חדש מחברת "L&F" לניקוי כתמי מים קשים (אבן). המוצר מיוצר לפי נוסחה פעילה, חזקה במיוחד, המתאימה לישראל, הסובלת מבעיית "מים קשים", הגורמים ליצירת שכבות לבנות על כיורים, משטחים, וילונות, מקלחונים וחדרי אמבטיה. החומר חודר במהירות, ומרכך את המינרלים המצויים במים הקשים כך שבניגוב קל ניתן לנקות את האזור. המוצר יעיל בניקוי כתמי לכלוך, טחב ועובש קשים בחדרי אמבטיה, משטחי פורמיקה, שיש סינטטי ורגיל, פורצלן, קרמיקה וכן מוצרי פלדת אל־חלד. בקבוק המוצר מכיל 650 מ"ל ומחירו לצרכן: 13 שקלים.

מבצע

כלי אוכל בהוזלה מיוחדת

החל מ־1.1.95 למשך שבועיים, מתבצע מכירת סוף שנה במחירים מרהימים של מוצרים סוג ב' ועודפי יצור מתוצרת "נעמן פורצלן". המכירה מתבצעת בעיון תל־אביב (התחנה המרכזית החדשה) בקומה 4, קומת הכניסה. מחירים לדוגמה: צלחות מקושטות בתפזורת – 3.50 שקלים (במקום 12 שקלים), כלי הגשה מרובע לבן – 13 שקלים (במקום 45), קערות מקושטות לתוספות ולסלט – 19 שקלים (במקום 52.30), צלחות לבנות למנה עיקרית, ראשונה ומרק – 2.5 (במקום 10 ש'). המבצע עד גמר המלאי. כל הקודם זוכה.

מגזין

מולטימדיה עכשיו

"אקט מוסיקלי", המגזין לאודיו, מחזה אולפני הקלטה ומחשבים, חוגג שנה להיווסדו והולדת מגזין־אח חדש "מולטימדיה עכשיו".

להולדת "אקט מוסיקלי" אחראי ראובן מנשרוף, תושב רמות־השבים, שמגיל 16 עוסק בהיבטים השונים של מוסיקה. מנשרוף סייע בהקמת רבים מאולפני המוסיקה בארץ, כולל רדיו וטלויזיה. הוא מעניק שירותי אחזקה ואקוסטיקה, הדרכה, לימוד טכנאים והנדסת קול כבר יותר מעשרים שנה.

"אנחנו שואפים להביא לקוראינו מידע עדכני ומקצועי בלי להתפשר על איכות", הוא אומר, "כל קורא מוזמן לכתוב אלינו ולבקש כתבה בנושאים שמעניינים אותו וגם לכתוב בעצמו". גם העריכה הגראפית של המגזין, שהיא מקורית, מתבצעת על־ידי מנשרוף. העיתון, שבתחילה יצא בפורמט פשוט ושוכפל כ"פוטו קופי", מציג בגליונו החדש (של "מולטימדיה עכשיו") שער יוצא דופן – תמונה תלת־ממדית עתירת צבע.

בגיליון מספר 19 של "אקט מוסיקלי" אינפורמציות על החידושים בעולם בציוד ההקלטה והמחשבים, מאמר על נושא הגברה בשטח פתוח, על להקת "מוטו", טיפול בראש, על ביטוח ציוד, על האקוסטיקה והבידור, כתבה מיוחדת על המטאורית של מוסיקת הראנס ועוד.

במגזין כתבות על מולטימדיה במקינטוש, על תלת־ממדית, הפקת תקליטור ועוד. כל הכותבים במגזינים הם מהשורה הראשונה במקצוע: יואל, ראובן שפירא, נתן כהן ורבים אחרים.

מבצע למנויים חדשים: ל"אקט מוסיקלי" – 170 שקל (במקום 190 שקל) כולל מע"מ, דמי משלוח וטיפול, עבור 10 גליונות, כולל גם את מגזין "מולטימדיה עכשיו", המצורף חינם. יש לשלוח המחאה ל"אקט הנדסת קול בע"מ", ת.ד. 1182 הוד־השרון. ניתן להשיג בסטימצקי את "אקט מוסיקלי" במחיר 19 שקל לגיליון, ואת "מולטימדיה עכשיו" במחיר 13 שקל לגיליון.

חדש לצג

אנגלית מעולם אחר ובמימד אחר

שיטות שונות להקניית שפות מוחות במאה העשרים. לכל שיטה קמו תומכים ומבקרים, אך לרוב התוצאות היו מאכזבות והמבקרים לא ידעו להצביע על הסיבה לכישלון. גישה חדשה הצביעה על הצורך בפעילות הדדית – אינטראקציה – בין התלמיד לשפה הנלמדת, כדי שהידע הנרכש יוושם בפועל, בצרכים היומיומיים של שימוש בשפה.

שיטה חדשנית זו מקנה למשתמש הרגשה שהוא נמצא בעולם אמיתי של דוברי אנגלית. חברת "לויטק" מציעה שתי תוכנות מולטימדיה אינטראקטיביות ללימוד אנגלית בצורה מהנה ויעילה, בשיטת Sounds and Sentences: "אנגלית מעולם אחר", המיועדת לילדים מגיל 9, ו"אנגלית במימד אחר", המיועדת לנוער ולמבוגרים.

איך זה עובד?

המשתמש המתחיל צריך לדעת רק את ה־abc, את השאר ילמד בעזרת התוכנות, בקצב שלו. הוא יכיר בתחילה מבנים בסיסיים של משפטים: משפטי שאלה, תיאור, פיקוד, תשובה ועוד...

עם השימוש בתוכנה מתרחב אוצר המלים שלו, והיא מלמדת אותו עוד שמות עצם, מלות יחס ומלות חיבור. הטקסטים המופיעים בתוכנה מותאמים לתמונות ולאנימציה. כך יכול המשתמש המתחיל להבין את המשפטים ולהרחיב את אוצר המלים שלו, מבלי שיצטרך לקטוע את רצף הלמידה ולעיין במילון.

הוא ישמע ויקרא סיפורים ודיאלוגים. הוא יישאל שאלות לגבי הטקסטים שהכיר, ויקבל משוב מיידי מהתוכנה לגבי רמת הצלחתו. המשוב מעודד את המשתמש להמשיך ולהתקדם בלימוד.

בשלב מתקדם יותר, מתבקש המשתמש להשלים מלים חסרות בסיפור או בדיאלוג (בשיטת ה־Close). בצורה זו לומדים לא רק את פירוש המלים, אלא גם את ההקשר שלהן. בנוסף, אפשר להיעזר במילון הנגיש לשימוש של התוכנה.

דניאל פאר מנחה את המשתמש בזמן הלימוד. קריין מקצועי באנגלית מקריא את המלים והמשפטים הנלמדים, והמשתמש יכול להקליט את עצמו כשהוא חוזר עליהם ולשמוע את ההקלטה, וכך יוכל לבחון את טיב ההגיה שלו.

מאפיין זה משלים את הצורך החיוני של תירגול שיחה.

ההבדל בין שתי התוכנות הוא בקהל היעד אליו הן מכוונות, ובהתאם להבדל זה משתנים גם אוצר המלים והגרפיקה: התוכנה לנוער ולמבוגרים, "אנגלית במימד אחר", היא תלת־ממדית. לראשונה משולבת גרפיקה כזו בתוכנה לימודית.

התוכנה משווקת בהצלחה רבה בארץ, באירופה, בארה"ב ובדרום אמריקה.

צוות של מומחי לשון, יועצים פדגוגיים, מהנדסי תוכנה, גרפיקאים, מעצבים ומוסיקאים שקד על פיתוח השיטה החדשנית ויצר תוכנות עם גרפיקה מרהיבה, אנימציה ומוסיקה מקורית.

דרישות ממשב: 386 ומעלה, מסך S VGA, דוס 5 ומעלה, BMB 5 פנויים על הדיסק הקשיח, עכבר, כרטיס קול סאונד בלסטר או תואם, כונן CD ROM, מחירים: "אנגלית מעולם אחר" – 190 שקל. "אנגלית במימד אחר" – 199 שקל. שיווק: חברת "מחשבת", גליליים.

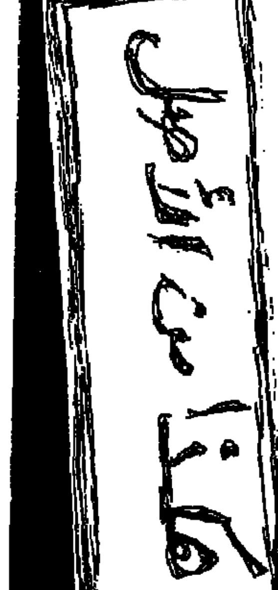

עורכת עדה סער

בכלל לא קל

שומרים על דיאטה גם בט"ו בשבט

חג ט"ו בשבט קרב ובא, ועימו המאכלים המסורתיים שלו, ובראשם הפירות המיובשים – עוד מכשול בדיאטה של מי ששומא עליה, וגם אוהב פירות מיובשים.

לפני שנמנה את המגרעות שבאכילת פירות מיובשים, מן הראוי להזכיר מספר תכונות חיוביות שלהם, כמו תכולה גבוהה של סיבים תזונתיים, ברזל, סידן, אשלגן, ויטמין סי. ושאר ויטמינים ומינרלים, ואחוז נמוך של שומן.

אז מי שאינו סובל מבעיות של עודף משקל, סוכרת, שומנים בדם (רמות גבוהות של טריגליצרידים), או בעיות במערכת העיכול, יכול בהחלט ליהנות מן הפירות המיובשים בחג הזה. ניתן למצוא אריזות של פירות מיובשים נטו, כלומר ללא תוספת של חומרים משמרים. לפי חוק הסימון התזונתי חובה על היצרנים לציין קיומם של חומרי שימור במוצר, כך שאריזות שלא מצוין עליהן שהן מכילות חומר משמר, קרוב לוודאי שאינן מכילות אותו. לגבי פירות מיובשים הנמכרים בתפזורת, קשה לדעת מה הם מכילים בנוסף לפרי.

מי שנאבק עם דיאטה לירידה במשקל או לאיזון רמות סוכר ו/או שומנים בדם, חשוב שידע, כי הפירות המיובשים מכילים כמויות גדולות של סוכר וכמובן קלוריות.

אז כמה אפשר לאכול מהמתוק הזה?

הדרך הפשוטה ביותר לענות על כך היא להשוות את הפירות המיובשים לפירות טריים. מנת פרי טרי (תפוח בינוני או אגס או תפוז, או 2 קלמנטינות או 1/2 אשכולית, או בננה קטנה או כל מנת פרי שמקבילה לגודל של תפוח בינוני), מכילה כ־60 קלוריות (רובן מסוכר). המנה המקבילה בפירות מיובשים היא 2 מישמשים מיובשים, או 2 תמרים גדולים, או 3 שזיפים בינוניים, או 4 פרוסות תפוחים, או 2 תאנים קטנות, או 2 כפות של צימוקים, או 5 חרובים (כ־100 גרם), או כ־20 גרם פפאיה או אננס.

כך שלא כדאי להניח צלחת פירות מיובשים על השולחן מול הטלוויזיה, כי אז אפילו לא נדע כמה כירסמנו. בהחלט ניתן לטעום מהם בין הארוחות, במקום מנת פרי.

לגבי הפיצוחים למיניהם: בוטנים, שקדים, אגוזים, גרעינים ופיסטוקים – הם כבר שייכים לקבוצת השומן, ולכן מותר רק לטעום מהם (6 שקדים או 4 אגוזים או 10 בוטנים, או 2 כפות של גרעינים או פיסטוקים, במקום כפית שמן המכילה 45 קלוריות).

על הקוקוס כדאי לוותר לגמרי, מכיוון שזהו השומן הרווי ביותר שקיים (למרות שמקורו מן הצומח), ולכן הוא כל כך קשה.

לאנשים שעברו ניתוחי מעיים לאחרונה, או למי שסובל ממחלות מעי והפרעות במערכת העיכול, מומלץ להימנע מהפירות המיובשים, מהפיצוחים ומהקוקוס.

לפניכם מתכון דל סוכר ומופחת קלוריות (כ־10 מנות). כל מנה 75 קלוריות. זהו מאכל מסורתי של העדה הטורקית, והוא נקרא "אשורה". הוא נעשה על בסיס של חיטה וכמובן פירות מיובשים:

1/2 כוס חיטה
2 כפות מחוקות קורנפלור
2 כפות מחוקות קמח לבן
2 תאנים מיובשות חתוכות
3 מישמשים מיובשים חתוכים
2 כפות שקדים קלופים מרוסקים
2 כפות צנוברים
2 כפות צימוקים
ממתיק מלאכותי

משרים את החיטה עם 2 כוסות מים כ־3 שעות. מבשלים בסיר לחץ את החיטה עם 2 כוסות מים כ־15 דקות.

שוטפים במים את הפירות, השקדים והצנוברים ומסננים.

מסננים את החיטה המבושלת, מוסיפים לה 3 1/2 כוסות מים, ממתיק מלאכותי בכמות המקבילה ל־3/4 כוס סוכר, 2 כפות מחוקות של קורנפלור ו־2 כפות מחוקות של קמח לבן, ומבשלים על אש קטנה עד להסמכה.

מוסיפים את הפירות, השקדים והצנוברים ומבשלים עוד כדקה, יוצקים לקערת הגשה ומקררים מספר שעות עד לקבלת תערובת קרושה. אפשר לקשט בקינמון.

עדינה בכר
דיאטנית קלינית

מוטיבים טבעיים לגברים

דורון אשכנזי, מעצב אופנה, מעצב בחמש השנים האחרונות ביגוד לגברים. בקולקציית חורף 95' שלו, שולטים מוטיבים גולמיים, טבעיים ופראיים לבגדים. הוא שובר קווים ישרים וקלאסיים, ומעניק לדגמים השונים בקולקציה מראה נינוח, רפוי, כפרי.

קולקציית החורף מושתתת על "MATCH & MIXE" – שילובים בין דגמים שונים, היוצרים את המראה הנדרש. הדגש מושם על עיצוב בבדי צמר (מוהיר ואחרים), בדי משי עם הדפסים קטיפתיים ובדים גולמיים ולא מעובדים שונים ובדי "הומלס"), העולים בקנה אחד עם התפיסה העומדת מאחורי עיצוב הדגמים.

חולצות – 320־370 שקלים, חולצות־ג'קט – 480, וסטים – 370־420, ג'קטים – 890, מעילים: 1/4 – 1200, ארוך 1400, מכנסים "–390־370 שקלים.

עיצובי דורון אשכנזי בבגדי גברים.

לראשונה בישראל: כינוס בנושא רפואה משלימה

בשנים האחרונות גוברת המודעות לרפואה הטבעית המשלימה, המציעה דרכים ושיטות שונות. התעמקות בתחום זה הביאה למודעות ולאפשרויות נוספות, לפתרון בעיות בריאותיות ולשיפור איכות החיים. "טבע 95", הינו הכינוס הראשון המקצועי בארץ בתחום הרפואה המשלימה. התערוכה והכינוס יתקיימו במרכז הקונגרסים בשפיים, בין התאריכים 22 ל־25 בינואר 1995.

הכינוס ייערך בהשתתפות ראשי אגודות המוסכים לטכניקות הריפוי השונות בארץ. התערוכה תקיף את כל תחומי הרפואה הטבעית והמשלימה, והיא תכלול תצוגת מוצרים כמו מזון טבעי, מוצרי קוסמטיקה טבעיים, תומרים ועזרים למטפלים, מוצרים ידידותיים לסביבה ועוד.

בנוסף מציע הכינוס ימי עיון וסדנאות, שיעסקו בכל הקשור לתחום הרפואה המשלימה. בין הנושאים שיועלו בסדנאות: תרפיה באומנויות, איזוטריקה, פסיכודרמה, רפואה סינית, צמחי מרפא, עיסוי טיבטי, רפלקסוהילינג ועוד.

מרכז טיפולים שיהיה במקום מיועד להיכרות ראשונית עם התחום המגוון הזה, ונועד לבעלי המקצועות הפרה רפואיים, מטפלים בכל תחומי הרפואה המשלמת, ולקהל הרחב. בין המרצים: ד"ר ניבה שפירא שתרצה בנושא תזונה גנטית, עיזאת אבו־רביע על צמחי מרפא ואבני סגולה במסורת הבדואית, פיליס גלזר בנושא תזונה טיימה, קובי רוזנברג על אבחון דרך כף הרגל, ד"ר יאיר מימון על היסודות בין גוף ונפש, אפרי קלי על צמחי מרפא סיניים, אורן אילן על טכניקת אבי גרינברג, ועוד.

התערוכה מיועדת לקהל הרחב ולקהל מקצועי כמו מטפלים, נציגי בתי טבע, הומאופטים ובעלי זיקה ומודעות לנושא. הכינוס נערך בחסות מכון רידמן ועגת רספורס.

תיבות עץ דקורטיביות מאיטליה

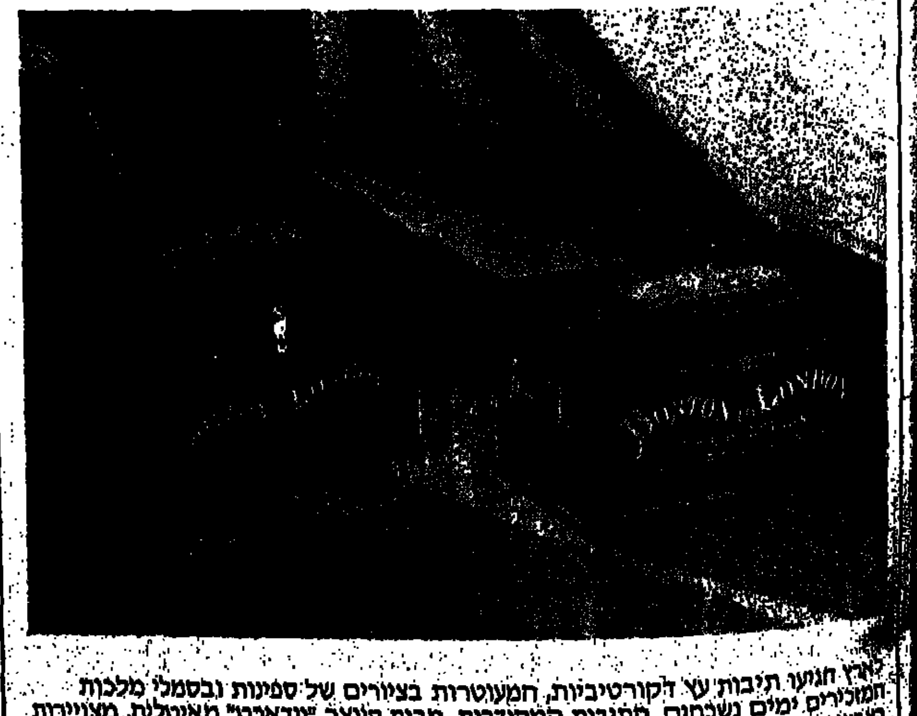

לארץ הגיעו תיבות עץ דקורטיביות, המעוטרות בציורים של ספינות ובסמלי מלכות המזכירים ימים נשכחים. התיבות המהודרות, מבית היוצר "ווּדארט" מאיטליה, מצויירות בצבעי שמן, בעבודת יד. התיבה יכולה לשמש כמקום לשמירת חפצים יקרי זכרונות, לבנים וגרביים, מטפחות משי, מפות וכל דבר שרוצים לשמור. בנוסף, יכולה לשמש תיבת העץ כאניזר נוי וכפריט ריהוט בשל עיטוריה ההיסטוריים. תיבות העץ מיובאות מאיטליה ומשווקות על ידי "גלאקסי", יבואני החיטים מאיטליה. המחירים נעים בין 2900־3900 שקלים, בהתאם למידות התיבה. פרטים בטלפון: 03-5102230.

ספר לילד

והילד הזה הוא בגן

אני רוצה שאמא

יהודה אטלס
הוצאת שבא

הילד שבספר הוא עכשיו בגן. הוא ילד גדול. אבל... ילד חמוד/ כמו יכול/ לעשות קקי/ כמו גדול// אבל פעם/ כששיחקו בגינה,/ יצא לי במכנסיים/ לא בכוונה. הוא זוכר על טוס נרגדה. ושגא כשסטון נכנס לו לעיניים, ומצייר עם הטוש על הקיר, ואוהב לנעול סנדלים ולאכול אטריות על השטיח. (וזה לא יפה/ אני מבטיח), הוא מקנא על אבא שיתקן את האוטו שהתקלקל (האופניים גם כן), אבל אמא היא אמא: שאת תשכבי אתי/ שאת תלבישי לי/ שאת תעשי לי אמבטיה/ שאת תעזרי לי עברו/ שאת תספרי לי סיפורים// אני יודע שאבא אתרגבר/ אבל אני רוצה שאמא.

בספר ווכחו כ־40 שירים, קטנים, של בית אחד עד שניים, המקיפים את עולמו של ילד קטן, בן 4, אולי 5, לא כולם מרי יודעים, אבל יש גם כאלה, שהם אטלס במיטבו: כשלאמא כואב הראש/ תגיד כואב לי גם כן/ שיהיה לשלם ביחד/ מי מה וכי מסכן. יש בשירים אלו תיחכום מעורב בחמימות, לא בטוח אם ילד בן 4 יתפעם מההודעות הגם הוא בכה, את מה? אבל ההורים יאהבו את זה.

ציורים צבעוניים ומשעשעים של אורה איתן, משלבים בטקסט בצורה מושלמת.

צב"ש

טלוויזיה

06.30 חדשות
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 החי והצומח באוסטרליה – סדרת טבע
08.55 לראות חשבון – פתרון בעיות
09.25 הגיל הרך – סיפורים מהחיים
09.55 טוב לדעת
10.00 קשר משפחתי – גידול חיות בבית – התכנית משודרת לציון יום זכויות בעלי החיים
10.30 עניין של זמן
11.00 מדע וטכנולוגיה – גילוי הקוטב הצפוני
11.25 מדעים – עוד דברים שעפים
11.35 אנגלית
11.55 טוב לדעת
12.00 גיאוגרפיה – רשת קואורדינטות
12.10 מדעים – מערכת הנשימה
12.35 ספרות – וירג'יניה וולף
13.05 ג'יימס ג'אלווי – קרלוס בונל ומאריה דל־סול
13.30 שעת כושר
13.55 טוב לדעת
14.00 בנות בפיג'מות – סדרה בהנפשה
14.05 פילוני וחבריו – סדרה בהנפשה
14.15 סיימון והמכשפה – סדרה קומית
14.30 חיוכים מתחת למים – סרט תיעודי
15.00 חדש בעיניים – אקטואליה לילדים
15.30 תום וג'רי – סדרה בהנפשה
16.00 זאפ לראשון – ילדים וחיות אחרות
16.55 הגיע זמן לשון
17.00 ערב חדש
17.35 שיגעון של עיתון – דרמה לנוער
18.00 ילדודס – סדרה בהנפשה
18.15 חדשות באנגלית
18.30 אפרופו – דיון בענייני השעה
19.00 חדשות בערבית
19.30 צעירי ת"א
20.00 מבט – מהדורת חדשות; שבשבת
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו
21.00 החמישייה הקאמרית – תכנית הומור וסאטירה מקורית, עם השחקנים: שי אביבי, רמי הויברגר, קרן מור, דב נבון, מנשה נוי
21.30 מבט שני – נסו. משדר מיוחד במלאת 5 שנים לראשיתה של העלייה הגדולה מרוסיה. בתום 5 שנים מביטים עולים מפוכחים בציניות על החברה הישראלית, שעדיין התלהבותה נקלטו אותם. העולים מרוסיה, ברובם נקלטו היטב. אבל אותנו, הישראלים, לא קלטנו אותם. עולם חיים בטוח רוסי.
23.05 גרייס על הכוונת – סדרה קומית
23.30 מהיום למחר – יומן חדשות
24.00 פסוקו של יום

ערוץ 2

14.00 זהו־זה
15.00 פליק פלאק
16.00 היפים והאמיצים – אופרת סבון
17.00 5 עם רפי רשף – ענייני היום
17.30 ספורט.ד – סדרה בנושאי ספורט
18.00 פאואר ריינג'רס – סדרת הילדים
18.30 חוף פרדייס
19.00 אלף – סדרה קומית
19.30 מי הבוס? – סדרה קומית
20.00 החדשות
20.30 גלגל המזל – שעשועון
21.05 לא דופקים חשבון – תכנית מתיחות
21.50 גבי ניוז
23.00 NYPD – סדרה משטרתית
24.00 החדשות
24.05 שורה ראשונה – ידיד אמריקני. 1977. ברונו גאנץ הוא מייצר מסגרות פשוט החי בהמבורג. טעות באבחון של רופא, גורמת לו לחשוב שהוא עומד למות, דבר שמוביל אותו לחפש דרך להשיג כסף, אותו הוא יוכל להשאיר למשפחתו. כאן נכנס לתמונה דניס הופר בתפקיד גנגסטר אמריקאי שמשכנע את גאנץ להפוך לרוצח מטעם המאפיה תמורת תשלום מכובד מאוד. אחד מסרטיו הראשונים של הבמאי הגרמני הגדול וים ונדרס (מלאכים בשמי ברלין, פריס טקסס). מלודרמה מסוגננת המוקרנת לראשונה על המסכים בישראל
02.35 שיר בלילה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר
11.57 בימת שיר – בעריכת אילוה צוקרמן. כחול – אלזה לסקר־שילר, חמישים שנה לפטירתה
12.00 קלאסיקל – תכניתו של אפרים וייל – תזמורות כלי־נשיפה בקרמוניה: בעריכת ... קלאסית קלה, מיצירות: שוברט, גריינג'ר, רודגרס, מאסווין, ריניקו, גודפרי, חצ'טוריאן וקינג
13.00 אמן השבוע – הכנר גרשון קרמר – בעריכת שאול אלקנה – יאנאצ'ק: סונטה לכינור ולפסנתר (עם מרתה ארחריץ'); מסיאן: נושא ווריאציות לכינור ולפסנתר (עם מ. ארחריץ'); ברהמס: קונצ'רטו כפול (עם מ. מייסקי/ סימפ' וינה/ ל. ברנשטיין)
14.06 הדרך – מוסיקה עממית מקרוב ומרחוק – תכניתו של ישראל דליות – הקלדנית במוסיקה מסורתית
15.00 מאולפן הקלסות
16.00 הקונצרט שלי עם אמנון ורב – מנהל קול־ישראל. עורך ומארח – דני אורסתיו
18.00 תקליטורים חדשים מביאה עדנה שוחי – באך: וריאציות גולדברג (פייר אנטאי); צ'ייקובסקי: פרק רביעייה בסי־במול מז'ור (רביעיית בורודין); ברוך: קונצרט מס' 1 בסול מינור (מקסים ונגרוב/ תז' גבנדהאוז, קורט מזור); ברימן: גלוריאנה (קטעים) (סולנים, מק' ותז' האופרה הלאומית הוולשית/ סר צ'רלס מקרס); תקליטורים שיגיעו ברגע האחרון
20.25 מאולמי הקונצרטים בעולם – עונת הקונצרטים 94/93' של איגוד השידור האירופי. פראג – 24.1.94. רביעיית פראז'אק. יאנאצ'ק: רביעיית מס' 1 ר"ג; מרטינו: רביעייה מס' 7 התזמורת הסימפונית של רדיו ציכיה/ ולדימיר וולק, סולן: ירוסלב מוסה, עוגב. סילביה בודרובה: קונצ'רטו לעוגב, לכלי־קשת ולתזמורת; סרסוס: סימפוניה מס' 3 בדו מינור לעוגב ולתזמורת
22.00 מעברים – מסע בצלילים עם שלמה ישראלי הרכבים לא שגרתיים וזרמי מוסיקה בהתהוות. יחד עם ג'אז ומוסיקה קלאסית
23.57 בימת שיר – בעריכת אילוה צוקרמן. פאול צלאן – סורג שפה/ תרגם וקורא: שמעון זנדבנק

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 שורשים – מלח הארץ
09.05 פתוח עם בני הורל
10.05 מלרדיו – שירות מידע למאזינים
11.05 שירים עבריים
12.05 ארץ מולדת עם רות בקי
13.00 חדשות באנגלית וצרפתית
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער, ובו תסכיתים, סיפורים, שירים, חידונים, כתבות ושיחות על נושאים שונים
15.00 מספר סיפורים
16.05 שירים עבריים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול האמנויות – ספורטרבות – פופוליטיקה ספרותית עם סופרים ומבקרים. עורך ומגיש: איל מגר
18.05 מנחת ערב – משדר לאקטואליה ולמורשת ישראל
19.05 בין הזמנים – עם קובי כהנא
19.45 שיעור במחשבת היהדות
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה הישראלית
20.50 פרקי היום בתנ"ך
21.05 ברכי נפשי – פרקי חזנות
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות ומוסיקה
09.05 מה היה לנו שם – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ עם יואל רפל
16.05 צבע הכסף עם עוה דזודוב
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה – חדשות ומוסיקה
19.05 שעת חברה עם מיכאל מירו
20.05 שירים עבריים
21.00 כותרות מבט והיום הזה
21.15 אחוז החסימה – דברים שלא הגיעו לכותרות
23.05 אמצע הלילה עם אבי בלהים
01.05 מועדון הלילה השלישי עם יובב כץ
05.05 אור ראשון עם עמיקם רוסמן

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקמן גימל
09.05 בוקר בוקר עם מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס וחזה עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם גיל קומר
13.05 להטו עם שוש עטרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש עם מוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים עם עופר נחשון
17.05 מצעד הפזמונים הלועזי עם עופר נחשון
20.05 MTV בגימל – עם נתיב רובינזון
21.05 כותל המזרח – תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ד"שים
23.05 בלוז בלילה עם נאוה סביון

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – אתיקה צבאית. מרצה פרופ' אסא כשר
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 קשה בבוקר עם ארז טל
10.05 וכן לעשות עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 "מוטל בספק" – תוכנית ודיאלוג עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – שיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום עם איתן ליפשיץ
15.55 באופן סינולי עם אבשלום קור
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 האזנת סתר עם דורי בן־זאב
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 לגופו של עניין – מגזין לענייני רפואה ובריאות
21.00 שבוע דוב – עם דובי לניץ
22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב
00.15 ציפורי לילה – עם אורי לוטן – תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 מריגה בדרך עם אמיר אשר
09.05 החרוסמות – שירים שכיף לשמוע
10.05 שמש עם אלי ישראלי
12.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
13.05 מיזוג אוויר עם ארי שמאי
14.05 מפמוף עם סיון דורון
15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע – תוכניתו האישית של יואב קוטנר
16.05 חכם בכביש עם רון לוינטל
18.05 גלגלאה – עם לאה עוז
20.05 שתיקת הכבישים – עם לימור דהאן
22.05 לילה טוב עם יעל קרוון

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שייצרה שמן שומשום. 18.00, 20.00; היומן של ווי מורפי. 22.00
גת: חכם על גדולים. 16.50, 19.25, 21.50.
דקל: זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 21.45.
חוד 1: נהר הפרא. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
חוד 2: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
חוד 3: פריסילה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
חוד 4: ארץ חדשה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
חן 1: ספרות זולה. 13.15, 16.15, 19.05, 21.55.
חן 2: חיבוק גורלי. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50; ספרות זולה. 21.50.
חן 3: צבע הלילה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50; ספרות זולה. 21.50.
חן 4: חתיכה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.50; חיבוק גורלי. 21.50.
חן 5: שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50.
טיילת 1: טיימקופ. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: המסכה. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 3: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: סיפור חיים. 12.00, 14.15, 16.40, 19.20, 21.45.
לב 2: משפחת החורפנים. 12.15, 14.30, 17.00, 19.45, 22.00.
לב 3: רוצחים מלידה. 16.50, 19.30, 21.50; גשם של אבנים. 12.05, 14.00.
לב 4: ליידי בירד. 12.00, 14.10, 18.00; עירום. 22.00; גשם של אבנים. 16.10, 20.00.
מודיאון 1: חוות המלאכים. 17.00, 19.30, 22.00.
מודרין 1: פורסט גאמפ. 19.30, 22.15.
מודרין 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 22.00.
רב אור 1: ברצלונה. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 3: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 4: אימא סדרתית. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 5: הסיוט לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50.
שחף 1: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00.
שחף 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00.
תל אביב 1: חשיפה. 17.00, 19.30, 22.00.
תל אביב 2: המסכה. 17.00, 19.30, 22.00.
תל אביב 3: שוודרת על עקבים. 17.00, 19.30, 22.00.

ירושלים

גיל 1: נהר הפרא. 16.30, 19.00, 21.30.
גיל 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 3: אקוומקה. 19.00, 21.30; המסכה. 16.30.
גיל 4: ריאיון עם ערפד. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 5: שוודרת על עקבים. 16.30, 19.00, 21.30.
גיל 6: ארץ חדשה. 16.30, 19.00, 21.30.
גיל 7: חשיפה. 19.15, 21.45; טיימקופ. 16.30.
גיל 8: חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45.

חיפה

אורדע: סיפור חיים. 18.45, 21.15.
רב גת 1: ספרות זולה. 18.30, 21.20.
רב גת 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20.
רב אור 1: חיבוק גורלי. 16.45, 19.00, 21.20.
רב אור 2: מה עובר על גילברט. 16.45, 19.00, 21.20.
רב אור 3: הסיוט לפני חג המולד. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 1: חכם על גדולים. 16.45, 19.00, 21.25.
רב מור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 3: מה עובר על גילברט. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 4: ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30.
רב מור 5: חיבוק גורלי. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 6: צבע הלילה. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 7: פורסט גאמפ. 16.00, 18.45, 21.30.

אשדוד

גיל 1: נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 2: חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 3: שוודרת על עקבים. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 4: חתיכה על תנאי. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 5: ריאיון עם ערפד. 16.30, 19.15, 21.45.

אשקלון

חן 1: חכם על גדולים. 17.00, 19.25, 21.55.
חן 2: צבע הלילה. 19.30, 21.50; חתיכה על תנאי. 17.00.
חן 3: חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.50; מלאכים בחופשה. 17.00, 19.25.
חן 5: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.

נתניה

חן 1: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55.
חן 3: חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: חכם על גדולים. 17.00, 19.25, 21.55.

ראשון לציון

חן 1: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
חן 2: חכם על גדולים. 17.00, 19.25, 21.55.
חן 3: חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: חתיכה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.50.
קולנוע הזהב 1: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45.
קולנוע הזהב 2: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45.
קולנוע הזהב 3: ספרות זולה. 16.30, 19.15, 21.45.
ראשון: שלושה בסימה אחת. 16.30, 21.45.

חולון

גל 1: נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45.
גל 2: המסכה. 16.45, 19.15, 21.45.
גל 3: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.
גל 4: ריאיון עם ערפד. 16.45, 19.15, 21.45.
גל 5: שוודרת על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45.

באר שבע

רב נגב 1: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
רב נגב 2: חתיכה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 4: חכם על גדולים. 17.00, 19.30, 21.50.

חדרה

לב 1: חשיפה. 17.00, 19.20, 21.45.
לב 2: סיפור חיים. 19.20, 21.45.
לב 3: נהר הפרא. 17.00, 19.20, 21.45.
לב 4: מלאכים בחופשה. 17.00, 21.45.

רמת גן

אואזיס 1: חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55.
אואזיס 2: שוודרת על עקבים. 17.00, 19.30, 21.50.
אואזיס 3: ריאיון עם ערפד. 17.00, 19.35, 21.55.
רב גן 1: ספרות זולה. 16.00, 18.50, 21.55.
רב גן 2: פורסט גאמפ. 19.10, 21.55; מלאכים בחופשה. 17.00.
רב גן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.20, 21.50.
רב גן 4: נהר הפרא. 17.00, 19.20, 21.50.

פתח תקווה

היכל 1: חשיפה. 17.00, 19.15, 21.45.
היכל 2: נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45.
היכל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.15, 21.45.
רם 1: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.
רם 2: שוודרת על עקבים. 17.00, 19.15, 21.45.
רם 3: ריאיון עם ערפד. 17.00, 19.15, 21.45.

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 10.1
21.00 – "מופע הפרידה של בגנו – או הייתי סגנו של ברוך מאר־פריגני (צוותא 2).
22.00 – סווויסה וצפאן תחילה. עם מאיר סוויסה ואלי יצפאן.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, חדרה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"שיבא" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקווה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
*. כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ – ילדים, אורתופדיה, עיניים.
ביקור חולים – פנימית, נשים.
שערי צדק – כירורגיה, א.א.ג.

בתי מרקחת

בת ים: מזור, הביבה רייק 20.
חולון: אהרון, הופין 52.
ירושלים: קופ"ח הכללית שטראוס א, אבינדורי 3.
נתניה: גבע, שער הגיא 14.
פתח תקוה: נס"א, חפץ חיים 6.
רמת גן: פינצי, חיבת ציון 43.
תל אביב: בן יהודה, בן יהודה 142; אפרסמון, יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת, עד השעה 03.00: "בן יהודה", רח' בן יהודה 142; עד 24.00: סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40.
חיפה: קריית אליעזר, כיכר מאירהוף 6.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד: מסור מידע. בימים א'–ה' בין השעות 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–13.00. טלפון: 177-022-1908.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים: 02-243358; ת"א: 226027 (24 שעות); חיפה: 04-229488 (11:00–20:00); גליל מערבי: 04-820222.

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.
קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב'–ה', 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג', טל. 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00, אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
רימוף סומר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294849, 03-285822.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים בתיאום טלפוני 5449911 מוני 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה, טל': 03-5033939

סיוע לקורבנות אונס

לדרום ואיזור השרון, טל' 09-32432, א'–ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 03-234819; חיפה 04-660111; ירושלים 02-24554; 09-72245.

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים, במשפחה טל. 6956763, 261070, פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303.
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113.
ער"ן חיפה – טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410.
ער"ן נתניה – טל' 09-625110.
ער"ן כפר־סבא – 09-913999.
ער"ן באר־שבע – טל' 07-418111.
מוקד: מוקד חירום – אס.או.אס לב שרות טיפול נמרץ לב, חיפה. 24 שעות ביממה. טל. 04-679999.

מגן־דוד־אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101.
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; נהריה – 101, טל' 04-931401; בחיים – טל' 04-823333; 5511111; באר־שבע – טלפון 07-74767; עתיל בנום דן, טל' 03-330848; פתח תקווה – 101, 93; 9311111; חצור – 06-938233.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42.
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30.
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30.
מנתניה לתל־אביב: 06.40, 08.13, 08.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.55, 17.07, 17.50, 18.20, 19.03, 20.03, 21.05.
מנתניה לתל־אביב ולרחובות: 17.50.
מתל־אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13.
מתל־אביב לירושלים: 08.35.
מירושלים לתל־אביב: 15.05.
מרחובות לתל־אביב: 06.35, 07.20, 07.55, 15.20, 16.50, 17.25.
מרחובות לת"א ולנתניה: 07.55, 16.50.
מרחובות לתל־אביב ולחיפה: 17.25.
מתל־אביב לנתניה: 07.13, 08.27, 09.40, 11.10, 13.10, 14.40, 15.20, 16.20, 17.20, 17.40, 18.30, 19.30, 20.30.
מתל־אביב לחיפה: 06.00, 06.35, 07.25*, 08.05, 08.40*, 09.20, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 16.00, 16.40, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00.
מתל־אביב לנהריה: 06.35, 08.05, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00.
מחיפה (בת־גלים) לנהריה: 08.00, 09.26, 12.10, 13.20, 15.26, 16.05, 17.30, 18.30.
מקריית חיים לנהריה: 05.32, 06.25.

בימי ו' וערבי חג בלבד

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 06.30, 10.30, 13.05.
מנהריה לחיפה: 14.45.
מקריית מוצקין לת"א: 12.30.
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.30, 09.30, 10.00*, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00.
מתל־אביב לרחובות: 12.55.
מתל־אביב לירושלים: 08.40.
מירושלים לתל־אביב: 12.05.
מרחובות לתל־אביב: 07.20.
מת"א לחיפה: 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 11.40*, 12.00, 13.00, 14.00.
מתל־אביב לנהריה: 08.00, 10.00, 12.00.
מחיפה לנהריה: 09.08, 11.20, 13.23.
מקריית חיים לנהריה: 06.15.

במוצאי שבת וחג

מחיפה לתל־אביב: 19.00.
מתל־אביב לחיפה: 20.30.
* מידע נוסף בטלפון: 03-5652200, ובתשובון המקיין: 03-6937515, 04-564111.
* רכבת ישירה

הגליל קופח בחולון

בחוריו של רלף קליין ניצחו 85:89, בזכות שיפוט ביתי שפגע בגליל והגיע לשיא 20 שניות לסיום

איציק עזרא

בחולון מחייכים, ובגדול. ניצחון אמש בבית 85:89 על הפועל גליל עליון, הבהיר חד משמעית כי חולון של רלף קליין, נמצאת בדרך הנכונה להשתלבות בין ארבע הגדולות בליגה הרגילה.

אלא שעד שהושג ניצחון זה, עברו אמש על חולון דקות קשות, קשות מאוד. האורחים מהגליל, שהתייצבו למשחק ללא דארן דיי הפצוע ועם ברד ליף סוחב רגל, הפגינו משחק טוב מאוד לכל אורך הדקות, גילו אחריות ולא איפשרו לחולונים ליצור פער נקודות שיספיק להבטיח את הניצחון כבר בשלבים מוקדמים של המשחק.

הפתעת המשחק היתה דווקא מצידם של האורחים, כאשר אמיר מוכתרי (15 כדורים חוזרים) שיחק מצוין מול גבוהי חולון, כשחון ודרוויר עוזרים לו ומשאירים את קבוצתם בתמונה עד השניות האחרונות.

מצדם של המנצחים בחולון, לא היו שבעי רצון אולי מן המשחק אלא מן התוצאה הסופית.

עדי גורדון, שבסיכומו של דבר היה הקלע הבולט בקבוצה והשחקן המצטיין, גילה לעיתים רצון לנצח לבד את המשחק ואחוזי הקליעה שלו היו בהתאם.

המשחק היה צמוד לכל אורכו ופער הנקודות הגדול ביותר לזכות קבוצה כלשהי היה חמש. חולון עלתה ליתרון 21:26 בדקה ה־10, אבל גליל חזרה עם יתרון 34:35 בדקה ה־16. במחצית היה שיוויון 48:48.

עם פתיחת המחצית השנייה ביצעו תרדקיל המקומי וקטש האורח עבירה רביעית כל אחד, מה שהשפיע יותר על האורחים מהגליל שנאלצו לוותר על קטש לדקות ארוכות.

השיוויון נשמר בדקה ה־30 – 62:62, בדקה ה־35 – 71:71. דקתיים לסיום הוליכה חולון 80:81, דרוויר האורח החזיר את קבוצתו למשחק ו־32 שניות לסיום קבע תומר שטיינהאואר בעונשין 82:85 לקבוצתו. 20 שניות לסיום ארע הארוע המסעיר של המשחק כשקטש נחסם בעבירה שמשום מה לא נשרקה, עובדה זו איפשרה לחולון להחזיק ברסן וגם שלשה נוספת של קטש לא הועילה.

הטבלה

1.	מכבי תל אביב	16	1211–1500	81
2.	מכבי ראשל"צ	16	1301–1539	29
3.	הפועל ירושלים	16	1295–1351	26
4.	הפועל אילת	16	1341–1446	26
5.	הפועל חולון	16	1277–1488	26
6.	הפ' גליל־עליון	16	1326–1478	26
7.	בני־הרצליה	16	1356–1525	25
8.	הפועל תל אביב	15	1251–1366	24
9.	מכבי ירושלים	16	1397–1441	24
10.	מכבי רמת גן	16	1478–1504	22
11.	עמק יזרעאל	15	1345–1293	20
12.	הפועל חיפה	16	1296–1254	20
13.	הפ' גבעתיים	16	1486–1414	18
14.	בית"ר ר"ג	16	2193–954	16

הגליל: השיפוט של וולצר — שערורייתי

איציק עזרא

"השופט שלום וולצר הוא פושע, והשיפוט שלו הערב היה שערורייתי" – כך אמר אמש מאמן הפועל גליל עליון, פיני גרשון, עם סיום משחק ההפסד של קבוצתו בחולון.

בגליל סערו הרוחות וטענו שהשופט קיפח את הקבוצה לכל אורך המשחק. לשיא הגיע, לטענתם, 20 שניות לסיום, כשלא שרק עבירה ברורה שנעשתה על עודד קטש, מה שהוביל להפסד של הגליל.

"וולצר צריך להתבייש. הוא שפט בכוונה שהגליל תפסיד. שלושה הפסדים שלנו העונה היו במשחקים שהוא שפט, וצריך לזכור שהוא גם שפט כאן בחולון בשבוע שעבר – חומר למחשבה" אמר גרשון הנסער.

מנגד היה מאמן הפועל חולון, רלף קליין, נינוח כמצופה: "היה לנו הרבה מזל ומי שקלע טוב יותר ניצח. הראש שלי כבר עסוק במשחק בשבוע הבא בראשון לציון".

שינוי: מאז הגיע רלף קליין להפועל חולון חל שינוי עצום ומאמש, אחרי הניצחון הביתי על הפועל הגליל העליון 85:89 מסתכלת הקבוצה על אחד מארבעת המקומות הראשונים

הפועל חולון – הפועל גליל עליון 85:89 (48:48)

★ אולם הכדורסל בחולון. 2000 צופים. שופטו: משה בינון ושלום וולצר.
★ קלעו להפועל חולון: גורדון 24, תרדקיל 19, שמש 14, שטיינהאואר 12, גדנס 10, אחרוני 5, קרטר 3 ופ. לוי 2.
★ קלעו להפועל גליל עליון: חון 22, דרוויר 20, קטש 17, ליף 12, מוכתרי 8, עמיאל 3 ומלוביק 2.

משחק על הכבוד האבוד

יצחק לביא

"למרות שאיבדנו סיכוי בגביע אירופה, אין זה אומר שהגענו לריגה כדי להרים ידיים. נשחק בשביל הכבוד של הכדורסל הישראלי", כך אמר אתמול מאמן הפועל תל אביב, צבי שרף, לפני המשחק מול ברוצ'ני ריגה, הערב (7.30 שעון ישראל) בגביע אירופה לקבוצות.

התל אביבים הגיעו שלשום לריגה, לאחר ש"עפו" מגביע המדינה, ונוצחו במחזור הליגה האחרון בבית מול בני הרצליה. מצב הרוח בקבוצה אינו מרומם, ושני שחקנים יאלצו להעדר מהמשחק. מיקי ברקוביץ' שוחרר ממשחקי הגביע בגביע אירופה, לפי בקשתו, ואילו ליאור ארדיטי סובל מפציעה.

בהפועל תל אביב יודעים, כי עבור ברוצ'ני ריגה, זהו משחק חשוב ביותר, מה גם, שהם ירצו לגמול להפועל על ההפסד במחזור הראשון בישראל.

צבי שרף אמר, כי הוא מתכוון לתת לצעירים הזדמנות להשתתף בגביע אירופה, ונראה כי החמישיה הפותחת תהיה: גדנסון, וואגנר, טורי, בין, צח (גמירו).

והתל אביבים קיימו אתמול אימונים באולם בו ייערך המשחק, ונמסר, כי צפוי להגיע קהל רב. ישפטו: קארל יונגבראנד מפינלנד וקלאוס אהמאר משבדיה.

הטבלה

1.	מאגרס	5	897–430	10
2.	בנטון טרוויזו	5	466–437	8
3.	ריגה	5	462–448	7
4.	וולצ'לבק	5	363–338	7
5.	פנרבחצ'ה	5	405–387	7
6.	הפועל תל אביב	5	428–412	6

לא צפויים לנו חיים קלים

נבחרת ישראל הוגרלה אתמול ביוון לבית קשה, באליפות אירופה לאומות, ותשחק יחד עם נבחרות איטליה, יוון, ליטא, גרמניה ושבדיה ★ דורון ג'מצ'י: זוהי הגרלה כמעט בלתי אפשרית מבחינתנו ★ האליפות תחל ב־21 ביוני

"זוהי הגרלה קשה ומסובכת, ושמות הנבחרות אומרים בעצם את הכל" כך הגיב אמש, מאמן נבחרת ישראל בכדורסל, צבי שרף, לאחר תוצאות הגרלת אליפות אירופה לנבחרות, שהיתה באתונה ביוון.

שרף ויו"ר האיגוד, דני קסטן, יצגו את ישראל בהגרלה, בה נקבע כי ישראל תשחק בבית א', בו שובצו גם איטליה, שבדיה, גרמניה, יוון, ליטא ונבחרת נוספת. הנבחרת האחרונה תקבע רק במאי, ותהיה אחת מהנבחרות הבאות: יוגוסלביה, בלגיה, אסטוניה, בוסניה, תורכיה ובולגריה. להערכת שרף, הנבחרת הנוספת תהיה יוגוסלביה.

הנבחרת תפתח את משחקיה באתונה מול איטליה, שאמנם נחלשה מעט בשנתיים האחרונות, אך עדיין נחשבת לנבחרת חזקה. יום לאחר מכן תפגוש את שבדיה, הנחשבת לחלשה בבית.

האליפות, שתחל ב־21 ביוני, ותימשך עד ה־2 ביולי, תתקיים באולם החדש באתונה. מדי יום יתקיימו שישה משחקים, החל מ־10 בבוקר, עד 12 בלילה.

ישראל תנוח ביום השלישי, ולאחר מכן תשחק מול גרמניה, יוון, הנבחרת הנוספת, ובסיום מול ליטא.

קפטן הנבחרת, דורון ג'מצ'י אמר אמש: "מדובר בנבחרות חזקות במיוחד, וזוהי הגרלה כמעט בלתי אפשרית מבחינתנו. אבל דווקא בגלל שמדובר ביריבות חזקות ושקולות, קשה יהיה לצפות את התוצאות, ואם נצליח במשחק אחד או שניים, אולי נצליח להעפיל לשלב הבא".

בבית ב' ישחקו: קרואטיה, ספרד, צרפת, רוסיה, פינלנד, סלובניה, ונבחרת שטרם נקבעה.

ארבע הנבחרות הראשונות מכל בית יעפילו לשלב הגמר. יתר הנבחרות ישחקו על מקומות 9–14.

הפועל תל־אביב לדין משמעתי

יצחק לביא

אם לא די לה, להפועל תל אביב, בבעיות כלכליות ובכשלונות בליגה, בגביע ובגביע אירופה, הרי שאתמול החליט היועץ המשפטי של איגוד הכדורסל, להעמיד את הקבוצה לדין, בגלל האירועים הבלתי ספורטיביים, שהיו במשחק ההפסד בשבת מול בני הרצליה, באוסישקין.

בדו"ח המשקיף, איתן רוב, נכתב כי הקהל התנהג בצורה בלתי ספורטיבית, זרק בקבוקים למגרש, וירק על מאמן בני הרצליה, אסי בירנבוים, ועל ספסל הקבוצה האורחת.

הקבוצה תעמוד לדין ביום חמישי הקרוב, כשלחובתה כבר עונש רדיוס של משחק אחד על תנאי. אם אכן יופעל העונש, תקיים הקבוצה את המשחק החשוב מול מכבי ראשל"צ, הרחק מביתה.

מכבי חדרה תארח את מכבי נתניה

מכבי חדרה תארח הערב את מכבי נתניה, במסגרת משחקי המחזור ה־15. לנתנייתים שאיפות בצמרת, אך החדרתים כבר הוכיחו עצמם בעבר, דווקא מול יריבות עדיפות מהן.

יתר המשחקים: הפועל נהריה – אליצור ראשל"צ; הפועל צפת – הפועל עפולה; א.ס.רמה"ש – מכבי דרום; מכבי קרית מוצקין – מ.מ. גבעת שמואל; בית"ר מגדל העמק – מכבי הוד השרון (8); מכבי רחובות – מכבי חיפה (8).

השעה הראשית: 8.30.

יצחק לביא

בני יהודה ניצחו בדרבי את מכבי

י. חכם

במשחק המרכזי במחזור ה־16 בליגה הלאומית בכדורסל לנשים גברה אמש בני־יהודה על מכבי ת"א 65:80 (35:41).

הירבו לקלוע לבני־יהודה: איגנאט 31 וברג'ס 31. למכבי ת"א: פירו 26 וגרנט 26.

שאר התוצאות: הפועל עמק יהודה – הפועל גבעת־שמואל 54:67; א.ס. רמה"ש – הפועל קישון 54:86; אליצור חולון – מכבי רמת־חן 87:98; אס"א ירושלים – אליצור "סלע" ראשל"צ 63:71.

הפועל טובה ממכבי ברחובות ובפתח תקוה

י. חכם

במשחק המרכזי, במחזור ה־17 בליגה הלאומית בכדוריד, גברה אמש מוליכת הטבלה, הפועל ראשל"צ, על מכבי תל־אביב 26:31 (16:16).

הירבו להבקיע להפועל ראשל"צ: מימון 9 ולדרגין 7. למכבי ת"א: מולדבן 6, אוסלנדר 5, רש 5 וטרבוט 5.

★ מכבי נתניה – אס"א תל־אביב 20:18 (11:10)

הירבו להבקיע לנתניה: דגן 7 ואליישיו 4. לאס"א ת"א: קושניר 6 ואוברקוניץ' 5.

★ הפועל רחובות – מכבי פ"ת 22:17 (12:8)

הירבו להבקיע לרחובות: וייסמן 6, מוריץ 6 ובוטנקו 5. למכבי פ"ת: מאיר 8.

★ הפועל פ"ת – מכבי רחובות 19:15 (9:9)

הירבו להבקיע לפ"ת: קלינגרה 13. לרחובות: איגואיגו 6 ווינטרוב 4.

★ מכבי רעננה – אליצור הרצליה 23:20 (13:12)

הירבו להבקיע לרעננה: דורון דיין 11 ורובינשטיין 5. להרצליה: צ'שו 8, כנען 4 ויצחקי 3.

שאר התוצאות: א.ס נס־ציונה – מכבי ק"ש/חולון 21:19 (11:8); מכבי ראשל"צ – הפועל רמת־גן 30:25 (12:12).

השתתפו באיסוף החומר: שי קרנר, אמיר בן־יוסף, יחיאל חושי ודוד בכר.

מכבי ת"א תארח את כפר סבא

גבי חביב

לאחר פגרה בת שבועיים תשוב הערב הליגה הלאומית למתכונתה הרגילה, כשמשחקה של הפועל בת ים מול הפועל העמקים/חולון נדחה לסוף החודש, מכיוון שבת־ים תארח הערב את פריס סאן ז'רמן, בגביע אירופה למחזיקות גביע.

המשחק המרכזי יהיה בין מכבי תל אביב, להפועל כפר סבא. בסיבוב הקודם היה המשחק בין השתיים מותח מאוד, ובסיומו ניצחו הכפרסבאים 2:3. המשחק יהיה בנווה אליעזר, בשעה 8.

הפועל מטה אשר תשחק בקרית אתא מול הפועל המקומית, בשעה 7. בסיבוב הראשון ניצחה מטה אשר 0:3.

הפועל המעפיל/מנשה תטייל בהרצליה, וקרוב לוודאי שתנצח, כפי שניצחה בסיבוב הראשון, 0:3. המשחק יחל ב־6.30.

עייפות ופציעות בבת ים לקראת המשחק הערב

גבי חביב

הפועל בת ים, שתשחק הערב מול פריס סאן ז'רמן, בגביע אירופה למחזיקות גביע, נמצאת במצוקת שחקנים. אלון גרינברג וגמי אלבז, חזרו ממסע הנבחרת עייפים מאוד, ואלבז גם פצוע בגבו. גם רפי רולניק חולה, ויעקב הרשקו, המאמן את נבחרת הנשים, חזר ארצה עם הנבחרת, לאחר מספר ימים בהם לא התאמן.

למרות עייפות השחקנים, מכירים הבת ימים את הקבוצה הצרפתית, ולא חוששים ממנה.

אלון גרינברג אמר אתמול: "ביום טוב שלנו, אנו יכולים לנצח. אני מקווה שבעזרת הקהל, נוכל להפתיע, למרות שאנו לא מספיק מוכנים למשחק".

המלצות הוועדה המקצועית: לשחק לאור הזרקורים

נפתלי כהן

הוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל המליצה אתמול בישיבתה השבועית, לקיים את כל משחקי הליגה בעונה הבאה בשעות הערב לאור זרקורים.

הוועדה הסבירה, כי בחודשים אוגוסט וספטמבר חם מאוד, דבר שפוגע בשחקנים ובקהל, שבמקום לבוא למשחקים נוהר לים.

עוד המליצה הוועדה, שמועצת ההימורים תממן חצי מעלות הזרקורים, ואת החצי השני תממן ההתאחדות לקבוצות. הנהלת ההתאחדות תדאג שבעונה הבאה תותקן תאורה בכל מגרשי הכדורגל בארץ, בליגה הלאומית והארצית.

גזבר ההתאחדות שלמה סופר, מסר אתמול, כי חודשיים וחצי לפני המשחק של נבחרת ישראל מול נבחרת צרפת במוקדמות גביע אירופה, נמכרו כבר כל הכרטיסים לשערים נ'־2, וסה"כ נמכרו 11 אלף כרטיסים (כולל מינויים).

ניצחון נוסף לאורלנדו מג'יק

האורלנדו מג'יק ממשיכים להוכיח לכולם, כי שרשרת הנצחונות שלהם היא לא מקרית, והם קבוצה שבהחלט מוכנה להתמודד על האליפות. אתמול צברו המג'יק ניצחון נוסף, הפעם מול דטרויט 88:108.

אלוף האיגרוף קרלוס מונסון נהרג בתאונה

קרלוס מונסון, לשעבר אלוף איגרוף במשקל חצי כבד, נהרג בתאונת דרכים. מונסון, בן ה־52, ונוסע נוסף שהיה במכונית, נהרגו, לאחר שמכוניתם סטתה מהכביש והתהפכה.

אישה נוספת שהיתה עם השניים נפצעה, ואושפזה בבית חולים מקומי. התאונה אירעה שעה שמונסון נהג חזרה לכלא, בו הוא מרצה זו השנה השישית, עונש מאסר על רצח אשתו.

מונסון זכה בתואר אלוף במשקל חצי כבד, לאחר קרב בן 12 סיבובים, שהתקיים בנובמבר 1970 מול ניני בנבנוטי. במהלך הקריירה שלו ניצח מונסון ב־89 קרבות, כאשר 61 הסתיימו בנוקאאוט.

נשיא ארגנטינה אמר לאחר ששמע על מותו: "הוא היה אלוף האיגרוף הגדול ביותר בעולם במשקל חצי כבד".

ב־1988 מתה אשתו כתוצאה מנפילה מחלון, בזמן מריבה בין השניים. היא הוכתה על ידו ונפלה ממרפסת ביתם. הוא נידון ל־11 שנות מאסר, אולם על פי החוק, היה אמור להשתחרר בחודש פברואר, לאחר שריצה שלושה רבעים מתקופת העונש.

הלוח הירוק בעמ' 18-17

הדף הירוק

שבועון - העתון לתנועה הקיבוצית מס' 436 • 10 בינואר 1995 • ט' בשבט תשנ"ה

השתיל
לך על בטוח!
ייצור ושיווק שתילי איכות
● ירקות ● צמחים עונתיים ● רב שנתיים
● דשא ● תבלינים ועוד...
מושב תדהר 07-924653 פקס' 07-925343

מרכז העסקים הישראלי במוסקבה
מציע לישראלים מגוון שירותים שיאפשרו לפעול
ברוסיה בנוחיות בבטחון ובמינימום הוצאות

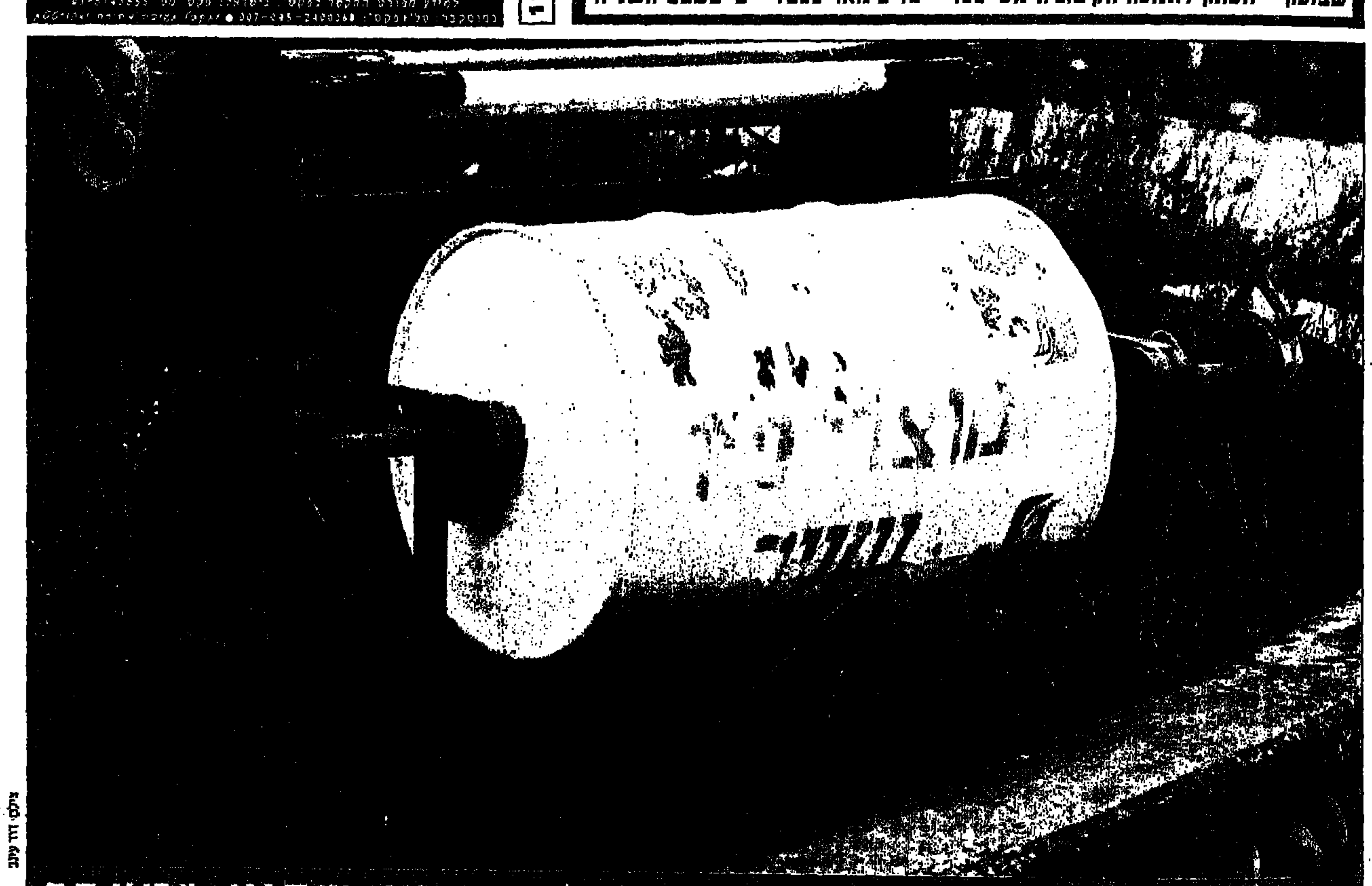

צילום: דוד עינב

בראשית ינואר התבצע בקיבוץ שניר שינוי שהוא "מעבר לכל מה שהיה מקובל בתנועה עד עכשיו"

עמ' 4-6

רהיטי ניר דוד אחת ולתמיד
בדרך לגשר חוסיין - לצפות בחלום מתגשם
עכשיו יותר מתמיד כדאי לבקר ברהיטי ניר דוד
פתוח בשבת בין השעות: 10:00-15:00 כדאי לבוא
● אולם תצוגה גדול ומרשים
● עיצוב וגימור מושלם
● מחירים שווים לכל כיס
(אפשרות לתשלומים נוחים)
כל פרטי הריהוט מיוצרים עם פינות מעוגלות
ארונות קיר ומטבחים לפי דרישת ומידות הלקוח
פינות אוכל במגוון דגמים איכותיים
פינות ישיבה, ריהוט משרדי ועוד... ועוד

רהיטי ניר דוד

על המשמר

התחזית

מעונן חלקית בעננות גבוהה. ירידה ניכרת בטמפרטורות ביום רביעי
ירושלים: 16־8, גולן: 15־7, הרי הגליל: 14־8, חיפה: 21־10, תל אביב: 18־9, עין גדי: 22־15, באר שבע: 20־7, אילת: 22־12, סדום: 22־15

מאות עובדים זרים בקטיף הדרים ברחו ממעסיקיהם

חלק מהבורחים עברו לענף הבנייה □ שר החקלאות קיים דיון בנושא בעקבות התלונות הרבות על תנאי המגורים וההעסקה של העובדים □ צוות מיוחד יקבע קריטריונים להעסקה ולמגורים של עובדים זרים

□ יוסף גלילי

(ע). מאות פועלים זרים בקטיף הדרים נמלטו ממעסיקיהם וכנראה עברו לענף הבנייה – נודע בדיון שקיים שר החקלאות, יעקב צור, בעניין תנאי העסקתם של עובדים זרים בקטיף ההדרים.

הדיון התקיים ביום ראשון ביוזמתו של השר, בעקבות תלונות רבות של עובדים על תנאי מגוריהם והעסקתם.

בדיון השתתפו יו"ר מועצת ההדרים דני קריצמן, מזכיר ארגון מגדלי ההדרים יוסי אונגר, וראשי חברות ההדרים הגדולות, מהדרין, תנובורד, פרדס, יכין, חק"ל והדרי השרון.

השר צור אמר למשתתפים כי הוא רואה בהם את האחראים לתנאי ההעסקה של העובדים. "לא ייתכן שחברות ופרדסנים יטילו את האחריות על חברות כוח־אדם למיניהן. מבחינתי המעסיק הוא הכתובת בכל הקשור לטיפול בעובדים הזרים, מכניסתם לארץ ועד צאתם," אמר צור.

מנהלי החברות מסרו שתנאי המגורים של העובדים טובים, והצגת הדברים עוותה בתקשורת. לדבריהם, חלה עליהם חובה, לפי הנחיות שירות התעסוקה, לשמור על הדרכונים של העובדים ברשותם, ולא מדובר ב"כליאתם" של עובדים במקום עבודתם.

מנכ"ל מהדרין, מנשה דוידזון, אמר שהחברות שגייסו את העובדים בארצות המוצא הבטיחו להם תנאים שלא היו מקובלים על חברות ההדרים בארץ, וזהו המקור לאי־ההבנה ולאכזבתם של העובדים בארץ. דוידזון מסר שהלקח נלמד, ומעתה הוא ידרוש לראות את הסכם העבודה שנחתם עם העובד לפני הבאתו לארץ.

בסיום הדיון החליט השר צור למנות צוות שיקבע קריטריונים להעסקה ולמגורים של עובדים זרים, וכן לאכיפת הקריטריונים. בראש הצוות עומד תא"ל (מיל.) שייקה ארז, יועצו של שר החקלאות, וחברים בו יו"ר מועצת ההדרים דני קריצמן, והממונה על העסקת עובדים במשרד החקלאות נחמיה רייכר.

מבדיקת מספרי העובדים בחברות ההדרים עולה, שמאות עובדים מרומניה ומתורכיה ברחו מהמעסיקים, וכפי הנראה עברו לעבוד באופן בלתי חוקי בענף הבנייה, בשל תנאים מועדפים שהוצעו להם. כמה חברות מסרו, שכמחצית ממספר העובדים שהגיעו לארץ ברחו בחודשים האחרונים. חלקם נמלטו מייד עם הגעתם לארץ, וחלקם זמן קצר לאחר מכן. בימים אלה עובדים בקטיף ההדרים כ־600 עובדים זרים.

הבנקים, לשכות המסחר והעצמאים אינם מצטרפים להסכם מס ארגון

אתמול נחתם הסכם המסגרת בסקטור הפרטי־תעשייתי □ פרץ: מקום עבודה שלא יצטרף להסכם מסתכן באי־שקט תעשייתי

אפרים זילוני (מימין) עמיר פרץ ודורון טמיר חותמים על ההסכם *(צילום: רפי דלויה)*

□ אבשלום קוות

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, עמיר פרץ, הזהיר אתמול כי מפעל או מקום עבודה שידחו את הסכם המסגרת בסקטור התעשייתי, מסתכנים באי־שקט תעשייתי. הדברים נאמרו בטקס החתימה קצר שהתקיים בבניין הוועד הפועל בתל־אביב.

על ההסכם חתמו פרץ, ממלא־מקומו אפרים זילוני וסגנו באגף יעקב זלוטניק, ומטעם לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, יו"ר ועדת העבודה דורון טמיר, ומנהל המחלקה ליחסי עבודה בהתאחדות התעשיינים, עו"ד יוסי גסניה.

ההסכם כולל נספח הקובע את השיעור והדרכים לגביית מס ארגון (דמי טיפול ארגוני), שאמור להבטיח את המשך קיומם הכלכלי של ההסתדרות על שלוחותיה השונות.

בשלב זה ידוע כי הבנקים, איגוד לשכות המסחר ולהב (לשכת העצמאיים) אינם מצטרפים להסכם. איגוד לשכות המסחר, שהוא אחד הגופים המרכזיים בלשכת התיאום, מתנגד להחלטה בדבר הפחתה הדרגתית של הפרמיות, שתפגע ברווחיות רשתות השיווק החברות בארגון.

יצוין, כי קיימת מורת רוח לא מבוטלת נוכח הכוונה לגבות את התשלומים השונים עבור ההסתדרות. קיים גם חשש שההסדר בדבר הורדת מס הארגון לא יעמוד במבחן בג"ץ (ראה כתבה בעמודים הפנימיים).

דורון טמיר אמר בטקס החתימה, כי נציגי המעסיקים הפרטיים נכנסו למשא־ומתן תוך חששות כבדים, נוכח הפרטנרים החדשים, אך הם נוכחו לדעת במהרה כי יש להם עם מי לדבר. עוד אמר טמיר, כי למעסיקים הפרטיים יש אינטרס שההסתדרות תהיה חזקה, משום שבידיה אחד המפתחות המרכזיים ליציבות במשק. לדברי אפרים זילוני, ללא שיתוף פעולה בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום, משק יחסי העבודה ילך וידרדר.

הסכם המסגרת עוסק בהפחתה הדרגתית של שעות העבודה, בשעתיים וחצי במהלך תקופת ההסכם, שיהיה לשלוש שנים. עוד מדובר בהסכם על הורדת 10 אחוזים מהפרמיה בחישוב שכר המינימום (כיום עומדת הפרמיה על גובה של 30 אחוזים). כן הוסכם על תעריף יומי אחיד לדמי הבראה שלהם יהיו זכאים העובדים במגזר העסקי, בסך של 200 שקלים ליום החל מיולי 95'. התעריף יעודכן אחת לשנה במלוא שיעור עליית המדד.

הצדדים החליטו גם על עיצוב משותף של מתכונת גמישה של הסכמים קיבוציים, שיותאמו לתעשיית ההיי־טק ולתעשיות מתוחכמות שרוב העובדים בהן מועסקים כיום במסגרת חוזים אישיים.

ילד נפל לבור ספיגה וחולץ

□ נחמן גלבוע

ילד בן 6, בן למשפחת אל־טורי מלוד, חולץ אתמול בשלום מבור ספיגה בפרדס שניר בעיר. הילד הועבר לאחר החילוץ לבדיקות בבית־החולים "אסף הרופא".

תחילת האירוע אתמול בשעות הבוקר, כשכמה ילדים שיחקו בחצר בית המשפחה. האיזור אינו מחובר לרשת הביוב העירונית, ובמקום בורות ספיגה.

בסביבות השעה 10:20 צנח הילד לתוך בור ספיגה חדש, שעדיין לא היה בשימוש אך מכסהו הושאר פתוח. הילד נלכד בתוך הבור הצר, בעומק של כחמישה מטרים. הוא פרץ בבכי וצעק לעזרה, ובני המשפחה הזעיקו את כוחות ההצלה, וכהם המשטרה, מד"א, מכבי האש והפיקוח העירוני.

"ניסינו לדבר אליו ולהרגיע אותו, אבל הוא לא הקשיב," סיפר סגן מפקד תחנת לוד, רפ"ק שמעון שומרוני. "הוא היה לחוץ, ולכן אי אפשר היה להדריך אותו כיצד לנהוג. החלטנו להיעזר בילד מעט יותר, כבן 12. קשרנו אותו ברגליים ושילשלנו אותו לבור הצר. הוא כרך חבל סביב הילד הלכוד, וכך משו החוצה את שניהם."

מהמשטרה נמסר, כי במהלך החילוץ נאלצה המשטרה להרחיק מהמקום את בני המשפחה הגדולה, שהתקהלו באיזור הבור, כדי שלא יפריעו לכוחות ההצלה.

מת מפצעיו קשיש שנפצע בתאונה

(ע). אברהם בוקי (69) מת מפצעיו ביום ראשון בלילה, לאחר שנפגע בתאונת דרכים לפני כמה ימים. אברהם בוקי נפגע ממגיעת משאית ב־25 בדצמבר, בעת שחצה מעבר חצייה ברחוב אלחריף בטבריה. הוא אושפז במצב קשה בביה"ח רמב"ם בחיפה.

הסתיים כנס חוקרים וארכיאולוגים בנושא קיסריה ונמליה

בקיסריה הסתיים השבוע כנס חוקרים בינלאומי שהוקדש להערכה מעודכנת של חלקן של קיסריה ונמליה כמורשת התרבותית הדתית, הטכנולוגית, הארכיטקטונית והאמנותית של העולם הרומי־ביזאנטי־יווני.

הכנס הינו יוזמה של הברון רוטשילד, ונתמך על־ידי "קרן קיסריה".

בכנס השתתפו יותר מ־50 מטובי החוקרים בארץ ובעולם, ארכיאולוגים, היסטוריונים, מומחים לראשית הנצרות וליהדות שלאחר חורבן הבית השני, שהביאו בפני עמיתיהם את חידושי מחקריהם.

בתוך כך נמסר, כי אבן מעוטרת במנורה, שופר ולולב, שעליה חקוקה כתובת בעברית שמקורה בבית־כנסת עתיק מהמאות 5־4 לספירה, נתגלתה באקראי על־ידי מפקחי רשות העתיקות בתקרת מכבה במסעדה לחוף הכנרת.

בצלאל עמיקם

הסכם להבאת יהודים מכל העולם לעבודה בישראל

□ יוסף גלילי

הסכם ליבוא מספר עצום של עובדים יהודים צעירים מהעולם כולו, בתקווה שישארו בתום שנה כעולים חדשים, עשוי להיחתם בקרוב לאחר סיכומים סופיים בין חברת "או.אר.אס" לסוכנות היהודית ולמשרד ראש הממשלה.

חברת "או.אר.אס שירותי כוח־אדם" ומחלקת העלייה והקליטה של הסוכנות היהודית החליטו לשתף פעולה כדי להביא כ־100 אלף עובדים יהודים לעבודה בישראל. הכוונה היא להביא לארץ עובדים בגילאי 20־45 ממדינות אירופה, מזרח אירופה ואמריקה, שיעבדו במגזרי המשק השונים על בסיס חוזה עבודה מיוחד.

לפי ההסכם תאתר הסוכנות את העובדים היהודים, וחברת או.אר.אס תשגר נציג מיוחד שיראיין אותם באשר לכישורי העבודה שלהם, תביא אותם ארצה, תדאג להם לדיור, תשבץ אותם במקומות עבודה ותשלם להם משכורות.

בשבועות הקרובים ייפגשו גבי סבג ואורי גורדון עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה שמעון שבס, כדי לקבל את האישורים המתאימים לביצוע הפרויקט. זאת, על אף התנגדותו והצהרתו של שרת העבודה והרווחה אורה נמיר להבאת עובדים יהודים לישראל.

תיקון טעות

הקיבוץ הארצי – המחלקה לכלכלה

הכנס השנתי של המחלקה לכלכלה, יתקיים ביום חמישי, 12.1.95, בשעה 08.30 באולם צוותא בת"א.

סדר היום:

08.30–09.00	התכנסות וחלוקת חוברות.
09.00–10.15	תקציב אחזקת אדם 1995 – אילן סנונה. חקלאות 1995 – אריה שריבה.
10.15–10.30	הפסקה.
10.30–11.00	עדכונים בנושא הסדרים – אמרי רון, חשי רובק.
11.00–12.00	"כלכלת ישראל 1995" – אברהם (בייגה) שוחט – שר האוצר.
12.00–13.00	דיון.

ציבור פעילי המשק מוזמן

בברכה, אמרי רון, חשי רובק

לקט מתנגד לתיקון חוק השבות

□ יוסף גלילי

"כוונת ההצעה לתיקון חוק השבות היא פוליטית, ולא עניינית. אני מתנגד לה, שכן היא נועדה לערער את חוק השבות כולו. רק 3 אחוזים מכלל העולים המגיעים לישראל באים במעמד של נכד ליהודי, הבעיה אינה דתית, אלא פוליטית" – אמר היום יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית בפועל, יחיאל לקט, בישיבת ההנהלה הציונית שנערכה בירושלים.

לקט, שהתייחס לקולות הבאים מהמגזר הפוליטי־דתי, הקוראים לשינוי חוק השבות, טען כי השינוי המוצע עלול להוביל לפיצול משפחות המבקשות לעלות לישראל. "זה אינו תיקון טכני," אמר לקט, "אלא תיקון מהותי ואידיאולוגי, שיכולות להיות לו השלכות מרחיקות לכת, שישפיעו בעתיד על העלייה לישראל. את הפתרון יש למצוא בדרך של פתיחות כלפי העולים, ובכוונות לאפשר להם לעבור את תהליכי הגיור הנחוצים כדי לממש את רצונם הכן להצטרף לעם היהודי. לצערי הרב, הממסד האורתודוכסי מונע מאלפי עולים להתגייר, בגלל הקשיים הרבים שהוא מעמיד בפניהם."

"אל על" החלה לטוס לניו־דלהי

(ע). חברת "אל על" החלה אתמול בהפעלת טיסה שבועית לניו־דלהי שבהודו. הטיסות יופעלו בכל יום שני בבוקר במטוסי בואינג 747, בנתיב תל־אביב־ניו־דלהי־בנקוק. משך הטיסה הוא תשע שעות.

עד היום הפעילה אל על שתי טיסות שבועיות לבנקוק, דרך בומביי. תוספת הטיסה לבנקוק דרך ניו־דלהי תגדיל את מספר הטיסות השבועיות לתאילנד לשלוש.

בתוך כך נמסר, כי בסקר שערך הירחון הבינלאומי "ביזנס טרוול אינטרנשיונל" נבחרה אל על לחברת התעופה המועדפת ביותר במזרח התיכון, זו השנה השלישית ברציפות. במקום השני זכתה בריטיש איירווייס, במקום השלישי טי.וו.איי, במקום הרביעי לופטהאנזה ובמקום השישי סוויסאייר.

תייר טבע למוות באילת

(ע). תייר שוודי בן 79 טבע אתמול למוות במפרץ אילת. התייר הגיע לאילת בספינת טיולים. הנוסעים ירדו לרחצה בים, והאיש נסחף והחל לטבוע.

צוות הספינה הצליח למשות אותו, אולם מצבו היה קשה והוא מת בבית־החולים יוספטל.

התברר, כי המנוח עבר כמה ניתוחי לב, ונראה שלקה בהתקף לב במים.

שימוש מטעה בצילומים

באחד מימי הקיץ האחרון התפרסם בתקשורת (ערוץ 2 בתוכניתו של רפי רשף, "עובדה" של אילנה דיין, "ידיעות אחרונות") סיפורה של אשה מאשקלון בשם שרה רביד, שבעלה עמד לרוצחה. בערב שבו עמדה להיות משודרת התוכנית של רפי רשף, ובה מצוקתה הנואשת של שרה רביד, התקשר אל קיבוצנו חרות לפיד וסיפר, ש"אשה בשם שרה רביד וחמשת ילדיה עומדים להירצח הלילה, ובכל המדינה אין איש שמוכן לקלוט אותם. מחלקות הרווחה לא מעוניינות להתעסק בסיפור זה. המעון לנשים מוכות לא מוכן לקלוט את שרה וחמשת ילדיה, אלא שלושה ילדים בלבד, ומשטרת ישראל לא מגינה על האשה וילדיה".

חרות לפיד ביקש שנמצא להם מקלט לתקופה קצרה. הקיבוץ נענה מייד לפנייתו, כדי לעזור לאם וחמשת ילדיה במצוקתם. לאחר שידור התוכנית הוסעה המשפחה לקיבוץ סאסא, בו שהו כחודש ימים, כאשר הקיבוץ דואג לכל מחסורם. עורכי התוכנית "עובדה" גילו עניין במקרה זה, ושלחו צוות צילום לתעד את שהות המשפחה בקיבוץ. הקיבוץ עצמו לא זכה לשום קרדיט או עזרה כספית על פעילותו, אבל לא על כך אנו מלינים.

ביום 1.12.94 שודרה תוכנית אחרת של "עובדה". בקטע של התוכנית שעסק בחובות הקיבוצים, הוקרנו תמונות שצולמו בקיבוץ סאסא בפרשת שרה רביד. השימוש שנעשה בתמונות אלה, בצירוף נתונים שאינם נכונים, במטרה לנגח את הקיבוצים בנושא החובות, פגע בנו במיוחד, מאחר שהתמונות, כאמור, צולמו בביתנו בהקשר שונה לגמרי.

שי יחום/מזכיר קיבוץ סאסא

מכתב גלוי ליזו

מאחר שבתגובתך לכתבתו של נחמן גלבוע על ספרה של יונה הדרי רמג', "עושים תושבים", בעיתון "הדף הירוק", ציינת שהראיון עימך הוקלט והקלטת תימסר לרפי תלם להתרשמותו – הנני להודיעך שקיבלתי את הקלטת, הקשבתי לדברים ואני מביא את התרשמויותי ותגובתי בעיתון:

1. לאורך כל הראיון עימך אתה מציג את פעילותך בהפקת הספר, כאילו נעשתה מתוך שיקולים ערכיים מקצועיים ומשפטיים, וכל שנעשה, נעשה בדין בצדק וביושר. כל אלה אינם יכולים לכסות על העובדות כפי שאתה ציינת אותן: יונה הדרי רמג' עשתה שגיאה גדולה בכך שהוציאה את השלושה ממהלך עבודת הספר, ואילו השלושה שגו בכך שהוציאו עצמם מהספר, כאשר ויתרו על הקרדיטציה שהציעה יונה במכתבה מ־8.2.94. עובדות אלה מצביעות, להערכתי, על כשלונך העיקרי בפרשה זו, מההיבט של תהליך הפקת הספר. בעניין זה לא רק אנחנו סבורים כך.

2. אמירתך, שאתה הוא אבי הרעיון של הגדרת העבודה כספר, ואילו אנחנו גמגמנו בעניין זה, זוהי סמנטיקה בלבד. שהרי בכל צורה אחרת של פרסום לא היינו נזקקים ליד טבנקין, את חשיבות הספר על כל משמעויותיו הבינה יונה כבר אז, ובעניין זה סמכנו על נסיונה.

3. בראיון, ובעיקר בקלטת, אתה נוקט בקו המציג אותנו במושגים של הטוב והרע(ה), ומאחר התעלמת בכלל. הטיעון שניבה שגב היתה גורם שלילי בכל הפרשה, ואילו אם המו"מ היה מתנהל איתי התוצאה היתה אחרת, אין לו על מה להתבסס. בשיחות שהתקיימו בינינו, לא הצלחתי לשכנע אותך בדברים שלגבינו היו חשובים. בכל מגעינו נתת לי להבין, שיונה היא גורם דומיננטי ועמדותיה נחרצות, וכל שאתה יכול ומוכן לעשות הוא לנסות ולהשפיע, הבטחה ללא התחייבות, ובמצב כזה ממילא לא יכולתי להוביל מהלך.

לא השכלת להבין, שמדובר בקבוצה שהתהוותה תוך דינמיקה של יחסים שנצרפו במשך שנתיים של לימודים ברוד"ש, ואחר כך בהשקעה המשותפת בראיונות, בפגישות רבות, בעיבוד החומר ולבסוף חוויית הניתוק, שהיה ביוזמת יונה. כל תגובותינו היו פרי שיקול דעת ומחשבה קונסטרוקטיבית מבחינת הספר, אך לא נעדרי התרגשות. אין לך שום מושג על המגעים שהיו בינינו השלושה, מי השפיע על מי, כיצד נוסחו עמדותינו, מי הקצין ומי מיתן. בסך הכל, הדינמיקה הזאת יצרה יחסי חברות עמוקים, חזקים בעוצמתם מהקשר הגיאוגרפי שציינת, בהיותנו, אתה ואני, אנשי הגליל.

4. יונה הדרי רמג' ואני, רפי תלם, בני אותו גיל ומאותו דור, כפי שיונה נהגה להתבטא. עשינו משהו בחיינו, איש איש בתחומו, בכישוריו ובתרומתו לסביבה בה הוא פעל וחי. נפגשנו בסמינר הרו"ש באפעל, יונה כמרצה בתחומי המחשבה הציבורית ואני כתלמיד הבא להרחיב את אופקיו. זו היתה חוויה אינטלקטואלית מרתקת וקשה, שממנה יצאנו, חברי ואני יחד עם יונה, לעבודה המשותפת על הספר, שראשיתו התלהבות ויצירה ואחריתו ידועה. לרגע לא חשבתי, שאני נחשב לתלמיד או סטודנט מן המניין, שניתן להפעיל לגביו נורמה מסוימת הקיימת בעולם האקדמי בהיררכיה שבין מורה לתלמידיו.

זאת תחושתי לגבי מכתבה של יונה, שבמרכזו הודעה חד־משמעית, שהספר הוא פרי כתיבתה וחלק מעבודת הדוקטורט שלה, וחלקנו יבוטא באמצעות קרדיטים כאלה ואחרים. מהלך זה זכה להכרה והסכמה בהנהלת יד טבנקין, וממנו נגזר כל ההמשך.

5. בסופו של דבר, ירושלים לא חרבה והספר יצא לאור. יד טבנקין הפיקה ספר כבד משקל וכדאי לקרוא בו, בזכות הכתוב בו. אני מקווה שהוא יזכה להכרה בקהילה האקדמית וימצא מהלכים בקרב האליטות הפוליטיות והתרבותיות, המכוונות את המחשבה הציבורית. אם תורשה לי הערה ביקורתית, להערכתי, הספר "עושים תושבים" של יונה הדרי רמג' איבד מהאותנטיות והראשוניות, כפי שבאו לידי ביטוי באספת הראיונות בקובץ "דברים בשם אומרם", שהופק על־ידי השלושה, ובכך הפך ספרה של יונה ל"במת נייר", כדבריה.

רפי תלם/משגב־עם

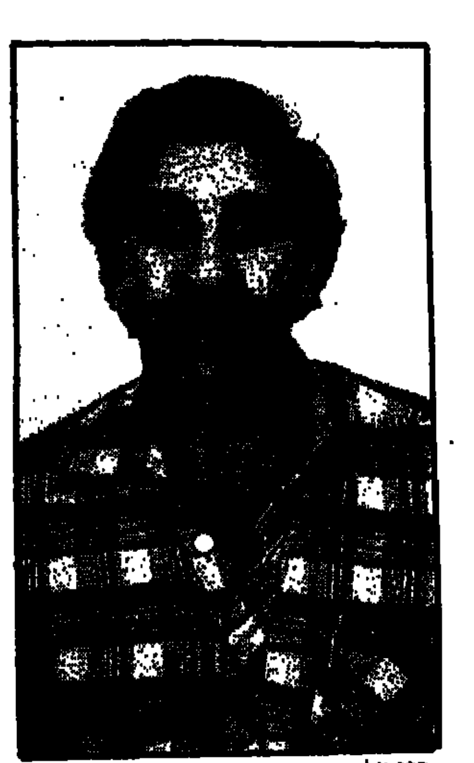
רפי תלם: התגובות הן פרי שיקול דעת משותף

הדף הירוק
שבועון על המשמר
עורך: יעקב לזר
מפיקה: מירה שחם גולן
עורכת לשונית: שפי שפר
צלם המערכת: בועז לניר
עריכה גראפית: שלומית שטיינר
משתתפים: סימה באר (באשרי), יהודה מרוז, רחל שלו, נחמן גלבוע, עמי ורזלבסקי, מירה שחם־גולן, עודד ליפשיץ, יגאל וילפנד, יעקב לזר, גיורא מנור, אריה פלגי, גרדה כהן, אליעזר מואב, רמי שני
מנהל מסחרי: יוסי כהן
הלוח הירוק מודעות ודרושים:
03-6388508 / 03-6388581,
מודעות: נחמית ברזוצקי טל' 03-6388575
מנויים: מיכל אושובסקי טל' 03-6388579
תיאום מודעות: נורית מגלר טל' 03-6388580
פקס: 03-372301
המערכת והמנהלה:
רח' הומה ומגדל 2, ת"א 67771
טל' 03-6388533, פקס 03-5370037
סדר, לוחות והדפסה:
הדפוס החדש בע"מ, טל' 03-6388555
תוכן המודעות על אחריות המפרסם בלבד

השיירה נובחת והכלבים עוברים

לא זכות הקיום שלנו עומדת על הפרק, אלא היכולת להתקיים. הכל זורם. הכל משתנה. ואנחנו, כמו חוף, כמו סוף, תקועים. מה עושים? מפרפרים. עושים תנועות. עושים בועות. מנסים לצוף. להיאחז בכל קנה קש, להישען על כל קנה רצוץ. בוטשים בטלפינו, מבעבעים, אנחנו בכל זאת מנסים. כי חפצי חיים אנו. ועדיין, במשבר קיומי מתמשך, יומיומי, חריף מאין כמוהו, אנחנו מקיימים מסגרת אנושית מורכבת, שנשמרים בה, תגידו מה שתגידו, ערכים אנושיים בסיסיים, שכמוהם לא תמצאו (חוזר שנית: לא תמצאו) במקומות אחרים.

קל? זה לא קל, חברים. זה קשה. קשה מאוד. מה עושים? נושכים שפתיים, אבל לא יושבים בחיבוק ידיים. מחפשים. מעלים רעיונות. אין טעם להרחיק את הספקות, להכחיש את החששות. חורקים שן וממשיכים. לדבר, לא לפחד להעלות על דל השפתיים את המלים הכי מפורשות. ייתכן שמה שהיה הוא לא מה שיהיה בשום מובן, בשום תנאי. הכל יכול להיות, לרבות אי־היות. הכל צפוי והאילוץ הוא נתון בסיסי. אבל אסור להתייאש, כי הייאוש הוא הרסני. הוא קטלני. הוא חסלני. הוא סופני.

גם אם השיטה אינה אפשרית עוד והמסגרת מיצתה את עצמה, ומהבחינה הכלכלית אין שום סיכוי להיחלץ מהבוץ, בכל זאת אי־אפשר לכבות את האור וללכת. זה לא הולך כך. זה לא אפשרי.

מה עושים אחרי כל המלים? מתמודדים עם הקושי. עובדים יותר, לא בהכרח יותר קשה, אבל אם אין ברירה – בוודאי. ויותר חכם. ויותר יעיל. אנחנו טרם התחלנו לגרד את כל שכבות השומן. עודנו מלקקים שמנת. זאת האמת. הבית מתחיל להישרף, אבל לנו לא בוער.

באופן פרדוקסלי דומה, כי המשבר שלנו לא נוגע לנו. החובות הם, כביכול, בעיה של הבנקים. העזיבות הן, כביכול, בעיה של העוזבים. אבל אנחנו, הנשארים, מה איתנו? לאן פנינו? הכלבים נובחים והשיירה עוברת? לא, חברים. אתם טועים. בדיוק ההפך. יד על הלב. היישירו מבט גלוי ותיווכחו: השיירה נובחת והכלבים עוברים. היוצרות התהפכו. הכל השתנה. ממכרות הפחם שלנו קשה לראות את האור בקצה המכרה, אבל אם יהיו די אנשים שירצו להמשיך לקיים את הקיבוץ, לא כתוב בשום שמיים שדינו נגזר לשבט.

האור הנכון מהבהב בלב. הוא לא ניצת על שום מגדלור. אם נפסיק לנבוח ולייבב על החושך, אולי לא ירחק היום שבו נראה זיק מן האור המתוק.

אנחנו מתלבטים, והלבטים הם כה אנושיים. טבעם של זרעי הייאוש שהם מצמיחים עשבים שוטים גם מתוך אדמה צחיחה, גם מתוך סלעים. הם אינם זקוקים לאדמה תחוחה.

אסור לתת להם לנבוט, כי הייאוש אינו מוביל לשום מקום חי.

זה לא עניין של "צריך לקום מחר בבוקר ולהפשיל שרוולים". לא רק זה. כמובן שגם זה, אבל לפני זה ויותר חשוב מזה, אין ברירה אלא להאמין שיש לנו די כוחות, גם אם מן הבחינה האובייקטיבית יש קושי רב ומעט סיבות טובות להאמין בכך.

השיירה – אנחנו – נובחת, והכלבים – תנחשו מי – עוברים. עד מתי, חברות וחברים?

אברהם שרון/רשפים

לכבוד רה"מ יצחק רבין

ימי הכנסת האחרונים של שנת 1994 ייזכרו כימי נפילתה של סיעת העבודה בכנסת. אין זה כשל נקודתי או חד־פעמי. חוסר היכולת לפעול מתוך אחדות ואחריות הוא ביטוי לתהליך מואץ של אובדן דרך ומלחמת הכל בכל בתוך המפלגה.

ישנה מחלוקת עמוקה בתחום החברתי־כלכלי ופחות בתחום המדיני. לא הכל אפשר לתלות באמביציות אישיות, אולם לא ניתן לפתור את הבעיות באמצעות ועדות שבראשן חברי כנסת. "ועדת שחל" לא תביא מזור להסתדרות, כשם שבעיות המפלגה נשארו בעינן, למרות ועדות הבדיקה למיניהן שהוקמו אחרי הבחירות לרשויות ולהסתדרות.

לדעתי, יש להקים צוות היגוי לנושאים פוליטיים, שלא יהיה בו ייצוג לשרים או ח"כים. הצוות צריך לתת מענה אסטרטגי ולא נקודתי. עליו לגבש תוכנית מקיפה שתובא לדיון בוועידת המפלגה, שאותה יש לקיים באפריל 1995.

אין אלה ימים מאושרים למפלגה ולחבריה. אני, כחבר קיבוץ, יודע מה המשמעות של היות תנועה שאופנתי להכות בה. אך כשם שלנו יש אמונה בצדקת הדרך ובתקווה שנצא מחוזקים בעתיד, כך יש להאמין, שלימוד לקחי העבר והתוויית תוכנית ראויה בהווה, יהוו בסיס איתן למימשל ראוי ומקובל על הציבור בארץ.

יגאל צחור/מרכז הוועדה הפוליטית בתק"ם

חזית נוספת

לקראת סוף השבוע, סוף השנה האזרחית, כלי התקשורת, האלקטרונית והכתובה בישראל, היו עסוקים מאוד בוויכוח על אישור תקציב המדינה של שנת 1995, חוק הכשר ובעיות הקואליציה, עקב מרדותם של שרים וחברי כנסת אחרים. באותה עת, באלכסנדריה, בחסותו, של נשיא מצרים חוסני מובארק, התכנסו מלך סעודיה פאהד ונשיא סוריה חאפז אל אסד. מועמר קדאפי, שליט לוב, לא הגיע. התברר שלחץ אמריקני מנע את השתתפותו. ללא ספק, חזית עוינת לתהליך השלום.

אחרי יומיים של דיונים, סעודיה מכריזה: נפעל נגד נורמליזציה עם ישראל, הקשרים האחרונים של ממשלת רבין עם הנסיכויות המפרץ וביקורו של האחרון בעומאן, כשהשולטן קאבוס בן־סעיד הזמין את ראש ממשלה, על מנת לדון בתהליך השלום באזורנו. מסתבר, לא לרוחו של פאהד המפגש הזה. הדבר תמוה, ועל כן בירושלים פונים להבהרה, מובראק מיהר להרגיע את ישראל.

בינתיים נוצרו שתי מחנות, שני צירים, כתגובה לוועידת קזבלנקה – לפי הגדרתו את הפסגה באלכסנדריה של הפרשן לענייני ערבים, [illegible] ענברי. והנני מצטט: "ציר קזבלנקה, צפון־אמריקה, ישראל, ירדן, נסיכויות המפרץ, ומולו – ציר הליגה הערבית, מצרים, סוריה, סעודיה, לוב."

נשיא סוריה אסד הולך אל מובראק, הוא מחפש מחסה, מפלט, הוא מבודד ומתוסכל מול הצלחות של ישראל כלפי שכניה, וכאמור במדינות האזור, הוכחה לכך שההיסטוריה חוזרת. ועל כך כתוב בספר ישעיה ל"ב: "לעוז במעוז פרעה ולחסות בצל מצרים". כדברי פרשנות שכתב על הוועידה שבאלכסנדריה, מכתיר את דבריו "מעז עשוי לצאת מתוק" (שופטים י"ד), וכך כותב: "כששלושת המנהיגים ייווכחו במגבלות כוחם" וכו'. על כן, לפני עניות דעתי, הפירוש הנכון: לו היה להם כוח לא היה יוצא מתוק. ימים יגידו מה הפירוש האמיתי של המפגש באלכסנדריה.

דב ניימן/געש

הסדר בלבד אינו מספיק

אמנם באיחור רב, אך בסופו של דבר יבוצע ההסדר לחובות הקיבוצים. לכאורה, הסדר זה אמור לפתור את בעיותיהם של מרבית הקיבוצים – אך לא היא. משום־מה אנו מתעלמים מן הבעיות המבניות הפנימיות, אשר מכבידות על היכולת הכלכלית שלנו. הכוונה למבנה התעסוקתי של חברי הקיבוץ, המנותק מכל כללי הכלכלה.

יש אצלנו שיעור גבוה של עובדי שירותים, שכתוצאה מכך יש לנו רק 50 אחוז ימי עבודה בתמורה. פירוש הדבר, שרק "משכורת" אחת למשפחה צריכה לכסות את הוצאות הקיום הגבוהות יחסית. כאשר אנו דורשים "לעובד בתמורה" 4,000־5,000 ש"ח נטו לחודש, הרי רק ענפים ומפעלים מאוד רווחיים יכולים לספק שכר זה. המשפחות החיות מחוץ לקיבוץ, אינן יכולות להסתפק במשכורת אחת בלבד.

למרבה הצער, חלקים גדולים מן הציבור הקיבוצי אינם מרוצים מן השירותים הצרכניים שלנו, למרות הפרשת מספר גדול של עובדים ושכירים לצורך הפעלתם. פירוש הדבר הוצאה כספית גדולה (לעבודה יש מחיר), אך הנאה לא מרובה: גם היעילות וגם משטר ומוסר העבודה אינם מן הגבוהים ביותר. מצב דברים זה מעיק קשות על היכולת הכלכלית של הקיבוץ, ולא רבים מסוגלים לעמוד בו.

אם לא די בכך, אנו נתונים בתוך תהליך מואץ של שידוד מערך התעסוקה הכללי. הולך וגדל מספר החברים הפונים לעבודות חוץ, ומקומותיהם בבית נתפסים על־ידי שכירים. במרבית המקרים, משכורתו של עובד החוץ אינה מכסה את עלות עבודת השכיר במפעל או בענף. ושוב, רק קיבוצים מעטים, להם מפעלים רווחיים מאוד, מסוגלים לשלם את המחיר הכלכלי הזה (עד מתי?). תהליך זה אפשרי, כי ניתקנו את החבר מחובת הקיום הכלכלי, ולכן לא כל כך חשוב שיגיע למשכורת הנדרשת לקיומו (שלו ומשפחתו), ובלבד שיבוא על סיפוקו האישי.

המדינה לא תממן אנומליה כזו. הדבר קורה לא רק לגבי העובדים הפשוטים, אלא גם בתחום העובדים המקצועיים, ואף חדר אל הניהול הבכיר (המועמד הפוטנציאלי בקיבוץ עייף ועובד בחוץ).

אין כל דרך להחזיר את הגלגל אחורה ולחייב שוב את חברי הקיבוץ למצוא את מקום עבודתם בקיבוץ (כל עוד אלה אכן מצויים ותפוסים על־ידי שכירים). אין דרך לעצור את התהליך, אלא להעמידו על בסיס נורמלי, תוך יצירת המחויבות האישית של החבר לקיומו ולקיום משפחתו, וכן הצורך ליצור את הרזרבות לבנייה וכו'. נורמליזציה זו, יחד עם ייעול השירותים והפרטתם, ימנעו את התמוטטותו הכלכלית של המשק הקיבוצי גם לאחר ההסדר.

משה ורנין/יקום

שלישי בצד
יעקב לזר

צוותי עבודה מטעם התנועות הקיבוציות החלו בימים אלה להעמיד ברחבי הארץ שלטים, המבטאים את הכמיהה להסדר והאמונה כי יושג במהרה. בתמונה: השלט ביציאה מת"א

פלאי הגימטריה
או־טו־טו צפוי הסדר בקרוב = 802
או בתשנ"ה או לא = 802

ההסדר – עכשיו ההצגה

בעקבות "קסטנר", "מלינקי" ו"יונתן פולארד", מעלה תיאטרון הקיבוץ את המחזה ההיסטורי "ההסדר", סאגה ישראלית כאובה, המשתרעת על פני 10 שנים. המחזה עוסק בתקוות, אכזבות, אשליות שהתנפצו וגעגועים לעולם טוב יותר, כפי שהם משתקפים במערכת היחסים המורכבת בין משפחת עולים מחבר העמים, המתגוררת בפתח־תקוה ומתקשה לשלם את שכר הדירה הגבוה לבעלי הדירה – משפחה קיבוצית שורשית ובעלת ערכים. בתפקיד דו"ח סוארי השחקן הוותיק יוסי קאנץ, שהושאל לתיאטרון הקיבוץ מ"הקאמרי". הצגת הבכורה באולם בעין־השופט, ב־25 בחודש. פרטים נוספים במדור המופעים.

הספק האמיתי והאמין לחברי הקיבוצים
שיווק אור בע"מ
מרכז ארצי לשיווק מוצרי חשמל ביתיים לתנועות הקיבוציות ולהתיישבות העובדת
ישירות מהיבואן לצרכן הקיבוצי
הגיעו טלויזיות 25" עד
סטריאופונית, טלטקסט, היפרבנד, 3 שנים אחריות
2580 ש"ח
וידאו שתי מערכות - מחיר מיוחד
רדיו טייפים ומערכות מהחברות
סניו * שרפ * איווה
במלאי רחב ובמחירים מיוחדים
מערכת מיני מוסיקה דגם חדש CH31 2020 ש"ח

להזמנות: מולי, משקי תק"ם - טל' 03-5212397 משה, משקי הקבה"א - טל' 03-6925474
לרשותכם אולם תצוגה ממוזג ברח' עמינדב 23 תל־אביב (ליד משקי הדרום)
שעות הפתיחה: א'־ה' 09.00 - 20.00, ו' 09.00 - 14.30
טל' 03-5628818-28 פקס' 03-5628838

הלוח הירוק
פרסם בו שלמכור
פרטים: 03-6388581/3/5

לרציניים/ות בלבד!!
עבודה לשנה
"במצפה משואה"
02-912464

בשורה
לכל הפנויים/פנויות
במושבים והקיבוצים
נפתח משרד חדש להיכרויות בעזרת וידאו
המשרד בהנהלת ארז מלמד
הכתובת: רח' העמקים טבריה טל' מקס 06-726250 טל' בבית 06-709212

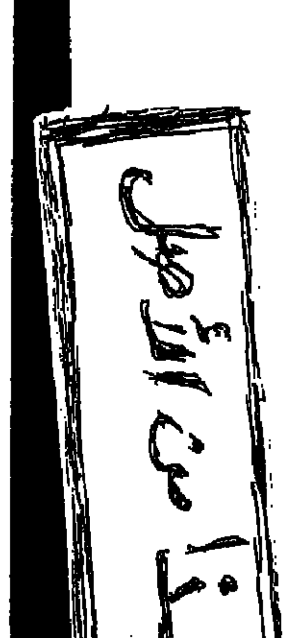

נחמן גלבוע

מו
שניר

בקיבוץ שניר משוכנעים שעוד יעלו אליהם לרגל ללמוד את המודל שלהם – שילוב בין קיבוץ ל"לא־קיבוץ". ההפרטה הגורפת שהחלה להתבצע אצלם מראשית מבוססת על הרעיון, שהכל נכלל בתקציב האישי, והפרט יחליט מה הוא רוצה שימומן במשותף. ילד בפעוטון או בגן יעלה לחבר שניר 800 ש"ח לחודש, ילד בבית ספר יסודי 270 שקל ובתיכון 250 ש"ח לחודש. הופרטו: מזון, אנרגיה, לימודים גבוהים, כביסה, טיפולי שיניים ונסיעות בריאות. נושא השכר הדיפרנציאלי נדחה עד לאחר ועידת הקבה"א, כשסולם המשכורות נע בין 2,000 ש"ח לפועל פשוט עד ל־15 אלף ש"ח למנהל בכיר

למרות שאנחנו מצויים רק בתחילתו של החודש, ניתן כבר עתה לקבוע בוודאות, שינואר 1995 יזכר כנקודת מפנה בתחום החברתי במדינת ישראל, בזכות שלושה חוקים חשובים שנכנסו בו לתוקף: חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק החיילים המשוחררים והחוק למיסוי רווחי ההון. מי ששומע את דורית אלמליח, מנהלת מגזר התיירות וממובילות השינוי בשניר, אינו יכול שלא להגיע למסקנה, שינואר '95 יירשם גם כנקודת ציון היסטורית בתולדות התנועה הקיבוצית. בחודש זה, יצוין כנראה בספרי ההיסטוריה, החל ביישומו של "מודל שניר".

"זה מודל שהוא עתיד התנועה הקיבוצית", אומרת אלמליח, "כדאי לקפוץ על המודל הזה ולאמץ אותו, כי הוא גאוני". בקיבוץ הארצי רחוקים מלהתלהב, אבל מנסים להציג את הנושא כמשחק פתוח. "היות שהתנועה הולכת לוועידה שתעסוק בצביונם של קיבוץ ותנועה, הצענו להם שייאבקו על המודל שלהם בוועידת התנועה, עם כל מה שמתחייב מזה," אומר מזכיר הקבה"א, עמירם אפרתי, "זה אומר, שבמידה שהמודל לא מתקבל, מי שנשאר בתנועה נשאר בהתאם להחלטות שיתקבלו בוועידה. אני לא בטוח שהם קיבלו את ההצעה הזו".

לפני שנעבור לתשובתה של אלמליח להצעה, ראוי להציג את המודל החדש, הנראה כשילוב ופיתוח של מספר רעיונות מוכרים. בשלב הזה הוחלט לבצע שני מרכיבים מתוך המודל, והם הפרדת העסק מהקהילה והפרטה כמעט טוטאלית. ביצועו של המרכיב השלישי – הכולל בחירה של החברים בין המשך קבלת תקציב אישי לבין קבלת משכורת אישית – נדחה לעת עתה. "זה עוד לא אושר ולא הופעל", מסבירה יונית קורן (שניר), שהיתה פעילה במחלקת ההשכלה בקבה"א ועובדת כיום כמנהלת עסקית בכפר־בלום. "אנחנו גם מחכים לתוצאות הוועידה, וגם הנושא עדיין לא מוכן".

15 אלף ש"ח משכורת גג

זה שנתיים פועלת בשניר מועצת מנהלים, בראשות מרכז המשק ובהשתתפות המלווה התנועתי עוזי צור (שמיר), והיא האחראית על התחום העסקי בקיבוץ. בקיבוץ על פי מודל שניר מקיימים את הענפים, כולל ענפי השירות, מתוך שיקולים עסקיים בלבד. כך, לדוגמה, נסגרו כבר לפני שנה המכבסה והקומונה, והחברים התבקשו לדאוג לנושא הכביסה בעצמם. חלק מהחברים רכשו מכונות כביסה ביתיות, וחלקם ממשיכים להשתמש במכונות ציבוריות המופעלות בתשלום. העסק משלם משכורות בהתאם למקובל בשוק החופשי בכל תפקיד ומקצוע. גם ענפי שירות, כמו המטבח והחינוך, ממומנים על־ידי החברים, ושכר עובדיהם נקבע בהתאם למקובל בשוק.

קביעת גובה המשכורות לכל תפקיד- עוררה רגישות רבה בקרב החברים. בשלב הזה, כאמור, מועבר שכר העבודה מהעסק לקהילה, אך בהמשך מדובר על האפשרות לקבל את הכסף ישירות לכיס. בשניר מספרים, כי גובה המשכורות נקבע על־ידי צוות חיצוני, שהורכב מיועץ למפעלים בנושא שכר, יחד עם היועץ הארגוני של הקיבוץ, ישראל צדפים מהרדוף. יחד עם זאת, יוזמי השינוי הממלאים תפקידים ניהוליים היו מעורבים בקביעת גובה השכר לכל משרה. הצוות החיצוני ישב עם מרכז המשק ומרכזי הענפים והרכיב משכורות, בהתאם ליכולת הענף לשלם. השכר מורכב מסכום בסיסי, בתוספת מרכיב הוותק וכן הערכת הממונים ובהם רכזי הענפים.

הבתים החדשים. רוצים להתאים את הבית למציאות המשתנה

משפחה עם שני ילדים רכים וילד בבית ספר, תשלם על חינוך 1,870 שקל לחודש צילומים: דוד עינב

המשכורות שהוצעו בתחילה נעו בין 2,000 ש"ח ברוטו לפועל פשוט, ל־15 אלף ש"ח למנהל בכיר. "הסכומים של 15 אלף ש"ח מול 2,000 ש"ח הוצעו כגבולות מדרגות השכר", אומר ישראל אגרא (שניר), עובד גידולי שדה וסטודנט לתואר ראשון במדעי הסביבה, "אלה לא הסכומים שהתקבלו בפועל, ומדובר על ברוטו. זה גם לא הסכום שיקבל החבר, משום שיכול להיות שנצמצם את הפערים. עם זאת, צריך לזכור שענף לא יוכל לשלם משכורות גבוהות מדי, כי אז כדאי להביא פועל מרג'ד או מקרית־שמונה, במחיר נמוך יותר".

כדי למנוע מצב, שבו חברי מועצת המנהלים ימנו את עצמם ויתגמלו את עצמם, הוחלט לבחור בשנה הראשונה את אפשרות שינוי הרכבה של מועצת המנהלים, ולבקש מהמלווה התנועתי לעמוד בראשה. "איתרנו בעיות שלוליה לחוזה בתחום המינהל התקין", מסביר אגרא, "מי ממנה? איך מתחלפים? מי תופס ג'ובים? בגלל שמדברים על משכורות עם פערים, כולם רוצים לעשות תפקידים שקודם אף אחד לא רצה לעשות, יש

מרכז הדרכה
גבעת־חביבה
לרכזי משק, לרכזי שירותים, למנהלי כוח אדם / משאבי אנוש ולחשבי שכר בהנה"ח בקיבוצים ובמפעלים
הנכם מוזמנים ליום עיון מס' 2
בדיני עבודה ובזכויות עובדים,
שיתקיים באולם בית הקבה"א בתל־אביב, ביום ג, 17.1.95 בשעות 09.00–15.00.
הנושא: זכויות שכירים העובדים בקיבוץ
חקיקת עבודה אישיים וקיבוציים ★ צווי הרחבה ★ מחויבות המעביד בתחום פנסיה ★ במב"חים ועוד...
מרצים: איתן אגמון – יועץ לניהול כוח אדם ויחסי עבודה. גיורא מיכאלי, עו"ד – מומחה בדיני עבודה ובייעוץ לקיבוצים.
יום העיון בנושא: "המאבק" על הפרנסה
עתיד מערך הפרנסה בקיבוץ נדחה!!
על המועד החדש, תבוא הודעה. לפרטים נוספים ולהרשמה: חני מורן, מרכז הדרכה גבעת־חביבה טל' 06-309258/9 פקס' 06-373335

אינטרפוטו
אלנבי 19, ת"א 03-5175346
מצלמת קנון EOS 500 ומדפסת 35X80
2,690 ש"ח
מצלמת קנון EOS 500 AF עם מגוף+פלש פנימי+DX וכל האפשרויות P.A.M.S
החלף מצלמתך הישנה מכל סוג (ע"פ שיקול החנות) במצלמת קנון EOS 500+עדשה
אינטרפוטו אלנבי 19 ת"א טלפון 03-5175346
באינטרפוטו ביתח המומות, סרטים, מצלמות, עדשות, פלשים, ניירות וכימיקלים
* מותנה בקניית מצלמה ועדשה

שלושה תחומים בעסק: תיירות, חקלאות ותעשייה. בקשר למנהלי התחומים, יצטרכו להחליט אם יהיו ברוטציה. בתפקיד מרכז משק, מזכיר וגזבר צריכה להיות רוטציה. מרכזי ענפים ימונו ויוחלפו לפי התוצאות העסקיות".

הפרטה מקסימלית

ההפרטה, שהחלה להתבצע החל מתחילת החודש הזה, יצאה מנקודת מוצא שלא היתה מקובלת עד עתה בתנועה הקיבוצית. במקום לדון בשאלה, אילו תקציבים יועברו מרשות הכלל אל הפרט, הוחלט כי הכל נכלל בתקציב האישי, והפרט יחליט מה הוא רוצה שימומן במשותף. על פי נתוני השנה שעברה, הוחלט להעמיד תקציב של כ־8,000 ש"ח בכל חודש ליחידה משפחתית, בהתאם לגודלה. תקציב זה נועד לממן את כל ההוצאות המשפחתיות. בשניר מעריכים, שההפרטה המלאה וביטול מספר פונקציות בתחום הצריכה, יביאו לחיסכון של כ־1.6 מיליון ש"ח, והקיבוץ יוכל לעמוד בתוכנית ההקצבה האישית המתוכננת.

צילום: בועז לניר

החל מיום ראשון שעבר הועמדה מחיר האוכל, וכל חבר מחויב בתשלום עבור הארוחה. בחורף מופעל חדר האוכל רק בצהריים, ואילו בקיץ תוגש בו גם ארוחת בוקר, בעיקר למען התיירים המתגוררים בחדרי האירוח. המחירים שנקבעו לחברי הקיבוץ מסובסדים, והתקציב יאוזן מרווחי הארוחות לתיירים. האנרגיה הופרטה כבר לפני שנה, והחברים משלמים עבור החשמל והגז. צוות החינוך הכין הצעת מחיר, שנועדה לשכנע את החברים להמשיך לחנך את ילדיהם בקיבוץ ולא במקום אחר. עבור כל ילד בגילאים הצעירים ישלמו החברים כ־800 ש"ח לחודש. בית ספר יסודי יעלה כ־270 ש"ח לחודש לילד. תיכון יעלה כ־250 ש"ח לכל חודש לימודים. בתחום הבריאות הופרטו טיפולי השיניים. רפואה פרטית ואלטרנטיבית הועברה כבר לפני שנה לתקציב האישי. גם נסיעות בענייני בריאות הן על חשבון החבר. תקציב התרופות נשאר משותף.

בתחום ההשתלמויות הוחלט, שמכיוון ששנת הלימודים נמצאת בעיצומה, יוכלו אלה שהתחילו ללמוד לסיים את השנה באמצעות מיסוי של כל הקהילה. הלומדים ימומנו באמצעות 285 ש"ח, שתשלם כל משפחה. עוד הוחלט, כי המיסוי נועד לממן שכר לימוד ומכסת ימי עבודה. הלומדים נדרשים לתרום לטובת העניין 15 ימי חופשה, מתוך ה־30 המגיעים להם בשנה. בחובות החבר מוגדרים 275 ימי עבודה בשנה, 60 ימי שבתות וחגים ו־30 ימי ח[ופשה] ומחלה. נושא התשלום המשותף להשכלה הג[בוהה] יהיה תקף רק לשנה הנוכחית. עדיין לא ברור האם [הו]א יופרט בשנים הבאות, ומה יהיה גורלם של א[לה] שלא זכו ללמוד ולרכוש מקצוע מכניס על [חשבון] הקיבוץ. בשיטה החדשה אין התחשבות בזכו[יות] העבר של החבר.

כוכבת (כוכי) גרסון, מנהלת חשבונות ורכזת תרבות, ניסתה להנהיג את ההתנגדות לשיטה החדשה. בשיחה איתה בשעת ערב מאוחרת, שבה היא יושבת במקום עבודתה ("כדי לסגור את חשבונות הקיבוץ הישן ולפתוח את הקיבוץ החדש"), היא מתמרמרת על חלק מאלה שיצרו את המציאות החדשה בשניר. "דורית אלמליח למדה 5 שנים על חשבוני, ורק אחרי שרכשה מקצוע טוב, הגתה את הרעיון הגאוני. הדינמיקה היתה כל כך מהירה, שלא היה זמן אפילו לחשוב על זה. מי שלא למד עד עכשיו, איחר את הרכבת ואכל אותה. הצעירים ייאלצו לעזוב את המקום, משום שלא יהיה להם מסלול ללימודים".

קרן לעזרה הדדית

קרוב ל־2,400 ש"ח לחודש לכל משפחה הושארו בתחום התקציב המשותף, או במינוח אחר, כמיסים מוניציפליים. בנוסף לשירותים כמו טיפול בנוי ואיסוף אשפה, ייכללו בסכום הזה תשלומים עבור ביטוח סוציאלי וגם המיסים התנועתיים. עמירם אפרתי רואה בכך ביטוי לרצון שלא להחריף את היחסים עם הקבה"א. "אני חייב לציין בחיוב, שלאורך כל הדרך לא נאמר שם שהם לא צריכים את התנועה. הם רק אומרים, שהם רוצים תנועה שלא מתערבת בחצר הקיבוץ".

160 ש"ח ייגבו מכל משפחה במסגרת המס המוניציפלי לטובת קרן לעזרה הדדית, שתתחיל לפעול גם לפני החלטתה והביצוע של שכר דיפרנציאלי. "עוד לא הוגדר מי ייהנה מהקרן", אומר אגרא, "אבל, למשל, יש לנו חבר שחודש לפני השינוי נפל ממיכלזון ושבר כמה חוליות בעמוד השדרה. זה בדיוק היעד של קרן עזרה הדדית". ברוריה ברזילי (שניר), חברת הוועדה לעזרה הדדית ובעבר חברת מזכירות הקבה"א, מציינת כי רעיון הקמת הקרן נלמד משני מושבים שיתופיים, בני־דרור ורמת־מגשימים, שבאחד מהם הוא גם מיושם בהצלחה. "אנחנו דנים באילו מצבים ועל פי איזה קריטריונים יינתן הסיוע מהקרן. תוך שבוע נביא את ההצעות לצוות השינוי וזה יעבור להצבעה בקלפי".

חבר שיגיד שקשה לו להסתדר משום שאין לו מקורות חוץ, יזכה לסיוע?

ברזילי: "חוסר במקורות חוץ לא יוכל להיות סיבה לעזרה בסידור החדש, כמו שלא היה גם בסידור הקודם".

הדיונים שלכם מכוונים כבר לשלב קבלת המשכורות?

"אנחנו עוסקים בחשיבה לעתיד; אבל גם כיום, אם מישהו לא מסתדר במסגרת ההפרטה עם טיפול בריאותי או עם עזרת הורים, הוא יזכה לסיוע. כיוון שההפרטה התחילה רק לפני שבוע, עוד לא נתקלנו במצב שמישהו לא מצליח לגמור את החודש".

נושא הקרן לעזרה הדדית עלה גם בשיחה שהתקיימה לפני כחודש בשניר, עם נציגי הקבה"א. פעילי התנועה ובהם מזכיר הקבה"א עמירם אפרתי (דן), המתאם החברתי יונתן ברוק (נגבה), רכזת המחלקה לחברה פאולה גלוזמן (עין־דרור) והאחראי על קיבוצי הליווי, דגי חבויניק (זיקים), תמהו מדוע לא הוחלט על מיסוי פרוגרסיבי, במקביל לאפשרות של שכר דיפרנציאלי. "מה שהולך להיות שם זה אפילו פחות מהמקובל במדינת רווחה קפיטליסטית", אומר חבויניק. לדברי ברזילי, עלתה סוגיית המיסוי בוועדה, אך לא זכור לה אם הוחלט להעבירה לדיון בקיבוץ.

להשלמת התמונה צריך לציין, שכל משפחה תחויב בתשלום 700 שקלים לחודש לפנסיה וביטוחים. לפני מספר שנים החל הקיבוץ בתשלום פנסיית זיקנה בסכום לא גבוה. הכסף שייגבה נועד להרחיב את התשלום לפנסיה מקיפה, שתכלול גם פיצוי על אובדן כושר עבודה וקצבת שארים.

מודל של שני מסלולים

החידוש העיקרי, שלפי שעה הוחלט לדחות את יישומו במספר חודשים, זוכה בשניר לכמה שמות: "תקציב מול שכר דיפרנציאלי", "המשך קבלת תקציב מול יציאה לעצמאות כלכלית", או "מסלול תקציבי מול מסלול חופש". הרעיון הוא, שבקיבוץ יחיו שתי אוכלוסיות על פי בחירתן. המושג "מסלול חופש" נועד לעקוף את התנגדותו של רשם האגודות השיתופיות לסידור החדש. בשניר טוענים, כי יש בידם מסמך חתום על־ידי הרשם, שבו הוא אינו מתנגד למודל המוצע. בכיר בקבה"א אומר, כי לדעתו אומר הרשם לאנשי שניר דברים שונים מאלה שהוא משמיע לאנשי התנועה.

"משפחה שתבחר במסלול חופש, תקבל את המשכורת ישירות אליה, ממנה תחויב לשלם את הבטחון הסוציאלי והמיסים המוניציפליים", מסביר אגרא, "היא לא תקבל תקציבים מהקיבוץ, והיא תעמוד מול שלטונות המס בעצמה. הם כאילו שכירים או תושבים במקום, אבל נשארים חברי אגודה, שנכסיה נמצאים גם בבעלותם. הקהילה תהיה חייבת לספק עבודה לכל מי שירצה להישאר במסגרתה. היא לא תתחייב להעסיק אותו בהתאם לכישוריו, אלא במסגרת האפשרויות במשק. ברור, שלכל מי שתהיה לו משכורת נטו מעל התקציב, יהיה כדאי לצאת למסלול של חופש. מצד שני, יש הכנסות של הקהילה מלבד השכר, כמו הכנסות מהשכרת מבנים לתושבים או סטודנטים. הכסף הזה נכנס לקופת הקהילה, והוא יסייע לבעלי השכר הנמוך שיישארו בקהילה. ככל שיהיו פחות חברים במסלול התקציב, כל אחד יקבל נתח גדול יותר מההכנסות האלו. זה ייצור חלק מהאיזון בין החברים".

מעבר להנחות תיאורטיות, לא ברור אם לתומכי הרעיון יש תשובות למספר שאלות המתעוררות לנוכח המודל החדש. כך, לדוגמה, קשה להבין מה יגרום לחבר המשתכר כ־2,500 ש"ח ברוטו להתאמץ ולהעלות את תפוקתו, אם בלאו הכי מובטח לו תקציב של 4,000 ש"ח בכל חודש. מאידך, אם עוגת התקציב זהה לזו של השנה שעברה, לא ברור מאין יילקחו הסכומים לתשלום שכר המנהלים. האם מתוכנן קיצוץ בעלות השירותים, או מהרווחים שיגדלו בזכות ניהול המתוגמל?

מזכיר שניר, גלעד שפרן, אינו מוכן להתראיין ולהתייחס להחלטות שנפלו בקיבוצו. בחודשים האחרונים מחזרים אחריו "ידיעות אחרונות" ו"ערוץ 2", אך הוא מעוניין לשמור על שקט תעשייתי עם הקיבוץ הארצי. הוא יודע שבקבה"א יש בכירים הטוענים שחברי שניר מעטו, רימו את התנועה ודורשים כבר עתה לדון בהוקעתם ממנה. "יכול להיות, שבסופו של דבר נפרסם, כי כל פעם הם מפרסמים דברים לא נכונים. זה מרגיז אותי ולכאורה תפקע סבלנותי", הוא אומר. בינתיים הוא נאמן להחלטה שקיבל יחד עם הבכירים מהקבה"א, לצנן את ההתבטאויות הנשמעות מכל צד.

דורית אלמליח מאמינה, שהמודל החדש הוא הפתרון היחיד לקיבוצי הליווי. "לי ברור, שלקיבוצים עניים זה הפתרון היחיד. כשאתה עומד בפני מצב שחוזר כמה פעמים בשנה, בו אין לקיבוץ תשובה לצרכים אמיתיים של חברים – ואתה עומד בוש ונכלם, כי אתה לא יכול לתת להם דיור הולם או השתלמות – אתה חייב לחפש פתרונות. כל היופי של המודל שלנו זה שהוא מאפשר שני מסלולים. הוא לא דורש מאף אחד לנצח בוויכוח בין ישוב קהילתי לקיבוץ. זה אמור לשחרר את כל הלחצים, משאיר רצפה בטוחה לכל מי שרוצה להיות שוויוני וחבר קיבוץ, ומעלה את התקרה לכל מי שרוצה דגם של ישוב קהילתי ומאמין שהקיבוץ בולם אותו. זה משאיר מבחינה חברתית את כולם ביחד, ואפשר לעשות משימות לאומיות וחברתיות בצורה הרבה יותר משוחררת".

אין חשש שתיווצר תחרות על משרות מרויחות?

"זה מצוין שתיווצר תחרות. מועצת המנהלים תבחר את התפקידים המרכזיים, ויש בה אנשים חיצוניים. יצטרכו לעבור מכרז וכל מיני מבחנים, והטובים ייבחרו. זו אחת המטרות של כל העניין".

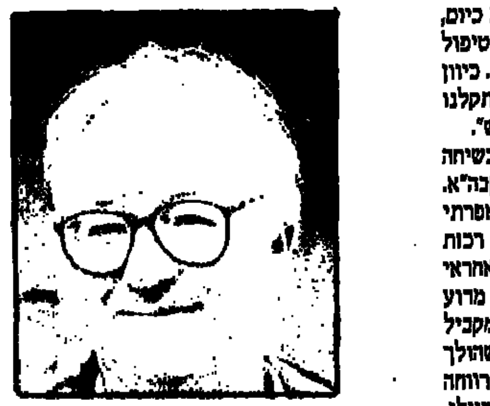

עמירם אפרתי: שייאבקו בוועידה

צילום: מאיר פרטוש

חבויניק: יגיעו בהכרח לישוב קהילתי

עשו לאחרים את העבודה

לעומת אלמליח טוען דגי חבויניק, שברור לו שהדרך בה בחרה מנהיגות שניר מובילה לישוב קהילתי. הוא טורח להדגיש שוב ושוב, שלא כמו פעילים אחרים בקבה"א, אין בו שום כעס על אנשי שניר, ודבריו נאמרים מתוך ראייה מפוכחת של הנושא. "אני מבין את מצוקתם של אנשי שניר, בתור מי שבא מקיבוץ שהתמודד עם משבר קשה במשך 10 שנים. אנחנו יצאנו מהמשבר בדרך אחרת. אני לא מאמין שיש סיכוי לחיות בשתי צורות חיים באותו קיבוץ. לדעתי, אם הם רוצים להמשיך בשינוי, עדיף שיחליטו כבר עכשיו שהם לא קיבוץ".

אלמליח עצמה לא בטוחה שהמודל שהוגדר על־ידה כגאוני יצליח בשניר. "הדילמה היחידה שלי, ואני אומרת זאת בכנות, שיכול להיות שבשניר זה יהיה קשה, כי אנחנו מולידי הרעיון. קשה לעשות מטמורפוזה תוך כדי החיים שלך, כשאתה יוצא מנקודת מוצא חלשה, בעיקר מבחינה כלכלית וכמותית של אנשים. אולי אנחנו לא נצליח לשרוד בזה. לא יודעת. המודל התגבש אצלנו ויכול להיות, שכשפן נסיונות אנחנו לא נצליח. קשה, בדרך כלל, גם להמציא מודל וגם לחיות אותו. קשה כשאין לך כסף להקל בינתיים על החיים, עד שלומדים לחיות לפי המתוכנן. אבל לילדים שלנו ולקיבוצים אחרים שיחקו אותנו, זה פשוט עושה את העבודה".

יונית קורן, מתומכות השינוי, היתה מעדיפה שלא לתת פרסום גדול למהלכים. "תנו לנו לעשות את המהלכים שלנו בשקט ובנחת. אנחנו כבר לא יכולים לעבור ברחוב. אנחנו רוצים לעשות את המהלכים בזמן המתאים ובקצב שלנו".

זה יוצר אי־שקט בשניר?

"יש איזה שהם חששות, כמו בכל תהליך שינוי. זה טבעי. גם בקיבוצים שעוברים הפרטה של חדר אוכל, יש חברים שזה עושה להם משהו נורא. מה שעשינו עכשיו זה הפרטה. לגבי השלב הבא, עדיין אין החלטה".

נושא ההפרטה מעורר אי־שקט בתנועה?

"לא, אני לא חושבת, כי אני מכירה קיבוצים נוספים שהולכים למהלך דומה, אם כי אולי לא כל כך דרסטי. המהלך השני גם מעורר עניין, גם מעורר שאלות והוא יותר מסובך. אנחנו חשבנו לעשות את התהליך בשלבים – גם כדי לתת לחברים להסתגל, וגם כדי ללמוד אותו יותר טוב ולהשלים אותו מכל ההיבטים".

מהי תחושתך האישית לגבי כל המהלכים האלה?

"אנחנו חיים בקיבוץ שמתאים את עצמו

המרכז היהודי ערבי לשלום גבעת חביבה
התחלה ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו
קורסים לערבית
למבוגרים ולבוגרי י"ב
הקורס השנתי
5 ימים בשבוע (א'-ה')
תנאי פנימיה מלאים
ערבית מדוברת וספרותית - 7 יח"ל
סיור לימודי למצרים
דחיית השירות הצבאי דרכנו
★
קורס למתחילים ולמתקדמים
יום בשבוע - כל יום ד' 9:00-15:00
ערבית ספרותית ומדוברת
פרטים והרשמה:
המרכז היהודי ערבי לשלום גבעת חביבה
ד.נ. מנשה 37850, טל' 06-373336, 06-309249

הודעה לציבור

מכירת עודפי מכס של מוצרי חשמל ביתיים.

הנהלת חברת "מחסני מכר ושיווק יפו בע"מ" מודיעה בזאת לציבור הצרכנים כי עקב הגברת תנועת הסחורות הרחבנו את המחסנים ופתחנו מחסני מכירה לקהל הרחב, באזור התעשיה החדש באור יהודה, שטח המחסנים כ 700 מ"ר, תנאי המכירה זהים כבעבר ולאור ההעברה וקבלת מגוון סחורות חדש אנו מוזילים את המחירים לתקופה קצרה עקב שחרורי מכס ועודפי מלאי גדולים אשר הצטברו במחסנים. ההנחות מגיעות עד 49%

להלן פרוט מחירים חלקי

טלויזיות "20 מתוצרת אקאי, טושיבה, רודקס, טקנאווה, שארפ, סנסוי	החל מ-	1290	סוג א'
טלויזיות "21 מתוצרת אקאי, טושיבה, רודקס, טקנאווה, שארפ סנסוי, בלאופונקט	החל מ-	1490	סוג א'
מייבשי כביסה; קריס–קרוס, זרוואט, קנדי, פילקו, קונסטרוקטה, קלווינטור, ברדר	החל מ-	1190	סוג א'
מכונות כביסה פתח חזית; פילקו, קנדי, קלווינטור, ברדר, קונסטרוקטה	החל מ-	1590	סוג א'
מכונות כביסה פתח עליון; פילקו, קנדי, קלווינטור, ברדר, קונסטרוקטה	החל מ-	1690	סוג א'
מקרר-אמריקאי 500 ליטר; גנרל אלקטריק, פילקו, ווסטינהאוז, קלווינטור, אמנה	החל מ-	3990	סוג א'
תנור אפיה ובישול מפואר תוצרת איטליה כולל הצתה, מכסה זכוכית, גריל מסתובב	החל מ-	1890	סוג א'
תנור אפיה בנוי מפואר תוצרת איטליה כולל גריל מסתובב	החל מ-	1290	סוג א'
כיריים בנויות תוצרת איטליה/ צרפת	החל מ-	570	סוג א'
שואב אבק הובר חובט כולל כבל נשלף, מנורת עבודה טורבו	החל מ-	890	סוג א'
שואבי אבק סופר טורבו, רודקס, הובר, tec, אולימפיק	החל מ-	490	סוג א'
קולטי אדים; רודקס אלקטרה סאוטר	החל מ-	250	סוג א'
רדיאטורים; רודקס, מייסטר, זקש, ברדר, ווסטינהאוז	החל מ-	245	סוג א'
ווידאו; jvc, שארפ, טושיבה, ברדר	החל מ-	1740	סוג א'
מדיח כלים גדול מפואר, 12 מערכות כלים	החל מ-	2390	סוג א'
מיקרו גל דיגיטלי, צלחת מסתובבת, רודקס, טטונג, ברדר, שארפ, סנסוי	החל מ-	650	סוג א'
מערכת סטריאו פנסוניק+ שלט+קומפקט דיסק+דבל קסט+דיגיטלי+אקולייזר	החל מ-	1590	סוג א'
טלפונים אלחוטיים פנסוניק, קוברה, יונידן,	החל מ-	370	סוג א'

כמו כן מוצעים במקום מוצרים קטנים כגון: זרועות לתליית טלויזיות, מסחטות פרי הדר וגזר, רדיאטורים, טוסטרים, מיקסרים, בלנדרים, מגהצים, קומקומים, קולטי אדים, רדיוטייפ מונו / סטריאו ועוד...

ועוד מגוון מוצרים מהחברות: אמנה, R.C.A. ג'נרל אלקטריק, קריסטל, סאוטר, הובר, אלקטרה, באוקנכט, רטבון, פילקו, דלונגי, פאגור, קלווינטור, בלאופונקט, J.V.C, אקאי, איווה, שניידר, מצואמה,

תנאי מכירה לציבור הקונים: תשלום במזומן, בכרטיסי אשראי: ויזה, ישראכרט, דיינרס, עד 18 תשלומים. אספקה מיידית. בשקים: אספקת סחורה 5 ימים ממועד פרעון השק. כל המוצרים חדשים באריזה מקורית ומלווים בתעודת אחריות מלאה של היבואנים / יצרנים

הובלות לכל הארץ כולל ביטוח — המחירים כוללים מע"מ ואינם כוללים הובלה

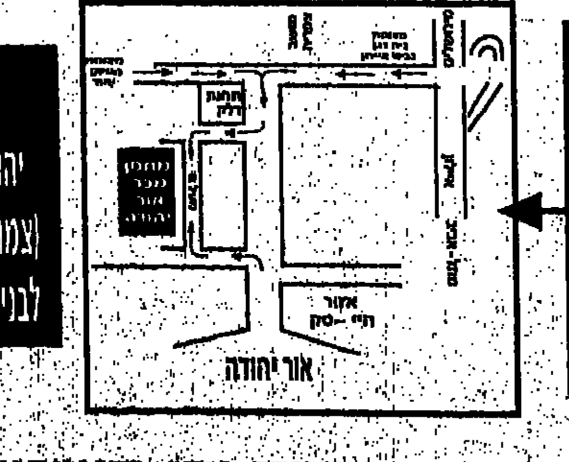

אור יהודה
רח' העמל 8
אזור התעשיה החדש
ליד אולמי אור יהודה
היפר חביב והיפר אמין.

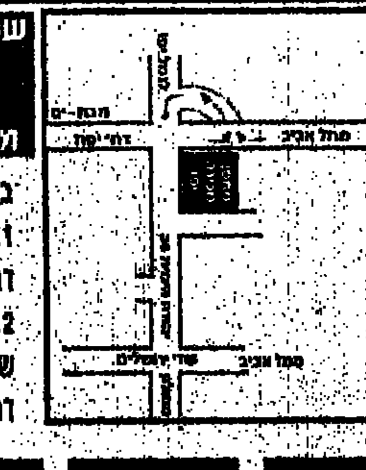

יפו
יהודה הימית 36
(צמוד לגשר, מתחת לבנין המכס ומע"מ)

שעות פתיחה: (בכל הסניפים)
א-ה 9:30-19:00
ו 9:30-14:00
מוצ"ש 18:30-23:00

באר שבע:
1. סניף סופר סנטר דרך חברון 4 (בנין גלי)
2. סניף קניון שאול המלך שכון יא' קומה תחתונה דרך שאול המלך באר שבע

"מחסני מכר ושיווק יפו בע"מ"

למציאות. ראינו לאורך זמן שיש שינוי בסביבה ואנחנו, כארגון חי, אם לא נתאים את עצמנו, אז לא רק שלא נתקדם, אלא ניסוג. השאלה היא, באיזה רמות לערוך שינויים. אני חושבת שבגלל שאנחנו קיבוץ צעיר, די הומוגני מבחינה גילית ואין לנו עומס סוציאלי, מתאים לנו לעשות את השינויים קצת יותר בגדול. כולנו בעלי כושר השתכרות, כולנו מסוגלים עוד להסתכל קדימה להרבה שנים. זה יותר מתאים לנו מאשר לקיבוצים אחרים, ויותר קל לנו לעשות את זה.

"אני חושבת, שמבחינת שניר זה היה חשוב והכרחי. בחיים שחיינו בהם, לא ראינו איזה שהוא אור בקצה המנהרה, וכל אחד שואל את עצמו: מה הלאה? אנחנו רוצים שהעתיד שלנו יהיה פה. אנחנו רוצים לחיות במקום הזה, בצורה הטובה ביותר. המקום יפה והאנשים קשורים אליו. בנינו פה בית, השקענו את מיטב השנים, גידלנו ילדים, ועכשיו אנחנו רוצים להתאים את הבית למציאות המשתנה".

עניים מול עשירים

למרות שהשינוי בשניר נעשה בהכרעת רוב דמוקרטית, היו כאלה שטענו כלפי מובילי המהלך, כי כוונתם היא להוביל את הקיבוץ לישוב קהילתי, שבו יישארו בבתיהם גם לאחר שיוחלט על פירוקו של הקיבוץ. התאמת הבית למציאות המשתנה מתפרשת גם כרצון לרשום את הבית הפרטי על שמם בעתיד, ולחסוך את שלב עזיבת הקיבוץ והמעבר לישוב קהילתי כפרי אחר. ההתפרצויות והמתח הגיעו לשיאם, כאשר התבררו הפערים בין המשכורות המוצעות. מאותו רגע החלו בשניר לדבר במושגים של ה"עניים" מול ה"עשירים". באוכלוסיית העניים נכללו כמובן עובדים פשוטים, משפחות חד־הוריות וחסרי מקורות חוץ. בשיחות הפנימיות הועלו החרדות, ולעיתים הובעה עוינות גלויה בין המחנות.

אגרא: "היתה למהלך תמיכה די רחבה, אבל בשלבים האחרונים – כשראו את הפערים שעלולים

דורית אלמליח: "כל היופי של המודל שלנו זה שהוא מאפשר שני מסלולים. הוא לא דורש מאף אחד לנצח בוויכוח בין ישוב קהילתי לקיבוץ. משאיר רצפה בטוחה לכל מי שרוצה להיות שוויוני וחבר קיבוץ, ומעלה את התקרה לכל מי שרוצה דגם של ישוב קהילתי"

להיווצר פה – יש מספר חברים שאצלם כבר נוצר קיבעון של 'הם' ו'אנחנו', ה'עשירים' מול ה'עניים'. מצד אחד, יש כאלה שמדברים על 'המנהלים שעושקים אותנו', שדירדרו את המשק ועכשיו לוקחים את המשכורות הגבוהות. מהצד השני, יש דיבורים על 'הטפילים שלא עובדים ויושבים לנו על העורקים'.

אלמליח: "יש כאלה שחוששים שיהיה להם רע במצב החדש. אנחנו מנסים לגשר בין המחנות. יש כל מיני רעיונות. אחד מהם הוא להביא אנשי מקצוע שמטפלים בקהילה במצב חירום, כמו שמביאים לישובי הגולן. מנסים לערוך הרבה שיחות".

גם כוכבה גרסון הגיעה למסקנה, שצריך להשלים עם השינוי. "אם היית פוגש אותי לפני חודשיים, היית רואה בן־אדם מת. למרות שבעלי עובר כמנהל תפעולי של המפעל וגם לי יש מקצוע טוב, הייתי נגד השינוי. לצערי, לא היו לי כלים ויועצים, כמו שהיו למזכיר. פניתי למחלקה לחברה, למחלקה המשקית ולמתאם החברתי, אבל גם הם מתלבטים, ולא קיבלתי מהם תשובות חד־משמעיות. כשאני שומעת את יעקב צור וגדליה גל, שמדברים על קיבוצים שיפורקו, אני כבר לא יודעת מה היא הדרך הטובה. אני נגד השינוי והריצה אחרי הכסף, אבל אולי אין ברירה. היום אני מבולבלת. לא נותר לי אלא לסמוך על זה, שמי שמוביל את השינוי יגלה אחריות ויעמוד בהבטחותיו לאורך שנים".

ישראל אגרא, שהגיע לשניר מאילון בגרעין בנים, משמיע דעה דומה. "אני לא גאה במה שהחלטנו. אני לא חושב שאנחנו מביאים איזו בשורה אדירה. נקלענו לזה מתוך חשש גם לעתידנו כקיבוץ וגם לעתידנו האישי ולביטחון הסוציאלי, לאחר שראינו קיבוצים העומדים בפני פירוק. עוד לא ברור לי איזה מין מקום יהיה פה, ואם יהיה טוב לחיות בו. לזה אני מתייחס, לא להגדרות של כן־קיבוץ או לא־קיבוץ. אני פשוט רוצה, שלאנשים שחיים פה יהיה טוב, ושכמה שיותר מהם ימשיכו לחיות פה. מהבחינה הזאת אני קצת חושש, משום שסביב השינוי נוצרו שני מחנות, שהולכים בהורדת ידיים ולא בדיוק מתפשרים. אני מקווה שנדע להתגבר על זה".

איך התרשמת מתגובת הקיבוץ הארצי לרעיון?

"בשיחה עם אנשי הקיבוץ הארצי אנחנו היינו בשלנו, והם דיברו על הוועידה, המועצה, הקיבוץ. קמה מרכזת ועדת חינוך ואמרה להם: חבר'ה אתם מנדנדים עריסה עם תינוק מת בפנים. נגמר הקיבוץ. את ביצוע החלק הבעייתי של החופש דחינו, על פי בקשתם".

מצב של המתנה

מזכיר הקבה"א, עמירם אפרתי, שהשתתף בשיחה עם אנשי שניר, ממתין עדיין לקבלת אישור בכתב על ההחלטות האחרונות שנתקבלו. "כרגע יש מצב של המתנה, למרות שמספר אלמנטים הנכללים בתוכנית של שניר והנוגעים להפרטה העמוקה שהוחלט עליה, הם בפירוש מעבר לכל דבר שהיה מקובל בתנועה עד עכשיו. אלמלא היתה ועידה, היינו עורכים איתם בירור, כדי לדעת בדיוק לאן אנחנו הולכים. אבל היות שיש ועידה שהולכת לעסוק בדיוק בנושאים אלה, יהיה מאוד לא נבון לחתוך איתם כעת".

מה יקרה אם הם בכל זאת יחליטו על מסלול המשכורות?

"אם הם יבצעו את ההחלטה, עלולים להתעורר נושא רשם האגודות ונושא חוק הקיבוץ. יש גם נושא של ערבות הדדית תנועתית. במסגרת ההסדר תידרש תרומת קרקעות, ואנחנו שומעים יותר ויותר קיבוצים, שאינם מוכנים לתרום לישוב שאינו קיבוץ. כרגע אני לא רוצה לדבר על סנקציות, כיון שאנחנו עדיין בשלב של דיונים. אבל צריך לזכור, שאם קיבוץ יוגדר כלא־קיבוץ, הוא לא ייכלל בהסדר הקיבוצים. נעשה כל מאמץ לסייע לו במחיקת חובות מול הרשויות השונות, אבל הוא לא ייכלל בהסדר הקיבוצים שיש בו מרכיבים של תרומת קרקעות".

בקבה"א רואים חשיבות רבה בתוצאות הוועידה. "הוועידה שתתקיים בשני מושבים במהלך 1995, תצטרך להחליט בין שתי חלופות הנוגעות לאופיה של התנועה", אומר אפרתי, "יהיה מי שיטען, שהתנועה לא צריכה להתערב בנעשה בחצרו של קיבוץ, וכל מי שרוצה יוכל להימנות על שורותיה. על פי ההצעה הזו, תדמה התנועה למעין מועצה אזורית, וגם ישוב שהוא חווה לגידול בקר ייכלל בה, אם רק ירצה בכך. מול זה תעמוד הגישה, שצריכה להיות תנועה של קיבוצים, וקיבוץ מוגדר על פי מה שנחליט עליו. זו הגישה שאנחנו תומכים בה. אם תתקבל ההצעה הראשונה, או לחילופין שניר תיכלל בהגדרות הקיבוץ, לא יהיה לנו מה לומר להם או לנסות להתערב בתהליך שהם עוברים. במידה שיוחלט אחרת, נצטרך לשבת ביחד ולראות מה יהיה הקשר העתידי, אם בכלל יהיה קשר כזה".

למרות הדברים הללו, לא קיימת אחדות דעים בתנועה לגבי הקשר העתידי עם שניר. בהנהגת הקבה"א יש הרואים בשניר מקרה מבחן להתייחסות אל מודל עתידי של קיבוץ, שחלק מחבריו ירצו להמשיך בחיים שיתופיים וחלק ירצו להיפרד מהם. האם במצב כזה צריכה התנועה להתנער מאחריות לאלה המעוניינים להשתייך אליה? חבריניק מודה, שאין כיום תשובה לשאלה הזו. התחבטות נוספת שאותה מעלים בקבה"א היא, האם לא עדיף מצב כמו זה הקיים בשניר, שבו יש הנהגה הנוטלת אחריות על הישוב, על פני המצב הקיים בקיבוץ ליווי אחר, שבו אמנם לא הוכרז על מעבר לישוב קהילתי, אך בפועל מתרחשת בו התפוררות, שתצריך מינוי של ועד מנהל חיצוני בזמן הקרוב ביותר.

ומה חושבת אלמליח על התנועה והוועידה? "אני אישית הזמנתי אותם לחיות שותפים לתהליך לפני יותר משנה. אמרתי להם: תבואו, תהיו שותפים, תלמדו איתנו, תנסו לשכנע. ובפועל הם לא ממש באו. זה הפסד שלהם".

זה חשוב לך?

"התנועה היא לא פונקציה מלמדת או משכנעת, מבחינתנו. זה עוד מפגש עם אנשים שאפשר לחשוב איתם. אם הם רוצים, הם מוזמנים. אם לא – אז לא. הם לא פונקציה יותר חשובה מראש המועצה האזורית ולנסי, או מישהו אחר".

תבואי לוועידה?

"זה לא מעניין אותי".

יריב בן שאול ז"ל

יריב בן־שאול ממעברות, נפטר לפני שבוע מהרעלת גז במקלחת באקוודור. ארונו הוטס ארצה והוא הובא לקבורה ביום א' בקיבוצו

מירה שחם־גולן

יריב בן שאול ז"ל (26), בן קיבוץ מעברות, מצא את מותו בזמן טיול באקוודור, בשל דליפת גז במקלחת. יריב הוא בנם של יוסי בן שאול, עד לא מזמן רכז מחלקת הקליטה בקבה"א, המשמש היום בתפקיד מזכיר קיבוצו, ורחל, עובדת אגרסקו ומנהלת הסניף האמריקאי של החברה. ללוויה, שהתקיימה בתחילת השבוע במעברות, הגיעה רחל ממיטת חוליה, לאחר ניתוח קשה שעברה בשבוע שעבר.

יריב, שהיה במסע תרמילאים בדרום אמריקה, התגורר בקיטו באכסניה בבעלות אשה יהודיה, המרבה לשכן ישראלים בביתה. הוא קבע עם זוג ישראלים שפגש במקום לצאת לארוחה משותפת, אך קודם לכן ביקש להתקלח. חבריו, שהמתינו לו, הבחינו שהוא מתעכב יתר על המידה והחלו להקיש על הדלת ולקרוא בשמו. משלא נענו, ביקשו מפתח ונכנסו למקלחת. הם מצאו את יריב עטוף במגבת, ככל הנראה חש לא טוב וניסה לצאת מן החדר ואז התמוטט. לדברי האורחים, הם חשו בצריבה קשה של גז בעיניהם, כאשר נכנסו להוציאו מחדר הרחצה. בדרום אמריקה מקובל לחמם מים באמצעות מכשיר גז, והרעלת דו־תחמוצת החמצן, שהוא גז רעיל חסר צבע וריח, היא אחד האסונות השכיחים שם.

"ניתן היה להצילו" סיפרו בני הזוג הישראלים בבכי למשפחה. "הרופא ושירותי ההצלה הגיעו אמנם במהירות, אך ללא ציוד החייאה. כל הנסיונות שלנו לעשות לו החייאה בעצמנו, נכשלו".

על פי החוק המקומי, נעשתה בדיקה שלאחר המוות וזו אימתה את החשש, שהמוות נגרם מחנק ממערכת הגז. ארונו של יריב הוטס לישראל והוא נקבר בקיבוצו, ביום א' אחר הצהריים.

שלושה שלבים לביצוע החוק

חוק חיילים משוחררים מיושם החל מינואר השנה. בתנועות ממליצים להקים ממענקי השחרור קרן השכלה לצעירים

נחמן גלבוע

"למרות שקיימנו ימי עיון למזכירי קיבוצים, רכזי ועדות השתלמות ורכזי ועדות צעירים בנושא חוק החיילים המשוחררים, ברגע שהחלו להגיע לקיבוצים התשלומים הראשונים בסוף דצמבר, הם פנו אלינו מופתעים ושאלו כיצד לנהוג בכסף". כך מקדים רכז המחלקה להשכלה בקבה"א, נח שגיא (שריד), את דברי ההסבר להמלצות שהתקבלו בשלוש התנועות לגבי המענקים הניתנים בימים אלה לחוזרי צבא. שגיא מוסיף, שהקיבוצים התבקשו לקיים שיחות עם הצעירים לגבי ההמלצות ולא להנחיתן כהחלטות, אך הוא מתרשם שרובם לא עשו זאת.

כזכור, עברה הצעת החוק לפני מספר חודשים את הליכי החקיקה, ועתה הוחל ביישומה המעשי. סכומי הכסף למשוחררים מורכבים ממענק שחרור הניתן לכל חייל וחיילת, ומענק נוסף הניתנים לאחת מן המטרות המוגדרות: השכלה גבוהה או הכשרה מקצועית, דיור, יוזמות עסקית. המענק הנוסף ניתן מקרן ממשלתית, שהוקמה למטרה זו. לדברי שגיא, לא טופל כראוי נושא המענק לפתיחת עסק וצעירי הקיבוצים לא יוכלו לנצלו. יחד עם זאת, הסכום הניתן לחייל יכול להיות מושקע כולו באחת מן המטרות האחרות.

התשלום בגין החוק יתבצע בשלושה שלבים. בשלב הראשון, המיושם בימים אלה, מקבלים החיילים שהשתחררו, החל מה־31 באפריל 94' ועד ל־31 בדצמבר 94', סכומים בהתאם לחודשי השירות מיום החלת החוק, המגיעים למקסימום של 4,000 שקל לחייל ו־2,800 שקל לחיילת. מתוך הסכומים הללו יהווה מענק השחרור כ־1,600 שקל לחייל וכ־1,050 שקל לחיילת. בשלב הבא יקבלו המשתחררים החל מ־1 בינואר 95' ועד ל־1 בינואר 97', 290 שקל עבור כל חודש שירות מהקרן הממשלתית, וכן 50 שקל עבור כל חודש שירות כמענק שחרור. בשלב השלישי, מתחילת 97', ייהנו המשוחררים מצבירה מלאה של חודשי השירות, וסכום המענק מהקרן יעלה ל־340 שקל לחודש.

ההמלצה העקרונית שגיבשו התנועות היא שכספי הקרן יהיו מיועדים להמשך הקניית השכלה לצעירים, ללא קשר לסכום המענק שיקבל כל משוחרר. המענקים ישמשו למימון שכר הלימוד, והצעירים ימשיכו במתן ימי עבודה למימון ההוצאות הנלוות. להמלצה זו נוספו מספר הסתייגויות, הקשורות לאופי החוק ולאפשרויות ניצול כספי הקרן. אחת ההסתייגויות קובעת, כי במידה שהצעיר לא ייצא ללימודים, או שילמד במוסד שאינו מוכר על ידי הקרן, הוא יגיש לקרן בקשה להעביר את הכסף לקיבוץ לצרכי דיור. המענק לצורכי דיור ניתן בתום 5 שנים ממועד השחרור ועד 9 שנים מיום השחרור. אם הצעיר לא ניצל את הכסף ללימודים אלא לדיור, מומלץ להחזיר לו את הסכום, אם יחליט לעזוב את הקיבוץ לקראת תום 9 שנים מיום שחרורו. בקיבוצים מהם מקבלים בנים עוזבים שכר לימוד מהקיבוץ ל־3 שנות לימוד, מומלץ לקזז את המענק הניתן על־ידי הקרן מסכום התשלום הניתן על־ידי הקיבוץ.

תמיכה לזמן קצוב

במפגש האחרון של קבוצת "המורדים" בתק"ם השתתף גם דגן, מזכיר הפנים עד לא מזמן. הקבוצה תנהל מאבק עיקש נגד תקציב השינויים

עמי דוז'נסקי

קבוצת החברים מיסודם של מזכירי תנועה לשעבר ופעילים בתנועה – שהתארגנה לאחרונה באפעל, במטרה להתנגד לתוכנית השינויים המוצעת על־ידי אריק רייכמן ומזכירות התנועה – הודיעה שתתמוך הפעם בהצעת התקציב שתוגש על־ידי המזכירות במרכז הקרוב, שיתכנס ב־19 לינואר.

אלי אברהמי, חבר בקבוצה, מסר כי במפגש האחרון השתתף גם דג'ן, שסיים את תפקידו כמזכיר פנים בתנועה, והוא מהווה תוספת רבת משקל לעניינם. בשלב זה הם יתמכו בתקציב, אשר יוגש לאישור ויהיה למעשה צילום של תקציב השנה שעברה, אם כי הוא עבר צמצומים קלים, ועל כך אין לאברהמי וחבריו כל ויכוח. לדבריו, הודיע אריק רייכמן שהתקציב יהיה הפעם זמני, עד שצוותים לבדיקת מבנה התנועה, אותם מינה עם היכנסו לתפקידו, יסיימו את עבודתם ויגישו את הצעותיהם למזכירות ואחר כך למרכז, ואז גם יוגש תקציב חדש, שיסתמך על ההצעות שיאושרו.

קבוצת החברים, שלא בחרה לעצמה עדיין שם, מביעה התנגדות חריפה לכוונה להשאיר בתנועה רק כ־60 עד 100 פעילים בשכר. הם מאמינים כי בתנועה צריכים לעבוד כ־300 פעילים, ולא בשכר. צוות מטעמם, שבראשו עומד ישראל אלקבץ [illegible] קציר, מזכיר תנועה לשעבר, ובו חברים אלי [illegible] מאיר זרמי, גם הם מזכירים לשעבר, [illegible] ירושלמי, מרכז ועדת גיוס תק"ם ושני [illegible] הסיכות בתנועה, הילל לויתן ויואל [illegible], תוכנית מפורטת לתהליך מובנה, שיארך [illegible] שנים ואשר בסיומו יישארו, כאמור, כ־300 פעילים.

במסמך שפרסמה הקבוצה לאחר [illegible] שהתקיים בשבוע שעבר באפעל, ובו השתתפו [illegible] חברים, נכתב כי הקבוצה מכירה בצורך בשינוי, [illegible] במסגרת כל שינוי שעובר או יעבור הקיבוץ [illegible] לשמור על יסודותיו המהותיים, והם [illegible] המשותפת על אמצעי הייצור, ערבות הדדית, [illegible] דמוקרטי, אחריות משותפת ושלילת [illegible] השכר הדיפרנציאלי.

מה קורה

מבוא חמה

אוהד של מנצ'סטר יונייטד

למרות הפרסומים לפיהם נמלט זוכה הלוטו, רסל חסיון, מאימת עיתונאים ושאר סקרנים אל מחוץ לקיבוץ, הוא שהה רוב הזמן בחדרו. עיתונאי שפגש בו במקרה בחצר ושאל היכן גר רסל, זכה לתשובה השיגרתית: "רסל נסע לחופש עד הודעה חדשה"

מיליונר הלוטו הטרי ממבוא־חמה יצא ממקום מחבואו וטס לביקור הורים באנגליה. האיש העשיר ביותר בגולן אינו מתכוון לעזוב את הקיבוץ, וחולם כבר על הרגע בו ישכים לעבוד בלול. מכל מה שנכתב עליו בעיתונות, הוא חש צורך להגיב רק על אמירה אחת: "אני אוהד של קבוצת מנצ'סטר יונייטד ולא של מנצ'סטר סיטי".

עתה כבר מותר לגלות, כי על אף הפרסומים כאילו לאחר הזכייה בחר רסל חסיון להסתתר מחוץ לקיבוץ ולעשות חושבים, לאמיתו של דבר הוא שהה רוב הזמן בחדרו שבמבוא־חמה, רק מספר הטלפון שלו הוחלף. לעיתונאים הרבים שצרו על חצר המשק נאמר, שרסל מבלה חופשה מחוץ לקיבוץ, ואחד ממקורביו אף סיפר, כי עיתונאי שעצר את המיליונר באופן מקרי בחצר ושאל אותו היכן גר רסל, זכה לתשובה השיגרתית, "רסל נסע לחופש עד הודעה חדשה".

חשבון הבנק שלו תופח בכרבע מיליון שקלים מדי חודש, ודי בעובדה זאת כדי להוציא אדם מהשורה משיווי משקלו הנפשי. מוסדות המשק שרויים בדילמה הבלתי צפויה שנפלה על ראשם, החליטו שלא ללחוץ עליו לקבל החלטות לגבי עתידו וכספו, ובשלב זה אף שקלו כיצד להושיט לו עזרה, כדי להקל עליו את ההתמודדות עם המציאות החדשה. "רסל היה כל חייו מספר שניים, אפילו בענף הלול בו עבד הוא היה רק מספר שניים. מעולם לא הטריד איש ולא פגע באיש, ופתאום הוא הפך למרכז העניינים. זה באמת יותר מדי בשבילו", אמר לנו חבר.

דוברו האישי, הקריקטוריסט מיקי ג'גו, אומר כי לרסל חשוב להמשיך לחיות בקיבוץ, והוא מתגעגע לרגע בו יירגע מחול השדים סביבו והוא יוכל לחזור לשיגרה ולצאת לעבודה. רסל חסיון נותר בן יחיד להוריו, אחרי שאחיו נהרג לא מזמן. הוריו המבוגרים ביקרו במשק בקיץ האחרון. ג'גו מספר, שאין לרסל איש בעולם, מלבד בנו הצעיר והוריו, החיים במנצ'סטר שבאנגליה. אגב, גם בעיר מולדתו יצאו העיתונים בכותרות ענק והכריזו על בן עירם, שזכה בכל הקופה בארץ רחוקה. דאגתו העיקרית היא לשלום בנו. "יש די מטורפים העלולים להעלות רעיונות איומים, כדי לזכות בנתח מהכסף שלו, וצריך לשמור על הילד". את עשרות המכתבים המגיעים אליו, ממיינים עבורו חבריו. נציגת האגודה "תנו לחיות לחיות" כתבה לו, כי היא משוכנעת, שכאדם העובד עם תרנגולות, ליבו נתון לאהבת בעלי חיים, ולכן היא מבקשת ממנו תרומה לאגודה. חבר אחד הישובים הדתיים בגולן כתב לו, שלעצמו אין הוא מבקש דבר, אבל הוא פונה אליו שיבנה בית כנסת במושב ויזכה במצווה גדולה.

מיקי ג'גו מספר בחיוך, כי בעיתונות נפוצה שמועה כאילו הגיעו לרסל עשרות הצעות נישואין. הסיפור האמיתי היה, שבתשובה לשאלת עיתונאי אמר ג'גו בצחוק, כי רסל קיבל עשרים הצעות נישואין, ביניהן שלוש ממנו עצמו, והעיתון קנה כל מלה.

עמי רוזינסקי

עין חרוד מאוחד

נחשו איזה נחש

"אנחנו עושים הכלאות בין מינים וסוגים שונים של נחשים ויש לכך תוצאות מרשימות: יוצאים לנו נחשים חדשים, שאינם קיימים בטבע", אומר ברק דותן, י"ב, האחראי על הנחשייה

בקיבוץ עין־חרוד מאוחד, בסמוך למשק החי המטופח, אותו מנהל שנים רפי לביא, נפתחה לאחרונה נחשייה וזכה כ־90 נחשים מסוגים שונים. אחראי עליה ברק דותן, תלמיד י"ב, ולצידו צוות של חמישה ילדים, בני 10־15, המתייצבים מדי שבת לקבל את פני הבאים, להדריך אותם ולסייע בידם להתגבר על פחדיהם הטבעיים.

איך מגיע נער צעיר לעסוק בתחביב כזה?

ברק: "בגיל 6 מצאתי נחש מסכן, גידלתי אותו וראיתי שמדובר בחיה די מעניינת. אבא, שבילדותו גידל גם הוא נחשים, עודד אותי להמשיך. רוב האנשים מפחדים מנחשים ולכן אינם מכירים את הצד האחר של הנחש, שבסך הכל אינו נורא כל כך. מתוך עשרות סוגים של נחשים, נמצאים בארץ שמונה ארסיים בלבד, מהם חמישה בדרום הארץ. חוסר הידע עלול לגרום לנזקים: פעמים רבות אנשים נתקלים בנחש ומרוב פחד ממהרים להרוג אותו. רק אחר כך הם מתעניינים מאיזה סוג הוא, וברוב הפעמים מסתבר להם שהרגו את נחש המטבעות. בכך הם משמידים את אויבו הגדול של הצפע וגורמים, למעשה, לנזק לסביבתם".

מגדלים חיות מחמד, כי אוהבים ללטף אותן ומצפים ממנה שתחזיר יחס. מה מושך בנחשים?

"מעניין לעקוב אחר גידולו של הנחש ולגלות שמדובר בחיה שקטה בדרך כלל, כאשר היא נמצאת בידי מטפל קבוע. נחש אוהב שמלטפים אותו ומגיב בהתאם. אנחנו עושים הכלאות בין מינים וסוגים שונים של נחשים ויש לכך תוצאות מרשימות: יוצאים לנו נחשים חדשים, שאינם קיימים בטבע".

בחופש הגדול האחרון התלבש הצוות על בית מוזנח והכשיר אותו לשמש בית גידול לנחשים, שכל אחד מהם נמצא בכלוב אישי. המקום מטופח ונקי, הודות לילדים המנקים את התאים ומאכילים את הנחשים, בעיקר בעכברים וחולדות – שאותם מגדלים במיוחד לשם כך. בשבת לפני הצהריים הנחשייה פתוחה למבקרים, ולמרות שהפרסום עד כה נעשה מפה לאוזן בלבד, רבים פוקדים אותה ומגיבים בהתפעלות ובהתלהבות. הילדים מלווים את הסיור בהסברים מקצועיים ובסיפורים פיקנטיים, ומאפשרים למבקרים להחזיק בנחשים הססגוניים וללטפם. לא מיותר לציין, כי כל הנחשים עברו ניתוח להוצאת בלוטת הארס...

ברק עם פיתון לבקן ואיגואנה מצוית

צילום: דוד עינב

איך מגיעים לאוסף כה גדול ומרשים?

"אנחנו קשורים עם יעקב סלע, מומחה בעל שם, המספק לנו את הנחשים המיוחדים, והוא גם המורה והמדריך המקצועי, המוכן להתחלק עימנו בכל הידע שצבר. כנראה שראה שאנחנו מאד רציניים והחליט להשקיע בפיתוח הנחשייה שלנו".

ברק, שסיים בימים אלה להכנת עבודת גמר על נושא הכלאות נחשים, מציג בפני כמה מן הנחשים המרשימים: קוברות עמניות, המקבלות את צורתן המוכרת רק כאשר הן חשות באיום; "גור" צהוב של פיתון, שאורכו כ־2.5 מ' ואותו יש לשאת על הכתפיים מחמת משקלו; נחש פעמונים, הזוחל על הרצפה ומכה בזנבו, הגורם לרעש מפחיד. בנוסף לנחשים ניתן לראות גם לטאות ענקיות מסוג איגואנה וכוח – הכל אוריגינלים. ועוד אני למדי על לשון הנחש, שתפקידה לזהות ריחות של גורמים זרים, והיא מסייעת לנחש לקבוע היכן בערך נמצא טרפו; על אופן ההתקפה של הנחש, שבדרך כלל אינו רואה, אך נע בזריזות למקום בו מתרחשת תנועה; ועל נחשים בעלי איברי זיהוי, הפועלים על עיקרון כמו אינפרא אדום, המסייע לזהות את מקום הקורבן. ברור...

מיכאל פאר

שדה נחמיה

תביעה נגד "חוליות"

"סטיירו", יבואנית של ציוד משרדי מפלסטיק, התלוננה אצל הממונה על ההגבלים העסקיים, כי "חוליות" מאיימת להפסיק לעבוד עם חנויות שיפיצו סחורה שהיא מייבאת. ב"חוליות" אומרים – להד"ם

חברת "סטיירו", יבואנית של ציוד משרדי מפלסטיק, חברת בת של חברה בשוויץ, התלוננה לאחרונה במשטרה ואצל יוסי מורדוביץ, הממונה על ההגבלים העסקיים במשק, על כי חברת "חוליות" מקיבוץ שדה נחמיה מנהלת נגדה מלחמה לא כשרה. על פי טענת "סטיירו", הפיצה "חוליות" מכתבים למספר חנויות המשווקות ציוד משרדי, ובהם תביעה – שלמעשה היא איום – שהחנויות יפסיקו למכור את מוצרי "סטיירו", שאם לא כן תפסיק "חוליות" לעבוד איתן. חברת "חוליות" נחשבת ליצרנית הציוד המשרדי מפלסטיק הגדולה ביותר בישראל. ביקשנו בקיבוץ שדה נחמיה את תגובת מנכ"ל "חוליות", יהודה [illegible] ואת תגובת מרכז המשק. בשדה־נחמיה הפנו אותנו למשרד עורכי הדין גולת־גולה, שמייצג אותם בתביעה זאת ובתביעות נוספות.

אומר עורך הדין אביתר קנולר: "הטענה של 'סטיירו' לא ברורה לי, כלל וכלל. לא ידוע לי על שום מכתב ש'חוליות' הפיצה. יתרה מזאת, ידוע לי על חנות אחת שמפיצה גם את 'חוליות' וגם את 'סטיירו'. כל התביעה הזאת היא קנטרנית, וניסיון של 'סטיירו' באמצעים לא לגיטימיים לתפוס פלח שוק. הם פרסמו בעיתונות שהם קיימים כשנתיים, בדקנו ברשם החברות והסתבר שהם קיימים אולי [illegible] חודשים. מנהל השיווק, שמואל קרביץ, הפנה את תשומת לבנו לכך, שבשטח פועלים 11 יבואנים חוץ מ'סטיירו', אז מה יש לנו דווקא להתנכל אליהם. אין לנו עניין במאבק עם אף אחד".

יבל ברקאי

ההוצאות על פי גבריאלי

שמיר גבריאלי מקיבוץ גבעת חיים מאוחד, אדם שחשבונות נהירים לו, ערך בעלון קיבוצו חישוב: כמה תקבל ובמה תוציא משפחה קיבוצית בת חמש נפשות, שיש לה שלושה ילדים בגיל גן ובית ספר, ושאחד ממפרנסיה עובד במפעל והשני בשירותים. (נניח כמורה. ותנוח דעתכם – לא כתוב שהגבר עובד במפעל והאשה כמורה, או להפך).

העובד במפעל ישתכר 5,100 שקל לחודש, והמורה (בדרגה בינונית) 3,000 ש"ח לחודש. כלומר הכנסה חודשית נאה של 8,100 שקל. ההוצאות על פי גבריאלי כוללות תשלומי מס הכנסה, ביטוח לאומי, בריאות, קופת גמל, תוספות לחינוך חינם (חוגים, תשורות), מס מקומי (ביוב, מים, גינון), שכר דירה, אוכל, כלבו, מרכולית וכיו"ב, הוצאות מוכרות לכל קיבוצניק מצוי. סך כל ההוצאות מגיע ל־7,805 שקל לחודש. מה שמשאיר למשפחה 295 שקל חופשיים לקניות מטורפות של בגדים, הנעלה, פינוקים שונים ולמותרות.

אז תגידו בעצמכם – בשביל 295 שקל בחודש, שווה כל הבלבול המוח הזה?

משלחת של 15 אינטלקטואלים יהודים וערבים מצרפת, התארחה השבוע בגבעת־חביבה ונטלה חלק בכנס בנושא "תהליך השלום, סיכויים ומכשולים". הכנס אורגן במשותף על־ידי "המכון לחקר השלום" שבגבעת־חביבה ו"המרכז הפלסטיני לשלום ולדמוקרטיה", שועפט, ירושלים, ונוהל ע"י שרה אוסצקי־לזר ונסיף מועלם. הרצאות הפתיחה ניתנו על־ידי פרופ' סמי סמוחה, ד"ר אילן פפה מאוניברסיטת חיפה, ד"ר פואד ריזק מרמאללה וד"ר זאק חסונה מפריס. בין חברי המשלחת פרופסורים למשפטים, לסוציולוגיה, פסיכיאטרים, סופרים והיסטוריונים. המשלחת ערכה ביקור במכונים השונים שבגבעה ובישובים הערביים לאורך הקו הירוק. חברי המשלחת מעורבים בחיי הקהילות היהודיות והמוסלמיות הגדולות בצרפת, בה חיים יותר מ־600 אלף יהודים, וקרוב ל־4 מיליון מוסלמים, רובם ממוצא צפון אפריקאי.

צילום: דני וסרלאוף

עמק יזרעאל

היחד נותן כוח

בסוף ינואר תחל לפעול באיזור עמק יזרעאל קבוצת תמיכה מיוחדת לחולי סרטן ובני משפחותיהם. היום, חיקי כספי מקיבוץ הסוללים, קורא לחולים מהעמק לבוא למפגש הפתיחה, להתרשם ולקבל החלטה לגבי המשך השתתפותם

לפני כחמש שנים הגה שלום לוי, מקיבוץ חולתה, את הרעיון להקים קבוצת תמיכה לחולי סרטן. שלום גייס את הפסיכולוג עמרי ציטרון מחיפה, ויחד הקימו את אגודת "חוסן", ראשי תיבות של "חולי סרטן נלחמים". המוטו שלה אומר: אגודה של חולי סרטן ובני משפחותיהם, להתמודדות עם מחלתם ולעזרה עצמית והדדית. שתי הקבוצות הראשונות הופעלו בקיבוץ יגור ובתל־אביב. בהמשך התרחבה הפעילות והוקמו עוד מספר קבוצות: בקרית־שמונה, כרמיאל, אשדוד וירושלים. כעת נמצאות בהתארגנות קבוצות תמיכה בעפולה, נהריה ורעננה.

בסוף ינואר תחל לפעול הקבוצה המיוחדת לחולים באיזור עמק יזרעאל. המפגש הראשון יתקיים במתנ"ס ויצ"ו בעפולה, וישתתפו בו הפסיכולוג עמרי ציטרון, המשמש יועץ לאגודה, והעובדת הסוציאלית מקסין פלטי (מקיבוץ הזורע), שתנחה את מפגשי הקבוצה.

הרוח החיה מאחורי הפעילות הוא חיקי כספי (מקיבוץ הסוללים), המשמש, בהתנדבות, כגזבר האגודה. חיקי מסביר את מטרת הקבוצה: "הקבוצה מיועדת לחולים ולבני משפחותיהם, המעוניינים להיפגש, לתמוך זה בזה וללמוד להתמודד עם לחצים, מתחים וכאבים בעזרת טכניקות שונות. במפגשים ניעזר באנשי מקצוע מתחומים שונים: פסיכולוגים, רופאים, אחיות, מרפאים באומנויות, הילרים, מרפאים אלטרנטיביים, תזונאים ועוד.

"אנו מעוניינים שתיווצר קבוצה שתכלול כ־20 חולים, דבר המבטיח נוכחות של 10־12 איש בכל מפגש שבועי. אנו ממליצים שאל החולים יתלוו בני משפחה קרובים ותומכים, וקוראים לחולים מהעמק לבוא למפגש הפתיחה, להתרשם ולקבל החלטה לגבי המשך השתתפותם. הניסיון מראה, כי יש חשיבות לתחושה שהאדם אינו יחיד במאבק, והיחד נותן כוח רב.

"האגודה שלנו סובלת ממחסור באמצעים כספיים ועל כן נדרשים המשתתפים לשלם עבור המפגשים והפעילויות. עם זאת, מי שלא יוכל לעמוד בדמי ההשתתפות – נלך לקראתו". בדבר פרטים אפשר לפנות אל חיקי בקיבוץ הסוללים, טל' 06־562616.

מיכאל פאר

להב

היענים קפאו מקור

קיבוץ להב, בשיתוף עם יזם פרטי, הקים חוות יענים ובה כ־600 עופות. גשמי הזעף שירדו בנובמבר ודצמבר והקור הרב גרמו למותם של עשרות יענים, והנזק הכספי הוא רב

פעם היה גידול יענים בארץ אטרקציה, היום הוא הפך להיות נפוץ למדי. גם בלהב מגדלים לאחרונה יענים, כ־600 במספר, והייחוד של הענף הוא שמדובר בהתקשרות בין יזם פרטי ובין הקיבוץ. יומי חדש, לשעבר חבר קיבוץ האון ובעל היסטוריה "יענית" בחוות היענים של האון, הביא איתו משקיעים, שהקימו לפני מספר חודשים את חוות היענים בשיתוף עם הקיבוץ.

ענף היענים קורץ ליזמים, מכיוון שכשהעסק הולך, אפשר לעשות בו רווחים נאים: הבשר נמכר בחו"ל בכ־30 דולר לקילוגרם, העור והנוצות משמשים בתעשיית הביגוד ומיועדים גם הם ליצוא. מכיוון שבלהב קיימת ממילא משחטת בשר, התאים להם הענף החדש. אבל ההתחלה היתה קשה. מזג האוויר החורפי, גשמי הזעף והקור של נובמבר ודצמבר, לא היטיבו עם העופות הגדולים. היענים, ששהו באזור פתוח ולא מקורה, היו רטובים במשך מספר ימים ופשוט קפאו מקור. חלקם הצטננו, חלו ומתו. מחירו של יען מבוגר הוא כ־3,000 שקל, ומכיוון שמדובר בעשרות עופות שהתפגרו, הנזק הכספי הוא רב. בגשמים הגדולים גויסו חברי הקיבוץ, ובמיוחד המוסדניקים הבוגרים, לפנות את היענים לאזור מקורה ומוגן. המפונים, שבדרך כלל לא שיתפו פעולה עם מושיעיהם, (גובה יען מבוגר כ־2.5 מטרים ומשקלו 150 ק"ג), שרדו ברובם, אבל חלקם, כאמור, לא עמדו בפגעי מזג האוויר והתפגרו.

אילת זיו, מרכזת הענף, מסבירה שהיען, כמו יתר הולכי על שתיים, זקוק לאנרגיה פנימית כדי להתחמם, ולכן חייב לאכול הרבה כשהטמפרטורה החיצונית יורדת. מה שקורה במציאות הוא ההפך מכך, אולי אישור להנחה הרווחת (ולא מהכיוון של טמינת הראש בחול), שהעוף הזה אינו מצטיין בחוכמה יתרה: כשיורד גשם, היען פשוט מתיישב על הקרקע, אדיש למה שקורה איתו, אינו מזיז עצמו כדי לאכול, וכך הופך לפגיע מאוד.

מירה שחטיגול

מטה אשר

לא מדברים על פחות מאליפות

הזכייה באליפות בשנה שעברה, הגבירה אצל קבוצת מטה־אשר את המוטיבציה. בקבוצה לא מדברים גם השנה על פחות מאליפות

יש שני שחקני חיזוק חסונים, אבל הבסיס בקיבוצי האיזור

אגודת הפועל מטה אשר בכדורעף, היא ללא ספק סיפור הצלחה בספורט הישראלי, ובוודאי בספורט הקיבוצי. בנות מטה אשר כבר הפסיקו לספור כמה פעמים זכו באליפות המדינה ברציפות, ובוגרי המועדון זכו ב־4 אליפויות ו־3 גביעים ב־7 השנים האחרונות. האליפות האחרונה הושגה כמובן בעונה החולפת.

מטה אשר הוא מרכז הכדורעף בגליל המערבי. הקבוצות הבוגרות בנויות על שחקנים תוצרת בית, שמתחילים להתאמן מגיל צעיר בבתי ספר שבהם יש מגמת כדורעף, כמו בחניתה ובכפר־מסריק. בכל הנבחרות בארץ, מילדים ועד בוגרים, ישנם נציגים ממטה אשר, שמצטיינים ומובילים את הנבחרות. גלעד דורון מעין־המפרץ, הוא דוגמה עכשווית טובה לכך. גלעד, קפטן מטה אשר, הוא שחקן מוביל בנבחרת הישראלית.

קבוצת הבוגרים של המועדון אוחדה לפני כ־7 שנים, ושמה נקרא מאז הפועל מטה אשר. האיחוד נערך בין עין־המפרץ וכפר־מסריק לבין אילון וחניתה. יו"ר הקבוצה הוא רמי דורון, אביו של גלעד. בקבוצה מחזיקים רופא צמוד ופיזיותרפיסט, וטורחים להדגיש, שאין לכך אח ורע בשום קבוצה אחרת. הקבוצה מנוהלת בצורה מקצועית לכל דבר ועומדת בכל הקריטריונים של קבוצה מובילה בליגה הבכירה.

מנהל מטה אשר הוא עופר מסר מכפר מסריק. לשאלה איך מצליחה הקבוצה להיות סיפור הצלחה בעידן בו נערך ויכוח נוקב על המשך דרכו של הקיבוץ, שבתוכו משולב גם נושא הקצאת תקציבים לקבוצות ספורט, הוא עונה: "התקציב שלנו הוא אכן מהנמוכים בליגה. בתקציב של מטה אשר מוחזקות שתי אליפויות – גם הנשים וגם הגברים – ואין עוד מועדון בארץ שעומד בסטנדרטים האלה".

צריך כמובן לציין, שהכדורעף זול יותר מכדורסל או מכדורגל, ולכן הוא מתאים יותר לתקציב הקיבוצי. המועצה האזורית מטה אשר תומכת בקבוצה וישנם גם ספונסרים שונים כמו אדידס, שמאמצת את הקבוצה.

איך אתם מצליחים להתמודד עם קבוצות כמו מכבי תל־אביב, כפר־סבא או בת־ים, שהן קבוצות מקצועניות לכל דבר?

עופר: "זו באמת בעיה, אבל אנחנו מתאימים את עצמנו לדרישות – כמובן, עם המגבלות הקיימות. גם אצלנו יש שני אימונים, בוקר וערב, וביניהם האנשים עובדים. כמו לכל קבוצה אחרת בליגה, יש גם לנו שני זרים מצויינים. האחד צ'כי ענק, שגובהו 2.07 מטר, עם 300 הופעות בנבחרת צ'כיה ושחקן רומני שמשחק בנבחרת רומניה. שניהם מתגוררים בכפר־מסריק".

הזכייה באליפות בשנה שעברה הגבירה את המוטיבציה. "בקבוצה לא מדברים על פחות מאליפות ומתכוונים לזה", אומר עופר, "צריך לזכור שזכינו באליפות בעונה שעברה, וכל הישג מתחת לזה יהיה כמובן פחות טוב. הליגה התחזקה מאוד השנה. העמקים, כפר־סבא, מכבי תל־אביב, בת־ים ומטה אשר, יכולות כל אחת לזכות השנה באליפות".

השנה, במסגרת אליפות אירופה לקבוצות אלופות, פגשה הקבוצה בסיבוב הראשון את אלופת קרואטיה וניצחה אותה פעמיים. בסיבוב השני התמודדה הקבוצה מול אחת הקבוצות הטובות באירופה, צ.ס.קא מוסקווה, והפסידה לה פעמיים, ובכך סיימה את הופעותיה במפעל האירופי.

במסגרת הליגה נמצאת הקבוצה במצב טוב מאוד, עם המספר הקטן ביותר של הפסדים, ורק מכיוון שחסר לה משחק אחד, היא אינה תופסת את המקום הראשון. בגביע המדינה עלתה מטה אשר לחצי הגמר, בו תתמודד מול מכבי תל־אביב.

גיורא הלפרין, מאמנה החדש של הקבוצה, שבא מקיבוץ המעפיל, רודה בחניכיו בשעת האימון. הוא רציני, מתוח ומנהל את האימון תוך הקפדה על משמעת קבוצתית מלאה. בולטת נוכחותו של הקפטן, גלעד דורון, שלא חדל לרגע מלדרבן את חבריו. הקבוצה מתכוננת לאחר פגרה קצרה, בשל מסע הנבחרת לנורבגיה. החבר'ה רעבים לכדור ומתכוננים במלוא המרץ למשחק הבא מול קרית־אתא.

בקבוצה מנסים ומצליחים לשמור על הצביון הקיבוצי, חוץ מגלעד דורון הקפטן, נמצא בה את שמעאי גלבר ותיק המגמה, גם הוא חבר עין־המפרץ, אייל אימנט בן ה־18, שחקן נבחרת ישראל מעין־המפרץ, אלכס שטיין, שחקן נבחרת הנוער, בן כפר־מסריק, ולדק קרטמבגן, עולה חדש שגר בכפר־מסריק, ובן ניר מגור שבא מהמעפיל והדרי הלפרין, בנו של המאמן.

תהיה גם השנה אליפות או לא? הלפרין משיב ש"הנבואה ניתנה לשוטים", אך גם הוא יודע שבקבוצה לא יקבלו פחות מכך. ומני המשחקים, למעוניינים, הם בימי שלישי ושבת בשבע בערב, את המשחקים הביתיים משחקת הקבוצה באולם נעמן.

ערן נבון

בתחנה המרכזית החדשה בתל אביב, יש הכל לצרכן - לכל טעם וגם ריח, לכל כיס וסגנון. גם המדרחוב מצוי שם, אבל אין תחליף לנחלת בנימין, שמציע קולינריה יוונית מצוינות. יאסו.

שוק רמלה לוד - גרבי צמר מסוגננות בחמש שקל

הכל בלירה
התחנה מרכזית כמחוז חפץ

רדול שלו

ההתחלה הבטיחה משהו אחר: חנויות בסטייל, תצוגות מעניינות וניקיון שלא ידענו כמותו. בקיצור, משהו שישכיח לחלוטין את התחנה המרכזית הישנה - יהיה יותר אירופה, פחות לבאנט. והנה, כעבור זמן לא רב מאז חנוכתה של התחנה החדשה בתל־אביב, הולכת הגברת ומתכסה באדרת המוכרת של אחותה הבכירה. בתוך החללים העצומים, בין חנויות מעוצבות שמציעות הלבשה והנעלה, מזון, דיסקים, חפצי נוי ומתנות, מתפשטים להם הדוכנים, הבסטות וירידים שונים ומשונים, שמעניקים למקום את הצביון המוכר, שפניו, מה לעשות, כפני המון האדם שגודש את התחנה. מי שמסתייג, הברירה בידו, ואיך שלא יהיה, התחנה המרכזית בשטוקהולם, למשל, היא לא ממש ממול וגם קר בה נורא.

אז בשבילכם, המעוניינים, שאוהבים את הקולות, הריחות והצבעים, את ההתקהלות ואת המציאות (הכל בלירה), ולא רק אותן – לפניכם כל ההתרחשויות הצרכניות שקורות במקום, שלמענן כדאי לקחת את הזמן ואולי אפילו להחליט, שהתחנה החדשה בתל־אביב היא מחוז חפץ ראוי בפני עצמו.

● שוק רמלה לוד, ביום ב' 14.00־08.00 וביום ו' עד 15.00, במדרשוק, קומה 3.

● יריד שייק אין, שמציע בעיקר חפצי חן מהמזרח הרחוק וכל מיני קוריוזים נלווים, ימים ג' ו־ד' 20.00־10.00, קומה 4.

● מכירה גדולה של "נעמן פורצלן" תתקיים עד ה־15.1, ולאחריה יתקיימו ברצף ירידים בתחומים שונים. קומה 4, בשעות 22.00־9.00, ביום ו' עד 15.00 ובמוצ"ש עד 22.00.

● עוד משהו. מי שומנו בידו ורוצה להתחדש בפריט חורפי כלשהו, סביר להניח שכאן ימצא את מבוקשו.

המבחר גדול, הנחות סוף העונה לא פסחו על חנויות התחנה, והחורף הלא בעיצומו.

● ועוד אחד. מי שהספיד את התחנה הישנה, הקדים לעשות זאת. רחוב הנעליים שוקק כתמיד, הפלאפל נותן ריחו ושירת הקסטות מתרישה כאז.

יריד נעמן - כלי מרק לחגשה, 49 שקלים

יריד המזרח

על הגג במדרחוב נחלת בנימין

רוצים הצעה לבילוי מושלם? קחו לכם יום שישי חורפי, עם שמש רכה ומפויסת, וטיילו לכם במדרחוב נחלת בנימין, בין הדוכנים שמציעים הרבה דברים יפים. בוודאי גם תקנו משהו לבית, לילדים, או מתנה לזוג שהולך להתחתן, וכדאי לכם לקנח בארוחת צהריים, שתיתן לכם קצת יוון בלב תל־אביב.

"טברנה דיוניסוס", נקראת המסעדה בנחלת בנימין 18. עולים לקומה השנייה, שהיא גם קומת הגג, בוחרים שולחן במרפסת המקושטת רחבת הידיים, והולכים להתענג שעה ארוכה על מזון קצת אחר, שמגיע בליווי מוסיקה יוונית אהובה. 4 פעמים הובאו לשולחננו לחמניות נימוחות ושומר כבוש – שניהם מעשה בית שאין לעמוד בפניו. בין לבין, הזמנו (3 סועדים) מנה קציצות בשר, סלט יווני קטן, פילה טונה ברוטב טריאקי ומאפה תרד לצמחונית שבינינו. המלים הרעות פשוט אבדו לנו בין הנגיסות ומצמוצי ההנאה. אז למה נשמור את התענוג הזה לעצמנו?

סלט יווני קטן – 14 ש"ח;
פילה טונה ברוטב טריאקי – 20 ש"ח;
קציצות בשר – 12 ש"ח;
מאפה תרד – 20 ש"ח.

"צמרת גבולות"
תעשיות ריהוט בע"מ
יש לך חו יש לך גב
תו אחריות לשביעות רצון הלקוח

ריהוט ברמה אחרת

בדאי להגיע לאולם התצוגה המרשים של צמרת גבולות, ולהתרשם מהעיצוב והאיכות של המוצרים השונים. חדרי שינה וחדרי ילדים מעץ מלא, פינות אוכל במבחר גדול, כורסאות טלוויזיה מיובאות מדנמרק, מבחר מערכות ישיבה בעור וכבד בשילוב עץ, וסווים.
הנחות גדולות לאור שנת הכספים ללקוחות חוזרים
לבעלים ולזוגות חדשים מחיר מיוחד

"צמרת גבולות" – תעשיות ריהוט בע"מ
רחוב היצירה 8 (על המפה), אזור תעשייה חדש אור יהודה טל' 03-5339287

1/2 שנה ואתם מוכנים
מוסד רופין להשכלה גבוהה
רופין - מקים מכינות במסלול אקדמי ובמסלול הנדסאים לסטודנטים שעמדו בדרישות הקבלה. ברופין - תוך חצי שנה תהיו מוכנים ללימודי המשך.

מכינה קדם-אקדמית למדעי החברה והרוח
לקראת לימודי תואר ראשון במסלולים
- כלכלה וניהול
- כלכלה וחשבונאות *
- בוגר בעסקים במגמות ניהול שיווק וניהול משאבי אנוש*
* בשנה בתהליך אישור של המועצה להשכלה גבוהה
מועד פתיחה - 20 בפברואר 1995

מכינה במסלול הנדסאים
מגמות הלימוד:
- מכונות
- תעשייה וניהול
- שיווק
- בניין
- קרקע ומים
- מחשבים
- אבטחת איכות
- פלסטיקה
- חקלאות - בעלי חיים
- טכנולוגיה ובקרה
- אדריכלות נוף
מועד פתיחה - 29 בינואר 1995
מה"ט המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

לפרטים נוספים:
■ בי"ס לכלכלה ולניהול טל' ישירים: 09-683052-3-4, 09-683003, פקס. 09-683091 ■ בי"ס להנדסאים טל. 09-683007 (ישיר), פקס. 09-683084
עמק חפר 40250

זכויות החבר

"מטרות העל" של הקיבוץ

"אני מציע לוועידת התק"ם להתחיל ולדון בנושא 'מטרות העל' שלנו, ולעשות זאת באיזמל קר של מנתח, מבלי לשמר פרות קדושות. לבדוק כיצד אנחנו עומדים מול העתיד, מול בנינו – ולא מול העבר המרשים, שהיום כבר שייך להיסטוריה"

נמרוד גונן

מה הן "מטרות העל" של התק"ם? מהם האמצעים לצורך השגת "מטרות העל" האלו?

אינני זוכר דיון כבד, מעמיק ורציני בינינו לבין עצמנו, בנושא של המטרות המשותפות שלנו בקיבוץ, להבהיר מה אנחנו רוצים ולאן אנחנו הולכים. נדמה לי שכל ארגון צריך מפעם לפעם להרים את הראש, להוציא את העיניים מתוך הביצה ולהסתכל קדימה, אל האופק (בשפה של היום "ראייה אסטרטגית"), ובעקבות זה לבחון מחדש את המטרות.

העולם משתנה בקצב מהיר, ישראל משתנה בקצב מסחרר. שלשום היה כאן כמעט כלום, אתמול הקמנו יש מאין, והיום אנחנו מנסים להידמות לארה"ב. והקיבוץ? הקיבוץ נשאר כשהיה! (כמעט).

קורה לעתים שארגון משנה את מטרתו עם הזמן, וזה בזכות השגת המטרה, או הפיכתה לבלתי רלוונטית (דוגמה לכך היא הקרן הקיימת לישראל: אדמות הלאום נגאלו והמטרות החילופיות הן נטיעת עצים, ביצוע עבודות עפר וכו'). ייתכן מאוד שגם אנחנו זקוקים לריענון מחשבתי והחלפת חלק ממטרותינו.

לדעתי, יש לקיבוץ שלוש "מטרות על" בלבד והן:

1) הצורך להיות כלכלי-רווחי;
2) השאיפה שהבנים ימשיכו בקיבוץ ליד הוריהם ויצרו חמולות;
3) השאיפה לייצר ולשמר ערך מוסף קיבוצי – רעות ואחווה בין שותפיו.

נדמה לי שאנחנו מערבבים בין "מטרות" לבין "אמצעים". היום כבר ברור כמעט לכולם ש"הלינה המשפחתית", למשל, היא בסך הכל "אמצעי", למרות שחלק מאיתנו חשב בזמנו שזוהי "מטרה". נדמה לי ש"ערכים מקודשים" כמו עבודה עצמית, ייצור, יישוב הספר, התיישבות, שוויון, הפרדת העסק מהקהילה, לינה משותפת, מחסן בגדים, חדר אוכל וכו', הם אמצעים בלבד (מטרות ביניים), וצריך לבחון את השימוש בהם רק על פי האפקטיביות שלהם – כלומר, עד כמה הם מקדמים אותנו אל שלוש "מטרות העל".

אני חושב, ששוויון והסתפקות במועט היו תנאי הכרחי (אבל בלתי מספיק) לצורך הפיכת קבוצה חסרת ידע, ניסיון ומשאבים, לקבוצת חלוצים המתיישבת בארץ לא נושבת וצריכה לחיות מעמל כפיה בלבד. היום כבר יש לנו מדינה, והיא הדואגת לענייני החקלאות, ההתיישבות והביטחון. (אולי היא עושה זאת לא מספיק טוב, אבל אנחנו בקושי יכולים לשנות משהו).

נושא הקמת המדינה הוא רק מרכיב אחד במערכת השינויים שחלו סביבנו, ויש נוספים, למשל, חזרה מינימלית של בני משק מהצבא הביתה והפיכתנו לישוב "דודורי", עם גיל ממוצע של +50, במקום קיבוץ "רב-דורי".

לאור כל הנ"ל, אני מציע לוועידת התק"ם להתחיל ולדון בנושא "מטרות העל" שלנו ולעשות זאת בעיון מפוקח, באיזמל קר של מנתח, מבלי לשמר פרות קדושות: לבדוק כיצד אנחנו עומדים מול העתיד, מול בנינו – ולא מול העבר המרשים, שהיום כבר שייך להיסטוריה.

מעוז-חיים

איור: שמוליק ק

יש חוק

רכוש הקיבוץ אינו ניתן לחלוקה

אין לפסול הצעות הבאות לשפר את מעמדו של חבר הקיבוץ, או לשריין זכויות חשובות לתפקודו התקין של החבר והקיבוץ. אולם אין להפוך ולשנות את הקונספציה הבסיסית, הקובעת "בעלות הכלל על הקניין", כיסוד מוסד של התפיסה הקיבוצית

עו"ד יוסף רונן (ארגס)

חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, יחד עם חוק יסוד: חופש העיסוק, נושאים את הבשורה של המהפכה החוקתית. יש לזכור, כי מרבית זכויות יסוד בישראל היו עד לחקיקת חוקים אלה יצירתן של הלכות שגובשו במשך שנים ארוכות בפסקי דין שניתנו בבג"ץ.

השופט ש.ז. חשין, בפסק דין מ-1949, הכיר בזכות לחופש העיסוק בכותבו: "כלל גדול הוא, כי לכל אדם קנויה זכות לעסוק בעבודה... שיבחר לעצמו... כל זמן שאינה אסורה מטעם החוק... וזהי זכותם, זכות שאינה כתובה עלי ספר, אך נובעת מזכותו הטבעית של כל אדם לחפש מקורות מחיה." השופט לנדוי מוסיף ב-1962, כי מדובר בזכויות יסוד "שאינן כתובות עלי ספר", אלא נובעות במישרין מאופיה של מדינתנו כמדינה דמוקרטית השוחרת חופש.

אין כל ספק, כי ברגע שהכנסת חוקקה את שני חוקי היסוד האלה, הערכים והנורמות הכתובים בהם מחייבים כל אזרח במדינה, כולל חברי הקיבוצים. אולם אין לתת להם בשום אופן פרשנות גורפת, כפי שמנסים כמה חברים בתנועה הקיבוצית לעשות. אותם חברים מבקשים להחיל גם עלינו, חברי הקיבוצים, לקבל כמות שהם את הנחות היסוד והערכים הכתובים בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הנחה זו אינה נכונה ואינה יכולה לעמוד במבחן משפטי ולא במבחן הסבירות.

בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו מופיע עיקרון ש"אין פוגעים בקניינו של אדם". על בסיס עיקרון זה, נאמר ברשימה שהתפרסמה ב"הדף הירוק" 30.8.94 על ידי דני לוז, כי "אנו החתומים מטה... תובעים ייזום וביצוע פעולת חקיקה בכנסת בקשר לזכויות הסוציאליות הנצברות, וזכויות קניין הנצברות."

בפרק מטרות החקיקה נאמר, בין השאר: "יצירת זכויות בעלות על דירת מגורים תקנית בהתאם לוותק" וכן "יצירת זכויות בעלות במסגרת עמותת חברים על מקרקעין וציוד..." וכן "יצירת זכויות בעלות בנכסים המשמשים ליצירת הכנסה בקיבוץ..." כמו כן נכתב ברשימה, כי "יש בחקיקה זו להבהיר ולחזק את מעמדו של חבר קיבוץ כבעלים וכשותף בנכסי הקיבוץ..." ודובר על "המרת זכויות בעלות של הפרט על נכסים המשמשים למגורים בקיבוץ ונכסים משקיים בקיבוץ, במענק עזיבה".

יש לזכור, כי הזכרת המושג "קניין" בחוק יסוד אינה באה ואינה יכולה למנוע מקבוצת אנשים לערוך הסדר של זכות הקניין לפי רצונם בלבד. אני בדעה, כי מה שנקבע בפרק הון הקיבוץ בתקנון הקיבוץ, הקובע כי "לא תחול על חבר קיבוץ אחריות אישית בעד חובות הקיבוץ או התחייבויותיו", וכי "רכוש הקיבוץ אינו ניתן לחלוקה", משקף את רעיון הקיבוץ, ואין לשנות מן היסוד את התפיסה הרעיונית המונחת ביסוד תקנון הקיבוץ.

תקנון הקיבוץ אינו מבחינת כזה ראה וקדש. אנו חיים בתקופה מאוד דינמית, אשר מעמידה בפני החברים אופציות שונות לחיים שיתופיים. אין אני פוסל, חלילה, מאף חבר לנסות ולהציע הצעות הבאות לשפר את מעמדו של חבר הקיבוץ, ואף לשריין כמה זכויות חשובות לתפקודו התקין של החבר והקיבוץ. אולם אין אני מוכן להפוך ולשנות את הקונספציה הבסיסית המונחת ביסוד הקיבוץ, הקובעת "בעלות הכלל על הקניין" כיסוד מוסד של תפיסתו.

יחד עם זאת, אני קורא לערוך שינויים הכרחיים, אשר יבטיחו את הזכויות הסוציאליות של חברי הקיבוץ. ב-1972 הצעתי, במסגרת תוכנית להקמת מחלקה משפטית בתק"ם, שייבחר לה משפטן אשר מתפקידו יהיה לעקוב אחר הצעות חוק שונות המובאות לכנסת, על מנת שזכותנו כקיבוץ לא תקופח בכל מיני חוקים אשר תהיה להם נגיעה ישירה למעמדו הפיננסי, כלכלי וסוציאלי של הקיבוץ. לצערי הרב, הצעתי למבנה המחלקה המשפטית, שהיתה אמורה להיות מורכבת משלוש מחלקות, נדחתה ברוב קטן, וככך, בשל חוסר ראיית הנולד, הזנחנו שטחים נרחבים של זכויות, שלא נוצלו כדין על ידי התנועה הקיבוצית.

רק ב-1986 התחלנו להתעורר ולראות כי בעוד ציבורים אחרים מקבלים כל מיני הטבות, אנו התעלמנו מהתחום הזה, ועל כך אנו משלמים מחיר יקר. בעוד כל איגוד מקצועי דאג, ובצדק, להבטיח את הזכויות הסוציאליות הבסיסיות של חבריו, אנו הזנחנו שטחים חשובים, כמו ביטחון סוציאלי לחברי קיבוץ, ביטוחים למיניהם, קרנות פנסיה, קרנות חיסכון שונות.

כשנזכרנו בכך, המצב היה שונה בתכלית. עמדנו בפני משברים פיננסיים, משחקים בבורסה והמגלומניה שתפסה את חברינו במפעלים האזוריים. אני מאמץ את ידיהם של החברים המחפשים פתרונות על מנת להבטיח את התנאים הסוציאליים לחברי קיבוץ, אך מתנגד נחרצות לניסיון לפגוע בנורמות הרעיוניות הבסיסיות שהן לוז הקיבוץ.

[illegible]

מוסד להשכלה גבוהה רופין
ביה"ס לכלכלה ולניהול
לימודי תעודה
נמשכת ההרשמה
• קורס שיווק ומכירות
מרצה עיקרי: ישראל ציגלמן
מועד פתיחה: 31.1.95
משך הקורס: 8 שבועות, יום ג בשבוע, 09.30 – 16.00
הקורס מיועד למנהלי שיווק ומכירות, המעוניינים לרכוש ידע מקצועי, ולמתעתדים לעסוק בניהול צוות אנשי מכירות
מטרת הקורס, להקנות למנהלי שיווק ולמנהלי מכירות, כלים מתקדמים בשיווק
• קורס שיווק, מכירה ופרסום בתיירות
מרצה עיקרי: קותי לוריא
מועד פתיחה: 1.2.95
משך הקורס: 10 שבועות, ימי ד, 09.15 – 16.00
הקורס מיועד לאנשים העוסקים בפרויקטים תיירותיים ובתחומי המלונאות והתיירות, ולאנשים המתעתדים לעסוק בתחומים אלו
מטרת הקורס, להקנות כלים מתקדמים לשיווק, למכירה ולפרסום בשוק התיירות
לפרטים ולהרשמה: לימודי תעודה, ביה"ס לכלכלה ולניהול, ביה"ס למלונאות ולתיירות מדרשת רופין 40250, בימים א'-ה' בשעות 08.30–15.30
טל' 09-683072; 09-683095, פקס' 09-683096

אבישי גרוסמן

שלבים בקודש

האם זה חוק טבע, הכרח היסטורי, שניאלץ לעבור את כל המסלול האמריקאי, כולל השיטות שהוכחו כפחות יעילות ופחות אנושיות? האם גזירת גורל היא שמה שהחברה המערבית העסקית למדה מאיתנו ניאלץ ללמוד מחדש מתלמידינו?

במאמר שנכתב על ידי פרופ' אברהם יוגב וד"ר חנה איילון מצאתי את הציטוט הבא: "מבין עורכי הדין והמשפטנים שקיבלו תעודת בגרות בישראל בין השנים 1951-1960, 19% היו בוגרי מגמה מדעית בתיכון. אצל אלה שקיבלו תעודת בגרות בשנים 1971-1984, עלה שיעור בוגרי המגמות המדעיות בתיכון ל-38%. אם תהליך הקבלה לפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב מייצג את הנעשה בכלל בפקולטות למשפטים, יעלה שיעור בוגרי הכיוון המדעי בתיכון בקרב משפטני הדור הבא ל-80%. התחושה הרווחת בציבור כיום היא, שאת מקומם של עורכי הדין והמשפטנים רחבי האופק ובעלי השקפת העולם ההומניסטית הולכים ותופסים אנשי מקצוע בעלי השקפת עולם צרה וספציפית."

החוקרים דיווחו בהרצאתם בפני פורום של אנשי חינוך, שאנשי הפקולטות למשפטים עצמם חרדים לדמות הבוגרים, שיהוו את דור המשפטנים של העתיד וישפיעו במידה רבה על דמות החברה שתתעצב בארץ. במהלך הדיון, בו לקחו חלק חוקרים ואנשי חינוך בכירים, דווח על המגמות ודרכי המיון הנהוגות כיום בארצות-הברית, ארץ הקפיטליזם היעיל והמרוויח. שם כבר הגיעו למסקנה, שחיוני לחברה האמריקאית לשמור על האופי ההומניסטי של מקצועות כמו משפטים, רפואה ומינהל עסקים, ולכן ניתנים שם בונוסים גבוהים למועמדים הבאים עם רקע של מדעי הרוח או לימודי אמנות למיניהם.

שם כבר יודעים, שאיכות אנושית – וכתוצאה מזה גם הסיכוי להשיג איכות מקצועית החיונית כל כך לבעל המקצוע ולחברה כולה – אינה יכולה להימדד רק על ידי ציונים בבחינות בגרות או בהצלחה בבחינות פסיכומטריות. יכולת לפתור בעיות ספציפיות נקודתיות בזמן נתון, זיכרון טוב לפרטים, שקדנות והתמסרות ללימודים במהלך השהייה בבית-ספר תיכון, לא בהכרח מעידים על יכולת הקשבה, יצירתיות או הבנה של דבר מתוך הנאמר או הנשתק.

הם למדו את מה שאנחנו מיהרנו כל כך לשכוח, שהאדם הוא מכלול, ויכולתו מתפרשת על פני מישורים אישיותיים רבים ומגוונים.

החברות העסקיות האמריקאיות מטפחות את תחושת השותפות, שוויון הערך, המשוב החיובי לעובדים, ומשקיעות זמן וכסף רב בעיצוב חזון, "אני מאמין" שיהיה מוסכם ומשותף לכל העובדים בחברה.

הם, שם, עם סיגר וחישובי רווח והפסד, הבינו שכבוד הדדי, תחושה של יחד הפועל במשותף למען הגשמת מטרות משותפות, העדפת תגמולים צוותיים על פני תגמולים אישיים, טובים לאנשים ולכן גם טובים לרווחים. ואנחנו, ממציאי השיטה של שיתוף עובדים הפועלים לאור הסכמות וחזון משותף, גוררים את רגלינו למקומות שבהם נמצאו חברות הענק האמריקאיות לפני שנים.

הניסיון ההיסטורי מלמד, שמה שקורה באמריקה – תהליכים, אורחות חיים, טעמים אמנותיים, סדרי שלטון והנעת עובדים – מגיע אלינו באיחור של עשור או שניים. השאלה הנשאלת היא, האם הפיגור הזה הכרחי? האם זה חוק טבע, הכרח היסטורי, שניאלץ לעבור את כל המסלול האמריקאי, כולל השיטות שהוכחו כפחות יעילות ופחות אנושיות? האם גזירת גורל היא, שמה שהחברה המערבית העסקית למדה מאיתנו, ניאלץ ללמוד מחדש מתלמידינו?

מתן שכר דיפרנציאלי – היוצר פערים ומדליק את אש הקנאה, פורם את חוטי האמון ההדדי ומוליך אל מאבקי כוח – הוא רק הסטרטר המוליך אל אמריקה של פעם. ידידי המלומד בטוח שנגזר עלינו לעבור את כל הדרך, לטפס על כל השלבים בסולם, כולל אלה שנשברו מזמן. ואני מקווה שניתן לדלג לפחות על כמה מהשלבים השבורים בדרך אל התיקון.

המסלול הירוק
בחסות החברה להגנת הטבע
כפר תבור
אתרי ראשונים
המושבה כפר תבור, נמצאת בצומת דרכים בגליל התחתון, לרגלי הר תבור, שמוסיף לה הדר ויופי מיוחדים, המשתנים בכל אחת משעות היום.
נטייל במושבה ונראה את אתריה המשוחזרים – חצרות האיכרים, בית הכנסת, המעין והמוזיאון. תוך כדי כך, ניהנה מן הטיפוח הסביבתי יוצא הדופן של המושבה, המושך לשתות בה וליהנות מיופיה.
חצרות האיכרים – שני בתי מתיישבים וחצרותיהם, בהם נפגוש את: כלי העבודה, העגלות, השירותים, בעלי החיים שאפיינו חצר איכר בעבר ובבית בעלי המלאכה, שם נראה את הרצען, הנפח והנגר.
בית הספר – נמשיך ונגיע אל בית הספר השני לילדי המושבה שנבנה ללא אישור השלטונות התורכיים. מאז שחזורו, הוא משמש כבית ספר למחוננים לבני האזור.
המעין – מבית העלמין, נרד בדרך עפר אל המעין שסביבו גדלה צמחיית מים עשירה. המעין סיפק את תצרוכתה של המושבה עד שנות השישים.
תעמדה – נעלה במדרון ונגיע אל עמדת הירי ששימשה להגנת היישוב במאורעות (36' – 39').
בית הכנסת – משמאל לצומת, ניצב בית הכנסת ההדור שנבנה בתקופת המאורעות ושימש כבית בטון.

בית האיכר – באווירה של פעם; ריהוט בסיסי ללא מים וללא חשמל.

חצרות האיכרים על רקע הר תבור.
מוזיאון המושבה – נפנה צפונה ברח' הראשי, ובאמצעו נגיע אל המבנה המשוחזר המשמש כמוזיאון. כיום – מתועדים בתמונות, במסמכים ובכלים, ימיה הראשונים של המושבה.
* ניתן לשלב ביקור בארבל בתחילת פברואר, עת פריחת היקינטונים, יחד עם ביקור במושבה.
כתבה: דפנה מרוז
יום טיול לילדים
דפנה מרוז
טיולים, אגדות, איורים ותמונות צבע
ספר חובה לכל ילד ומשפחה
המוזיאון הארכיאולוגי בקיבוץ עין דור
מוזיאון פעיל
בואו להכיר חפצים וכלים המספרים על רצף ההתיישבות הקדומה לתקופותיה באזור הגליל התחתון ועמק יזרעאל
שעות פתיחה: המוזיאון פתוח בכל ימות החול בין השעות 8:00 - 15:00
בשישי ובשבתות 12:00 - 14:00
קבוץ עין דור – ד.נ. יזרעאל 19335
טל: 06-768333, 06-768111, פקס: 06-770850

אווירה ידידותית בקמפוס

עמי רוזינסקי

המשבר הכלכלי בקיבוצים, שהחל ב־85', פגע קשה במדרשת רופין. העלות הגבוהה של הלימודים במדרשה גרמה לכך שמספר התלמידים ירד בהתמדה. הנהלת רופין, בראשות פלו שלח, הבינה שאם לא תהיה הסתגלות למצב החדש, המוסד ייקלע למשבר שאין ממנו מוצא. את תוצאות השינויים שהונהגו אפשר לראות היום במגוון המסלולים שמציעה המדרשה ובעובדה שבשלוש השנים האחרונות היתה עלייה משמעותית של 35 אחוז במספר התלמידים

ארבעים וחמש שנים חלפו מאז הקמתה של מדרשת רופין, מספר התלמידים העוברים בשעריה עומד כבר על 4,000, ועדיין הרגש כאן הוא על האדם. איכותו של איש סגל ההוראה, למשל, נמדדת בדרך שונה מהמקובל במוסדות אקדמיים אחרים. ברופין קובעת רמת ההוראה יותר מאשר מספר הפרסומים של המרצים ובחירת סגל המורים. לא מתרשמים מכמות המחקרים האקדמיים הרשומים על שמו של המרצה. "מי שלא יצליח בהוראה, לא יישאר בסגל שלנו", אומר יעקב (פלו) שלח, שניהל את המדרשה בשמונה וחצי השנים האחרונות. פלו, חבר קיבוץ גן־שמואל, שמילא תפקידים חברתיים וכלכליים בקיבוצו ובארגונים תנועתיים, פורש עתה מניהול רופין, כשמאחוריו הישגים מרשימים, ופונה ליוזמה עסקית חדשה המוקמת בקיבוצו. את מקומו יתפוס מעתה אליעזר לוין מכפר־סאלד.

המדרשה, שהיא בבעלות המרכז החקלאי, הוקמה ב־1949 כדי לשרת את ההתיישבות העובדת ביידע מקצועי חקלאי. בתחילה לימדו קורסים קצרים בתבואות חורף, גידול תירס, מטעים, בעלי חיים, כותנה ועוד. בשנות השישים, כשחדרה לקיבוצים התודעה שיש לגבות את ניהול העסק בהשכלה מתאימה, הוקם הקורס הראשון, שכונה אז "הקורס למרכזי משק". זה היה קורס קצר, בן מספר חודשים, אבל שמו יצא למרחוק. מאז, כמובן, זרמו הרבה מים בשדות ההתיישבות העובדת, והקורס הצנוע ההוא הפך כבר מזמן לקורס היוקרתי, "כלכלה ומינהל של המשק השיתופי". מדובר בחוג אקדמי, המכשיר את תלמידיו לתפקידי ניהול במשק הקיבוצי והמושבי. החוג הוכר על־ידי המועצה להשכלה גבוהה בשנת 1981, ומאז הוא מעניק תואר ראשון בכלכלה ומנהל. לאחרונה נוספו אליו שני מסלולי לימוד, כלכלה וחשבונאות ובוגר בעסקים. שניהם מקנים תואר ראשון, ואף מאפשרים לימודי תואר שני באוניברסיטאות שונות בארץ ובעולם.

בתקופת התיעוש הגדול של התנועה הקיבוצית, שהחלה כבר בשנות החמישים, נוצר צורך לגבות את מהלך התיעוש הזה באנשי מקצוע מתאימים, כך הוקם בית הספר להנדסאים, בו הוכשרו הנדסאי מכונות, קרקע ומים, מחשבים, תעשייה וניהול, שיווק, אבטחת איכות ועוד. מגמת האקדמיזציה לא גרמה להנהלה לזנוח את כל אותם המקצועות שאינם משתייכים דווקא לרובריקה האקדמית ושעדיין נחוצים בחצר הקיבוצית. הם ממשיכים להכשיר כאן חשמלאים, מכונאים, אנשי מים, אנשי תחבורה, ומגוון עצום של מקצועות שונים.

תדמית נבנית רבדים רבדים

במשך שנים התנהלה המדרשה באווירה מיוחדת וברווחה יחסית. במונחים של היום, כל תלמיד שילם כעשרים אלף שקל לשנה. כך עד שנת 1985, כשהחל המשבר בתנועות הקיבוציות ובמושבים. החלה תקופת הצמצומים, העלות הגבוהה של הלימודים ברופין נלקחה בחשבון, ומספר התלמידים ירד בהתמדה. נדמה היה שהמדרשה עומדת בפני שוקת שבורה, משבר חמור שיהיה קשה לצאת ממנו. פלו, שלדעת יודעי דבר אחראי במידה רבה למהפך החיובי שהזרים חיים חדשים לרופין, אומר, כי בתהליך של חשיבה אסטרטגית הם הסתגלו לתקופה החדשה. לדוגמה, עד אותה העת היה שכר הלימוד מודרך מעקרון השוויון בין הקיבוצים, כך שתלמיד מקיבוץ שכן, שכלל לא לן במדרשה, שילם סכום זהה לחברו מקיבוץ בנגב המערבי, לדוגמה, שאינו יכול לחזור יום יום הביתה ונזקק לשירותי הפנימייה. באסטרטגיה החדשה הופרדה הפנימייה מבית הספר, וכל אחד משלם בדיוק את עלות לימודיו. מי שמעוניין בפנימייה, שישלם בנפרד.

דרור לוי מקיבוץ שער־הגולן, מנהל השיווק ויחסי הציבור של המדרשה, אומר כי בתנאי התחרות הקשים השוררים בשוק ההשכלה הגבוהה, עליהם להיות טובים יותר בכל הקשור למוניטין של הסגל האקדמי ולתדמית הציבורית בכל התחומים. כדי להגיע ללקוח הבודד, יש להשקיע סכומי כסף גדולים, כי הציבור הרחב החי מחוץ לתנועה הקיבוצית כמעט אינו מכיר את רופין. רק בשנתיים אחרונות נפתחו שערי המוסד גם למי שאינם באים מההתיישבות, לכן יש להיערך למאמץ גדול כדי להגיע לתודעת הציבור הרחב. המחלקה שלו מנסה להגיע לתודעת הצעירים עוד בזמן שירותם הצבאי. "תדמית נבנית רבדים רבדים בכל התחומים, ויש טעם להקשיב כל הזמן לרחשי לבם של התלמידים, כדי לפעול בהתאם לרצונותיהם למען הישגים טובים ולשביעות רצון מירבית", אומר לוי.

ראש החוג האקדמי, אברהם פולובין מבארות יצחק, אומר שהמדרשה מציעה מגוון שלם של מקצועות, האמורים לשרת בראש וראשונה את ענפי המשק המרכזיים בקיבוץ, בתחומי התעשייה, החקלאות והניהול. "הייחוד שלנו באספקטים הקיבוציים של חלק ניכר מהמקצועות", הוא אומר. אך גם פולובין רואה חשיבות רבה באווירה הידידותית השוררת בקמפוס ברופין. מי שכבר נשאר ללון בבית הספר, יכול לעבור בספרייה והתלמידים מתארגנים לעבודה בצוותים. כל תלמיד יכול לפנות בכל עת למורים ולצוות האדמיניסטרטיבי בכל נושא הקשור ללימודים. "חשוב לציין, כי צוות המורים שלנו נמצא בקשר מתמיד וחי עם מוסדות אקדמיים אחרים, על מנת לאפשר לו להתפתח בתחום התמחותו". חלק מסגל ההוראה מלמד גם במוסדות אחרים להשכלה גבוהה. ההנהלה האקדמית עומדת על כך, שהמרצים יערכו מחקרים שוטפים בתחום המדרשה ומחוצה לה בנושאי ההתמחות שלהם.

תואר ראשון בהנדסה

פלו גאה בעובדה, שהמדרשה תופסת מקום נכבד בתחום לימודי החברות השיתופיות והקואופרטיביות בעולם. מתרכז כאן יידע לא רק בנושאי הקיבוץ והמושב הישראלים, אלא גם על קואופרטיבים בצ'כיה, בסין ומקומות רבים אחרים. "גם כשנהפוך בקרוב להיות מוסד אקדמי מוכר בתחום מדעי החברה והרוח, ההתמחות שלנו בתחום הקואופרטיבים תישאר ייחודית".

פלו מציין, כי בשלוש השנים האחרונות היתה ברופין התפתחות מאוד משמעותית, שהביטוי שלה היה בעלייה של 35 אחוז במספר התלמידים. לאחרונה התקבלו אישורים לעוד שלושה מסלולי לימודים בתחום האקדמי, והפעם בשיתוף עם אוניברסיטת קובנטרי מאנגליה, שהיא אוניברסיטה ציבורית ממלכתית, מהגדולות והמפורסמות בבריטניה בתחומי ההנדסה והטכנולוגיה. הודות לשיתוף הזה, אפשר ללמוד ברופין מעתה מספר מסלולי תואר ראשון בהנדסה.

בספירת מלאי חטופה, נסקור את תחומי הלימוד אותם מציעה המדרשה. במרכז האקדמי לכלכלה וניהול, אפשר ללמוד בחטיבה האקדמית בכלכלה ומינהל, כלכלה וחשבונאות, ובוגר בעסקים. בחטיבה ללימודי תעודה, אפשר ללמוד ניהול, מימון ופיננסים, תיירות ומלונאות. במחלקת המחקר, אפשר ללמוד כלכלה ומינהל. במרכז ללימודים טכנולוגיים, בבית הספר להנדסאים, לומדים בתחום התעשייה והניהול, ניהול ייצור, איכות, שיווק ומשק חקלאי. בחקלאות: בעלי חיים, נוף ואדריכלות. במחשבים: מחשוב וענ"א. במכשור ובקרה: מכונות, מכשור ובקרה. וכן לימודים במסלול הנדסאי פלסטיקה. בתחום השירותים לומדים במדרשה בניין, קרקע ומים. בשלוחת אוניברסיטת קובנטרי, לימודי הנדסה. בבית הספר להכשרה מקצועית אפשר ללמוד מגמת חשמל ואוטומציה, אחזקה ואנרגיה, רכב ותחבורה, מים והשקיה, מגמה ללימודי אופנה ותדמיתנות ומגמה ללימודי חקלאות. כן פתוחים לציבור התלמידים המרכז ללימודי הפלסטיקה והגומי, והמכינה הקדם־אקדמית להשלמת בגרות.

כל אלה יחד מהווים את מדרשת רופין, שהוא מרכז הטוען את מצברי ההתיישבות העובדת ביידע מזה ארבעים וחמש שנים.

התלמידים שנשארים ללון מתארגנים לעבודה בצוותים

כל תלמיד יכול לפנות למורים בכל עת בכל נושא הקשור ללימודים

תנועה חדשה־ישנה

על ועידת התנועה להגדיר מחדש את מצע המינימום של הקבה"א, סדרי פעולתו, תנועות וגופים בהם הוא תומך, ועימם לצאת מחדש אל הקיבוצים ולבקש מהם להצטרף לתנועה הקיימת והמתחדשת. שתי הגדרות שיעזרו לצאת לדרך

יגאל וילפנד

תנועת השוה"צ נוסדה ב־1913, הקבה"א ב־1927. יחד יצרו והובילו את אחת התנועות החשובות והמופלאות בתולדות הציונות והרעיון הסוציאליסטי. היום, כאשר אנחנו ניגשים לבחינה מחודשת של מטרות התנועה ודרכה, איננו מתחילים מבראשית ואיננו צריכים להשליך את העבר מאחורינו, מה עוד שכמה מן הדברים הגדולים ביותר עליהם חינכנו והתחנכנו, מתגשמים בשנים האחרונות: תהליך השלום עם הפלסטינים והעמים הערביים, קליטת העלייה מברה"מ לשעבר ואתיופיה, וחזרת תנועת העבודה לשלטון.

לצד המשבר המתמשך בתחום הכלכלי, שיגיע אולי לפתרון־מה בחתימת ההסדר המשלים, יש הרבה שינויים בקיבוצים ובתנועה, המזוהים על־ידי חלק מן החברים כ"רעידת אמונה ואדמה", ואילו על־ידי אחרים כשינויים הכרחיים וחיוביים לחברה גדולה ומגוונת בת שלושה־ארבעה דורות, ולמציאות של שנות האלפיים. על ועידת התנועה להגדיר מחדש את מצע המינימום של הקבה"א, סדרי פעולתו, תנועות וגופים בהם הוא תומך, ועימם לצאת מחדש אל הקיבוצים ולבקש מהם להצטרף לתנועה הקיימת והמתחדשת.

להלן שתי הגדרות, שיעזרו לצאת לדרך:

1) הקיבוץ־הארצי, השומר־הצעיר, היא תנועה של קיבוצים וחבורות שיתופיות בארץ, הממשיכים את דרכה ההיסטורית של הקבה"א, השוה"צ, תוך התאמתה למציאות של שנות ה־2000.

לקבה"א יוכלו להצטרף קיבוצים והקבוצות שיתופיות, שידגלו בבעלות משותפת על אמצעי הייצור ובמקרה של קבוצות – שותפות ייחודיות בין חבריה, חינוך, בריאות וביטחון סוציאלי משותפים, ואשר יקבלו את העקרונות המוסכמים של התנועה וכן את עקרונות פעילותה הארגונית, כפי שיגובשו בשתי ועידותיה הקרובות.

2) קיבוץ וקבוצה שיתופית בקבה"א, הם כל אותם קיבוצים שיגדירו עצמם כקיבוץ או קבוצה שיתופית, ויקבלו על עצמן את העקרונות המוסכמים והכלים הארגוניים שייקבעו בוועידות הקרובות, וכן שרוב חבריהם יגדירו עצמם לפי עקרונות אלה.

מתוקף שתי הגדרות אלו, יתאפשר בעתיד שלתנועה הממשיכה/מתחדשת יצטרפו קבוצות שיתופיות, שאינן בהכרח קיבוצים קלאסיים ואף יושבות בערים או בעיירות פיתוח, וכן שבוגרי השוה"צ יוכלו להגשים לא רק בקיבוצים, אלא גם באותן קבוצות שיתופיות.

3) תימשך פעילות הקבה"א רק בתחומי תנועת הנוער בישראל, ובמידת־מה בתנועה העולמית בחו"ל, רק בכמה מרכזים (חבר העמים לשעבר, ארה"ב־קנדה, דרום אמריקה, ואירופה, תוך בדיקה מדוקדקת), בגבעת־חביבה, ופעילות תקשורתית, ואילו כל הפעילויות האחרות, כולל הפעילות הכלכלית, יינתנו תמורת תשלום.

4) הקבה"א לא יעסוק כלל בפעילות כלכלית, מלבד זו הנובעת מיישום והגשמת הסדר הקיבוצים וההסדר המשלים.

5) על פי הצעתי, תמנה מצבת פעילי הקבה"א כ־100 פעילים, לעומת 260 כיום, והם יתחלקו: כ־30 בתנועת השוה"צ, 30 ברחבי העולם, ועוד 40 במזכירות המרכזת, בגבעת־חביבה, בכלי התקשורת של התנועה, ובצוות מרכזי למחשבה יוצרת בתחומים שונים.

כמה הערות למחשבה

★ בסקר שנערך על־ידי המכון לחקר הקיבוץ נתגלה, כי יש קשר בין מספר בעלי ההשכלה הגבוהה לבין הצלחתו המשקית והחברתית של הקיבוץ, אך מעבר לגבול מסוים של בעלי השכלה גבוהה מתחילה ההתאמה להיות שלילית, ומספר רב מדי של בעלי השכלה גבוהה פועל לרועץ. כך, להבדיל, גם בנושא התנועה. להערכתי, מספר גדול מדי של קיבוצים, ושותפות גדולה מדי, אינם פועלים בהכרח לטובה. מכאן שהתחשבות על יתר לכידות, ולבטח איחוד שתי התנועות או הקמת תנועה חדשה גדולה, אינו בהכרח הפתרון היחידי והטוב.

★ בעבר היה לליכוד הכוחות ולהובלת ההנהגה משקל מכריע בהצלחה ובכישלון של התנועה והקיבוצים. בערך משנות השבעים, וביתר שאת בשנות ה־80 וה־90, הפכו ההובלה הריכוזית והביאות שנעשו למכשלה. טעויות של כמה אנשים בכל קיבוץ ובמערכת השפיעו וישפיעו לזמן רב על התנועה כולה, והלקח החייב להילמד הוא, שיש להקפיד מאוד בבחירת האנשים המרכזיים, ובמקרים רבים בכל האפשר ההכרה את יכולתם להשפיע על כלל המערכת בהחלטותיהם.

★ בעבר היה לקיבוץ ולתנועה משקל מכריע בהקמת המדינה ובהובלה של תהליכים שונים, ביותר בתחום הביטחון, ההתיישבות וההגירה. הודות להצלחה של הקיבוץ והמדינה, הוגשמו חלק גדול מן החלומות והושם רגש אחר על הקשר בין משימה לבית, כאשר בצדק תופסים אותו רבים מחברי הקיבוץ קודם כל כבית משותף לשלושה־ארבעה דורות. המצב החדש והמתמשך מחייב גישה אחרת לשאלת הקשר בין בית לדרך, בין היותו של הקיבוץ צורת חיים אחרת לבין הגשמת והובלת משימות לאומיות.

למדרשת רופין
שפע ברכות בחג 45 שנות פעילות
למנהל היוצא פלו שלח
למנהל החדש אליעזר לוין
איחולי הצלחה להמשך עבודה פורה
מסגרית צמרת – עבודות מתכת בע"מ
ת.ד. 3112 חדרה. טל' 06-337913

למדרשת רופין להנהלה ולעובדים
שפע ברכות בחג ה־45
המשיכו בדרך החינוך והיצירה
גרין מגדל ובניו בע"מ
מחסני פורמיקה, לבידים ועצים
טלפון: 09-825396, 09-823195

למדרשת רופין החוגגת 45 שנות עשיה והוראה
עלו והצליחו
זאביק כספי ובנו בע"מ
ייצור והרכבת כל עבודות האלומיניום למוסדות ויחידים
טלפון: 09-616892

ברכה למדרשת רופין בחג ה־45
הצלחה למנהל היוצא פלו שלח
ולמנהל הנכנס אליעזר לוין בתפקידו החדש
מצוות משתלת חוות הנוי בע"מ
ע"י מדרשת רופין, 40250
טלפון: 09-688103 פקס: 09-687023

לרופין
הצלחה בתהליך הפיתוח הארגון במסלולים האקדמיים בפתיחת מסלול למהנדסים ובכל הפעילות הברוכה שלכם
דפוס אקספרס – ספיר 4 נתניה טל' 337657, 09-342754
25 שנות ידע ונסיון צוות מקצועי ומיומן
* שירות * איכות * מהירות
ומחירים סבירים - כל עבודות הדפוס

למדרשת רופין בחג 45 שנות פעילות
איחולי הצלחה להמשך עשיה בחינוך ובהשכלה
דפוס מרכז
החלוצים 17 נתניה
טלפקס: 09-610343

למדרשת רופין ההנהלה ולעובדים
שפע ברכות ומיטב האיחולים בחגכם 45 שנות חינוך ויצירה
עלו והצליחו
מוסך יוסי - קפוזדר יוסף
ת.ד. 13103 נתניה
טלפון 09-828972

לרופין
תמשיכו להרביץ תורה ולהנחיל ידע ברצינות המאפיינת אתכם.
בהצלחה ושגשוג של מוסד שטוב ללמוד בו.
מאחלים:
א.א.ל. הנדסת מבנים
ד"ר אדי ליבוביץ
ואינג' אורית ליבוביץ
טל: 09-625519

למדרשת רופין בחג 45 שנות פעילות ועשיה בחינוך ובהשכלה
עלו והצליחו
בל טובין (1994)
חב' לחיתוך ושיווק נייר
טל' 09-829044/5

למדרשת רופין להנהלה ולעובדים העוסקים במלאכת החינוך וההשכלה
שפע איחולים בחג 45 שנות פעילות
חלמיש חברה לעבודות חשמל בע"מ
איכות היא סיסמתנו
ת.ד. 369 חדרה טל. 06-339924 פקס. 06-335867

המועצה האזורית עמק חפר
לשכנתנו מדרשת רופין ברכתנו להידוק הקשר עם מלאת 45 ואיחולי מנהלים
נחום איצקוביץ
ראש המועצה

לרופין
תמשיכו בקצב ההתפתחות המואץ שאתם הולכים בו. בשגשוג, ברמת הלימודים באקדמיזציה וביחסים המיוחדים שאתם מקיימים עם התלמידים
מפעלי גרנות בע"מ

למדרשת רופין בחג 45 שנות פעילות ועשיה בחינוך ובהשכלה
עלו והצליחו והמשיכו בדרככם
פ. אליהו — ג. עמירה
קבלני שיפוץ ובנין ואחזקת מוסדות
קבלן רשום מס' 12402. טל: 060-306910, 09-334589

למדרשת רופין
וכל אלה שעושים ועושים בה את מלאכת החינוך וההשכלה
תודות וברכות
המרכז החקלאי

ציפור קטנה

●

לזכרה של חביבה רייק

עצרת לזכרה של הצנחנית חביבה רייק, במלאות 50 שנה להירצחה על-ידי הגרמנים במלחמת העולם השנייה, התקיימה בגבעת-חביבה. את העצרת הנחה שלמה ברגיל, מנהל מכון המחקר "יד יערי", ונשאו בה דברים דוד קורן, מנהל הגבעה, דב גולדשטיין, חבר קיבוץ מענית, קיבוצה של חביבה, ומרים ברואר, מזכירת קיבוץ להבות-חביבה, הנקרא על שמה של הצנחנית. את דבר הצנחנים הביאה שוריקה ברוורמן, אשר עברה יחד עם חביבה את ההכשרה בקורס הצניחה. חיים חרמש, שצנח יחד עם חביבה, והיחידי שנותר בחיים מהצנחנים בסלובקיה, סיפר על אומץ ליבה, על עקשנותה להצטרף ללוחמים ועל נחישותה ליטול חלק בהצלת היהודים בצ'כוסלובקיה.

סא"ל ד. מהצנחנים, ציין את הקשר העמוק הנשמר בין קבוצות הצנחנים של תקופת מלחמת העולם השנייה לבין הצנחנים של צה"ל היום. ההיסטוריונית ד"ר גידי באומל עמדה על אומץ ליבם של הצנחנים, שנלחמו מעטים מול רבים, ועל החותם שהשאירו בהיסטוריה של עם ישראל כולו. כל הדוברים ציינו, שקשה להעריך את משקלה של שליחות הצנחנים בסלובקיה ואת השפעתם על שארית הפליטה היהודית. הטקס נחתם בקטע נגינה של רביעיית חלילי צד.

●

מירוץ עין-גדי

ארבעה רצים ממרוקו אישרו השתתפותם במירוץ עין-גדי הבינלאומי ה-13 ע"ש גיורא רון, שייערך השנה בשישי-שבת, 17-18 לפברואר. ארבעת הרצים, כולם מקצוענים, הם: חמיד סלאחי (זמנו הטוב ביותר 01:03 שעות בחצי מרתון), סלאח אלמתי (זמנו הטוב ביותר 01:03:56 שעות בחצי מרתון), גליל חמיד (זמנו הטוב ביותר 01:04:20 שעות בחצי מרתון) ובן-זוהרה מוראד (זמנו הטוב ביותר 01:04:36 שעות בחצי מרתון). רץ מרוקאי נוסף, מוחמד מוחמד מקזבלנקה, אישר אף הוא את השתתפותו, ובמקביל מנסים לזמן למירוץ רצים ירדנים. השנה ישתתפו במירוץ גם רצים ערבים מכפרי הגליל, ביניהם גם קבוצת רצות ערביות המתאמנות בהדרכתו של אנטוניו סנטוריני על... ריצת חצי מרתון ללא נעליים.

מארגני המירוץ הם המועצה האזורית תמר, קיבוץ עין-גדי, איגוד האתלטיקה בישראל ומרכז הפועל. כ-1,000 משתתפים צפויים השנה במירוצים התחרותיים, ביניהם גם רצים מאירופה ובכירי הרצים בארץ כמו דב קרמר, עמית נאמן, יאיר קרני ואחרים. מירוץ עין-גדי ע"ש גיורא רון מהווה את אליפות ישראל במירוץ כבישים ומדובר במירוץ למרחק חצי מרתון, מירוץ ל-10 ק"מ ומירוץ עממי ל-3 ק"מ.

●

משחק עסקים

משחק העסקים הוא קורס בו מתחרות 8 חברות עסקיות אחת בשנייה באמצעות מחשב. המחשב מרכז את כל נתוני החברות, כגון: מחירי המוצרים, מספר הסוכנים, כושר הייצור, השקעה בפרסומת, כמויות הייצור ועוד, וקובע את חלקה של כל חברה בשוק, את מכירותיה, את הרווח שלה ואת מחיר המניה שלה.

במדרשת רופין מהווה משחק העסקים קורס חובה לתלמידי שנה ג' בחוג האקדמי לכלכלה ולמינהל. כל חברה מונה כשמונה אנשים, המהווים את הנהלתה. ההנהלה מתכנסת מספר פעמים בשבוע, לצורך קביעת מדיניות וקבלת החלטות. במסגרת מאמצי השיווק מבצעת כל פירמה מבצעי שיווק, פרסום וקידום מכירות, ששיאם הוא יריד מכירות, בו מציגה כל פירמה את מוצריה במגוון רחב של אמצעי המחשה. התחרות היא על יצירתיות, מקוריות, יוזמה וכושר שיווקי. מלמדים ומנחים ד"ר יוסי יסעור ולאמא דוידוביץ.

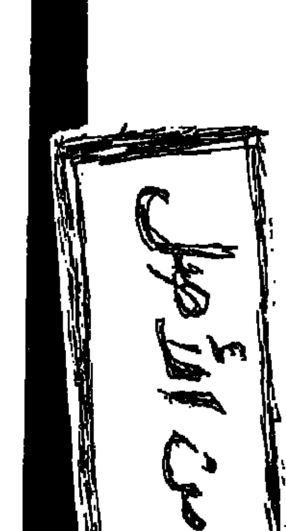

התשבץ הירוק

מיכאל בן-דרור

מאוזן

1) (עם 1 מאונך ו-10 מאוזן) נששים בקשו שיקום ורק חוטם בודד נשאר לשון (2.2.3.2), 2) שמא מלמד דוד בעירו של השם? (3.2.3) 7) בור סוד ירד מן החרמון לכלוב ולהיסטוריה (4.3) מ. 10) ר. 1 מאונך 11) האבא בודאי מכבש, והאמא על הכביש (4.2) 12) מכאן, טוענים נגזרת בריכת השחיה. - "יא. איזה.." (3) 13) בין כל הקרובות איזו היא האמה? (6) מ. 15) המתנה דרוכה בים? (4) 18) אין שום אחר (3) 19) צר לנו, אך אצלך מצאנו איזור התיישבות (4.3) 20) מתי ירשה לזמר בצליתה? (3.4) 21) הרחיקו אש מהילדים (3)

מאונך

1) ר. 1 מאונך 3) געש יזרים (4) 4) חטמי על הוני - משהו חולני (6) 5) כמה עשרות בירות מאחורי מסך הברזל (5) 6) אינפורמציה זריזה מר"א (4) 8) איש הכנסיה יודע את הנגזד הנוצרי על פה (9) 10) להשתוקק לכמה עשרות ככרות (5) 11) האח. חבר כמו שצריך (3) 12) בורסת הזבל בלווה פארקו (6) 14) צפור דרור (5) 16) אקום כמו גבר (5) 17) עכשו בית אש (4)

התשבץ הירוק, תשבץ נושא פרסים

כדאי לשלוח פתרונות לתשבץ הירוק ולזכות בפרסים.
שילחו את הפתרונות בהקדם, לפי הכתובת:
מערכת "הדף הירוק"
בית על המשמר,
רחוב חומה ומגדל 2,
תל-אביב, מיקוד 67771.

מדי שבוע, תיערך הגרלה בין הפותרים נכונה. שמות הזוכים והפתרונות יפורסמו מדי חודש.

הפרס: ספר רב-מכר של ספרית פועלים

ספרית פועלים
סדרת "פשוש" ספרים חדשים
מרים רות – פודי הקיפוד
עדנה קרמר – מה תאכל האגודל
חוה טל – ילד חדש בא לגן
חומה ומגדל 2, ת"א 67771, טל' 376845, פקס: 378948

בקיבוץ הארצי

סיכום מישיבת מועצת התנועה ב-11.12.94

1. לאחר ערעור אושר בהצבעה סדר היום:
א. מינויים.
ב. דיון על תקציב התנועה ל-1995.
ג. חברות הקיבוץ הארצי בהסתדרות.
ד. הסדרי החובות.

2. מינויים

דוד קורן (העוגן), נבחר ברוב גדול וללא מתנגדים לניהול גבעת-חביבה.

3. תקציב הפעילות של התנועה ל-1995

גזבר התנועה, פנחס צפניה, הציג את המסגרת, המקורות והשימושים לתקציב. בדיון שהתפתח ציינו החברים את העובדה, שבראשית 1995 תתקיים ועידה שלהחלטותיה עשויות להיות השפעות על התקציב. יועלו בה הצעות לגבות כסף עבור חלק מן השירותים שהתנועה מספקת, לצמצם עוד יותר את היקף הפעילות ולשלם לפעילים שכר הולם. כל הצעה כזו, אם תתקבל, תחייב עריכה מחודשת של התקציב. הועלו הצעות להעמיד את מסי החבר על 70% מן המוצע.

מזכירי הקיבוץ הארצי הבהירו, כי התקציב נבנה על בסיס החלטת מועצה מלפני מספר שנים על התייעלות שנתית של 10%-15%, ועל החלטה שנתקבלה אשתקד במועצת עין-דור, לפיה מסי החבר ייקבעו לפי 4% מתקציב אחזקת אדם. בכל מקרה, ההצעות יעלו להצבעה בישיבת המועצה ב-25.12.94.

4. חברות הקבה"א בהסתדרות

אמציה רייז (עין-המפרץ), נציג הקיבוץ הארצי בחברת העובדים ורכז צוות המו"מ עם ההסתדרות, הציג הצעת החלטה שהצוות גיבש. התנועה צריכה להחליט, האם לתת להסתדרות להתגבש ולפלס מחדש את דרכה, כשהקיבוץ הארצי צופה מן הצד ומחליט רק בסוף התהליך האם להצטרף – או להיות חלק מתהליך הגיבוש. חברים ציינו, שבקיבוץ הארצי זכתה רשימת "רם", כשמרץ במסגרתה, לרוב גדול, כיוון שמצעה היה זהה למצעי מרץ ומפ"ם. זכינו וחברנו ג'ומס נמצא בעמדה בכירה בהסתדרות – אולי העמדה הבכירה ביותר לה זכה אי פעם חבר הקבה"א בהסתדרות – והצבעת החברים מחייבת את הקיבוץ הארצי להצטרף, לפחות לשנה, כתנועה.

★

בסיכום התקבלה ההצעה הבאה:
חברות מחודשת בהסתדרות 1995

מועצת הקב"א קוראת לקיבוצים, כמייצגי חבריהם, לחדש את חברותם בהסתדרות לשנה הקרובה (1995), לבחינת השותפות והסולידריות שבין ההסתדרות והתנועה הקיבוצית, במגמה להיות גורם פעיל בעיצוב דמותה של ההסתדרות.

שותפותנו בהסתדרות מתבסס על הנקודות הבאות:

א. הסכמה רעיונית עם הנהגת ההסתדרות.
1. ההסתדרות תהיה תנועה חברתית בעלת תפקידים ומשימות מגוונות, בנוסף להיותה איגוד של איגודים מקצועיים. 2. כלליות ההסתדרות, משמעותה ייצוג ופעולה עם כל העובדים/ות והארגונים החברתיים שיצטרפו אליה. ההסתדרות תאגד פעילויות של:
א. האיגוד המקצועי. ב. שירותי רווחה, תרבות, חינוך, צרכנות וספורט. ג. טיפוח משק קואופרטיבי ומשק עצמי של עובדים. ד. ביטחון סוציאלי ופנסיה "חברתית". ה. דמוקרטיזציה ושיתוף בעלות אחריות משותפת. 4. ההסתדרות תקבע עמדות ותילחם על הגשמת יעדים בחברה ובמדינה, בנושאים חברתיים כלליים כפי שהוגדרו במצע מפ"ם וצוות מרץ. 5. ההסתדרות תהיה בתוכה להגנה על זכויות האדם. **ב. דרכי ההידברות, ההסכמות וההכרעות המשותפות:**
1. תוך הכרה בייחודה של התנועה הקיבוצית כארגון חברתי שהצטרף כארגון להסתדרות, יקום פורום משותף להנהגת ההסתדרות והנהגת נציגות התנועות, שיצטרפו אליה. להידברות והסכמות על דרך פעולת ההסתדרות בכלל והצרכים הייחודיים של התנועה הקיבוצית בתוכה בפרט:
א. בהנהגה יוקמו פורומים להידברות והכרעות משותפות. ב. בעיות שוטפות יידונו וייפתרו בצוות מצומצם מתוך הצוות הרחב. החלטות התנועה לקיבוצים יתקבלו במשותף. ג. דרכים ארגוניות: 1. על החברות בהסתדרות יוחלט בקיבוצים שיצטרפו עם התנועה להסתדרות. 2. דרכי הארגון של ההשתייכות להסתדרות יהיו: א. בקשר לאגפי הועה"פ. ב. בקשר האזורי "למרחבים" ההסתדרותיים. ג. בהשתייכות המקצועית לאיגודים המקצועיים. ד. בפעילות הקיבוצים בקרנות הפנסיה ובמוסדותיהן. ה. במוסדות הציבורית ובמוסדות אחרים, ארציים ומחוזיים, של קופ"ח הכללית. ו. מס החבר ינוע בין 12-25 ש"ח לחודש ויסוכם במו"מ עם הנהגת ההסתדרות. יש לזכור, כי שירותי "האיגוד המקצועי" במרכז החקלאי ובאיגוד התעשיה הקיבוצית מאורגנים על-ידינו בנפרד ואיננו נדרשים למס הסתדרותי בגינם.

ח. שירותי ההסתדרות לחברי הקיבוצים יסוכמו במפורט במו"מ, ויהיו בהם המרכיבים הבאים:
החזר לתנועה "כמטפלת ארגונית בחבר".
תמיכה בפעילויות המעודדות את הדו-קיום השיתופי".
תמיכה בפעילים מרחביים (דו-תכליתיים) (תרבות, ספורט, השכלה, צעירים וכו').
תמיכה בפעילות כתוך חצר-הקיבוץ.
תמיכה בפעילות שירותי רווחה במסלוליהם השונים.
תמיכה במערכות השכלה והכשרה מקצועית אזוריות ומקומיות.
תמיכה בכלים אמנותיים ארציים.
ו. התנועה תעמוד על מחויבות ההסתדרות לתנועת השוה"צ.
ז. המועצה תדון בישיבות נפרדות בנושאים הבאים:
1. החברות בקופ"ח.
2. החברות במרכז החקלאי.
3. החברות ב"הפועל".
ח. באמצע שנת 1995 תערוך המועצה דיון חוזר כולל על חברותנו בהסתדרות.

★

הסדר החובות

(דיווח על מו"מ בנושא "הסדר משלים" ועל הצעת הסדר "יה-בן").

המתאם הכללי, אמרי רון, הציג בפני המועצה את עיקרי עמדת הקיבוץ הארצי להסדר המשלים ופרט ההצעה ל"הסדר תכן". "הסדר תכן" מוסכם על-ידי הצדדים ויש בו מחיקת חובות גדול למספר קיבוצים לא גדול. בכך עולה שאלת הצורך התנועתי.

דני פלד (ניר יצחק) העלה הצעה, לפיה כל קיבוץ יעמוד מול הנושים וישיג את ההסדר הטוב ביותר עבורו – מחשש לכך שנציגי התנועה המטפלים גם בחוב המרכזי של התנועה, עושים זאת לעתים על חשבון עמידתם בתוקף על זכויות קיבוץ זה או אחר.

עופר סלע (שדה-יואב), הציע להנחות את חברי הכנסת של התנועה הקיבוצית לא להצביע עבור התקציב, אם לא יושג הסדר מניח את הדעת.

בסיכום, התקבלה ברוב קולות ההחלטה הבאה:
א. המועצה מאשרת את המשך המו"מ עד לסיומו המוצלח.
ב. המועצה מייפה את כוחו של צוות המו"מ וצוות ההיגוי להסדר לפעול על סמך ההחלטה המועצה והוועדה הכללית.
ג. המועצה קוראת לאותם קיבוצים שלא הצטרפו עדיין להצעת מאגר הקרקעות של הקבה"א (45 מכתבי הצטרפות כבר התקבלו, ועוד כ-10 הובטחו), לזרז את החלטתם.
ד. המועצה מאשרת את עקרונות "הסדר משלים-תכן" ומטילה על "ועדת הצדק התנועתי" להגיש למועצה הצעות ספציפיות לתקון עוולות שנעשו בגין ההסדרים.

הוגש ע"י מזכירות הקיבוץ הארצי

הלוח הירוק

ת"א: 03-6388508/581 • פקס' 03-372301 • חיפה: 04-673673
מודעות דרושים מתקבלות כל יום עד שעה 18:00

מטפלות

ברמת השרון
בחורה אחראית ואמינה
לטיפול בילדים (14,11,6) + משק בית. אפשרות ללינה
03-5497155

לעבודה במרכז הארץ
מטפלות עם לינה
לטיפול בקשישים או בילדים + משק בית
חברת "אפשטיין"
09-987336, 03-5223211

בסביון דרושה
בחורה אחרי צבא
להשגחה על 2 ילדות 4 ו-9
5 ימים בשבוע משעות הצהריים
טלפון במשרד 03-5400547
בערב בבית 03-5357626

מטפלת חמה, סבלנית ומסורה
עם נסיון, שבאמת רוצה ואוהבת לתינוק ל-4 שעות בוקר או צהריים
בת"א טל' 03-6425985

לתאומים בני תשעה חודשים דרושה **אופר/מטפלת** אפשרות למגורים, תנאים טובים דרוש נסיון בטיפול בתינוקות טל' 03-5068636

דרושה **מטפלת/אופר** לבית ברמת-השרון
למשפחה צעירה - כאחראית מרליקה ● רצוי לא מעשנת - מיידי **03-5404988**

לקיבוץ שמיר **דרוש/ה בחור/ה**
לטיפול בילד בן ארבע וחצי, עם שיתוק מוחין. הילד נמצא במסגרת גן רגיל ב-קיבוץ. התחייבות לשנתיים לעבודה במשך היום. אתגר מיוחד, הדורש רגישות, הבנה והשתלבות בעבודת צוות – מתאים למיוחדים.
לפניות – קרן גולדשטיין. טל' 06-947051 בשעות הערב.

למשפחה נוחה במושב
דרושים או דרושה
זוג או בחורה
לטיפול בילדים + טיפול בסוסים
טל' 08-247539

למשפחה ברמת השרון
דרושה **בחורה** עם ניסיון
לטיפול בילדים + עבודות בית קלות + לינה טל' ליוספה בעבודה 03-6408584 בבית 03-5490698 מ-21.00

לתאומים בני חצי שנה ברמת גן
מטפלת
ל-5 ימי עבודה בשבוע
עם ניסיון והמלצות החל מ-1.3.95
טל' 03-7520537

דרושה **אישה אחראית**
לאחזקת משק-בית והשגחה על שני ילדים (גדולים) בשעות אחה"צ, בכפר-סבא ללא לינה
טלפון: 09-448266

בדטרויט (ארה"ב) דרושה
אופר
לטיפול בשני ילדים (3, 6) + עזרה באחזקת הבית
דוברת אנגלית, רשיון נהיגה ולא מעשנת
06-755832 בערב, גולי

למשפחה נחמדה, דרושה
בחורה
לאחזקת משק בית + לינה
תנאים טובים
09-555756 בערב

אופר "נשמה"
למשפחה מקסימה –
ילד בן שנתיים במושב נטעים
למרכז הארץ
03-9652839

דרושה
מטפלת בר"ג
לתינוקת בת 3 חודשים
5 ימים בשבוע 07.00 – 14.00
פרטים בטלפון 03-7518459

דרושה
מטפלת מנוסה
+25 לטיפול
בילדים גדולים
טל' 03-5602579

אופר ל-2
בירושלים
אחראית, נסיון והמלצות
תנאים מצוינים
טל' 02-619141
03-5252931

בהרצליה-פיתוח
למשק-בית
+ טיפול בילדים + לינה
אפשרות מגורים לבן זוג
ללא עישון
בעבודה: 08-561288
בערב: 08-566038

בכוכב יאיר
אופר האוהבת ילדים
לטיפול ב-3 ילדים (4, 9, 11)
כולל משק בית, שכר גבוה
טל' 03-9211104

מטפלת מנוסה ואחראית
לתינוק בן 3 חודשים
ברמת השרון
4 ימים בשבוע 7.30-15.00
03-5498165

דרושה
מטפלת ברעננה
אפשרות למגורים
09-903575

לקיבוץ גלאון
דרוש/ה
מטפל/ת מוביל/ה
לגיל הרך עם ניסיון קיבוצי
לפרטים: אור ניר, בבוקר 07-872410
בערב 07-872633

לקיבוץ גלעד
דרוש/ה
מטפל/ת לילד חריג בגן
שרי – 04-9898630
אורה – 04-9898654

לקיבוץ עין-דור דרוש/ה
מטפל/ת מוביל/ה
בעל/ת ניסיון + המלצות
לכיתות ב, ג ולגן
06-768334 משיבון

לקיבוץ יגור דרושה
מטפלת/מדריכה
לבית ספר יסודי
טל' בעבודה – רינה 04-9848139, בערב, רינה 04-9848296
טל' בעבודה – חנה 04-9848818 בערב, חנה 04-9848588

לקיבוץ יהל
בערבה הדרומית
דרושה
מטפלת מובילה
בעלת ניסיון קיבוצי
לעבודה עם תינוקות
מטפלות
בעלת ניסיון לעבודה עם פעוטות
בפרטים:
טל' ביום – 07-357911
בערב, חני – 07-357958

למשפחה בהרצליה דרושה
אופר
(משק בית + ילדים 5, 10, 12)
תנאים מצוינים!
תחילת עבודה – אמצע פברואר
טל' 09-500007 – רחל

ברעות – **אופר**
לאחר שירות צבאי
לטיפול בילדים ובמשק בית
עם לינה, לא מעשנת
טל' 08-263586

דרושה **בחורה**
עם לינה
בכוכב יאיר
לטיפול ב-2 תינוקות
+ עבודות משק בית
09-493142

דרושה
גננת/מטפלת
לגן לחצי משרה
03-294206

ברעננה דרושה **בחורה**
לטיפול במשק בית
רצוי עם לינה
החל מראשית חודש מרץ
בשעות העבודה – 03-7519441
בערב – 050-295646 מאיה

במבשרת ציון דרושה
אופר/מטפלת
ל-2 ילדות, ימים א'-ה'
משעה 16.00 ואילך, כולל לינה
(בחלק מלילות השבוע)
טל' לאורלי 02-333167

הלוח הירוק
פרטים: 03-6388581/3/5

מחפשים **אופר** בחיפה
צעירה אוהבת ילדים + רשיון נהיגה
לפברואר עד מאי
אפשרי עם או בלי לינה
04-253106

דרושים

לחברה
לעבודות תשתית
דרושים
מפעילי ציוד מכאני
תנאים טובים למתאימים
טל' 04-675159

PROJECT 67
מתנדבים לקיבוצים ולמושבים
מנהל/ת מחלקה
ראש גדול, אנגלית מעולה
ריאיון ומיון מתנדבים,
יכולת ניהול מו"מ בישראל
ובחו"ל, מגורים בת"א
לפנות לאפרים גת
פרוג'קט 67 רח בן יהודה 94
ת"א טל 03-5230140

לנגריה בהוד השרון דרוש
נגר צעיר,
מקצועי ומרץ
לכל תחומי הנגרות
תנאים מצוינים
טל' 09-986402

דרושים
מפעילים לטרקטורים חקלאיים
טל' 03-9604139

לקיבוץ שובל דרוש **במב"ח**
לעבודה בענף המזון
להתקשר ביום 07-916295, 07-916201 ● בערב 07-916407

למפעל קוטלב בקיבוץ חניתה
דרושים לעבודה **בייצור** לתקופה ארוכה
חברים מקיבוצים
באזור הגליל המערבי
תקוה רון בבוקר, בעבודה: 04-9859927
בערב, בבית: 04-9859558

למפעל מתכת בעמק-הירדן
דרושים/ות
במב"חים/ות
לעבודה בייצור
נא לפנות בשעות 07.00-15.30
טל' 06-758620-5

למפעל "אודם פלסט"
במושב אודם. צפון רמת הגולן
דרוש **איש הזרקה**
דרישות התפקיד:
★ רקע בתהליכי הזרקה ובאחזקת מכונות
★ ניסיון בהזרקת מוצרים טכניים איכותיים
★ יכולת השתלבות בעבודת צוות
★ רצוי מגורים במקום
נא לפנות לגדי או לרוני טל' 06-981069, 981082

למסעדות **"יטבתה בעיר"** בת"א ובנתניה
דרושים/ות
● מנהלים/ות ● עובדי/ות מטבח ובר ●
מלצריות
לפרטים: 03-5107985 אהובה

דרושים/ות במב"חים/ות
לעבודה במסעדה בפארק תמנע
(ליד אילת) מגורים במקום
תנאים מצוינים למתאימים
טל' 07-374937
בערב – 07-356275 (איתן או יורם)

הלוח הירוק

ת"א: 03-6388508/581 • פקס' 03-372301 • חיפה: 04-673673
מודעות דרושים מתקבלות כל יום עד שעה 18:00

למשק שיתופי ברמת הגולן
עובד/ת מקצועי/ת
ליונקייה ברמת
ניסיון – הכרחי
אפשרות למגורים במקום
עוזר לולן
לא מקצועי
טל' 06-960396 בבוקר
06-960340 בערב לא בשבת

דרוש
חשמלאי/עוזר חשמלאי
עם ניסיון ויוזמה
לעבודות חשמל באזור גוש דן
וחשרון עדיפות לבעלי רכב
לפרטים: יואב 03-7517515

לקיבוץ יקום דרוש/ה
מדריך חברתי
לכיתות א' – ו'
עדיפות לבעלי נסיון קיבוצי
טל' סינדי 09-524309

לגד"ש אשל
דרוש מנהל
הכשרה נדרשת – **בעל תואר וחקלאות**
ובעל ידע ונסיון מוכח בניהול כלכלי
להתקשר בוקר – 04-9854770
ערב 04-9854697

עבור לקוחותנו מאזור הדרום
דרושים/ות
★ תמחירן – כלכלן
★ גיזבר ★ רכז משק
טל': 07-807776 – פקס' 07-807763

למועצה מקומית רכסים
דרושים:
1. מהנדס
2. מנהל מחלקה טכנית
3. מנהל יחידת משק ואספקה
נא לפנות למר יצחק רייך, מזכיר המועצה טל': 04-9846035

ל-פארק המים שפיים
דרושים:
■ איש אחזקה מקצועי
להתחלת עבודה מיידית
■ מצילים ■ חובשים
■ אנשי שטח ותפעול
לפרטים לפנות לטלפונים:
09-595757/6, 595755.
(עדיפות לצעירים בוגרי צבא) (ללא מגורים)

למפעל קיבוצי בצפון דרוש/ה
עוזר/ת לחשב המפעל
מנהל/ת חשבונות
ידע בתוכנת "מעלה" יתרון
להתקשר לעמוס ביום – 04-9897204
בערב – 04-9839503

למפעל דימון בגבעת ברנר
דרושים **במב"חים + רשיון לטרקטור**
לעבודה אחראית
להתקשר לשוקי 08-443418

לקיבוץ שדה־בוקר
דרושה **במב"חית**
לעבודה עם ילדים
נא לפנות בשעות היום
07-560140
אחה"צ ובערב
07-560242

קירט אבטחה ושמירה בע"מ
מאבטחים
לעבודה בטחונית רבת עניין ומשתלמת בגשרי הירדן
★ לוחמים יוצאי יחידות קרביות, בוגרי קורס פיקודי
★ 12 שנות לימוד, שירות צבאי מלא, פרופיל 82 ומעלה, עד גיל 30
★ שכר ממוצע למעלה מ־4,700 ש"ח לחודש + הסעות, כלכלה וביגוד
★ בגמר 24 חודשי עבודה, מענק כספי של 15,000 ש"ח
★ למועמדים מחוץ לאזור ירושלים והבקעה, יינתן דיור ע"י החברה
★ עדיפות לתושבי ירושלים, הסביבה הקרובה, הבקעה ובית שאן
★ תחילת העבודה מותנית במבדקים ובקורס בן 8 שבועות בירושלים ובתנאי פנימייה
★ אפשרות יציאה לחו"ל לתפקידי אבטחה
ראיונות למועמדים, יתקיימו בימי א-ה בין השעות 09.00-16.00 בגשר אלנבי, טל' 02-943441 ובגשר נהר הירדן 06-586442 ובמשרדי החברה בת"א, רח' סעדיה גאון 13, טלפון 03-5611720.
יש להביא תמונה + תעודת שחרור + פנקס מילואים ותעודת זהות.

לקיבוץ מסילות
דרוש/ה
רפתן/ית
עם ידע בחליבות ובהאבסה
רשיון נהיגה לטרקטור – חובה
טל' 06-580296 לאדוארדו

לקיבוץ כפר־רופין דרוש
רפתן
רשיון לטרקטור וניסיון – הכרחיים
תנאים טובים מובטחים
טל' ברפת – 06-589354
דורון, בבית – 06-589370

לקיבוץ ארז
דרוש/ה לכיתות ט – יב
מדריך/ה חברתי/ת
לפרטים: לפנות
ביום רותי – 07-801270
בערב – אסתי 07-801102

לקיבוץ לוחמי הגטאות
דרושה **כובסת מנוסה**
תחילת עבודה – מידית
להתקשר בבוקר, טל' 04-9933736, 04-9933248
בערב 04-9933748

לקיבוץ במרכז הארץ
דרוש
במב"ח
(ללא לינה) לעבודה בפרדס (ניסיון – לא הכרחי) רשיון לטרקטור – הכרחי
טל' בערב 06-320695

למוסד חינוכי **"אשרת"** (ליד נהריה)
דרוש/ה לנוער עולה, כיתה י
מורה ללשון עברית
עם ניסיון בהוראה באולפן • מינואר 95'
בערב – 04-9856894 לאה

לענף תיירות בקיבוץ יחיעם דרושים:
מזכירה ארגונית - שליטה בשפות עברית ואנגלית; ניסיון עבודה במחשב; ניסיון קודם
טבח ראשי – תעודה מקצועית; ניסיון קודם; יוזמה ומעוף, בפיתוח פרויקט חדש
לפרטים: נא ליצור קשר בטלפון 04-9856057
נא לפנות אל אתי/רחלי

לקיבוצי השומר הצעיר
דרוש/ה
מנהל/ת כספים
ניסיון קודם: גזבר או חשב של קיבוץ, או מערכת קיבוצית מרכזית אחרת.
ידע נדרש: בניהול כספים, הנהלת חשבונות ומחשוב, ניהול תזרים מזומנים בהיקף גדול, ניסיון שיווקי.
תחילת עבודה: אפריל 1995.
נא לפנות ל:
מאיה שור, המח' הפרסונאלית, טל' 03-6925326/309
או ליגאל ברק, קיבוצי השוה"צ, טל' 03-6925237.

עסקים, מכירה ושירותים

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה התשמ"ח־1988
לפי חוק זה, אסור למעביד להפלות בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם, מחמת היותם נשואים, או מחמת היותם הורים, בקבלת לעבודה, תנאי עבודה, קידום בעבודה, הכשרה או ... מקצועית ופיטורים או פיצויי פיטורים. בנוסף, אסור למעביד לפרסם מודעה בדבר הצעת עבודה אלא אם כן הצעת העבודה צוינה בלשון זכר ובלשון נקבה, כין ביחד וכין בנפרד. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

למסירה
מכבסה עובדת ומרוויחה
בצפון תל אביב
בשכירות חודשית – מידי
טל' 08-557635
03-6054254

זוג צעיר ומוכשר
בעל רקע קיבוצי
מעוניין בעבודה + מגורים בקיבוץ באזור המרכז
טל' בבית 04-678860
טל' + מזכירה 04-343042

למכירה
מכבסת דשא
דגם RAN 50 MES
D 213 MOTOR
לפרטים: קיבוץ נעתן טל' ...
בערב 04-985823 ...

אספקה קטנה

1952 ● אוויר פסגות
אוהבת לעשות כיף ויודעת לשמוח, ספונטנית ובלתי אמצעית, בעלת תרבות פנימית וחיצונית, אופטימית במיוחד ועם הרבה הומור, שיודעת לצחוק על עצמה ועל בכלל, והכי אוהבת טיולים לגליל, רצוי לאיזו פיסגה (ואם יש קונצרט בדרך – עוד יותר טוב).

1953 ● העיקר המלים
בת 48, אם לשניים, חיה בצפון הקרוב. עובדת עם ילדים, בעיקר בדרמה – חוטאת בכתיבה, אוהבת לחוש ולגעת במלים, אבל לא רק. רוצה חבר של ממש, לאהוב איתו ביחד.

1954 ● דברים שעושים ביחד
בת 157/32, חברת קיבוץ מהצפון, אקדמאית, מורה לאמנות, מעוניינת לחקים משפחה עם גבר שרצונו דומה (אפשר גם סיבוב שני). אוהבת מוסיקה, טיולים, ספרים וילדים, ועוד הרבה דברים שעושים ביחד.

1955 ● מחכה בדרום
בת 53, אם ל־3, וחיה בקיבוץ בדרום. שמורה היטב, לא שמנה, לא מעשנת, אוהבת בילויים סולידיים, צפייה בהצגות, בסרטים והאזנה למוסיקה – מחכה לך, בעל תחביבים דומים, משכיל, כן ואמיתי עד גיל 60, לקס. ...יני.

1956 ● קח ותן
בת 170/50, אם ל־3 גדולים, גרה בקיבוץ בצפון הקרוב. נאה, חמה וספונטנית, רומנטית, פתוחה – וגם רצינית. מעריפה ערבים שקטים וחמים, אופטימית ומאמינה שלמרות, או בגלל העבר – העתיד עוד יביא בכנפיו את כל הטוב. מחפשת אדם כלבבה, רגיש, ישר, אמין וטוב לב, שמוכן לקבל ולתת. עד גיל 60.

1957 ● במקומות קטנים
בת 38, אם לבת גדולה, חיה בעמק הירדן. מעוניינת בקשר עם אדם רגיש ואמין, שמוכן לתת ולקבל. אוהבת לגור במקומות קטנים, ולכן תשמח להכיר אותך, איש התיישבות העובדת.

1958 ● אמין ועדין
בת 60, גרה באיזור חיפה, נחמדה, ביתית ואוהבת לבלות. מחפשת חבר אמין ועדין, כדי ליהנות ולבלות את החיים. רצוי מהצפון הקרוב.

1959 ● גבר לעניין
אלמנה חמה ונחמדה, אוהבת את הטבע ופלאיו, מעוניינת לפתוח בפרק ב' עם גבר לעניין, בסביבות גיל 60. את היתר תספר פנים אל פנים.

1960 ● כתיבה תמה
פנויה בת 173/53, עוסקת בעבודה בטחונית, גרה במרכז הארץ ומתוברת מאוד לאמנות, טבע, מוסיקה וספרות, מתעתדת לעסוק בעיצוב פנים כשתחיה גדולה. מחפשת אותך, ומבקשת שתפנה בכתב. בינתיים.

1961 ● מחכה לדומה
פנויה, בת 55, בריאה טוב, בעלת חוש הומור,

1962 ● יציב וחביב
בת 168/49, חברת קיבוץ מהמרכז, צברית, יצירתית, רגישה ונעימה, מבקשת ליצור קשר רציני עם אדם אמין, יציב ולא מעשן – לחברות אמיתית.

1963 ● נתתי את חיי
בת 51, עולה חדשה מדרום אמריקה, רצינית וחמה, גרה במרכז הארץ, מחפשת גבר שיהיה חלק מחייה.

1964 ● סימפטית ורומנטית
בת 29, קיבוצניקית מהצפון, רגישה וסימפטית, רומנטית ללא תקנה, עם עוד מספר צנוע של מעלות, אך זאת תשאיר לך לגלות, אם אתה מעוניין בקשר רציני ואיכותי.

1965 ● שלום לך בדידות
בת 58 מאיזור המרכז, מבקשת להיפרד מהבדידות באמצעות קשר עם בן זוג משכיל ואינטליגנטי, כבן 60.

1966 ● סיגריה בשבוע
בת 44, אם לבן, חיה בדרום. שמנמונת, בהירה, כחולת עין וקצוצת שיער, אוהבת את החיים – ומעשנת סיגריה בשבוע, לטייל מוכנה רק ברכב, ולישון רק תחת קורת גג. רגישה, בוכה וצוחקת בקלות ואוהבת בעלי חיים. מעוניינת בקשר אמיתי, עם איש שיקבל את החיים כחיוך, יאהב ילדים וחיות ויהיה נעים והליכות.

1967 ● אוהב ומאהב
בן 170/38, חי במרכז הארץ, קיבוצניק אוהב ומאהב, רוצה להכיר אותך, נמוכה ורזה עד גיל 35, לקשר עמיר ועמוק.

1968 ● העיקר הבריאות
מושבניק בן 60, אב לשלושה גדולים, עובד כמנהל במחלקה קהילתית, אוהב טיולים, סרטים, קריאת ספרים, מתעניין בסוציולוגיה ופילוסופיה. מעוניין בבת זוג לחיים, עד גיל 60, בריאה ושקטה.

ועשיו תנבח שלוש פעמים ותכשכש בזנב

1969 ● רק בקיבוץ
בן 182/34, אב לשניים, נאה, גר בקיבוץ במרכז, מעוניין להכיר בחורה בעלת חוש הומור, גבוהה, עד גיל 35, שמעוניינת לחיות בקיבוץ.

1970 ● אליך, האקדמאית
בן 36, גבוה, חי באיזור הצפון (חיפה), מחפש אותך, האקדמאית והנאה עד גיל 32, לחברות אמיתית. את יתר הפרטים ימסור במפגש אישי.

1971 ● על יד הים
סטודנט בן 175/27, עירוני ונאה, מחפש בת זוג נאה לחיים משותפים בקיבוץ ליד הים. הוא גר במרכז, ומחכה לפנייתך.

[redacted]

ארוחת ארבע

גודה כהן

משהו שנקרא "סברין"

את הסברין עושים בתבנית עם חור, כמו הגוגלהוף, כזו מסולסלת וקטנה. למה קטנה? כי אי־אפשר לשמור אותה למחר.

אני שומעת פה ושם על ביקור בבית קפה עירוני, שהצבר החביב שלנו אכל בו עוגה משגעת. איזו עוגה? "קוראים לה 'סברינה'", ענה העלם. כשאלתי מה זה, הראו לי טורט ביסקוויט קטן, ספוג סירופ עם תמצית רום ומקושט בהרבה קצפת.

זוהי, אפוא, הסברינה המפורסמת! האמת היא, שאין דבר כזה, "סברינה". סברינה, עד כמה שאני יודעת, הם גרביים של פירמה מסוימת. אבל יש משהו אחר, הנקרא סברין. הסברין האמיתי לא נאפה כלל בבצק טורט, כי אם בבצק שמרים מיוחד. זוהי עוגה צרפתית, שהמציא אמן בישול ואפייה צרפתי מן המאה הקודמת, בשם SAVARIN BRILLAT, ועוגה זו היא באמת גולת הכותרת של כל המאפים הטובים.

את הסברין עושים בתבנית עם חור, כמו הגוגלהוף, כזו מסולסלת וקטנה. למה קטנה? כי אי־אפשר לשמור אותה למחר. היא מתקלקלת מהר, ורצוי – וגם מאוד טעים – לאכול אותה מייד אחרי האפייה, בקינות.

המתכון הנכון: 125 גרם חמאה, רבע כוס סוכר, 2 ספלים קמח, 1/8 ליטר חלב, 15 גרם שמרים 3 ביצים, מעט מלח. להרטבת העוגה: 1/2 ליטר נוזלים המורכבים מרום, מים, סוכר ומיץ פירות.

מרתיחים 250 גרם מים עם 150 גרם סוכר, חצי כוס רום (רום ולא תמצית, בבקשה מכם), קצת מיץ לימון והיתר מיץ פירות.

מכינים בצק שמרים רגיל. לא לשכוח לתת לו לתפוח. שמים בתבנית ומניחים לו שוב לתפוח. אופים בתנור בחום של 200 מעלות, כחצי שעה. כשמוציאים את העוגה, דוקרים אותה מייד במקומות רבים במסרגה ו"משקים" אותה בסירופ החם. מוציאים מן התבנית על צלחת הגשה. ממלאים את החור שבאמצע בפירות משומרים או מבושלים בסירופ (כמו מישמש), ומקשטים את העוגה מסביב עם רבע ליטר קצפת.

אם בכל זאת, תרצו את העוגה כמנות, אפו בתבנית שקעים 12 עוגות קטנות, דקרו אותן ותכניסו אותן לסירופ עד שהן ספגו את הכל. תתכו מכסה, תמלאו בקצפת ושימו את הפרי מסביב.

בתאבון

מרכולית

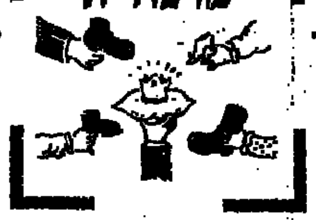

- למכירה סוזוקי 87 04-9838455
- למכירה וסט לצלילה 06-524823 אחה"צ
- קטנוע סאן יאנג 50 סי"ס, מצוין 06-524816 אחה"צ
- למסירה חתולים יפים ומתוקנים ע. 03-7532233 ערב 06-798508.
- למכירה אקדח תופי 9 מ"מ למכירה טלפון אלחוטי לטווח רחוק "סופרפון" (3000) 04-9856818
- להחלפה או מכירה ארגנות שרקנים ומכונות מקפיאות החי בעין דור טל' אחה"צ 06-768164.
- מערכת סטריאו סכניקס, טיונר, קומפקט, דיסק טייפ, רמקולים 06-598662
- דרושה שותפה לחדר קטן ליד אוניברסיטת ת"א, 120 דולר 03-6415936
- וידאו סוני TR 550 חדשה בקופסא ווס 48 03-9374657
- למכירה טוסטים, מכני מצוין 06-549726 88
- מצלמת וידאו סוני חדשה TR-50 07-560344
- למכירה מכונת כביסה בוש נתון תיקון קל 300 ש"ח (פתח עליון) לפנות לויות, עבודה 03-6057766 בית 03-6388555
- למכירת שני אוהלים, גברשת בעלת 5 נורות 06-575395 בערב
- להשכרת בול לחבר קבוץ, חדר עם אפשרות שימוש במטבח באולם הערב 06-375395
- להשכרת 2 חדרים ברג 500 דולר 03-395527
- למסירה כלבת גולדן מעורבת, מעוקרת בת שנתיים למשפחה חמה 06-579849.
- למכירה נעלי ריבוק לגבר חדשות מידה 40 3/4 עם פגם קל בלשון הנעל, 100 ש"ח 08-525176.
- דרוש/ה שותף/ה שלישי לדירת 3 1/2, 230 דולר בארלוזורוב ת"א 03-5238853 או 03-320848.
- למכירה קטנוע 50 סמ"ק מודל 91 סוזוקי אוו.די. בערב 06-598781.
- למכירה מילון אלקטרוני 350 06-768315.
- למכירה אוסף מלא, בולי ארץ מ־1951 עד 1994, 04-9848205.
- מעוניינות להצטרף לדירה בשותפות באזור ת"א, 08-557544 דלית.
- למכירה מיטה מתקפלת + מזרון (חדשה) עם גלגלים, 06-525811.
- למכירה תנור אפיה + בישול 5 להבות מגלה. טל' 06-721044 ב. 06-790737.
- חדר בדירה 270 דולר במרכז ת"א 03-5284906.
- דרושה דירת חדר וחצי בת"א וגוש דן לשכירות 03-9308179.
- מצלמת וידאו סוני 700 וואט 8 HI במצב טוב + תוספות, בערב 06-768137.
- להשכרת חדר בדירה בצפון
- השקט לחבר/ת קבוץ, 200 דולר 03-6044688.
- למכירה כלי נגינה טונים
- למכירה סוזוקי 87 04-9838455.
- למכירה וסט לצלילה 06-524823 אחה"צ
- קטנוע סאן יאנג 50 סי"ס, מצוין 06-524816 אחה"צ
- למסירה חתולים יפים ומתוקנים ע. 03-7532233 ערב 06-798508.
- למכירה אקדח ותופי 9 מ"מ סמית אנד ווסטון חדש + 2 מטענים מהודים מארה"ב 06-320467.
- מחפשת שותפה לדירת 3 חדר, ברי"ג 250 דולר 03-5746517 עד 16.00.
- שותפה לדירת 2 חדרים ליד חבימה בת"א, מיידי 03-6858987.
- שותף/פה ל־3 חדרים ליד האירוה בת"א, 26 + אפשר חלקי 03-5248470.
- למכירה שואב אבק 09-523334.
- למכירת שולחן אוכל עגול אורן + 4 כסאות ב. 04-459314 ע. 04-459570.
- למכירה נודי הסקי טיבודי + תעודות 05-369382 בערב.
- קלטות "אפוקסי" 24 וולט, מרטין 07-872502 בערב 07-872641.
- דרוש/ה שותף/פה עם ל־3 חדרים בחיפה, מגורץ 04-328972.
- אוסטין מונטגו 88 אוטו + הנה בת, מזגן חלונות חשמליים 80,00 קיים 03-9645013.
- למכירה טלפון אלחוטי לטווח רחוק "סופרפון" (3000) 04-9854818.